

INTPOLSEC ULUSLARARASI GÜVENLİK KONGRESİ
INTERNATIONAL SECURITY CONGRESS 2025

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI
ABSTRACT BOOK

GEÇMİŞİN GÖLGESİ, GELECEĞİN TEHDİTLERİ:
GÜVENLİĞİN SINIRLARI VE GÜVENLİK ÇALIŞMALARI
**Shadows of the Past, Threats of the Future:
Limits of Security and Security Studies**

DERLEYENLER/EDITORS

FİKRET BİRDİŞLİ-FATİH TEKİN-BEZEN B. COŞKUN-M.CÜNEYT ÖZŞAHİN

ISBN 978-625-94193-4-3

intpolsec
PUBLISHING

ULUSLARARASI POLİTİKA VE GÜVENLİK ÇALIŞMALARI DERNEĞİ YAYINIDIR
PUBLICATION OF THE INTERNATIONAL POLICY AND SECURITY STUDIES ASSOCIATION

INTPOLSEC
ULUSLARARASI GÜVENLİK KONGRESİ 2025
International Security Congress 2025

**GEÇMİŞİN GÖLGESİ, GELECEĞİN TEHDİTLERİ:
GÜVENLİĞİN SINIRLARI VE GÜVENLİK ÇALIŞMALARI**
SHADOW OF THE PAST, THREATS OF THE FUTURE: LIMITS
OF SECURITY AND SECURITY STUDIES

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI
ABSTRACT BOOK

ISBN 978-625-94193-4-3

Derleyenler/Editors

Fikret Birdişli
Fatih Tekin
Bezen Balamir Coşkun
M. Cüneyt Özşahin

Bu kongre Uluslararası Politika ve Güvenlik Çalışmaları Derneği (INTPOLSEC) tarafından 15-16 Mayıs 2025 tarihlerinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

INTPOLSEC Uluslararası Güvenlik Kongresi 2025

Bildiri Özetleri Kitabı

Geçmişin Gölgesi, Geleceğin Tehditleri: Güvenliğin Sınırları ve Güvenlik Çalışmaları

Derleyenler: Fikret Birdişli-Fatih Tekin-Bezen Balamir Coşkun-M. Cüneyt Özşahin

Uluslararası Politika ve Güvenlik Çalışmaları Derneği Yayınları

INTPOLSEC Publishing

Yayınevi Sertifika No:49567

ISBN 978-625-94193-4-3

1. Baskı, Malatya, Temmuz 2025

Uluslararası Politika ve Güvenlik Çalışmaları Derneği (INTPOLSEC)

Adres: Yeni Hamam Mh. Hendek Sk. Zafer İşhanı Battalgazi, Malatya/Türkiye

www.intpolsec.org

info@intpolsec.org

Yayına Hazırlayanlar:

F.Birdişli-Fatih Tekin-B. Coşkun-M.C. Özşahin-

Kapak Tasarım: INTPOLSEC Publishing

Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık: INTPOLSEC Publishing

Names: Fikret Birdişli, compiler/ Bezen Balamir Coşkun, compiler/ M. Cüneyt Özşahin, compiler/ Fatih Tekin, compiler

Title: Değişen Küresel Politika Ortamında Güvenlik, INTPOLSEC Dördüncü Uluslararası Güvenlik Kongresi 2025, Bildiri Özetleri Kitabı/Derleyenler: Fikret Birdişli, Fatih Tekin, Bezen Balamir Coşkun, M. Cüneyt Özşahin.

Description: Uluslararası Politika ve Güvenlik Çalışmaları Derneği Yayınları, 2025

Series: INTPOLSEC Congress 4

Subject: Security Studies/ International Politics/Foreign Policy

Clasification: LCC: AS, H

Bu eserin yayın hakkı Uluslararası Politika ve Güvenlik Çalışmaları Derneği (INTPOLSEC) adına INTPOLSEC Publishing'e aittir. Bu eser 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun hükümlerine tabidir. Akademik amaçlı çoğaltılabilir, kullanılabilir. Ticari amaçla kullanılamaz satışı yapılamaz.

INTPOLSEC PUBLISHING
YAYINEVİ SERTİFİKA NO:49567

Yayın Editörü
Fikret Birdişli

Yardımcı Editörler
Fatih Tekin
Bezen Balamir Coşkun
M. Cüneyt Özşahin

Yayın Kurulu
Bezen Balamir Coşkun
Helin Sarı Ertem
M. Cüneyt Özşahin
Şerife Ö.Nesimioğlu
Arshi Khan

Adres: Yeni Hamam Mh. Hendek Sk.Zafer İşhanı Battalgazi,Malatya/Türkiye
www.intpolsec.org
info@intpolsec.org

INTPOLSEC

4. Uluslararası Güvenlik Kongresi

Geçmişin Gölgesi, Geleceğin Tehditleri: Güvenliğin Sınırları ve Güvenlik

Çalışmaları

15-16 Mayıs 2025

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

- İklim değişikliği, küresel ısınma, çevre felaketleri, susuzluk, okyanuslarda plastik atık adaları;
- Hayatımızın her köşesinde karşımıza çıkan yapay zeka, robotlar, insansız hava araçları;
- Siber saldırılar, insansız hava aracı ve benzeri yeni teknoloji silahlar, yeniden alevlenen nükleer savaş riski;
- Pandemi, açlık ve ekonomik krizlerle boğuşan halklar;
- Savaşlardan, kuraklıktan, açlıktan ve fakirlikten kaçan dünyanın bir ucuna göç etmeyi göze alan milyonlar...

Bunlar neredeyse her gün karşımıza çıkan, doğrudan veya dolaylı olarak hayatlarımızı etkileyen güvenlik tehditleri. Günümüz güvenlik ortamına baktığımızda dünyanın bir ucunda olanların gezegenimizde yaşayan tüm bireyleri etkilediği yadsınamayacak bir gerçek. Dolayısıyla eski ve yeni güvenlik tehditlerinin bir araya gelerek katlandığı günümüz güvenlik ortamında, bu hızlı devinim üzerine düşünmek için güvenlik alanında çalışmalar yapan uzmanlar ve akademisyenler olarak 15 - 16 Mayıs 2025 tarihlerinde Çanakkale'de bir araya geleceğiz. Kongre programı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Biga İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümleri tarafından düzenlenmektedir. Aşağıda sunulan kavram ve temalar çerçevesinde farklı disiplinlerden siz değerli katılımcıları dördüncüsü düzenlenecek olan INTPOLSEC Uluslararası Güvenlik Kongresi'ne katkıda bulunmaya davet ediyoruz.

Kongre Temaları

İklim değişiyor, peki ya güvenlik çalışmaları?

Popülizm güvenlik bağı

Önce kadınlar ve çocuklar: Kimin güvenliği? İnsan güvenliği, toplumsal güvenlik ve ulusal güvenlik

Sınır ötesi güvenlik tehditleri

Dünya yeterli değil: Uzay rekabeti, yapay zeka ve siber güvenlik

Yeni Teknolojiler ve Drone Savaşları

Yerel sorunlara küresel çözümler

Ekonomik güvenlik

Sağlık güvenliği ve pandemiler

Kitle İmha Silahlarının Geri Dönüşü

INTPOLSEC

4th International Security Congress

Shadows of the Past, Threats of the Future: Limits of Security and Security Studies

15 - 16 May 2025

Çanakkale Onsekiz Mart University, Türkiye

- Climate change, global warming, environmental disasters, drought, and islands of plastic waste in the oceans
- Artificial intelligence that we encounter in every corner of our lives, such as robots and unmanned aerial vehicles.
- Cyber-attacks, drones, and other new technological weapons, and the risk of a renewed nuclear war
- People struggling with pandemics, hunger, and economic crises;
- Millions of people who are migrating to the other side of the world to escape wars, drought, hunger, and poverty...

These are security threats we face almost daily, directly or indirectly affecting our lives. When we look at today's security environment, it is clear that what happens on one side of the world affects all individuals living on our planet. Therefore, in today's security environment, where old and new security threats come together and multiply, we will convene in Çanakkale on May 15 - 16, 2025, as experts and academics working in the field of security to reflect on this rapid movement. The congress program is co-organized by Canakkale Onsekiz Mart University Faculty of Political Sciences and Biga Faculty of Economics and Administrative Sciences International Relations Departments. Within the framework of the concepts and themes presented below, we invite you, esteemed participants from different disciplines, to contribute to the 4th INTPOLSEC International Security Congress.

Congress Themes

The climate is changing, what about security studies?

Populism security nexus

First, women and children: Whose security? Human security, societal security, national security

Transboundary security threats

The world is not enough: Space competition, AI & cyber security

New Technologies and Drone Wars

Global responses to local problems

Economic security

Health security and pandemics

Return of Weapons of Mass Destruction

DÜZENLEME KURULU/ORGANIZING COMMITTEE

Kongre Başkanları/Congress Chairs	
Assoc. Prof. Dr. Bezen Balamir Coşkun	TED University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Cemre Pekcan	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Ayşe Gülce Uygun	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Düzenleme Kurulu Üyeleri/Organizing Committee	
Prof. Dr. Fikret Birdişli	İnönü University/Türkiye
Prof. Dr. Veli Yılandıcı	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Çağrı Emin Demirbaş	Çanakkale Onsekiz Mart University
Assoc. Dr. Şerife Özkan Nesimoğlu	Karatay University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Filiz Çoban Oran	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mustafa Cüneyt Özşahin	Necmettin Erbakan University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Çiğdem Pekar	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Belma Engin Güder	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk Karaman	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Zekiye Nazlı Kansu	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih Özkan	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Dr. Kartal Batuhan Olkan	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Arş. Gör. Dr. Fatih Tekin	İnönü University/Türkiye
Dr. İbrahim Kürşat Tuna	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Arş. Gör. Dr. Yücel Baştan	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Araş. Gör. Selman Sağlam	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Araş. Gör. Merve MERT Sarıtaş	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Arş. Gör. Dr. Aslı Topsoy	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Arş. Gör. Dr. Murat Çağrı Tuna	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Arş. Gör. Dr. Tuğçe Yıldız Üzelgün	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye

Danışma Kurulu/Advisory Committee

Prof. Dr. Murat Cemrek	Necmettin Erbakan University/Türkiye
Prof. Dr. Levent Dalyancı	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Karadağ	İnönü University/Türkiye
Prof. Dr. Soner Karagül	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Prof. Dr. Arshi Khan	Aligarh Muslim University /India
Prof. Dr. Yaşar Sarı	Ibn Haldun University/Türkiye
Prof. Dr. Gökhan Tunçel	İnönü University/Türkiye
Prof. Dr. Nazan Yelkikalan	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Arif Bağbaşlıoğlu	İzmir Demokrasi University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mustafa Turgut Demirtepe	Çanakkale Onsekiz Mart University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Emin Erendor	Adana Alpaslan Türkeş Science and Technology University/Türkiye

Bilim Kurulu / Scientific Board

Prof. Dr. Sinem Açıkmeşe	Kadir Has University/Türkiye
Prof. Dr. Bülent Açma	Anadolu University/Türkiye
Prof. Dr. Harun Arıkan	Çukurova University/Türkiye
Prof. Dr. Davud Ateş	Selçuk University/Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin Altay	İnönü University/Türkiye
Prof. Dr. A.Aslıhan Çelenk	Adana A.Türkeş Bilim ve Teknoloji University/Türkiye
Prof. Dr. Hasret Çomak	İstanbul Kent University/Türkiye
Prof. Dr. Birgül Demirtaş	TED University/Türkiye
Prof. Dr. Cengiz Dinç	Osmangazi University/Türkiye
Prof. Dr. Nejat Doğan	Anadolu University/Türkiye
Prof. Dr. Akhtem Dzhelilov	Regional Academy of Management/Kazakhstan & V.I. Vernadsky Crimean Federal University
Prof. Dr. Mansoureh Ebrahimi	Akademi Tamadun Islam/ Malesia
Prof. Dr. Ertan Efegil	Sakarya University/Türkiye

Prof. Dr. Ayman Zain Hayajneh	Yarmouk University/JORDAN
Prof. Dr. Bilal Karabulut	Ankara Hacı Bayram Veli University/Türkiye
Prof. Dr. Janos Kemeny	John Lukacs Institute for Strategy and Politics
Prof. Dr. Birol Mercan	Necmettin Erbakan University/Türkiye
Prof. Dr. Shoirakhon Nurdinova	Institute for Development of Social Protection
Prof. Dr. Tarık Oğuzlu	Istanbul Aydın University/Türkiye
Prof. Dr. Şevket Ovalı	Dokuz Eylül Üniversitesi/Türkiye
Prof. Dr. Barış Özdal	Uludağ University/Türkiye
Prof. Dr. Iqbalur Rehman	Aligarh Muslim University/INDIA
Prof. Dr. Ahmet Şahbaz	Necmettin Erbakan University/Türkiye
Prof. Dr. Shefik SHEHU	University of Tetovo/Northern Macedonia
Prof. Dr. Akbota Zholdasbekova	L. N. Gumilyov Eurasian National University/Kazakhstan
Assoc. Prof. Dr. Deine Abdelkadir	University of Massachusetts Lowell/USA
Assoc. Prof. Dr. Osman Ağır	İnönü University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Faisal Ahmed	FORE School of Management, INDIA
Assoc. Prof. Dr. Hamid E. Ali	The American University of Cairo/EGYPT
Assoc. Prof. Dr. Sanem Atvur	Akdeniz University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Katerina Dolacura	London School of Economics, London/UK
Assoc. Prof. Dr. Zülfikar Aytaç Kışman	Fırat University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Abdulfattah Mohammad	Ministry of State for Foreign Affairs/Qatar
Assoc. Prof. Dr. Debasish Nandy	Kazi Nazrul University, W.Bengal/India
Assoc. Prof. Dr. Buket Önal	Kocaeli University /Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Fatma Anıl Öztop	Kocaeli University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. İnan Rüma	Bilgi University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Gökhan Sarı	Penta Group/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Yusuf Sayın	Necmettin Erbakan University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Murat Sezik	İnönü University/Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Bülent Şener	Karadeniz Teknik University/Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Anar Valiyev	ADA University/Azerbaijan
Assist. Prof. Dr. Zhukovskii Andrey Dmitrievich	Financial University /Russia
Assist. Prof. Dr. Federico Donelli	University of Trieste, Trieste/Italy
Assist. Prof. Dr. Raymond Kwun Sun Lau	North South University/Bangladesh
Assist. Prof. Dr. Masom Jan Masomy	Afghanistan Academy of Science/Afganistan
Assist. Prof. Dr. Konstantinos Zarras	University of Macedonia/Greece
Dr. Emilbek Dzhuraev	OSCE Academy
Dr. Altynbek Joldoshov	Kyrgyz-Turkish Manas University/Kyrgystan
Dr. Raffaele Mauriello	University of Rome/Italy
Dr. Mihaela Padureanu	European Institute of Romania
Gulnoza Ismailova	World Economy and Diplomacy University/Uzbekistan

BİLDİRİ ÖZETLERİ
ABSTRACT

İÇİNDEKİLER

The Impact of China's Energy Transition to Iran's Position as a Regional Power <i>M. Cevat Yıldırım, Ali Gök</i>	1
The Warming Arctic: A Pathway to Global Conflict or Global Détente? <i>Anton N. Sokolov</i>	2
Hedging For Strategic Autonomy: Indonesia's Foreign Policy in an Emerging Multipolar System <i>Ahmet Üçağaç</i>	3
Beyond the Economic Sanctions: A Conceptual Framework for "Trade War" <i>Aslı Topsoy</i>	4
Dijital Eşitsizlik, Dijital Egemenlik ve Yapay Zekâ <i>Elif Gürdal Limon</i>	5
Yapay Zekâ ve Bilgi Manipülasyonu: Güvenlik Çalışmaları Açısından Yeni Tehditler <i>Fatih Tekin</i>	6
Düşünce Kuruluşları ve Yapay Zeka Politikalarındaki Farklılaşma: ABD ve Avrupa Etkisinin Karşılaştırmalı Analizi (2020-2025) <i>Yusuf Fidan</i>	7
Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer (KBRN) Tehditlerine Karşı Teknoloji Tabanlı Çözümler <i>Osman Dolukan Çakmak, Ayşe Handan Dökmeci</i>	8
Devlet Destekli İklim İnkârcılığı: Trump Yönetimi Örneği <i>Ceren Uysal Oğuz</i>	9
Ekolojik Toplumsal Hareketlerin Güvenlikleştirilmesi <i>Senem Atvur</i>	10
Küreselden Yerele Bir Bakış: Çevresel Barış İnşası ve Sosyal Adalet <i>Sanem Özer, A. Gün Güneş Güllal</i>	11
Climate Change and Women, Peace and Environmental Security in the Western Balkans <i>Burcu Özdemir Sarıgil</i>	12
Ekonomik Güvenlik ve Ekolojik Dönüşüm <i>İnan Rüma</i>	13
Ekolojik Güvenlik Perspektifinden Eko Eko Eko Belgeseli ve Sürdürülebilir Kalkınma Tartışmaları <i>Filiz Çoban Oran</i>	14

Geleneksel ve İnsani Güvenlik Sarkacında Çevre Güven(siz)liği Kavramı <i>Çağrı Emin Demirbaş</i>	15
Çin-ABD Küresel Liderlik Rekabetinde Çevre Yönetişimi: Plastik Atık Krizi Üzerinden Bir Değerlendirme <i>Cemre Pekcan</i>	16
AB'nin Adil Geçiş Süreci: Uluslararası Güvenlik Perspektifinden Bir Analiz <i>Tuğçe Yıldız Üzelgün</i>	17
Afrika'da Çevre Güvenliğinin Sağlanması: Tehditler, Zorluklar ve Çözüm Arayışları <i>Belma Engin Güder</i>	18
Toplumsal Cinsiyet Karşıtlığı ve Otoriter Popülizm Bağlamında Feminist Dış Politikayı Yeniden Düşünmek: İnsan Güvenliğinin ve Barış İnşasının Koşulları <i>Esra Akgemci</i>	19
Afganistan, Güvenikleştirme ve Kadın: Kadın Varoluşsal Bir Tehdit mi? <i>F. Deniz Erdoğan</i>	20
Ulusal Güvenlikten Halkın Güvenliğine: Fidesz'in Söylemlerinde Popülist Güvenikleştirme <i>Veli Özdemir</i>	21
Popülist Siyasetin Ana Akıma Sirayeti: Türkiye-AB İlişkilerine Dair İmaj Analizi <i>Fatmanur Kaçar Aşçı</i>	22
Normatif Kriz, Yeşil Çözüm: AB'nin Ontolojik Güvenlik Arayışı <i>Merve Zorlu, Cansu Pashoğlu</i>	23
Jeopolitik Risk Ortamında İşçi Dövizlerinin Seyri: En Fazla İşçi Dövizini Alan Ülkeler Üzerine Panel Veri Analizi <i>Şerife Özşahin, Gülbahar Üçler</i>	24
Bellek Güvenliği ve Ukrayna Savaşı: Avrupa Aşırı Sağının Rusya'ya Yönelik Anlatı Stratejileri <i>Veli Özdemir</i>	25
Geçmişin Gölgesinden Geleceğin Gölgesine: Ukrayna-Rusya Savaşında Kırım Tatarlarının Bellek Savunması <i>Didem Buhari</i>	26
Abe Shinzo'nun Hafıza Politikaları'nın Japon Siyasal Benliğinin Hafıza Güvenliğine Yönelik Etkileri <i>Toygun Karahasanoğlu</i>	27
Rusya-Ukrayna Savaşı Sonrasında Ab Enerji Güvenliği Politikalarını Anlamak: Avrupa Parlamentosu Oylamaları Üzerinden Bir Değerlendirme <i>Emre Erdemir</i>	28

Tamamlanmamış 20. Yüzyıl: Normalleş(tiril)memiş Rusya <i>Niyazi İpek</i>	29
Amerika Birleşik Devletleri'nin Kritik Madenler Güvenliği Politikaları: Donald Trump'ın Neomerkantilist Uygulamaları ve Ukrayna Maden Rezervleri <i>İbrahim Kürşat Tuna</i>	30
Küresel Güvenliğin Kesişim Noktası: Orta Asya'da Sınır Ötesi Tehditler ve Bölgesel İstikrar <i>Medihanur Argalı</i>	31
İstihbaratta Kamu ve Özel Ayrımı: Özel İstihbarat Şirketlerine Tarihsel Bakış <i>Yusuf Can Ayaz</i>	32
AB Düzensiz Göç Yönetimi Politikaları Kapsamında Fransa Örneği <i>Hatice Yazgan</i>	33
Göç, Güvenlik Ve Popülizm: İtalya Örneği Üzerinden Bir Vaka İncelemesi <i>Elif Çetin</i>	34
Sınırları Dışsallaştırmak, Korkuyu İçselleştirmek: Birleşik Krallık'ın Göç Yönetimi ve Avrupa'ya Yansımaları <i>Ayşe Gülce Uygun</i>	35
Türkiye's Mediation Initiatives in Africa as an Emerging Middle Power <i>M. Cüneyt Özşahin</i>	36
Ontological Insecurity and its Sociopolitical Reflections: A Field Survey on the 6 February Earthquake in Türkiye <i>Fikret Birdişli, Melike Tekin, Nureşşan Akbayır</i>	37
Nuclear Non-Proliferation Treaty at 55: Success and Challenges <i>Çiğdem Pekar</i>	38
No Longer Welcome: The Securitization of Migration in the EU <i>Mare Ushkovska</i>	39
Natural Resource Management in an Altered World <i>Özlem Aksoy</i>	40
Arktik'teki Çatışmaların Çok Katmanlı Analizi: Devlet, Bölge ve Sistem Düzeylerinde Güvenlik Dinamikleri <i>Onur Limon</i>	41
İklim Değişikliği ve Güç Mücadelesi: Trump Yönetiminin Arktik Bölgesine Yaklaşımı <i>Yusuf Zakir Baskın</i>	42
Sömürgecilik Mirasının Gölgesinde Güvenlik: Sri Lanka'da 2009 Sonrası Militarizasyon ve Etnik Güvenlikleştirme	

<i>Kartal Batuhan Olkan</i>	43
Güvenlik Tehditleri ve İklim Krizi: Güney Asya’da Yeni Risk Algıları <i>Gizem Balcı</i>	44
Somali’nin İstikrarsızlığında Temel Güvenlik Meseleleri: Türkiye’nin Rolü Üzerine Bir Değerlendirme <i>Levent Yiğittepe, Yücel Karadağ</i>	45
Güvenlik Yerine Barış: Yapısal Realizme Kavramsal Bir İyileştirme <i>Celil Yiğit</i>	46
Suriye’de Dönüşüm: Yapısal Realizmin Sosyal Teorisi <i>Özdemir Akbal</i>	47
Yeni Suriye’nin Güvenlik Kurumları: Devlet Dışı Silahlı Aktörlerle Mücadele ve Uluslararası İş Birliği <i>Muhammet Fatih Özkan</i>	48
Avrupa Birliği’nin Birleşmiş Milletler Taraflar Konferansları’ndaki Rolünün Analizi <i>İlke Taşdemir</i>	49
Avrupa Şüphesizliği ve Avrupa Güvenliği İlişkisinin Genel Analizi <i>Serhat Güzel</i>	50
Avrupa Birliği’nin İmtihanı: İklim Değişikliği mi, Enerji Güvenliği mi? <i>Berin Koyutürk</i>	51
İnsani Diplomasi Ve Stratejik İletişim: İnsani Güvenlik Perspektifinden Eleştirel Bir İnceleme <i>Ebru Caymaz</i>	52
Türkiye’de Afgan Göçü ve Ulusal Güvenlik: Suriye Göçünden Farklı Dinamikler mi? <i>Ömer Faruk Karaman, Mehmet Mert Güler</i>	53
Stratejik İletişim ve Dış Politika: Elon Musk’ın Almanya Seçimlerinde AFD’ye Yönelik Mesajlarının Analizi <i>Yücel Baştan</i>	54
Spy Sinon Sigeion’da <i>Kutlay Artuç</i>	55
Artificial Intelligence (AI), Robotic Soldiers, Unmanned Battle Tanks, Kamikaze Drones: The Rise of the Age of Machines and Future Warfare in South Asian Strategic Environment <i>Ashfaq Ahmed, Saima Kausar</i>	57
Cyber Warfare, Autonomous Arms and Nuclear Instability: Escalation Risks in the Age of Digitized Conflict	

<i>Muhammad Hatim, Ashfaq Ahmed</i>	58
Artificial Intelligence and Security: An Assessment of the General Framework of Potential Outcomes from a Theoretical Perspective <i>Tuna Özen, Mahir Terzi</i>	59
Development of Drone Technology and Tactics in the Russo-Ukrainian War <i>János Kemény</i>	60
Threats to the National Security of States within the Framework of New Technologies <i>Ramil Jalilov</i>	61
Dünya Düzeninin Dönüşümü: Güç Değişimleri Ve Küresel İstikrarın Geleceği Üzerine Bir Meta-Sentez Çalışması <i>Ali Onur Özçelik, Hüsrev Tabak, Kaan Kadri Renda</i>	62
Rusya'nın Yeni Nükleer Doktrini: Dehşet Dengesine Dönüş mü? <i>Ünal Tüysüz</i>	63
Soğuk Savaş Alışkanlıkları: BBC ve Rusya'daki Kuzey Kore Birliklerinin Güvenikleştirilmesi <i>Muhterem Akgüden</i>	64
Rusya ve NATO'nun Güney Kafkasya'daki Rekabetinin Bölgesel Güvenliğe Etkileri <i>Eyüp İbrahim Atabay</i>	65
Ontolojik Güvenlik Perspektifinden Ukrayna Krizi: Rusya'nın Motivasyonları ve Çatışmanın Dinamikleri <i>Çağrı Adil</i>	66
Ofansif Teori Perspektifinden Rusya Ukrayna Çatışmasının Değerlendirmesi <i>Sıdıka İrem Altunsuyu</i>	68
Dijital Ortamdaki Radikalleşmenin Tespitinde Yapay Zekânın Rolü <i>Fatma Çakan</i>	69
Savaş Alanında Yapay Zekâ: Güç Dengelemesi ve Yeni Savaş Taktikleri <i>Burcu Al</i>	70
Yapay Zekâ ve Uluslararası Stratejik İletişim: Güvenlik, Etik ve Yönetişim <i>Muhammet Mağat, Bekir Parlak</i>	71
Devlet Destekli Siber Operasyonların Dönüşümü: 2015-2024 Dönemi Tehdit Aktörlerinin Analizi <i>Esra Merve Boztosun Çalışkan</i>	72
The Emergence of Hybrid Warfare and Its Impact on Global Geopolitics <i>Javed Zafar</i>	73

Arktikte Değişen Güvenlik Dinamikleri: ABD-Rusya Rekabeti ve İş Birliği Olasılıkları <i>Ayşegül Ketenci</i>	74
Fergana Vadisi'nde Birbiriyle Bağlantılı Krizler: Mekânsallaştırılmış Yönetişimin Etkisi <i>İpek Nil Ozat</i>	75
Asya'da Orta Güç Dinamikleri: 21. Yüzyılda Türkiye-Malezya Savunma Sanayii İşbirliği <i>Sevgi Hajdari</i>	76
Asean'ın Ontolojik Güvenlik İkilemi: Belirsiz Güvenlik Ortamında Bölgesel Kimlik İnşasının Sınırları <i>Kardelen Yeşilyılmaz, Vuslat Nur Şahin Temel</i>	77
Çin'in Kazakistan'daki Ekonomik Güvenlik Stratejileri: Riskler, Uyum Mekanizmaları ve Bölgesel Yansımalar <i>Yavuz Çelik</i>	78
Dünden Bugüne Dağlık Karabağ Krizinin Analizi <i>Besra Toktaş</i>	79
Pandemi Sonrası Sağlık Güvenliği: Küresel Kriz Yönetimi Ve Uluslararası İş Birliği Modellerinin Yeniden Şekillendirilmesi <i>Ferhat Sagüt</i>	80
Uluslararası Öğrencilerin Türkiye'nin Güvenliğine Yönelik Görüşlerindeki Sabitlerin ve Değişkenlerin Analizi: Hitit Üniversitesi Örneği <i>Abdurrahman Bükel, Beyzanur İnan</i>	81
Siber Terörizm Bir Mit mi? Joshua Green'in Argümanlarını Yeniden Düşünmek <i>Melisa Özmen</i>	82
Dünya Yeterli Değil: Uluslararası İlişkilerde Güvenlik Açısından Devletlerin Uzay Kuvvetleri Rekabeti <i>Caner Akkaya</i>	83
Yapay Zekânın Stratejik Askeri Yükselişi: İsrail'in Filistin Saldırılarında Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Bir Analiz <i>Emine Çelik</i>	84
Silahlı Drone Çağı: Hedefli Saldırıları, Yapay Zekâ Destekli Operasyonlar ve Uluslararası Hukukun Geleceği <i>Yusuf Dinçel</i>	85
Global Cybersecurity Assessment <i>Ali Bilgin Varlık</i>	86

Uzay ve Güvenlik Tartışmaları: Üç Boyutlu Güncel Bir Çerçeve <i>İtir Toksöz Bullens</i>	87
NATO 2025 Lahey Zirvesi: Beklentiler ve Zorluklar <i>Hakan Karaaslan, Murat Demirel</i>	88
Die Linke ve NATO Karşıtlığı: Anti-Emperyalist Retorik mi, Popülist Söylem mi? <i>Suzan Ezgi Kösalı</i>	89
ABD'nin Arktik Politikalarında "Korunmuş Amerika" Yaklaşımı <i>Ece Günen</i>	90
8 Aralık'tan Ulusal Diyalog Konferansı'na: Suriye'de Yeni Düzenin İnşasında Aktörler, Olaylar ve Belirleyiciler <i>Emre Çıtak</i>	91
Türkiye'nin Irak Sınır Güvenliğinde Akıllı Güç Politikaları: Caydırıcılık ve İşbirliği Dinamikleri <i>Demet Güntay Uçar</i>	92
Deniz Güvenliğine Psikolojik Yaklaşımlar: Jacques Lacan'ın Perspektifinden Bir Bakış <i>Meysune Yaşar</i>	93
Reconciliation in a Divided India <i>Mirza Asmer Beg</i>	94
Regional Implications of Security Dynamics of South Asia after US Withdrawal from Afghanistan <i>Adeel Irfan, Ashfaq Ahmad</i>	95
Transnational Security Threats and Global Challenges with a Focus on the Middle East <i>Maedeh Aeini</i>	96
Shifting Dynamics in the South Caucasus: Domestic, Regional and International Influences <i>Qasem Osuli Odlu, Yaser Hashemzadegan</i>	97
Terrorism and Regional Security in the Middle East: Examining the Impact of Terrorist Groups on State Security Policies in Iran, Saudi Arabia, and Turkey <i>Yeganeh Molavi</i>	98
Security- Democracy Dilemma and the Ethics of Democratic Politics in a Federation: Case Study of Baluchistan's Crisis <i>Houma Siddiqi, Saliha Waseem</i>	99
Middle Powers in International Peacekeeping: The Case of Brazil <i>Segâh Tekin, Zehra Korkmaz Kökdere</i>	100

AB'nin İklim ve Güvenlik Gündemi: Ekolojik bir Perspektife Doğru mu? <i>Ayfer Genç Yılmaz</i>	101
İklim Mültecileri ve Uluslararası Hukuk: Mevcut Çerçeve ve Gelecek Perspektifleri <i>İlgin Anıl, Emin Hashimov</i>	102
Sınır Ötesi Çatışmalar: Yakın Gelecekte Su Krizi <i>Gözdenur Aycibin, Erhan Gümüş</i>	103
Güvenlik Tehditleri (Suç, Doğal Afetler) ve Kentlerin Bu Tehditlere Karşı Dayanıklılığı <i>Kemal Asiltürk</i>	104
Çevresel Güvenlik Yaklaşımlarında İklim Faktörü <i>Başak Çiçek, Çiğdem Pekar</i>	105
İklim Değişikliği ve Güç Mücadelesi: Trump Yönetiminin Arktik Bölgesine Yaklaşımı <i>Yusuf Zakir Baskin</i>	106
Güvenlikte Popülizm: Değişen Koşullar Dostlar Arasında Diyalogu Nasıl Etkiler <i>Enes Ergörenler, Elif Çetin</i>	107
Ontolojik Güvenlik, Duygular ve Türkiye-AB İlişkilerinde Güvenlik Söylemleri <i>Erman Ermihan</i>	108
Ters Güvenikleştirme ve Çatışma Çözümleri: Analitik Bir İnceleme <i>Fahriye Keskin Karagöl</i>	109
Trajedi, Melodrama ve Uluslararası Güvenlik <i>Ali Fuat Birol</i>	110
Travmanın Kuşaklararası İletimi: Geçmişin Gelecekteki Güvenlik Algıları Üzerindeki Yansımaları <i>Gülşah Özdemir</i>	111
Debates on Social Profile of Watchmen: From Marginalization to Empowerment of Urban Poor <i>Selin Dingiloğlu</i>	112
Emperyal Hırslar ve Popülist Söylemler: Japonya'nın Güvenlik Politikası (1890-1945) <i>Birol Akduman</i>	113
Security Mechanisms in the Continent of Europe <i>Mazahim Azimov</i>	114
Nuclear Security Dilemma in South Asia: India and Pakistan <i>Çağla Mavruk</i>	115
U.S. Energy Sanctions against Iran: A Tool of Economic Warfare and Its Security and Political Impacts <i>Ebrahim Rezaei Rad</i>	116

Developing a National Security Law Framework for Türkiye: Ensuring Stability While Upholding Civil Liberties <i>Mehmet Recai Uygur</i>	117
Treating Nature as a Resource in Türkiye: Security Implications and Challenges <i>Jan Byczkowski</i>	118
Sudan İç Savaşının Kadın ve Çocuk Güvenliği Üzerindeki Etkileri <i>Gözde Söğütli</i>	119
Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri Hastanelerinde Sosyal Hizmetin Güvenlikleştirilmesi: Risk, Tehlikelilik ve Kurumsal İktidar <i>Yonca Güneş Yücel</i>	120
Afet Sonrası Toplumsal ve Ulusal Güvenlik: 6 Şubat Depremi Türkiye Örneği <i>Ebru Çavuş</i>	121
Yaygın Güvenlik Kaygılarının Bireyler Üzerindeki Etkileri: İnönü Üniversitesi Deprem Geçici Konutlarında İkamet Eden Deprem Mağdurları Üzerine Bir Alan Araştırması <i>Fikret Birdişi, N. Akbayır, B. G. Köndel, S. Aktaş, F. Bozkurt</i>	122
Değişen Küresel Güvenlik Tehditleri Bağlamında Birleşmiş Milletler Polis Teşkilatının (UNPOL) Rolünün Analizi <i>Alptekin Aslantaş</i>	123
Devlet Benzeri Terörist Yapıların Meşruiyet İnşası <i>Özkan Dede</i>	124
Almanya’da Göç, Güvenlik ve Popülizm Üçgeni: 2025 Seçimleri Ekseninde Avrupa’ya Yön Veren Eğilimler	125
<i>Barış Özdal</i>	
Kongre Programı	126

THE IMPACT OF CHINA’S ENERGY TRANSITION TO IRAN’S POSITION AS A REGIONAL POWER

M. Cevat YILDIRIM¹

Ali GÖK²

China, the world’s largest oil consumer, imported 11.3 million b/d of crude oil in 2023, 10% more than the previous year. However, energy transition strategies to reduce oil use and increase renewable energy are being put in place: In September 2020, China announced its double target to peak carbon emissions by 2030 and achieve carbon neutrality by 2060.

China’s share in Iran's oil sales (which is already restricted due to US sanctions) is around 90% with 1.5 million b/d on average in 2024. Earnings brought to Iran by this trade have reached a total of 100 billion dollars since 2021. The economic source of Iran’s regional policies depends significantly on oil revenues. 51% of oil revenues go to Iran’s armed forces, not mentioning Shiite proxy groups that it supports. This policy is difficult to sustain due to its high cost. A loss of revenue from this item could also affect Iran’s security indirectly; large budget cuts could lead also to social unrest.

In the long run, China’s long-term energy transition strategy could reduce its reliance on Iranian oil by reducing its dependence on fossil fuels, which could weaken Iran’s resilience capacity and affect its regional policies. In other words, for Iran, which is struggling to find alternative markets due to US sanctions, this loss of revenue means a shortage of financing for a wide range of projects, from military expenditures to infrastructure projects, and could limit Iran’s mobility and make its internal and external security more fragile.

The main objective of this study is to analyze the impact of Iran’s loss of revenue due to China’s long-term energy transition strategy on regional security policies. Based on the scenario analysis method in international relations, the study will first identify the current situation in the light of the data and identify trends. Subsequently, possible scenarios and their consequences will be evaluated. Quantitative data on current trade and defense expenditures will be used in the study, and direct sources will be used as much as possible.

Keywords: *Iran, China, oil, energy transition, regional power*

¹ Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, cevatyildirim@gantep.edu.tr

² Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, aligok86@gmail.com

THE WARMING ARCTIC: A PATHWAY TO GLOBAL CONFLICT OR GLOBAL DÉTENTE?

Anton N. SOKOLOV¹

This paper aims to examine the implications of the fractured Arctic security framework, evaluating the roles of NATO and Russia, and exploring potential pathways toward either conflict or cooperation in the region. Since February 2022, the world has crossed an invisible yet critical threshold in the domain of mutually assured security. While the previous system was far from perfect, it maintained a relative balance and stability. Today, however, we find ourselves in uncharted territory, where the concept of shared security between Russia, the United States, the European Union, and their respective allies has fractured. This breach has unleashed a cascade of unpredictability, fueled by escalating rhetoric in both public discourse and media, deepening the ideological and political trenches on either side of this divide. The Arctic has not been spared from this division. Its principal governing body, the Arctic Council, failed its first significant stress test, pushing the region closer to instability by isolating Russia and assuming that major regional challenges could be resolved without its involvement. The situation was further exacerbated by Finland and Sweden's entry into NATO, which ended their previous posture of neutrality amid the escalating Ukrainian crisis. As a result, the Arctic Council lost its ability to act as a neutral platform, devolving into a classic "Us vs. Them" dynamic. Within this "divided Arctic home," NATO-aligned nations often appear to lack a cohesive Arctic strategy beyond vague aspirations of promoting 'good' and opposing 'bad'. On the other hand, Russia has amended its Arctic strategy, prioritising bilateral engagement over the Arctic Council. This divergence underscores the growing fragmentation in a region once viewed as a model for international cooperation. Historically, the western sector of the Russian, and previously Soviet, Arctic, as well as the North Atlantic, were the main points of application of the efforts of the United States and NATO in terms of military deterrence due to the Northern Fleet operations. Today, alongside follows the steady increase in the military presence and deepening of the footprint of the United States and Canada in areas adjacent to the eastern sector of the Arctic Zone of the Russian Federation. Current Russia's A2AD capabilities in the East Arctic seems to cover the NSR and potential oil and gas discoveries rather than deter any conventional naval hostility. Taking into account Russia's need to further secure the eastern flank of the Arctic zone, as well as China's desire to demonstrate the ability to project hard power many miles from its native shores, we can confidently say that the more the tensions escalate, the more likely it is that situational interaction between the Russian and Chinese fleets awaits transformation into a deeper (but still situational) alliance. In addition, it should be noted that Russia remains the only state so far whose capabilities in the Arctic more or less coincide with the tasks in the region defined by state strategic documents. Strategic gaps certainly exist, but at the same time, the expansion of military and economic presence in the Arctic will continue. These plans will be implemented even taking into account possible projects delivery dates shifts as a result of the temporary unavailability of certain technologies, the reallocation of state funding to other more urgent issues, the emergence of new NATO members in the Barents-Baltic region, the possible implementation of scenarios of increased EU pressure on mining and O&G projects in the Arctic in general and in the Russian part in particular.

Keywords: *Arctic, Arctic Geopolitics, NATO-Russia Relations, Strategic Competition*

¹ Expert, Russian Gas Society, antsok@bk.ru

HEDGING FOR STRATEGIC AUTONOMY: INDONESIA’S FOREIGN POLICY IN AN EMERGING MULTIPOLAR SYSTEM

Ahmet ÜÇAĞAÇ¹

This study examines the foreign policy pursued by Indonesia to establish its strategic autonomy. The evolution of the international order towards multipolarity made it possible for many middle powers to adopt strategic autonomy as a guiding principle in foreign policy. Seeking greater autonomy in its foreign policy, Indonesia also began to forge stronger ties with emerging actors, ranging from the Russia-China axis to the Middle East and beyond. It thus began to adopt a hedging strategy in its foreign policy. Hedging is a position between the two simple tactics of balancing and bandwagoning. As the global hegemony of the United States (the US) began to decline and multipolarity began to rise, many middle powers, including Indonesia, adopted hedging as a foreign policy strategy. Indonesia’s hedging strategy in international relations refers to its approach of balancing between major powers particularly the US and China while maintaining strategic autonomy. This strategy allows Indonesia to maximize benefits from different actors without fully aligning with any single power. In this way, it avoids joining military alliances and pursues an independent foreign policy as stated in its free and active (bebas-aktif) doctrine. Engaging with multiple global powers (e.g. the US, China and Russia) in trade, investment and defense, Jakarta is strengthening ties with ASEAN and other regional organizations to maintain multilateral balance. Over the last decade, Indonesia intensified its cooperate with both the US and China but does not take sides in their rivalry. It thus benefits from China’s Belt and Road Initiative (BRI) while receiving investment and assistance from the US and other partners. This study argues that Indonesia's hedging strategy allows it to maintain flexibility in its foreign policy by leveraging multiple global powers while protecting its national interests. While the study is theoretically guided by the hedging strategy used by Indonesia (a middle-power state) to preserve its strategic autonomy and adapt to the risks of the emerging multipolar system, the process tracing method is used to reveal the causal mechanism behind the country's foreign policy in the new era.

Keywords: *Multipolar System, Middle Powers, Indonesia, Strategic Autonomy, Hedging Strategy*

¹ Dr., Sakarya University Department of International Relations, aucagac@sakarya.edu.tr

BEYOND THE ECONOMIC SANCTIONS: A CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR “TRADE WAR”

Aslı TOPSOY¹

The economic relations of states are not only a matter of trade, but are also directly linked to national interests and national security. At times, economic relations can escalate inter-state tensions and become a cause for war. In this context, the concepts of economic sanctions and trade wars are critical to understanding how states use economic instruments in the international arena.

Economic sanctions are used as a tool of economic pressure that countries resort to when they perceive a threat to security. On the other hand, trade wars refer to the direct transformation of economic issues into security issues. The concept of “trade war”, which has come to the fore especially during Donald Trump's presidency, refers to the securitization of economic relations. Although trade has been an element of inter-state conflicts since the mercantilist understanding, the concept of trade war has taken shape in the Trump era as a phenomenon in which international trade has turned into a front. However, the content of this concept is not fully clarified, and it has aspects that differ from economic sanctions. This leads to the need to analyze the concept of “trade war” in more depth.

In the context of securitization, trade wars refer to the treatment of economic competition as a matter of national security. Trade, traditionally an economic issue, is securitized when it is presented as a threat to a state's vital interests. This study aims to analyze the concept of “trade war” that has come to the fore in the US-China economic competition with the Trump administration.

Keywords: Trade war, economic security, international trade, economic sanctions, The US-China relations

¹ Res. Asst. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart University, aslitopsoy@yahoo.com

DİJİTAL EŞİTSİZLİK, DİJİTAL EGEMENLİK VE YAPAY ZEKÂ

Elif GÜRDAL LİMON¹

Uluslararası ilişkilerin teknoloji konusu temelde bu alanda ne kadar hızlı ilerleme kaydedildiğine ve bu teknoloji araçlarını ne kadar verimli kullanıldığına odaklanmaktadır. Bu çalışma da bu temele dayalı olarak dijital eşitsizlik, dijital egemenlik ve yapay zekâ konusuna yoğunlaşmaktadır. Dijital teknoloji geliştikçe uluslararası ilişkilerin araçları kadar, diplomasi, güç yarışı ve uluslararası iş birliği konusu da çeşitlenmektedir. Dijitalleşme dünya genelinde homojen bir gelişme göstermemiştir. Bilişim teknolojilerinde devletlerarası farklı gelişmişlik seviyeleri ortaya çıkmıştır. Dijitalleşmenin özellikle askeri, ekonomik ve siyasi alandaki dönüşümü bu eşitsizlikle birleşince dijital egemenliğin önemli bir güç faktörü olmasına sebep olmaktadır. Dijital eşitsizlik ve dijital egemenlik arasındaki bağ ise bu anlamda eşitsizliğin büyümesinin artmasıyla dijital egemenliğin yeni bir bağımlılık konusu olmasının şiddetlenmesindedir. Dijital egemen devletler bu denli dijital dönüşüme erişememiş devletler üzerinde yeni bağımlılık alanı yaratmak istemektedirler. Yapay zekâ bu dijital eşitsizliğin önemli bir kıstasıdır. Teknoloji, devletlerarası ilişkilerin önemli bir güç göstergesidir. Yapay zekâ teknolojisi ise bu güç göstergesinin önemli bir seviye tanımlayıcısıdır. Bir devletin yapay zekâ teknolojisinde ilerleme kaydetmesi diğer alanlarda da benzer bir eşikte olabileceği anlamına gelmektedir. Çalışmanın temel argümanı da bu anlayışı dijital eşitsizlik kavramı üzerinden ele almaktadır. Yapay zekaya uluslararası ilişkiler boyutundan bakarken iki açıdan ele almak gerekmektedir. Yapay zekâ uluslararası ilişkilerde diplomasinin, güç yarışının ve uluslararası iş birliğinin bir konusudur. Diğer yandan ise yapay zekâ uluslararası ilişkilerde bir araçtır. Araç olarak kullanıldığı alanlar dijital egemenliğin bir göstergesidir. Bu araçsal bakış açısında yapay zekâ özellikle dört kategoride öne çıkan bir kullanım alanı edinmiştir kendine. Diplomaside, kabiliyet kazanımında, risk analizinde ve kriz yönetiminde. Çalışma bu kategorileştirme üzerinden dijital eşitsizlik, dijital egemenlik ve yapay zekayı uluslararası ilişkilerde ele alan nitel bir temeldedir.

Anahtar Kelimeler: *Dijital eşitsizlik, dijital egemenlik, yapay zeka, uluslararası ilişkiler*

¹ Doç. Dr., Gümüşhane Üniversitesi, elif.gurdal@gumushane.edu.tr

YAPAY ZEKÂ VE BİLGİ MANİPÜLASYONU: GÜVENLİK ÇALIŞMALARI AÇISINDAN YENİ TEHDİTLER

Fatih TEKİN¹

Yapay zekâ teknolojilerinin gelişimi, güvenlik çalışmalarında yeni ve karmaşık tehdit alanlarını beraberinde getirmektedir. Deepfake teknolojileri, yapay zekâ destekli sahte içerik üretiminin en ileri örneklerinden biri olarak, bireylerin, kurumların ve devletlerin güvenliği üzerinde ciddi sonuçlar doğurabilecek potansiyele sahiptir. Deepfake'ler, video ve ses manipülasyonu yoluyla gerçek gibi görünen sahte içerikler oluşturarak kamuoyunu yönlendirme, bireylerin itibarını zedeleme, yanlış bilgi yayma ve demokratik süreçleri sabote etme gibi birçok risk taşımaktadır. Özellikle seçim süreçlerinde, siyasi liderlerin sahte beyanatlar verdiği görüntülerin yayılması, kamuoyunun manipüle edilmesine neden olabilmektedir. Bunun yanı sıra, uluslararası ilişkilerde krizlerin tırmanmasına sebep olabilecek sahte diplomatik konuşmalar veya askeri yetkililerin asılsız açıklamalar içeren deepfake videoları da bir güvenlik tehdidi olarak değerlendirilmektedir.

Çalışmada kişisel güvenlik açısından, deepfake'lerin mahremiyet ihlallerine, kimlik hırsızlıklarına ve kişisel itibarın zedelenmesine nasıl yol açtığı tartışılacaktır. Toplumsal güvenlik açısından ise deepfake'lerin kamuoyunu yanlış yönlendirme ve kitlesel manipülasyon aracı olarak kullanılması sonucu ortaya çıkabilecek toplumsal karmaşa ve huzursuzluklar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ulusal Güvenlik, Yapay Zeka, Bilgi Manipülasyonu, Siber Güvenlik Tehditleri

¹ Arş. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, fatihtekin@inonu.edu.tr

DÜŞÜNCE KURULUŞLARI VE YAPAY ZEKA POLİTİKALARINDAKİ FARKLILAŞMA: ABD VE AVRUPA ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ (2020-2025)

Yusuf FİDAN¹

Bu çalışma, 2020'den 2025'e kadar Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Avrupa Birliği (AB) arasında karşılaştırmalı bir analize odaklanarak Yapay Zeka (YZ) politika gündemlerini şekillendirmede düşünce kuruluşlarının rolünü sorgulamaktadır. AB'nin ABD'ye kıyasla YZ politika geliştirmede geride kalması, bu araştırma için önemli bir sorunsaldır. Çalışmada, Küresel Düşünce Kuruluşlarına Yönelik Endeks Raporları (Global Go To Think Tank Index) aracılığıyla belirlendiği üzere, her bir bölgede öne çıkan ve yapay zeka politikasıyla ilgisine göre seçilen ilk beş düşünce kuruluşunun karşılaştırmalı bir analizi kullanılacaktır. ABD'deki düşünce kuruluşları arasında Brookings Enstitüsü, RAND Corporation, Stratejik ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (CSIS), Carnegie Uluslararası Barış Vakfı ve Dış İlişkiler Konseyi yer almaktadır. Brexit sonrası Birleşik Krallık hariç AB için düşünce kuruluşları Bruegel, Fransız Uluslararası İlişkiler Enstitüsü (IFRI), Alman Uluslararası ve Güvenlik İşleri Enstitüsü (SWP), Avrupa Politika Çalışmaları Merkezi (CEPS) ve Avrupa Birliği Güvenlik Çalışmaları Enstitüsü'dür. Ayrıca söz konusu düşünce kuruluşlarının politika gündemine ne ölçüde katkıda bulunduğunu ve AB'nin yapay zeka gelişmeleri bağlamında göreceli eylemsizliğinin arkasındaki nedenleri araştırmayı amaçlamaktadır. Temel araştırma soruları şunlardır: Düşünce kuruluşları YZ politika gündemlerinin belirlenmesine nasıl katkıda bulunmaktadır? Düşünce kuruluşu savunuculuğundaki transatlantik farklılıklar, AB'nin ABD'ye kıyasla YZ politika inovasyonundaki göreceli düşük performansını ne ölçüde açıklamaktadır? Avrupa'daki düşünce kuruluşu ortamının, daha çevik ve inovasyon merkezli bir yaklaşımın öncelikli olduğu görülen ABD'ye kıyasla YZ politikasına proaktif ve birleşik bir yaklaşımı teşvik etmede daha az etkili olup olmadığı araştırılacaktır. Sonuç olarak bu araştırma, düşünce kuruluşlarının küresel YZ politikasını şekillendirmedeki rolünün daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmayı ve bu önemli alanda gözlemlenen transatlantik ayrışmanın nedenlerine ışık tutmayı amaçlamaktadır. Nitekim, YZ politikaları ulusal ve uluslararası gündemlere giderek daha fazla hakim oldukça, bu kurumların etkisini anlamak etkili yönetim ve uluslararası işbirliği için çok önemli hale gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Yapay zeka Politikaları, Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Karşılaştırmalı Analiz, Düşünce Kuruluşları.*

¹ Arş. Gör. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, yusuffidan@nevsehir.edu.tr

KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK VE NÜKLEER (KBRN) TEHDİTLERİNE KARŞI TEKNOLOJİ TABANLI ÇÖZÜMLER

Osman Dolukan ÇAKMAK¹

Ayşe Handan DÖKMECİ²

Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer (KBRN) tehditler, modern dünyada güvenlik ve halk sağlığı açısından ciddi bir risk oluşturmaktadır. Bu tehditlere karşı etkili çözümler geliştirmek hem ulusal hem de uluslararası düzeyde büyük önem taşımaktadır. Çalışmamızda, KBRN tehditlerine karşı teknoloji tabanlı çözümler ele alınacaktır. KBRN tehditleri, terör saldırıları, endüstriyel kazalar veya doğal afetler gibi çeşitli kaynaklardan ortaya çıkabilir. Bu tür tehditlerin tespiti, önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için yenilikçi teknolojilere ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut sistemlerin sınırlamaları, bu alanda daha gelişmiş çözümler geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. KBRN tehditlerine karşı geliştirilen teknoloji tabanlı çözümler, çeşitli alanlarda önemli yenilikler sunmaktadır. Bu çözümler arasında, KBRN maddelerinin hızlı ve hassas bir şekilde tespit edilmesini sağlayan sensör teknolojileri öne çıkmaktadır. Ayrıca, tehditlerin etkilerini modellemek ve tahmin etmek amacıyla yapay zekâ ve büyük veri analitiği kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Koruyucu ekipmanların geliştirilmesi ve optimize edilmesi, personelin güvenliğini artırırken, acil durum müdahale ekipleri için tasarlanan eğitim simülasyon sistemleri, sahada daha etkili müdahaleler yapılmasına olanak tanımaktadır. Bunun yanı sıra, KBRN tehditlerine karşı erken uyarı sistemlerinin entegrasyonu, olası risklerin önceden tespit edilerek gerekli önlemlerin alınmasını sağlamaktadır. Bu teknolojik yaklaşımlar, KBRN tehditlerine karşı daha etkin ve kapsamlı bir savunma mekanizması oluşturulmasına katkı sunmaktadır. KBRN tehditlerine karşı teknoloji tabanlı çözümler, güvenlik ve halk sağlığı açısından kritik bir öneme sahiptir. Çalışmamızda ele alınan çözümler, KBRN tehditlerinin etkilerini en aza indirmek ve daha güvenli bir dünya oluşturmak için önemli bir adım teşkil etmektedir. Gelecekte bu alanda yapılacak çalışmalar, daha yenilikçi ve etkili çözümler geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: KBRN Tehditler, Sensör Teknolojiler, Yapay Zekâ, Erken Uyarı Sistemleri, Büyük Veri Analitiği

¹ Afet Müdahale Uzmanı, Türk Kızılay Kırklareli Afet Müdahale Merkezi Müdürlüğü, cakmakdolukan@gmail.com

² Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, hdokmeci@nku.edu.tr

DEVLET DESTEKLİ İKLİM İNKÂRCILIĞI: TRUMP YÖNETİMİ ÖRNEĞİ

Ceren UYSAL OĞUZ¹

Küresel ekolojik krizin en önemli bileşenlerinden biri olan iklim değişikliğinin ortaya çıkışında tarihsel sorumluluğa sahip ülkelerden ABD'nin 47. başkanı Donald J. Trump 20 Ocak 2025'te ikinci dönemine başlamasının ardından ABD'nin iklim değişikliği politikasını yeniden şekillendirecek ve uluslararası azaltım ve uyum süreçlerine sekte vuracak kararlara imza atmıştır. Trump'ın ilk döneminde iklim inkârcılığının söylemden uygulamaya geçişi, Paris Anlaşması'ndan çıkış başta olmak üzere, Obama yönetiminin çevre konusunda hayata geçirdiği 125'ten fazla politikayı iptal etme kararıyla somutlaşmıştır. Bu nedenle Biden döneminde ABD'nin iklim politikalarının restorasyonu için Paris Anlaşması'na geri dönüş, iklim değişikliği ile mücadele açısından en önemli federal yatırım olarak kabul edilen Enflasyon Azaltma Yasası, iklim krizini ABD dış politikasının ve ulusal güvenliğinin merkezine koymayı amaçlayan “İklim Kriziyle Yurt İçinde ve Yurt Dışında Mücadele” başlıklı ve 14008 sayılı Yürütme Kararı, “Halk Sağlığının ve Çevrenin Korunması ve İklim Kriziyle Mücadele İçin Bilimin Yeniden Yapılandırılması” başlıklı ve 13990 sayılı Yürütme Kararı gibi önemli adımlar atılmıştır. Böylece ABD tarafından iklim krizi hem ulusal politikaları çerçevesinde hem de küresel güvenlik açısından en önemli sorunlardan biri olarak ele alınmıştır.

Ne var ki Trump'ın ikinci dönemi başlar başlamaz ABD yönetimi için iklim inkârcılığı yeniden gündeme gelmiştir. Trump'ın göreve başladığı ilk gün yayınladığı “Zararlı Yürütme Kararlarının ve Eylemlerinin İlk İptalleri” başlıklı Yürütme Kararı'nda Biden yönetiminin, “Federal Hükümetin her kurum ve ofisine halk tarafından olumlu karşılanmayan, enflasyonist, yasadışı ve radikal uygulamalar” getirdiği vurgulanarak birçok “zararlı” kararın iptal edildiği açıklanmıştır. Karardaki “İklim aşırıcılığı enflasyonu patlatmış ve gerçekleştirilen düzenlemeler işletmelere aşırı yük getirmiştir” cümlesinden de anlaşılacağı üzere iptal edilen kararlar arasında Biden yönetiminin iklim politikasının çerçevesini oluşturan uygulamalar da yer almıştır. Trump yönetiminin bir kez daha Paris Anlaşması'ndan çıkma kararı alması, uluslararası iklim finansmanı taahhütlerinden vazgeçilmesi, yenilenebilir enerji yerine fosil yakıtlara yatırımın desteklenmesi, iklim değişikliğine yönelik bilimsel araştırma fonlarının kesilmesi gibi adımlar ABD'de söylem, politika belirleme ve uygulama bağlamında iklim inkârcılığının daha da güçlenmesine yol açacaktır.

İklim inkârcılığının ABD yönetiminin temel politika eksenlerinden biri hâline gelmesi durumunda iklim krizinin derinleşerek çevresel, insani ve küresel güvenlik risklerini artırması kaçınılmazdır. Bu nedenle Trump yönetiminin uygulamalarına ABD'de eyaletlerin, federal kurumların, kamuoyunun nasıl tepki vereceğinin yanı sıra uluslararası azaltım ve uyum çalışmalarının da nasıl sürdürüleceği son derece önemlidir. Bu çalışmada Trump yönetiminin iklim değişikliğine yönelik söylem ve kararları incelenecek, bu bağlamda iklim krizine karşı küresel mücadelenin ABD olmadan nasıl ilerleyebileceğine dair de çıkarımlarda bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İklim Krizi, Trump Yönetimi, İklim İnkârcılığı

¹ Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, cuysaloguz@akdeniz.edu.tr

EKOLOJİK TOPLUMSAL HAREKETLERİN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ

Senem ATVUR¹

Sanayileşme süreciyle birlikte hızlanan ekolojik bozulma, toplumsal tepkileri ve ekolojik koruma düşüncesinin yaygınlaşmasını da beraberinde getirmiştir. Ekolojik toplumsal hareketler doğa ve insan merkezli farklı önceliklere sahip olsalar da hem ulusal hem de uluslararası/küresel ölçekte çevreyle ilgili anlayışların, mevzuatın ve farkındalığın gelişmesinde önemli rol oynamışlardır. Ekolojik hareketler temelde post-endüstriyel ekonomik dönüşümle paralel olarak ele alınan yeni toplumsal hareketler çerçevesinde değerlendirilmektedir. Buna karşın özellikle 1990'lı yıllardan itibaren hızlanan neoliberal politikalar ve buna bağlı olarak derinleşen ekolojik kriz, ekolojik hareketlerin de yerelden ulusal ve küresel ölçeğe eylem alanlarını genişlettiği, destek bulabildiği ve sistem karşıtı söylemler geliştirebildiği bir zemine de kavuşmuştur. Öte yandan ekolojik hareketlerin, özellikle yerel protestolarının, son dönem popülist sağ iktidarların da güçlendiği, demokrasi krizinin derinleştiği süreçte sert müdahalelerle karşılaştığı da gözlenmektedir. Bu çalışma, madencilik ya da inşaat projeleri, kirlilik, ormansızlaşma gibi nedenlerle başlayan ekolojik protestoların kim tarafından, nasıl ve neden güvenlikleştirildiğine odaklanmaktadır. Kopenhag Okulu'nun söz-edim olarak tanımladığı güvenlikleştirme yaklaşımı temelinde siyasal iktidarların (güvenlikleştirici aktör) çevreci protestoları hangi söylemler aracılığıyla, neye yönelik tehdit olarak (varoluşsal tehdit) konumlandığı ve bu sayede hangi olağanüstü önlemleri nasıl meşrulaştırdığı incelenecektir. Çalışmanın temel argümanı ekolojik hareketlerin, iktidar ve sermayenin ekolojik ve sosyal hakları ikinci plana iten politikaları için tehdit oluşturduğu ve bu nedenle güvenlikleştirilmiştir. Güvenlikleştirici söylem aracılığıyla iktidarlara protestoculara yönelik sert müdahaleyi meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Bu söylem aynı zamanda ekolojik yıkımı derinleştiren, yerel halkın sosyoekonomik ve insani refahını olumsuz etkileyen politikaların da devam ettirilmesi için meşrulaştırıcı bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu çerçevede ekolojik hareketlerin güvenlikleştirilmesi ve söylem aracılığıyla marjinalleştirilmesi farklı toplumsal hareket dalgalarının önünü kesmek için antidemokratik bir araç olarak da değerlendirilebilmektedir. Bu bağlamda çalışmada dünyanın farklı bölgelerinden seçilen ve kolluk güçlerinin sert müdahalesi ile karşılaşan ekolojik hareketler, siyasi liderlerin söylemleri ve bu söylemlerin etkisi çerçevesinde incelenecektir. Böylece ekolojik hareketlerin güvenlikleştirilmesine ilişkin bir panorama sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik bozulma, toplumsal hareketler, güvenlikleştirme, söylem.

¹ Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, senematvur@gmail.com

KÜRESELDEN YERELE BİR BAKIŞ: ÇEVRESEL BARIŞ İNŞASI VE SOSYAL ADALET

Sanem Özer¹

A. Gün Güneş Gülal²

Günümüzde özellikle iklim değişikliği kaynaklı çatışmaları inceleyen araştırma sahası ile çevresel barış inşası araştırma sahasını buluşturacak yaklaşımlara yönelik ilgi artmaktadır. Çevresel barış inşası çevresel konuların yönetiminin çatışmanın önlenmesi, azaltılması, çözümü ve iyileştirilmesine entegre edildiği ve bunları destekleyebildiği çoklu yaklaşımları ve yolları kapsar. Çevresel barış inşası hem çevresel hem de sosyal iyileşmeye yol açan verimli ve sürdürülebilir döngüler yaratabilir. Bu yaklaşımın uygulanmasında sıklıkla karşılaşılan sorun, doğal kaynakların ortak yönetimi konusunda güven ve iş birliğinin tesis edilmesi ihtiyacıdır. Çevresel barış inşası, çatışma çözümü ve sürdürülebilir kalkınma için umut verici bir çerçeve sunarken, genellikle kritik sosyal adalet boyutlarını göz ardı etmektedir. Çevresel barış inşası, pozitif barışın anahtarı olan sosyal adaletsizlik ve gruplar arası eşitsizlikleri de ele alarak fiziksel şiddetle (negatif barış) mücadelenin ötesine geçebilir. Doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi, barışı ekonomik kalkınma, kapsayıcı yönetim ve gruplar arası iş birliği yoluyla besleyebilir. Çevre sorunlarıyla mücadele için devletler ve topluluklar arası kurulacak ilişkiler veya var olan kurumsal temasların geliştirilmesi bir yandan iş birliği ve güven-inşasına katkıda bulunurken, diğer yandan insan hakları, adil erişim ve toplumsal cinsiyet eşitliği normlarının yaygınlaştırılmasını sağlayabilir, su, ormanlar, madenler ve diğer çevresel alanların yönetiminde devlet-toplum ilişkilerini yeniden şekillendirerek daha adil ve katılımcı kılabilir.

Bu çalışma, çevresel barış inşası girişimlerinde eşitlik, erişim ve dağıtım konularının ihmal edilmesinin mevcut eşitsizlikleri daha da kötüleştirebileceğini ve uzun vadeli barışı baltalayabileceğini savunmaktadır. Çalışma çerçevesinde literatür taraması ile derlenen çeşitli örnekler özellikle Küresel Güney'de yer alan yerel aktörlerin bilgi, kimlik ve değişim kapasitelerinin ve geleneksel otoritelerin göz önünde bulundurulduğu ve aşağıdan yukarıya yaklaşımların daha başarılı olduğunu göstermektedir. Aksi takdirde belirli aktörler marjinalleştirilmekte, fayda ve yükler eşit olmayan bir şekilde dağıtılarak mevcut eşitsizlikler güçlendirilmektedir. Sosyal adalet ilkelerinin çevresel barış inşası teori ve pratiğine entegre edilmemesi, sosyal eşitsizliklerin ele alınmaması ve yerel temsil ve katılıma imkân sağlanmaması halinde özellikle baraj inşaatlarını, sulama, ağaçlandırma, ulusal park ve koruma sahalarını içeren projelerin zarar vermeme ilkesi ile çeliştiği, iklim ve çevre kaynaklı çatışma riskine karşı meşru ve etkili yanıtlar vermeyi güçleştirdiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Barış İnşası, Sosyal Adalet, İklim Değişikliği, Yerel Aktörler, Küresel Güney

¹ Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, sanemozer@gmail.com

² Dr., Ant-Akademi, a.gungunes@gmail.com

CLIMATE CHANGE AND WOMEN, PEACE, AND ENVIRONMENTAL SECURITY IN THE WESTERN BALKANS

Burcu ÖZDEMİR SARIGİL¹

Climate change intensifies the risks associated with violent conflicts across diverse contexts and undermines both state and human security. The compounded impacts of climate change and conflict are particularly pronounced for women and girls, who often face disproportionate vulnerabilities due to structural inequalities and social norms. At the same time, women and girls can play transformative roles in addressing climate change, promoting peace, and enhancing security. Given these dynamics, this study examines how the National Action Plans (NAPs) of Western Balkan states under the Women, Peace, and Security (WPS) agenda incorporate considerations of gender, climate change, and environmental security.

The analysis reveals significant variations in the extent and depth of engagement across the Western Balkans region. Among the six regional states, Bosnia and Herzegovina and Serbia demonstrate a more comprehensive approach by incorporating a relatively higher number of specific goals, strategies, and activities addressing the intersection of gender, climate change, and environmental security. Albania refers to only the environmental risks women face, while North Macedonia, Kosovo, and Montenegro do not mention any relevant considerations at all. The findings underscore the need for a stronger and more systematic integration of gender and climate change considerations within Women, Peace and Security NAPs. Drawing on the case of the Western Balkans, this paper advocates for an increased focus on empowering women and girls to actively participate in policy development and implementation efforts that address climate-related security risks.

Keywords: Women, Peace and Security, Climate Security

¹ Dr., TED University, burcu.ozdemir@tedu.edu.tr

EKONOMİK GÜVENLİK VE EKOLOJİK DÖNÜŞÜM

İnan RÜMA¹

Dünya’da hayatın devam edebilmesi için asal olan Ekolojik Dönüşüm çerçevesinde Ekonomik Güvenlik her zamankinden daha fazla önem kazanmıştır. Küresel ekonomi ve dünya siyasetinde artan istikrarsızlık kadim ekonomik güvenlik sorunlarını daha da yakıcı hâle getirmiştir. Kısaca: orta üst sınıflar bile kendisini güvende hissetmiyor. Orta sınıflar düzensiz bir tedirginlikle geçiriyor günlerini. Alt sınıfların nasıl sağ sağlam kalabildikleri merak, kaygı ve sosyal bilim araştırması konusu. Ekonomik Güvenlik tanımı olarak Uluslararası Çalışma Örgütü ILO’nun kapsamlı yaklaşımı tercih edilebilir: Ekonomik güvenlik eğitim, sağlık, barınma, bilgi edinme, sosyal koruma gibi temel sosyal güvenlik ve istihdam ile ilgili olarak kendini güvende hissetmek şeklinde tanımlanmaktadır. Çeşitli tanımlar arasında devlet merkezlilik göze çarpmaktadır. Siyasî-askerî dar kapsama yatkın olanlar ekonomik güvenliği bir ülkenin kendini -askerî olarak- savunabilmesi için gerekli ekonomik ilişkiler, örneğin silah ve askerî teknoloji edinebilmesi üzerinden tanımlar. Daha geniş bir yaklaşım geliştirmek isteyenler ekonomi siyasetlerinin unsurlarının dış politika ve uluslararası ilişkilerde savunma veya saldırı niyetiyle kullanılması, örneğin boykot, ambargo, enerji arzının kısılması ve diğer ekonomik yaptırımlar da bu çerçevede incelenebilir. Meşhur -olma çabası hız kesmeyen- Amerikan başkanı Trump’ın ilk dönemindeki söylemleri ve eylemleri ile Biden döneminde Rusya’ya Ukrayna Savaşı nedeniyle uygulanan yaptırımlar buna örnek gösterilebilir. Bu yaklaşım ifadesini giderek jeoekonomi teriminde bulmaktadır. Öyle veya böyle, aynı jeopolitikte olduğu gibi rekabet ve çatışma üzerinden yaklaşılmaktadır. Güncel dünya siyasetinde de nitekim ana tartışma eksenlerinden bir tanesi bu rekabet ve çatışma ortamında düzen ve istikrarı koruyan kurumların ahvalidir. Kısaca, liberal dünya düzeninin aşınması veya çöküşü olarak ifade edilmektedir. Oysa, asal sorun ekolojik krizdir ve dünya gündemindeki yeri ne yazık ki olması gerekeninin epey altındadır. Temelde temiz hava, su ve gıdaya düzenli ve adil erişim üzerinden tanımlanabilecek Ekolojik Güvenlik ile Ekonomik Güvenlik doğrudan ilişkilidir. Ekolojik krizin giderek artan belirleyiciliği içerisinde ekolojiden bağımsız bir ekonomik güvenlik düşünmek olanaklı görünmemektedir. Dolayısıyla, tüm canlıların ihtiyaçlarının bütüncül olarak ele alınması ve doğal kaynakların âdil ve verimli dağılımı üzerine kurulu Ekolojik Güvenlik ile temel sosyal güvenlik ve istihdam ile ilgili olarak kendini güvende hissetmek şeklinde tanımlanan Ekonomik Güvenlik beraber ele alınmalıdır. Eşitsizliklerle ve verimsizliklerle malûl dünyamız artık bir de hayatî bir ekolojik krizle karşı karşıya. Bu çalışma bilgi üretimi ve paylaşımının hayatı sürdürülebilir kılma üzerine olmasını amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Küresel Kriz, Ekonomik Güvenlik, Ekolojik Güvenlik, Sürdürülebilirlik

¹ Doç. Dr., İstanbul Bilgi Üniversitesi, ruma.inan@gmail.com

EKOLOJİK GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDEN EKO EKO EKO BELGESELİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA TARTIŞMALARI

Filiz ÇOBAN ORAN¹

Bu makale, Eko Eko Eko belgeselindeki örnekler bağlamında sürdürülebilir kalkınma kavramını ekolojik güvenlik yaklaşımıyla tartışmayı amaçlamaktadır. Çalışma, teorik kısmında çevresel güvenlik konusundaki farklı bakış açılarından yola çıkarak, sürdürülebilir kalkınmanın ekolojik kaygılarla ilgili zorluklarını sorgulamaktadır. Geleneksel kalkınma modelleri, genellikle çevre pahasına hızlı sanayileşme ve ekonomik genişlemeyi vurgulamaktadır. Buna karşılık sürdürülebilir kalkınma, “yeşil” büyüme- gezegensel sınırlar dahilinde işleyen ekonomik büyüme- çağrısında bulunsun da ekolojik güvenlik merceğinden bakıldığında bazı kritik tartışmalara yol açmaktadır. Ekolojik güvenlik, ekosistemlerin hem insan refahını hem de biyolojik çeşitliliği destekleyecek şekilde sağlıklarını ve işleyişlerini sürdürebilme kabiliyetlerini ifade etmektedir. Bu kavram ekonomik büyüme, sosyal ilerleme ve çevrenin korunması arasındaki dengeyi derinden etkilemektedir. Bununla birlikte, sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik büyüme ve teknolojik yenilik ihtiyacına odaklanması, kaynak tüketiminin artmasına ve çevresel bozulmaya yol açarak, insani ilerlemenin doğal sistemlerin sağlığından ödün vermeden gerçekten gerçekleşip gerçekleşmeyeceği sorusunu gündeme getirmektedir. Bu bağlamda çalışma, uygulama kısmında küresel ekolojik yıkımın kökenlerini konu alan Eko Eko Eko belgeselindeki örnek olayları ekolojik güvenlik ve sürdürülebilir kalkınma ilişkisi çerçevesinde analiz etmektedir. Belgeselin on iki bölümünde “Hava ne kadar temiz?”, “Ne kadar enerjiye ihtiyacımız var?”, “Fosil yakıtlardan nasıl kurtulabiliriz?”, “İnsanlar Dünya’nın temiz su kaynaklarını ne kadar iyi kullanıyor?”, “Ne oldu da temiz suya ulaşmak için bu kadar bedel öder olduk?”, “Bir altın madeninin, bir şehrin kullandığı kadar temiz su kaynağını kirletmesine değer mi?”, “Dünyada bu kadar obezite ve açlık nasıl aynı zamanda olabiliyor?” gibi sorulara Türkiye’nin farklı coğrafyalarındaki çevre sorunlarıyla ilgisinde cevap aramaktadır. Çalışma bu içeriği, söylem analizi yöntemiyle ekolojik güvenlik, ekofeminizm ve sürdürülebilir kalkınma temaları bağlamında analiz etmektedir. Böylelikle belgeselde ele alınan örnekler kullanılarak Türkiye’deki ekolojik güvenlik sorunlarının kökenlerinin daha iyi anlaşılması sağlanmaktadır. Sonuç olarak, sürdürülebilir kalkınmanın genellikle sosyal adalet ve eşitsizlik konularını ele almada başarısız olacak şekilde çerçevelendiği öne sürmektedir. Birçok sürdürülebilirlik girişimi orantısız bir şekilde daha zengin uluslara veya bireylere fayda sağlarken, ülkeler içinde ve arasında daha yoksul veya marjinalleştirilmiş toplulukların ihtiyaçlarını ihmal etmektedir.

Anahtar Kelimeler: ekolojik güvenlik; sürdürülebilir kalkınma; ekofeminizm; iklim değişikliği.

¹ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, filizcoban@comu.edu.tr

GELENEKSEL VE İNSANİ GÜVENLİK SARKACINDA ÇEVRE GÜVEN(SİZ)LİĞİ KAVRAMI

Çağrı Emin DEMİRBAŞ¹

İnsani güvenlik kavramı, 1990'lı yıllarda liberal insan hakları perspektifiyle inşa edilmiş ve günümüze kadar geçen süreçte özellikle yaşam hakkının korunmasını odağına alan yaklaşımlar içermiştir. Bu bağlamda, insan güvenliği her şeyden önce can güvenliği olarak anlaşılmış ve konu yoğun olarak savaş ve kuvvet kullanımı çerçevesinde tartışılmıştır. Ancak insani güvenlik kavramı zaman içinde dönüşüm geçirmiş, sosyal, ekonomik ve çevresel tehditleri de içerecek şekilde genişlemiştir. 2003 yılında BM bünyesinde Sadaka Ogata ve Amartya Sen başkanlığında kurulan İnsani Güvenlik Komisyonu'nun "Şimdi İnsani Güvenlik" raporuna göre insani güvenlik, yalnızca bireylerin fiziksel güvenliğini değil, aynı zamanda sosyal, ekonomik, çevresel ve kültürel sistemlerin sürdürülebilirliğini sağlamayı da amaçlamaktadır. Bu çalışmada, insani güvenliğin bu genişletilmiş çerçevesi içinde çevre güven(siz)liği kavramına odaklanılmaktadır.

Literatürde uzun bir süredir yaklaşan çevre felaketine ilişkin bilimsel veriler ortaya konulmakta ve mevcut üretim ve tüketim döngüsünün devamı halinde insanlığın ve gezegenin büyük bir yok oluşa sürükleneceği tespit edilmektedir. Örneğin, John Bellamy Foster, Brett Clark ve Richard York'un Ekolojik Yarıklık: Kapitalizm'in Gezegeni Karşı Savaşı (The Ecological Rift: Capitalism's War on the Earth) adlı çalışmalarında belirttiği gibi, hayati önem taşıyan dokuz gezegensel sınırdan üçü (iklim değişikliği, azot ve fosfor döngüleri ile biyoçeşitlilik kaybı) halihazırda aşılmıştır. Foster ve diğerlerine göre, bu ekolojik kriz devlet-merkezli güvenlik anlayışının ötesinde, sistemik ve yapısal faktörlerden beslenmektedir. Özellikle kapitalist üretim ilişkileri ve neoliberal ekonomik politikalar, doğal kaynakların aşırı tüketimini teşvik ederek çevresel güvenliği ciddi şekilde tehdit etmektedir. Buna rağmen, uluslararası güvenlik tartışmaları büyük ölçüde geleneksel devlet merkezli yaklaşımlara odaklanmakta, insani güvenlik kavramsallaştırmaları ise hâlâ büyük ölçüde savaş, terörizm ve silahlı çatışmalar gibi konular etrafında şekillenmektedir. 11 Eylül sonrası gelişmeler, Arap Baharı'nın yol açtığı iç savaşlar, Rusya-Ukrayna savaşı ve İsrail'in Filistin işgali gibi olaylar, güvenlik paradigmasının yeniden geleneksel eksene kaymasına neden olmuştur. Bu bağlamda, çevre güvenliği gibi kolektif tehditler uluslararası güvenlik gündeminde yeterince yer bulamamaktadır. 2023 yılında düzenlenen 28. BM İklim Değişikliği Konferansı da önceki konferanslar gibi, çevresel felaketin ciddiyetini belgeleyen ancak devletleri bağlayıcı ve etkili adımlar atmaya yönlendiremeyen bir görünüm sergilemiştir. Paris Anlaşması gibi mevcut uluslararası düzenlemeler ise devlet merkezli olmaları nedeniyle çevre güvenliği sorununu yapısal düzeyde ele almakta yetersiz kalmaktadır.

Bu çalışmada, insani güvenlik kavramının çevre felaketiyle mücadelede sunduğu alternatif perspektifler değerlendirilmektedir. İnsani güvenlik yaklaşımı, devletlerin çıkarlarını önceleyen geleneksel güvenlik anlayışının ötesine geçerek, insanlığın ve gezegenin ortak geleceğini merkeze almaktadır. Temel argüman, çevre felaketine yönelik geleneksel güvenlik yaklaşımlarının yetersiz olduğu ve konunun, kapitalist üretim ilişkileri de dahil olmak üzere, tüm sistemik unsurlarını eleştirel olarak tartışmaya açan genişletilmiş bir insani güvenlik perspektifi çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğidir. Bu bağlamda, Rob Nixon'ın "yavaş şiddet" (slow violence) kavramsallaştırması önemli bir katkı oluşturmaktadır. Nixon'a göre, çevresel tahribat genellikle ani ve dramatik bir kriz olarak değil, yıllar ve hatta nesiller boyunca süren, görünürlüğü düşük ancak yıkıcı etkileri derin olan bir süreçtir. Kuraklık, biyoçeşitlilik kaybı, toprak erozyonu ve zehirli atıkların birikimi gibi süreçler, ani şiddet olayları kadar dikkat çekmemekle birlikte, uzun vadede büyük toplumsal ve ekolojik krizlere yol açmaktadır. Geleneksel güvenlik yaklaşımları, genellikle anlık tehditlere odaklandığı için bu tür "yavaş şiddet" biçimlerini görmezden gelmektedir. Bu nedenle çevre güvenliği, insani güvenlik çerçevesinde ele alınmalı ve çevresel felaketlerin uzun vadeli ve yapısal şiddet biçimleri olduğu gerçeği göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *İnsani güvenlik; çevre güvenliği; yavaş şiddet*

¹ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, cagriemindemirbas@hotmail.com

ÇİN-ABD KÜRESEL LİDERLİK REKABETİNDE ÇEVRE YÖNETİŞİMİ: PLASTİK ATIK KRİZİ ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME

Cemre PEKCAN¹

Çin ve ABD arasındaki küresel liderlik rekabeti, uluslararası ilişkilerin ve global dinamiklerin en önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Bu rekabet, ekonomik, askeri, siyasi, teknolojik ve kültürel alanlarda kendini göstermekle birlikte küresel çevre yönetişi konusu da artık bu rekabette önemli yer tutmaktadır. Çin ve ABD arasındaki küresel çevre yönetişi rekabeti, sadece iklim değışikliğine dair taahhütlerle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda ekonomik, teknolojik ve siyasi etmenlerin bir araya geldiğı karmaşık bir dinamik oluşturmaktadır. Bu rekabet, dünya genelindeki çevresel sürdürülebilirlik çabalarını etkileyerek, uluslararası iş birliğinin gerekliliğini de gözler önüne sermektedir.

Çin, ekolojik medeniyet söylemi ve yenilenebilir enerji yatırımlarıyla uluslararası çevre yönetişiminde liderlik iddiasında bulunurken, ABD ise çevresel diplomasi aracılığıyla Çin'in artan etkisini sınırlamaya çalışmaktadır. ABD'nin çevre politikaları yönetim değışikliklerine bağı olarak dalgalanmalar gösterirken, Çin ise uzun vadeli stratejik planlarla yeşil enerji ve çevresel düzenlemeleri küresel etki alanını genişletmek için kullanmaktadır. Ancak, Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi (Belt and Road Initiative) kapsamında gelişmekte olan ülkelerde kömür ve diğr fosil yakıtlara dayalı altyapı projeleri finanse etmesi, çevre liderliği konusundaki iddialarıyla çelişmekte ve hegemonik istikrarsızlık yaratmaktadır.

Bu bağlamda, Çin'in 2018'de yürürlüğe koyduğu Ulusal Kılıç Politikası, plastik atık ithalatını yasaklayarak küresel atık yönetiminde önemli bir kırılma noktası yaratmış ve ABD dahil birçok gelişmiş ülkenin atık yönetim sistemlerini yeniden düzenlemesini zorunlu kılmıştır.

Ulusal Kılıç Politikasının en büyük etkilerinden biri, Güneydoğu Asya ülkelerinde yaşanmış ve Malezya, Tayland ve Vietnam gibi ülkeler, ABD ve Avrupa'dan gelen plastik atıkların yeni hedefi haline gelmiştir. Ancak bu ülkeler de zamanla plastik atık ithalatına sınırlamalar getirmiş, bu da küresel plastik atık ticaretinde yeni yönelimlere neden olmuştur. ABD ve diğr Batılı ülkeler, Çin'in yasağından sonra iç piyasada geri dönüşüm ve atık yönetimi sistemlerini güçlendirme ihtiyacıyla karşı karşıya kalmıştır. Bu çalışma, ABD ve Çin'in çevre politikalarını uluslararası sistemdeki güç mücadeleleri çerçevesinde ele almakta ve çevre yönetişi konusundaki rekabetin küresel dengeleri nasıl şekillendirdiğini tartışmaktadır. Sonuç olarak, çevre politikalarının jeopolitik bir araç olarak kullanıldığı bu yeni dönemde, ABD ve Çin'in politikaları arasındaki gerilim, küresel çevre yönetiminde yeni ittifakları ve düzenlemeleri beraberinde getirebilir.

Anahtar Kelimeler: Çin, ABD, Ulusal Kılıç Politikası, plastik atık ticareti, küresel çevre yönetişi

¹ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, cemrepekcan@comu.edu.tr

AB’NİN ADİL GEÇİŞ SÜRECİ: ULUSLARARASI GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDEN BİR ANALİZ

Tuğçe YILDIZ ÜZELGÜN¹

Avrupa Birliği (AB), Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında 2050 yılına kadar karbon-nötr bir kıta olma hedefini benimsemiş ve bu doğrultuda Adil Geçiş Mekanizması (JTM) gibi politikalar geliştirmiştir. Ancak, bu dönüşüm süreci yalnızca çevresel ve ekonomik değil, aynı zamanda uluslararası güvenlik mimarisini etkileyen stratejik bir süreçtir. Bu çalışma, Adil Geçiş sürecinin enerji güvenliği, sosyo-ekonomik istikrar ve jeopolitik rekabet boyutlarını ele alarak, sürecin küresel güvenlik dinamiklerine etkisini incelemektedir. Enerji güvenliği bağlamında, AB’nin fosil yakıtlardan çıkma hedefi, Rusya ve Orta Doğu gibi enerji ihracatçısı aktörlerle ilişkilerini yeniden şekillendirirken; alternatif enerji kaynakları geliştirmeye yönelmesi de yenilenebilir enerji teknolojileri ve kritik mineraller açısından Çin’e olan bağımlılığı artırmıştır. Örneğin, Portekiz’in zengin lityum rezervlerine rağmen AB’nin lityum işleme kapasitesinin sınırlı olması, AB’nin stratejik özerkliğini riske atmaktadır. Sosyo-ekonomik güvenlik açısından, Adil Geçiş süreci bölgesel eşitsizlikleri derinleştirme ve toplumsal istikrarsızlık yaratma riski taşımaktadır. Fosil yakıtlara bağımlı bölgelerde yaşanan ekonomik dönüşüm, iş kayıplarına neden olurken, artan sosyal gerilimler radikalleşme ve popülist hareketlerin yükselişini tetiklemektedir. Örneğin, Polonya’nın Silezya bölgesi, kömür madenciliğinin azalması nedeniyle ekonomik dönüşümün zorluklarını yaşamakta, bu durum yerel iş gücü için belirsizlik yaratmaktadır. Fransa’nın Sarre-Lorraine bölgesinde benzer şekilde işsizlik oranları artmış, protesto hareketleri yoğunlaşmıştır. Bu bağlamda, Adil Geçiş politikalarının sosyo-ekonomik dönüşümü destekleme kapasitesinin sınırlı olduğu görülmektedir. Jeopolitik güvenlik bağlamında ise, Adil Geçiş politikaları küresel ticaret dengelerini etkilemektedir. AB’nin Karbon Sınır Düzenleme Mekanizması (CBAM), karbon yoğun üretim yapan ülkeler için ek maliyetler yaratırken, Brezilya, Güney Afrika ve Hindistan gibi ülkeler tarafından “yeşil korumacılık” olarak eleştirilmektedir. Bununla birlikte, Trump döneminde ABD’nin fosil yakıtlara verdiği önemin artması ve yeşil yatırımların sınırlandırılması, AB’nin çevresel düzenlemeleriyle uyumsuzluk yaratarak, iki taraf arasında ticaret gerilimlerine ve potansiyel ticaret savaşlarına yol açabilir. Sonuç olarak, AB’nin Adil Geçiş süreci, enerji bağımsızlığı, sosyo-ekonomik istikrar ve jeopolitik rekabet açısından önemli güvenlik riskleri ve fırsatlar barındırmaktadır. Bu çalışma, Adil Geçiş politikalarının uluslararası güvenlik boyutlarını değerlendirerek, daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir politika çerçevesine duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, adil geçiş, uluslararası güvenlik, yenilenebilir enerji, Avrupa Yeşil Mutabakatı

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, tugceyildiz@comu.edu.tr

AFRİKA’DA ÇEVRE GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI: TEHDİTLER, ZORLUKLAR VE ÇÖZÜM ARAYIŞLARI

Belma ENGİN GÜDER¹

Afrika, çevre güvenliği açısından dünyanın en fazla tehdit altında olan bölgelerinden biridir. Kıtanın doğal kaynakları, iklim değişikliği, su kıtlığı, kuraklık, ormansızlaşma, çölleşme, ekosistem bozulması ve biyolojik çeşitlilik kaybı gibi çevresel sorunlarla karşı karşıyadır. Bu tehditler yalnızca ekosistemleri değil, aynı zamanda toplumsal, ekonomik ve siyasi yapıları da derinden etkilemektedir. Çevresel faktörler, çatışmalara, aşırı yoksulluğa, yerinden edilmelere, göç dalgalarına yol açarak veya sosyo-ekonomik yapıları olumsuz etkileyerek kıtadaki güvenlik durumunu daha da karmaşık hale getirmektedir. Sahel kuşağı, çevresel faktörlerin güvenlik tehditleriyle karşılıklı etkileşim içinde olduğu ve bu etkileşimin halkların yaşamını, bölgesel istikrarı ve uluslararası güvenliği tehdit ettiği bölgeler arasında öne çıkmaktadır. Bölgedeki doğal kaynakların hızla tükenmesi, hızlı nüfus artışı ve çevresel bozulmalar, yerel topluluklar arasındaki gerginliklerde, etnik çatışmalarda, silahlı grupların güçlenmesinde, terörist faaliyetlere alan açılmasında ve devlet otoritesinin zayıflamasında önemli rol oynamaktadır. Bu bağlamda, çevre güvenliği konusunda yapılan girişimler de dikkat çekmektedir. Örneğin, 2007 yılında Afrika Birliği tarafından başlatılan Büyük Yeşil Duvar (Great Green Wall) projesi, Sahel’de toprak verimliliğini arttırmak, bozulmuş arazileri restore etmek, iklim değişikliğiyle mücadele etmek ve gıda güvenliğini sağlamak amacıyla kapsamlı ağaçlandırma ve toprak yenileme çalışmaları yürütmektedir. Böylece ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, yeşil iş ve istihdam olanaklarının geliştirilmesi ve bölgedeki insanların yaşam kalitesinin iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Büyük Yeşil Duvar benzeri girişimlerin başarıya ulaşması ise finansman kaynaklarının temin edilmesi, bölgesel ve uluslararası düzeyde iş birliği sağlanması, eğitim olanaklarının ve yerel kapasitenin artırılması çabalarıyla doğrudan ilişkili görünmektedir. Ayrıca, su yönetimi, yenilenebilir enerji projeleri, sürdürülebilir çevre yönetim sistemleri, ekosistem restorasyonu ve sosyal adalet gibi unsurlar, Afrika’daki çevre güvenliğini sağlamada kritik öneme sahiptir. Çevre güvenliğinin sağlanması, aynı zamanda kıtanın kalkınma hedeflerine ulaşması, kıtadaki çatışmaların önlenmesi ve barış süreçlerinin desteklenmesi için temel bir faktördür. Çevre güvenliği ile ekonomik büyüme ve sosyal uyum arasında denge kurulmasının yanı sıra çevresel sorunların güvenlik politikalarına entegre edilmesi, Afrika’da daha güvenli ve istikrarlı bir gelecek inşasına katkıda bulunacaktır. Bu bildiri, Sahel kuşağındaki çevresel tehditlerin güvenlik dinamikleriyle nasıl iç içe geçtiğini ele alarak, Afrika’daki çevre güvenliği sorunlarının çözümü için geliştirilecek stratejilerin, kıtanın güvenliğini ve kalkınmasını nasıl destekleyebileceğini tartışmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afrika, Sahel, Çevresel Tehditler, Çevre Güvenliği, Büyük Yeşil Duvar

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, belmaengin@comu.edu.tr

TOPLUMSAL CİNSİYET KARŞITLIĞI VE OTORİTER POPÜLİZM BAĞLAMINDA FEMİNİST DIŞ POLİTİKAYI YENİDEN DÜŞÜNMEK: İNSAN GÜVENLİĞİNİN VE BARIŞ İNŞASININ KOŞULLARI

Esra AKGEMCİ¹

Dünyada ilk kez 2014'te İsveç'te uygulanan feminist dış politika, farklı ülke örneklerinde farklı stratejilerle gelişen kapsamlı ve bütünlüklü bir dış politika anlayışıdır. Geleneksel devlet güvenliği anlayışının ötesine geçen ve devletin dış ilişkilerinin merkezine insan güvenliğini koyan bu anlayış, sürdürülebilir ve barışçıl bir geleceğe katkıda bulunmayı hedeflemektedir. İsveç modeli halen Kanada, İspanya, Almanya, Lüksemburg ve Meksika gibi aynı yolu izleyen ülkeler için önemli bir örnek teşkil etmektedir. Ancak 2022'de İsveç'in yeni muhafazakâr hükümeti, "feminist" etiketinin ters etki yaratabileceğini söyleyerek bu politikadan geri adım atmıştır. Feminist dış politikanın doğduğu yerde yaşanan böyle bir geri çekilme, günümüzde feminist mücadeleye karşı gelişen aşırı muhafazakâr seferberliğin boyutlarını ortaya koymasından dikkat çekicidir. Feministlerin toplumsal cinsiyet adaleti ve eşitliğine yönelik stratejik adımlar atarken dirençle karşılaşmaları yeni bir olgu değildir. Ancak günümüzde, sağcı ve otoriter popülizmin yükselişiyle birlikte anti-feminist hareketler farklı coğrafyalarda güç kazanmış ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadeleyi amaçlayan kurumsal, yasal ve siyasal kazanımları aşındırmışlardır. "Toplumsal cinsiyet ideolojisi" dedikleri şeye muhalefet ettikleri için "toplumsal cinsiyet karşıtı" olarak adlandırılan bu hareketlerin hedefinde üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet çalışmaları programları, okullardaki toplumsal cinsiyet ve kapsayıcı cinsellik eğitimi, LGBTİ hakları, üreme hakları ve demokrasi vardır. Bu açıdan özellikle Avrupa'da son on yılda ortaya çıkan toplumsal cinsiyet karşıtı hareket ve kampanyaları, 1970'lere kadar uzanan anti-feminist tepkinin (backlash) basit bir devamı değil, yeni bir siyasi yapılanmanın parçası olarak ele almak gerekir. Nitekim "toplumsal cinsiyet ideolojisi" karşıtlığı, sağ popülizmin yükselişinin kilit bir unsuru haline gelmiştir. Neoliberalizmin krize girdiği ve insanların geleceğe olan inançlarını kayb ettikleri bu dönemde, belirli bir "ortak düşman" algısı oluşturmak, "ahlaki panikler" yaratılmasını ve toplumdaki kaygının mobilize edilmesini kolaylaştırmaktadır. Otoriter popülizm, tanrı, aile, vatan, düzen ve ataerki gibi muhafazakâr değerler aracılığıyla sıradan insanların pratik hayatlarında karşılık bulan ve sağduyuyu yeniden tanımlayan ulusal bir proje olarak dünya genelinde yükselmektedir. Bu bağlamda "ahlaki panikler" bir "erkeklik krizi" olarak tezahür etmekte; aileyi ve vatani korumaya yönelik söylemler altında erkekliği korumaya çalışmaktadır. Judith Butler'ın dediği gibi günümüzde "komünizm" veya "totalitarizm" ile eş tutulan toplumsal cinsiyet eşitliği savunusu, küresel ölçekte merkezi bir savaş alanı haline gelmiştir. Bu nedenle, uluslararası politikada güç ilişkilerinin nasıl cinsiyetlendirildiğini ortaya çıkaran feminist bakış açılarına her zamankinden daha çok ihtiyaç vardır. Buradan hareketle, bildirinin amacı siyasi eğilimleri dış politika alanıyla ilişkilendirmek ve feminist dış politikanın otoriter popülizmin kilit unsuru haline gelen toplumsal cinsiyet karşıtlığına karşı bir araç olarak nasıl kullanılabileceğini tartışmaktır. Bildirinin temel argümanına göre, feminist dış politikanın bu yönde etkin bir araç olabilmesi için üç temel unsura dayanması gerekmektedir: (1) Toplumsal cinsiyet karşıtlığını, insan güvenliğine, özellikle de kadınların ve LGBTİ'lerin güvenliğine yönelik küresel bir tehdit olarak tanımlamak ve bu tehditle mücadeleyi odağına almak, (2) Kadın ve LGBTİ hareketleri başta olmak üzere toplumsal hareketleri desteklemek ve dış politikada karar alma süreçlerine katılımları için mekanizmalar oluşturmak, (3) Barış inşası için tüm adaletsizlik ve eşitsizlikleri kapsayan ve içerisiyle dışarıyı arasındaki yapay sınırlara meydan okuyan kesişimsel bir yaklaşım benimsemek. Bu unsurları benimsemeyen bir feminist dış politika anlayışının, toplumsal cinsiyete dayalı eşitlik ve adaleti savunması, feminist kazanımları koruması, insan güvenliğini sağlaması ve barışın inşasına katkıda bulunması mümkün olmayacaktır.

Anahtar kelimeler: *feminist dış politika, otoriter popülizm, toplumsal cinsiyet karşıtlığı, insan güvenliği, barış inşası.*

¹ Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, esra.akgemci@selcuk.edu.tr

AFGANİSTAN, GÜVENLİKLEŞTİRME VE KADIN: KADIN VAROLUŞSAL BİR TEHDİT Mİ?

F. Deniz ERDOĞAN¹

Taliban'ın, 15 Ağustos 2021'de Afganistan'da iktidarı ikinci kez ele geçirmesi ardından yürürlüğe koyduğu politika ve uygulamalar, kadın hakları açısından mevcut kaygıların tonunu koyulaştırmaktadır. Uluslararası toplumun, cinsiyet temelli apartheid ve zulüm yapıldığı şeklindeki eleştirilerine karşın Taliban, kadınlara yönelik kısıtlayıcı uygulamaların kültürel ve dini geleneklerden kaynaklandığını ileri sürmekte ve evrensel insan hakları standartlarını reddetmektedir. Pratikte de durum farklı değildir. Savaşın ekonomik, sosyal ve psikolojik etkilerini halen taşıyan kadınların eğitimi, istihdamı, hareket özgürlüğü hatta sağlık gibi temel hakları, toplumsal düzeni ve dini değerleri koruma gerekçeleriyle sınırlandırılmıştır. İdeolojik ve politik nedenlerle varlıkları ile tehdit unsuruna dönüşen kadınlar, sistematik bir biçimde kamusal alandaki rolleri ve haklarından mahrum bırakılıp izole edilirken, Taliban rejiminin bu kısıtlamaları meşrulaştırma çabasında olduğu görülmektedir. Konuya güvenlikleştirme teorisi perspektifinden bakıldığında, Afganistan'da kadın varlığının bir tehdit olarak sunulması son kertede bir güvenlik meselesi olarak tanımlandığı, bir başka ifadeyle “güvenlikleştirilmesi” yöntemine müracaat edildiği söylenebilir. Kadınlar; tehlikenin veya tehdidin öznesiymiş gibi bir konu başlığına indirgenerek, politik süreçler dışına çıkarılmakta, böylece normalde kabul edilemeyecek acil ve istisnai tedbirler meşrulaştırılmaktadır. “Varoluşsal tehdit” olarak sunulan kadınlar ise günümüzde varlıklarını sürdürecek imkanlardan yoksun durumdadır. Kadın dış hekimi, doktor, hemşire veya ebelerin çalışmasının yasaklanması, yenilerinin yetiştirilmesinin ise eğitim yasağına takılması kadın yaşamını riske atmaktadır. Bu dikatomi dahi kadınları toplumda görünmez kılan bir sistem inşa eden Taliban'a geri adım attırmamakta ve İslam dünyasında daha önce benzeri görülmemiş uygulamalarıyla Taliban'ı ayrı bir kulvara taşımaktadır. Ayrıca, güvenlikleştirme süreçlerinin toplumsal cinsiyet eşitliği ve insan hakları üzerindeki olumsuz etkilerini de göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Afganistan, Kadın, Güvenlikleştirme*

¹ Doktor Adayı, Gedik Üniversitesi, denizerdogan3@gmail.com

ULUSAL GÜVENLİKTEN HALKIN GÜVENLİĞİNE: FIDESZ'İN SÖYLEMLERİNDE POPÜLİST GÜVENLİKLEŞTİRME Veli ÖZDEMİR¹

Sağ partilerin yükselişi, yeni tehditlerin ortaya çıkması ve özellikle düzensiz göç ve mülteci akını Avrupa'yı yeni krizlerle karşı karşıya bırakmıştır. Sağ popülist partiler bu krizleri ve siyasi olguları gündemde tutmak, seçim kazanmak ya da amaçlarına ulaşmak için güvenlikleştirmiştir. Ancak liderlerin kullandığı güvenlikleştirici söylemler popülizmle birleşmiş ve yeni bir güvenlikçi dil ortaya çıkmıştır. Popülizm ile şekillenen bu yeni güvenlikçi dil, tüm tehditlerin karşısında halkı konumlandırmış ve geleneksel devlet ya da ulusal güvenlik yaklaşımından farklılaşmıştır. Avrupa'da muhalefette bulunan sağ popülist liderler, iktidarı ve elitleri ihanetle suçlamış, halka egemenliğini geri vereceğini belirtmişlerdir. Macaristan'da iktidarda bulunan Fidesz Lideri Victor Orban ise 2018 seçimlerinde ulusal güvenlik vurgusu yaparken, 2022 seçimleri sırasında Ukrayna savaşına rağmen "halkın güvenliği" öne çıkmıştır. Bu liderler aynı zamanda geleneksel güvenlik kurumlarına karşı derin bir güvensizlik duymuş, istihbarat ve savunma kurumlarını "halkın gerçek güvenlik ihtiyaçlarına" karşı bir tehdit olarak tanımlamışlardır. Bu noktada iktidarda olanlar ordu, kolluk kuvvetleri ve istihbarat topluluklarına yönelik saldırı ve tasfiyeler yapmıştır.

Sağ popülist liderlerin yeni güvenlikleştirme tarzı ve tehdit algısı ekonomiden sağlığa, eğitimden orduya her alana yayılmıştır. Ulusal güvenliğin yerini halkın güvenliği almış, kurumları ve elitleri de tehdit olarak tanımlamışlardır. Her şeyi "halk" için yaptıklarını, "halk"ın yanında olduklarını, "halk"ın kimliğini ve kültürünü koruduklarını ifade etmişlerdir. Bu tehdit algısı sadece "biz" ve "onlar" arasında ayırım yapmakla kalmamış; aslında farklılığı, kötü ve tehlikeli bir ötekiliğe de dönüştürmüştür (Muller, 2020). Sağ popülist liderlerin geleneksel güvenlik kurumları, uluslararası örgütler ve elit karşıtlığı üzerine kurdukları söylemler benzersiz bir popülist güvenlikleştirme biçimine neden olmuştur. Sağ popülist liderler homojen bir "halk" tanımlı yapmış, "halk"la özdeşleşmiş (Laclau, 2005) ve geleneksel aktörlerden kendilerini ayırmışlardır. Ayrıca "halk"la özdeşleşen lider, özel bir aktör-alımlayıcı bağı kurmuş ve kendini diğer güvenlik aktörlerinden ayırmıştır (Saward, 2010). Böylece bütün tehdit ve tanımların merkezine yerleştirilen "halk" güvenlikleştirme sürecinin aktörü, alımlayıcısı ve referans nesnesi haline gelmiştir.

Güvenlik ve popülizm arasındaki ilişkiyi analiz eden bu çalışmanın araştırma sorusu, popülizmin güvenlikleştirme süreçlerine nasıl tezahür ettiği ve geleneksel güvenlik algısını nasıl değiştirdiğidir. Popülizm ve güvenlikleştirme arasındaki ilişkiyi inceleyen bu çalışmanın temel argümanı, popülizmin, halka ve elitlere hitap etmesiyle ayırt edilen belirli bir güvenlikleştirme tarzı olarak anlaşılabilir. Bu çalışmada popülizm ve güvenlikleştirme ilişkisi, Macaristan'ın 2018 ve 2022 yıllarındaki genel seçimleri üzerinden analiz edilmiştir. Güvenlikleştirme ve yaklaşımlarına yer verilmiş ve popülist söylemlerde güvenlik olgusu tartışılmıştır. Daha sonra nitel içerik analizi ile sınıflandırılan 2018 ve 2022 seçim söylemleri "popülist güvenlikleştirme" kavramsallaştırması ile analiz edilmiştir. Son olarak Ulusal güvenlik vurgusunun popülizmle birlikte nasıl değiştiği/dönüştüğü tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *popülist güvenlikleştirme, ulusal güvenlik, halk, popülizm ve güvenlik, Fidesz*

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Işık Üniversitesi, veliozdemir@gmail.com

POPÜLİST SİYASETİN ANA AKIMA SİRAYETİ: TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİNE DAİR İMAJ ANALİZİ

Fatmanur KAÇAR AŞCI¹

Küresel çapta popülist partiler ve liderler artık 20 yılı aşkın bir süredir siyaset biliminin ve uluslararası ilişkilerin önemli unsurları konumuna gelmişlerdir. Hükümeti oluşturan parti olsunlar ya da olmasınlar, belli başlı politika alanlarında kendilerine has gündem ve söylemleriyle ana akım siyasete sirayet etmiş siyaset üslup ve dilini de şekillendirmişlerdir. 2013 yılında kurulup bugün göç ve göçmen karşıtlığı ile bilinen Almanya için Alternatif Partisi (AfD) bu argümanın en tartışılabilir örnekleri arasında yer alır ve 23 Şubat 2025'te yapılan seçim de bunu destekler niteliktedir. Zira, 1945'ten bu yana ilk defa aşırı sağ-popülist bir parti olan AfD, yüzde 20'nin üzerinde oy olarak ikinci sıraya yükselmiş ve bu durumun özellikle göç, göçmen politikaları gibi alanlarda bir dönüm noktası teşkil edebileceği öngörülmüştür. Seçimi ilk sırada tamamlayan CDU'nun göç mutabakatı AfD'den büyük ölçüde etkilenmiştir. Buna ek olarak Avrupa Birliği ve kurumlarında da hem Almanya hem diğer AB üyesi ülkelerin popülist aktörlerinin sayısı artmakta olup hali hazırda durma noktasında olan Türkiye-AB ilişkileri de olumsuz etkilenmektedir. Bu kısa bağlamda, çalışmada hükümette olmasalar dahi popülist partilerin ve popülist siyasi üslubun nasıl ana akıma sirayet ettikleri Almanya özelinde ve örneğinde göç, göçmen ve Almanya'daki Türkler üzerinden parti afiş ve lider söylemlerinin eleştirel imaj analizi ile tartışılacak, akabinde Türkiye-AB ilişkileri açısından konumlandırılacaktır. Zira bu söylemler Türkiye-AB ilişkilerinde güvenlik söylemlerini de etkilemesi açısından öneme haizdir.

Anahtar Kelimeler: *Popülizm, Güvenlik Söylemi, İmaj Analizi, AB.*

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, fatmnur.kacar@gmail.com

NORMATİF KRİZ, YEŞİL ÇÖZÜM: AB’NİN ONTOLOJİK GÜVENLİK ARAYIŞI¹

Merve ZORLU²

Cansu PASLIOĞLU³

Avrupa Birliği (AB), tarihsel olarak normatif bir aktör olarak kendini konumlandırmış ve uluslararası siyasette etkili olabilmek için değer temelli bir kimlik inşa etmiştir. Ancak, son yıllarda AB’nin normatif aktör kimliği sorgulanmaya başlamış ve bu kimlik üzerindeki meşruiyet kaybı, Birlik için ciddi bir ontolojik güvenlik krizi doğurmuştur. Nitekim, ontolojik güvenlik, aktörlerin varoluşsal sürekliliğini ve öngörülebilirliğini sağlayan kimlik istikrarı ile doğrudan bağlantılıdır. AB’nin normatif aktör olarak kendini tanımlaması, kimliğinin temel taşıyıcı unsurlarından biridir ve bu kimliğin zayıflaması, AB’nin kendisini uluslararası sistemde nasıl konumlandığına dair belirsizlikler yaratmaktadır. Bu çalışma, söz konusu belirsizlik ortamında AB’nin normatif aktörlük kimliğinin zayıflamasıyla ortaya çıkan ontolojik güvenlik krizini, iklim politikaları aracılığıyla nasıl yönetmeye çalıştığını incelemektedir. Bu bağlamda araştırmanın temel sorusu AB’nin normatif aktörlük kimliğinin zayıflamasıyla yaşadığı ontolojik güvensizliği gidermek için iklim krizini nasıl bir araç olarak kullandığıdır.

Bu çalışmada nitel içerik analizi yöntemi kullanılmış ve AB’nin iklim politikalarına ilişkin resmi belgeleri analiz edilmiştir. Normatif aktörlük çerçevesinde metinler MAXQDA analiz aracı kullanılarak kodlanmış ve AB’nin söyleminde zaman içinde nasıl bir dönüşüm yaşandığı incelenmiştir. 2007-2024 yılları arasındaki 11 politika belgesi karşılaştırmalı olarak ele alınarak, AB’nin iklim politikalarını nasıl konumlandığı ve bu sürecin normatif kimliğini yeniden inşa etmede nasıl bir rol oynadığı ortaya konmuştur. Çalışmamız, AB’nin iklim politikaları üzerinden ontolojik güvenliğini sağlamaya yönelik stratejisini üç dönemde ele almaktadır. İlk dönem (2007-2015), AB’nin normatif aktör kimliğinin güçlü olduğu ancak iklim krizinin uluslararası siyasette giderek daha fazla önem kazandığı bir aşamadır. İkinci dönem (2016-2020), Paris Anlaşması sonrası AB’nin normatif aktörlük söylemini iklim diplomasisiyle nasıl desteklediğini ve Yeşil Mutabakat gibi politikalarla kendini küresel düzenleyici güç olarak konumlandırmaya başladığını gösteren süreçtir. Nitekim bu dönem başta göç krizi olmak üzere, AB’nin farklı sorunlar sebebiyle varoluşsal krizler yaşadığı görülmektedir. Üçüncü dönem (2021-2024), AB’nin iklim politikalarını yalnızca bir çevresel düzenleme aracı değil, aynı zamanda uluslararası sistemde normatif gücünü yeniden inşa etmek için jeopolitik bir strateji olarak kullandığı aşamadır.

Bu çalışma, AB’nin normatif aktörlük kimliğinin zayıflamasının ontolojik güvenliğini etkileyen faktörlerden biri olduğuna ve iklim politikalarının bu güvenliği temin etme stratejilerinden biri olarak nasıl konumlandığına dikkat çekmiştir. Bu bağlamda çalışmanın katkısı, AB’nin iklim politikalarının salt çevresel bir politika alanı olmadığını, aksine normatif gücünü yeniden tesis etme çabalarının bir parçası olarak şekillendiğini ortaya koymasındır. Özellikle 2016 sonrası dönemde, AB’nin Yeşil Mutabakat ve karbon düzenleme mekanizmaları gibi politikalar yoluyla iklim diplomasisini küresel liderlik iddiasını destekleyen bir çerçeveye oturttuğu görülmektedir. Bu çalışma, AB’nin iklim politikalarının ontolojik güvenlik bağlamında da ele alınabileceğini vurgulayarak, iklim yönetişimi ve normatif aktörlük arasındaki ilişkiye dair literatüre teorik ve ampirik katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Ontolojik güvenlik, İklim krizi, Normatif Aktör, Avrupa Birliği*

¹ Bu özet bildiri TÜBİTAK 2224-B Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir.

² Doktora Adayı, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, mrve.zrlu@gmail.com

³ Doktora Adayı, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, cansupaslioglu@gmail.com

JEOPOLİTİK RİSK ORTAMINDA İŞÇİ DÖVİZLERİNİN SEYRİ: EN FAZLA İŞÇİ DÖVİZİ ALAN ÜLKELER ÜZERİNE PANEL VERİ ANALİZİ

Şerife ÖZSAHİN¹

Gülbahar ÜÇLER²

Jeopolitik risk, küresel ekonomik ilişkilerin karmaşık bir boyut kazandığı günümüzde yatırım kararları, finansal işlemler ve reel piyasalar üzerinde etkiye sahip önemli bir değişkendir. Terörizm, savaş riski, askeri tehditler, iklim değişikliği ve uluslararası çatışmalar gibi birçok baskıyı içine alan jeopolitik riskin bir diğer boyutu ise göçmen hareketleri ve göçmen işçi dövizleri üzerinedir. Çalışma amacıyla başka bir ülkeye giden işçilerin anavatanda kalan ailelerine yaptıkları döviz transferi olarak tanımlanan işçi dövizleri, düşük ve orta gelirli ülkelerin önemli dış finansman kaynaklarından biridir. Dünya Bankası verilerine göre 2023 yılında 656 milyar dolara ulaşan işçi dövizleri, ilgili ülkelere giriş yapan doğrudan yabancı yatırım ve resmi kalkınma yardımlarından daha büyük hacme sahiptir. Jeopolitik risk ve siyasi istikrarsızlığa işsizlik, hayat pahalılığı, düşük gelir düzeyi gibi ekonomik belirsizliklerin eşlik etmesi sonucunda bireyler iş bulmak amacıyla başka ülkelere göç etmek zorunda kalmaktadır. Bu çalışma jeopolitik riskin işçi dövizleri üzerine etkisini çeşitli kontrol değişkenleri aracılığıyla test etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda 2023 yılında en yüksek işçi dövizini alan ülkelerin jeopolitik risklerden ne boyutta etkilendiğini belirlemek üzere panel veri analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır. Ekonometrik analizde öncelikle panelde yer alan ülkeler için yatay kesit bağımlılığı ve homojenlik testleri uygulanmış ve panelin yapısına uygun birim kök, eşbütünleşme ve katsayı tahminçileri ile sınamalar gerçekleştirilmiştir. 1996-2023 dönemi verileri ile altı ülke (Çin, Mısır, Hindistan, Meksika, Filipinler ve Ukrayna) için yapılan analizler sonucunda jeopolitik risk endeksinin işçi dövizlerini etkileyen anlamlı bir değişken olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca analiz sonuçlarına göre işsizlik oranı, fiyatlar genel düzeyi, kişi başına gelir değişkenlerinin de işçi döviz girişleri üzerinde anlamlı etkilerinin mevcut olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İşçi Dövizleri, Jeopolitik Risk, Panel Veri Analizi

¹ Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, sozsahin@erbakan.edu.tr

² Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, gulbahar.ucler@ahievran.edu.tr

BELLEK GÜVENLİĞİ VE UKRAYNA SAVAŞI: AVRUPA AŞIRI SAĞININ RUSYA'YA YÖNELİK ANLATI STRATEJİLERİ

Veli ÖZDEMİR¹

Rusya, 24 Şubat 2022'de Ukrayna'da geniş çaplı bir işgal başlatmıştır. Bu süreç Avrupa Birliği'nin (AB) uluslararası krizlerle başa çıkma kabiliyetine ilişkin tartışmaları yoğunlaştırmış ve sonuç olarak belirsizliği ve gelecekteki riskleri arttırmıştır. Aşırı Sağ Partilere (ASP) yönelik iç yaklaşım ve savaş, ekonomi ve göç gibi dış meselelerin AB'nin geleceğini belirleyeceği ortaya çıkmıştır. Belirleyici konulardan biri de ASP'ler ve Rusya ve Ukrayna Savaşı ile olan ilişkisi olmuştur. ASP'ler birçok ülkede iktidarı ellerinde tutmasalar da ASP'ler ve liderleri dış politikaya ilişkin söylemleriyle dış politika tartışmalarını giderek daha fazla şekillendirmişlerdir. Bu etki, iç siyasi rekabete, Avrupa Parlamentosu'nda yeni grupların oluşmasına, bazı ülkelerde erken seçimlere ve dış politika söyleminde dramatik değişikliklere yol açmıştır. Zira Avrupa'da ki ASP'ler uzun yıllardır mevcut anlatının aksine, Rusya yanlısı bir söylem geliştirmiş ve geçmişten farklı bir Rusya anlatısı inşa etmişlerdir. 2014'te Kırım'ın ilhakını destekleyen ASP'ler Ukrayna savaşından sonra Rusya yanlısı tutumlarını değiştirmek zorunda kalmışlardır. Savaş, Rusya-Aşırı Sağ ilişkisinin ne kadar kırılğan olduğunu ve coğrafi yakınlık ve tarihsel arka plan gibi bağlamsal faktörlerin etkisine ne kadar açık olduğunu göstermiştir. Ancak Savaşın uzamasıyla birlikte ASP'ler, Rusya karşısındaki yeniden konumlanışını meşrulaştırmak için yeni ve muğlak söylemsel stratejiler geliştirmeye başlamıştır. Avrupa tahayyüllerine veya siyasi çıkarlarına uygun şekilde yeni bir Rusya anlatısı geliştirmişlerdir. Tarihsel anlatıları ve kolektif anıları yeniden yorumlayarak düşman olmayan bir Rusya anlatısı inşa etmişler ve mevcut AB karşıtlıklarıyla birleştirmişlerdir.

Bu çalışma farklı ulusal kamuoylarında yaygın olarak paylaşılan Rusya hakkındaki kolektif anıların ve tarihsel anlatıların yeniden inşasına odaklanmaktadır. Çalışma, geçmişin Aşırı Sağ tarafından nasıl yeniden kurgulandığı, Rusya ve Rusya ile yakın tarihteki ilişkilerin Aşırı Sağ anlatılar aracılığıyla nasıl (yeniden) inşa edildiğini araştırmaktadır. Çalışmada, aşırı sağ partiler Avrupa Popülizm Çalışmaları Merkezi Raporu'nda (2023) sunulan kategorizasyonların yardımıyla seçilmiştir. Bu bağlamda, Almanya için Alternatif (Alternative for Germany, Afd), Ulusal Birlik Partisi (Rassemblement National, RN) ve Macar Yurttaş Birliği (Hungarian Civic Alliance, Fidesz) analiz için seçilmiştir. Veriler partilerin resmi web sitelerinden, parlamento tutanaklarından (hem ulusal hem de Avrupa düzeyinde), siyasi partilerin ve parti liderlerinin resmi sosyal medya hesaplarından (Facebook ve Twitter dahil), ASP'nin ve ASP liderlerinin resmi YouTube kanallarından ve yayınlanmış röportaj ve medya açıklamalarından toplanacaktır. Amaçlı örneklem kullanılarak, ilgili konuşmalar Rusya, Ukrayna, Avrupa Birliği ve Dış Politika gibi anahtar kelimeler (ana dilde) kullanılarak seçilecektir. Eleştirel Anlatı analizi ve Derlem Destekli Söylem Analizi kullanılarak, ASP'lerin Rusya'yı ve ilişkilerini tarihsel anlatılarda ve Avrupa tahayyüllerinde nasıl (yeniden) hayal ettikleri ve bu anlatıların nasıl (yeniden) inşa edildiği gösterilecektir. Son olarak, farklı partiler ve ülkeler arasında karşılaştırmalı olarak ASP'lerin "Rusya yanlısı" söylemlerindeki değişim ve belirsizliğe odaklanarak, bellek güvenliği ve bu söylemlerin ulusal, Avrupa ve uluslararası düzeydeki etkisi tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bellek güvenliği, Rusya-Ukrayna Savaşı, Aşırı Sağ, Avrupa Birliği

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Işık Üniversitesi, veliozdemir@gmail.com

GEÇMİŞİN GÖLGESİNDEN GELECEĞİN GÖLGESİNE: UKRAYNA-RUSYA SAVAŞINDA KIRIM TATARLARININ BELLEK SAVUNMASI

Didem BUHARİ¹

Bellek savaşları, Ukrayna ve Rusya arasındaki savaşın önemli bir boyutu olarak dikkati çekmektedir. Son on yıldır Ukrayna “dekomünizasyon” (komünizmden arınma) yasalarına başvurarak kendi tarihsel anlatılarını koruma altına alırken, Rusya da kendi resmi tarih anlatılarına ters düşenleri cezalandıran yasalar çıkarmış, Memorial adlı uluslararası kuruluşu teröre destek vermekle ve yabancı ajanlıkla suçlayarak kapatmıştır. Ukrayna ile Rusya arasındaki savaşın analizinde genellikle ihmal edilen Kırım Tatarlarının bellek savunmasının Ukrayna tarafından Rusya’ya karşı kullanıldığı görülmektedir. Putin’in Kırım üzerindeki tarihsel iddiaları ve Ukrayna ile Kırım Tatarlarına yönelik Nazi suçlamalarının iki ulusta da bellek güvensizliği yaratması Ukrayna’nın Kırım Tatarlarına siyasi desteğini artırmış ve Ukrayna’nın Kırım Tatarlarının kolektif travması olarak adlandırılan 1944 Sürgününün soykırım olarak tanınmasını sağlamıştır. Ukrayna’nın da çağrısıyla, Kanada, Litvanya, Estonya, Letonya, Polonya ve Çekya Meclisleri de Kırım Tatarlarına Sovyetlerin soykırım yaptığını kabul etmiştir.

Ukrayna’nın Kırım Tatar diasporasına verdiği destek sayesinde birçok sinema, sanat ve müzik eseri yoluyla Kırım Tatarlarının 1944 Sürgününe dair kolektif belleği dünyaya tanıtılmış ve Batı tarafından Sovyetlerin baskı ve şiddet içeren politikalarının günümüzde de devam ettiği söylemi benimsenmiştir. Bu çalışma Ukrayna ve ona siyasi destek veren Batı yanlısı güçlerin Kırım Tatarlarının bellek savunmasını neden ve nasıl sahiplendiklerini özellikle Kırım Tatarlarının ilk uzun metrajlı filmi olan Sürgün temalı “Haytarma” üzerinden tartışacaktır. Buna ek olarak görsel söylem analizi yoluyla Kırım Tatarlarının ontolojik güvensizliği aşabilmek için izledikleri bellek inşası stratejileri Tillich’in kaygı türleri üzerinden ele alınacaktır. Özetle, bu çalışma bellek savaşlarında Rusya’nın saldırgan stratejileri ile Kırım Tatarlarının kendi belleklerini savunurken kullandıkları stratejileri tartışacaktır. Kırım Tatarlarının geçmişten kaynaklanan kaygılarının (kader ve ölüm, suçluluk, anlamını yitirme) önüne geçmek isterken, aynı zamanda “geleceğin gölgesi” (shadow of the future) altında Rus karşıtı ve Ukrayna yanlısı bir tutum sergilemesi dikkati çekmektedir.

Anahtar kelimeler: Kırım Tatarı, Ukrayna, Rusya, bellek, travma, kaygı

¹ Prof. Dr., İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, didem.buhari@gmail.com

ABE SHINZO'NUN HAFIZA POLİTİKALARI'NIN JAPON SİYASAL BENLİĞİNİN HAFIZA GÜVENLİĞİNE YÖNELİK ETKİLERİ

Toygun KARAHASANOĞLU¹

Bu makale, Japonya'nın hafıza güvenliğine yerel siyaset çerçevesinde odaklanmayı ve eski Başbakan Abe Shinzo'nun söylemleri, siyasi performansları ve eğitim reformları aracılığıyla ortaya koyduğu ontolojik güvensizliği incelemeyi amaçlamaktadır. Japon benliğinin kendisini insani bir güç olarak meşru kılmasını sağlayan kimlik duygusu ve ona eşlik eden hafıza güvenliğinin, Çin'deki Nanking Katliamı ve Güney Kore'deki "Teselli Kadınları" tarihsel meselelerine yönelik belirli bir bakış açısına dayandığı ileri sürülmektedir. II. Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan antimilitarist kültür ile utanç ve suçluluğun kabulü, Japon siyasi kültürünün Asya komşuları karşısındaki belkemiği olarak görülmekte ve Japonya'nın uluslararası arenada kendisini insani bir güç olarak temsil etmesine olanak tanımaktadır.

Hafıza güvensizliğinin çoğunlukla uluslararası sosyal güçlerden, gelişmelerden ve söylemlerden kaynaklandığı düşünülürken, bu makale, söz konusu meseleler hakkındaki Kore ve Çin bakış açıları ile tepkileri aracılığıyla değil, eski Başbakan Abe Shinzo'nun görev süresi boyunca sergilediği sosyal ve politik uygulamalar yoluyla Japonya'nın geleneksel siyasi benlik temsilinin kesintiye uğradığını savunmaktadır. Günümüzdeki Japon hafıza güvensizliği ve bununla birlikte gelen ontolojik güvensizliği ortaya koymak amacıyla makale üç aşamada ilerlemektedir. İlk aşamada, antimilitarist siyasi kültürün kurulması ve bunun Çin ile Güney Kore'ye yönelik tarihsel zararların kabulünü beraberinde getirmesi tarihsel olarak anlatılmaktadır. İkinci aşamada, Abe Shinzo'nun bu konulara yönelik siyasi görüşleri ve karşıt siyasi uygulamaları üç örnek üzerinden ele alınmaktadır: eğitim reformları, Yasukuni Tapınağı ziyaretleri ile Çin ve Kore'ye yönelik, Nanking Katliamı ve Teselli Kadınları trajedilerine dair söylemler; ayrıca Abe'nin yerleşik anma temsillerine yönelik meydan okuması tartışılmaktadır. Üçüncü ve son aşamada ise, Abe Shinzo'nun Japon benlik algısı üzerindeki etkisi ve geleneksel benlik anlatılarının bozulması, alternatif siyasi anma inşasının reddini gösteren Japon kamuoyu ve protestolara referans verilerek açıklığa kavuşturulmaktadır.

Makale, Japonya'nın geçmişin alternatif sunum yöntemlerini reddettiğini ve bunun siyasi benlik algısı üzerindeki yansımalarını ampirik olarak ortaya koyarak sonuçlandırmakta; aynı zamanda, genellikle benliğin bir parçası olarak kabul edilen yabancı olmayan, yerli aktörlerin siyasi güven duygusunu bozan ve tartışan unsur olarak müdahalesini, hafıza güvenliği paradigmasında benliğe karşı benlik karşıtlığı şeklinde teorik olarak iddia etmektedir.

Anahtar kelimeler: *Hafıza Güvenliği, Japonya, Abe Shinzo, Nanking Katliamı, Teselli Kadınları*

¹ Arş. Gör. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi, toygun.karahasanoglu@hotmail.com

RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI SONRASINDA AB ENERJİ GÜVENLİĞİ POLİTİKALARINI ANLAMAK: AVRUPA PARLAMENTOSU OYLAMALARI ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME

Emre ERDEMİR¹

Resmi olarak 24 Şubat 2022 tarihinde başlayan Rusya-Ukrayna Savaşı, çok kutuplu uluslararası sistem içerisinde büyük güçler arasındaki mücadeleyi daha keskin hale getirmiştir. Avrupa Birliği (AB) de coğrafi yakınlığıyla savaşın siyasete ve ekonomiye olan yansımalarından etkilenen aktörlerin başında gelmiştir. Özellikle enerji, AB ve üye devletlerin savaşın ilk günlerinden itibaren üzerinde tartıştıkları bir politika başlığı olmuştur. Temel tartışma enerji güvenliği ile geçişi konularında, ortak bir enerji güvenliği politikası oluşturarak AB'nin 2050 yılında ilk iklim nötr kıtası olmasını hedefleyen Avrupa Komisyonu başta olmak üzere Birlik kurumları ile fosil yakıtlar üretimlerinin tüketimlerinin gerisinde kalması nedeniyle ithalata yönelen ve en büyük tedarikçileri Rusya olan üye devletler arasında yaşanmıştır. Bu çalışma, şu temel araştırma sorusuna yanıt aramıştır: Rusya-Ukrayna Savaşı sonrasında AB enerji güvenliği ve geçişi nasıl bir dönüşüme uğramıştır? Bu dönüşümü anlamak adına çalışma zaman dilimi olarak 24 Şubat 2022 tarihini orta nokta kabul ederek, Rusya'nın Kırım'ı ilhak ettiği 18 Mart 2014'ten günümüze kadar gelen dönemi belirlemiştir. Böylelikle 24 Şubat 2022 öncesi dönemle karşılaştırıldığında savaşın ortak bir enerji güvenliği politikası ile iklim nötr hedefi konularında AB ve üye devletlerde değişim yaratıp yaratmadığının anlaşılması amaçlanmıştır.

Yukarıdaki amaç doğrultusunda çalışma, 2014 yılından günümüze kadar gelen dönem içerisinde Avrupa Parlamentosu'nda (AP) AB enerji güvenliği ve geçişi ile ilgili yasa tekliflerinin oylamalarını incelemiştir. AB'nin kurumsal yapısı içerisinde üye devletlerin vatandaşları tarafından seçilerek görev yapan tek organı olan AP parlamenterleri ülkelerinin değil, bulundukları siyasi gruplarda Birlik çıkarlarını temsil etmeleri gerekir. Ancak 2009 yılında imzalanan Lizbon Antlaşması'nda enerjinin hem AB hem de üye devletlerin ortak yetki alanında bulunan bir politika olması nedeniyle çalışma şunu iddia etmiştir: AP içerisinde seçildikleri ülkeyle organik bir bağları olmasa da parlamenterler enerji ile ilgili yasa tekliflerinde oy kullanırken ulusal ve Birlik çıkarları arasında kalabilirler.

Çalışma yukarıdaki hipotezini doğrulayabilmek adına yapılan literatür taraması neticesinde AP Genel Kurulu oturumlarında yapılan tüm oylamaları listeleyerek yayınlayan iki web sayfasından veri kaynakları olarak yararlanmıştır. Bu kaynakları kullanabilmek adına çalışma yöntem olarak içerik analizini kullanmıştır. Bunun için ilk olarak 18 Mart 2014 tarihinden günümüze kadar gelen süreçte AP Genel Kurul oturumlarında görüşülen ve oylanan tüm yasa tekliflerine ulaşılmıştır. Ardından “enerji”, “enerji güvenliği” ve “enerji geçişi” anahtar kelimeleri taranarak çalışma için gerekli olan yasa teklifi metinleri gözden geçirilmiştir. Sonrasında sıralanan AB enerji güvenliği politikası ile ilişkili yasa tekliflerinin oylama sonuçları incelenmiştir. Görüşülen her bir yasa teklifi için “kabul”, “ret” ve “çekimser” oy kullanan parlamenterlere ve bu parlamenterlerin hangi ülke vatandaşı oldukları saptanmıştır. Savaş öncesi ve sonrası oylamalar karşılaştırılarak parlamenterlerin oy verme davranışlarındaki potansiyel değişimler belirlenmiştir. Böylece parlamenterlerin oy verme tercihlerinin ulusal ve Birlik öncelikleri arasındaki gerilim araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Avrupa Birliği, Enerji Güvenliği Politikaları, Rusya-Ukrayna Savaşı.*

¹ Dr., Antalya Bilim Üniversitesi, emreerdemir55@gmail.com

TAMAMLANMAMIŞ 20. YÜZYIL: NORMALLEŞ(TİRİL)MEMİŞ RUSYA

Niyazi İPEK¹

20. yüzyıl, kurumları ve sorunları varlığını sürdürmektedir. İdeolojinin uluslararası sistemi belirleyiciliği ve yapının çift kutuplu görünümü ortadan kalkmış olsa da 20. Yüzyılın kurumları ve sorunları devam etmektedir. Kamplaşma silikleşse de cepheleşme belirgin hatlarını halen korumaktadır. Dünya Savaşı ve 1917 Devrimi ile başlayan 20. yüzyıl, 1991’de SSCB’nin tarih sahnesinden çekilmesi ile dönüşmüştür ancak nihayete ermemiştir. Soğuk Savaş sona ermiş ancak barış da kurulmamıştır. Bu anlamda, tarihin müstesna bir döneminden geçtiğimiz ileri sürülebilir.

Gorbaçov, iktidara gelip reformları başlattığında Rusya’nın normalleşeceğini ileri sürmüştü. Hangi anormalliği ortadan kaldıracaklarını da ilan etmişti; Rusya’yı ideolojinin dizginleri. Reformlar önce Sovyetleri ardından tüm sistemi dönüştürmüştür. Ne var ki Rusya, ideolojinin boyunduruğundan kurtulsa da kendi normalini henüz bulabilmiş değildir.

İdeolojinin yönetimine bir SSCB dış politikası, uluslararası sistemi sosyalizm prizmasından görmekteydi ve buna küresel ölçekli bir gerilim eşlik etmekteydi. Gerilim bugün de dinmiş değildir. Rusya, küresel ölçekli analizlerde, Batı dünyası için öteki olarak kalmaya devam etmektedir. Rusya’nın ötekiliğinin doğal mı yoksa suni mi olduğu bir başka çalışmanın konuş olsa da bir gerçek var ki o da Rusya ile Batı dünyasının birbiri için hala ‘öteki’ olmaya devam etmektedir. Son dönem küresel gelişmeler bunu teyit eder örnekler barındırmaktadır.

Tüm bu koşullarda Rusya, “normal” bir aktör olabilmiş midir? Rusya’nın normalleşmesi ne anlama gelmektedir? Normali kim belirlemektedir? Batılı aktörler, Rusya’nın normalleşmesini güçleştirmekte midir? Rusya’nın normalleşmesi, küresel barışa ve güvenliğe katkı sağlayabilir mi? Normalleşmeyen bir Rusya küresel barış için tehdit midir? Bu bildiri, bu gibi soruların cevaplarını aramaya adanmıştır.

Araştırma, inşacı yaklaşımın perspektifinden ele alınmış ve araştırma düzeyi, sistem düzeyinde gerçekleşmiştir. Rusya’nın normalleşmesini zorlaştıran faktörler sıralandıktan sonra bu durumun küresel istikrara etkileri tartışılmıştır. Buna göre Rusya, kendi içsel çelişkileri kadar dışsal dayatmaların etkisiyle normalleşmemektedir. Bu ise doğal olarak sistemin istikrarı ve barışı üzerinde yıkıcı etkiler meydana getirmektedir. Çalışma Rusya’nın henüz normalleşmediğini varsaymakta ve bunun nedenlerine odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Rusya Federasyonu, Uluslararası Güvenlik, 21. Yüzyıl, İnşacılık*

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Ardahan Üniversitesi, niyaziipek@ardahan.edu.tr

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ’NİN KRİTİK MADENLER GÜVENLİĞİ POLİTİKALARI: DONALD TRUMP’IN NEOMERKANTİLİST UYGULAMALARI VE UKRAYNA MADEN REZERVLERİ

İbrahim Kürşat TUNA¹

Yükselen jeopolitik riskler, artan çevresel sorunlar, tükenen yer altı kaynakları ve bölgesel ve küresel çatışmalar gibi risk arz eden durumların enerji dönüşümünün kritik madenlere yönelik çok yoğun talebi ile birleşmesi kritik madenlere kesintisiz erişim konusunu ülkelerin ulusal güvenlikleri için oldukça hassas bir konuma taşımıştır. Bu nedenle, iklim krizinin bir zorunluluk haline getirdiği temiz enerjiye geçişin potansiyel jeopolitik etkilerinin jeopolitik ve uluslararası ilişkiler alanlarında daha kapsamlı bir biçimde değerlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu durum kritik madenlerin temiz enerji dönüşümü için hayati önemdeki bir yardımcı mı, yoksa erişim riski dolayısıyla dünya siyaseti ve ekonomisi için bir düğüm noktası mı olacağını belirleyecektir. Sofistike silah sistemleri ve cephanelerde de yoğun olarak kullanılan bu madenlerin savunma sanayisi, enerji dönüşümü ve teknoloji tabanlı endüstrilerde önemi arttıkça ülkelerin bu kaynaklara sahip olma, güvenli ve sürekli bir biçimde erişebilme ve bunların ticaretini kontrol etme gibi politikalarında da bir artış görülmektedir. Bundan dolayı, “kritik madenler güvenliği” konusu “enerji güvenliğini” kapsayan ve ulusal güvenliğin “savunma” ve “ekonomi” sütunlarını da içinde barındıran yeni bir güvenlik yaklaşımı olarak içinde bulunduğumuz süreçte şekillenmekte ve uluslararası ilişkiler disiplinindeki yerini almaktadır.

Ülkeler arasındaki ticaret anlaşmazlıkları, kaynak milliyetçiliği, COVID-19 salgını, Rusya-Ukrayna Savaşı gibi son olaylar dünya ekonomisi ve güvenliğine yönelik bozulma riskini daha da belirgin bir hale getirmiştir. Korumacı, kontrol edici, ithal ikameci, kamplaştırıcı politikalar ülkelerin çoğunun “kritik madenler” konusunda uyguladığı veya mücadele etmek zorunda kaldığı politikalar olmuştur. Dünyada kaynak milliyetçiliğinin yeniden canlanmasına neden olan bu durum dünyada yeni bir “merkantilist” dönemin başladığının habercisidir. İkinci Dünya Savaşı sonrası müesses dünya ekonomisinin liberal-küresel ekonomik temellerini derinden etkileyen 2008 Finansal Krizi sonrasında yükselişe geçen neomerkantilizmin en temel özelliklerini yansıtan bu politikalar özellikle 2016 yılından bu yana pek çok ülkenin “kritik madenler” stratejilerinin ana eksenini oluşturmıştır. Üstelik, bu yeni dönemin dünya çapındaki öncülüğünü ekonomik liberalizmin en önemli savunucularından ABD yapmaktadır. ABD Başkanı Trump’ın 2017 yılında çıkardığı 13817 sayılı “Kritik Madenlerin Emniyetli ve Güvenilir Tedarikini Sağlamak İçin Federal Bir Strateji” adlı Başkanlık Kararnamesi ile başlayan süreç yine, Trump ve Biden dönemlerindeki bir dizi yeni korumacı yasa, yasa değişikliği ve düzenleme ile güçlenerek devam etmiştir.

ABD kritik madenlere yönelik küresel ölçekte stratejiler barındıran korumacı ve kontrol altında tutucu bir “yüksek politika” izlemektedir. Bu stratejiler ise diğer ülkeleri içerdikleri politikalarla eklemlenmek ya da benzer karşı politikalarla ABD’ye cevap vermek durumunda bırakmaktadır. ABD küreselleşme kartı yerine daha agresif bir biçimde “Önce Amerika” ve bu stratejiyle eklemlenmiş “İttifak Ekonomisi” kartını kullanmaya başlamıştır. ABD dünyada küresel ticareti derinden etkileyecek bu politika değişiminin bir yansıması olarak, kritik madenler konusunda da bu iki stratejiyi çok güçlü bir biçimde uygulamaya koymuştur. Nitekim, ABD’de ikinci başkanlık dönemine başlayan Trump daha göreve gelir gelmez, önemli kritik maden yataklarına sahip Grönland ve Kanada’ya ilişkin “ilhak” taleplerinde bulunmuş ve Ukrayna’daki kritik madenlerin kontrolünün ve ABD’ye akışının sağlanmasına yönelik olarak Ukrayna’yı anlaşma yapmaya zorlamıştır. Bu durum “kritik madenler güvenliği” politikasının ABD’nin ulusal güvenlik stratejisinin önemli bir parçası haline geldiğinin güncel ve açık bir kanıtı durumundadır.

Anahtar Kelimeler: Neomerkantilizm, Kritik Madenler Güvenliği, Enerji Dönüşümünün Jeopolitiği

¹ Dr., Sütun Enerji – TOBB Madencilik Sektör Meclisi, kursat-tuna@hotmail.com

KÜRESEL GÜVENLİĞİN KESİŞİM NOKTASI: ORTA ASYA’DA SINIR ÖTESİ TEHDİTLER VE BÖLGESEL İSTİKRAR

Medihanur ARGALI¹

Bu bildiri, Orta Asya bölgesinde sınır ötesi güvenlik tehditlerinin boyutlarını inceleyerek bölgesel istikrar üzerindeki etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Özellikle terörizm, insan ve uyuşturucu kaçakçılığı, siber güvenlik riskleri ve radikalleşme gibi tehditler ele alınacaktır. Çalışma, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan gibi Orta Asya ülkelerinin karşı karşıya olduğu güvenlik risklerine odaklanacaktır. Bölgenin jeopolitik önemi, Çin, Rusya ve ABD gibi büyük aktörlerin güvenlik politikaları ile ilişkili olarak ele alınacaktır. Ayrıca, bölgesel iş birliği mekanizmaları ve uluslararası kuruluşların (Şanghay İş Birliği Örgütü, Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü vb.) güvenlik konusundaki etkileri analiz edilecektir.

Çalışma, bölgesel güvenlik raporları, akademik literatür, uluslararası kuruluşların verileri ve saha analizlerine dayalı olarak sınır ötesi tehditlerin boyutlarını ortaya koyacaktır. Orta Asya'da sınır ötesi tehditlerin artan etkisi, bölge ülkelerinin kolektif güvenlik önlemleri almasını gerektirmektedir. Uluslararası iş birliği ve ortak güvenlik stratejilerinin geliştirilmesi, bölgesel istikrarın sağlanması için kritik bir gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: Sınır ötesi tehditler, Bölgesel istikrar, Terörizm ve radikalleşme, Güvenlik iş birliği, Orta Asya jeopolitiği

¹ Arş. Gör. Dr., Milli Savunma Üniversitesi, medihanurarg@hotmail.com

İSTİHBARATTA KAMU VE ÖZEL AYRIMI: ÖZEL İSTİHBARAT ŞİRKETLERİNE TARİHSEL BAKIŞ

Yusuf Can AYAZ¹

İstihbarat disiplininde öne çıkan tartışmalar büyük ölçüde kamu istihbaratına odaklanmaktadır. Bütüncül bir yaklaşımla ele alındığında istihbaratın kamu sektöründen farklı olarak özel sektörde de uygulanma alanı bulunduğu gözlemlenmektedir. İstihbarat tarihsel olarak eski ve köklü bir fenomen olsa da ulus devletlerin oluşum süreci ve sonrasında güçlenen kamu alanı, devletin dışında kalan aktörlerin bir kısmını özel alana itmiştir. Bu aktörlerin yürüttükleri faaliyetler birçok alan gibi istihbarat alanını da kapsamaktadır. Bu durum özel sektör istihbarat faaliyetlerinin anlaşılması noktasında önem taşımaktadır.

Soğuk Savaş döneminin ardından tehdit ve tehlike unsurlarının dönüşmesi ve çeşitlenmesi; bu tehdit ve tehlikelerle mücadele eden aktörlerin de kapasitelerini arttırmasına, dönüşmesine ve çeşitlenmesine zemin hazırlamıştır. Yeni dönemde istihbarat alanında yaşanan değişimlerden biri ise özel sektörün güç kazanmasıdır. Kamu kurumları başta olmak üzere uluslararası örgütlere, şirketlere, bankalara hatta kişilere hizmet veren özel istihbarat şirketlerinin sayısı ve faaliyetlerindeki artış, bu konunun istihbarat çalışmalarının geleceğinde de önemli bir yere sahip olacağını göstermektedir. Bir yönüyle kamu istihbarat çalışmalarıyla entegre olan özel istihbarat faaliyetlerinin, istihbarat disiplininde yeni tartışmaların da önün açtığı gözlemlenmektedir. Özel istihbarat faaliyetlerinin; ulusal güvenlik merkezli istihbarat anlayışını ne şekilde etkileyeceği, karar alıcıları yanlış yönlendirme riski, hukuki durumu, personellerin statüsü, kişisel mahremiyeti ne şekilde etkileyeceği, öne çıkan tartışma konuları arasındadır.

Çalışmada kamu ve özel istihbarat ayrımı çerçevesinde özel istihbarat faaliyetlerinin evrimi, özel istihbarat şirketlerinin faaliyet ve müşteri yelpazesi, yükselen özel istihbarat sektörünün küresel etkileri ele alınacaktır. Bu çerçevede özel istihbarat sektörünün yerleştiği zemin ve yakın gelecekte bu alanın nasıl genişleyebileceği irdelenecektir. Çalışmanın geçmişten güncel bir köprü kurarak içerisinde bulunduğumuz süreci anlamlandırmaya katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Özel İstihbarat, İstihbarat Sektörü, Güvenlik*

¹ Doktora Öğrencisi, Polis Akademisi, yusufcanayaz9@gmail.com

AB DÜZENSİZ GÖÇ YÖNETİMİ POLİTİKALARI KAPSAMINDA FRANSA ÖRNEĞİ

Hatice YAZGAN¹

AB'nin düzensiz göç yönetimi, 2015 yılında “kriz” olarak adlandırılan gelişmelerle birlikte yoğun olarak “güvenlik” odaklı politikalarla sürdürülmeye devam etmiştir. Söz konusu düzensiz göç yönetimi politikaları, literatürde “dışsallaştırma” (externalization) olarak kavramsallaştırılmakta ve üçüncü ülkelerle geri kabul anlaşmaları ve göç ortaklıkları oluşturma şeklinde yürütülmektedir. AB'nin özellikle üye ülkelerinin kolonyal geçmişinin olduğu Afrika kıtasında kalkınma yardımlarını, göç konusunda iş birliği şartına bağlaması, Birliğin transaksiyonel (transactional) göç politikasının bir parçası olarak değerlendirilmektedir. AB'nin düzensiz göç yönetimi bakımından iş birliği yaptığı üçüncü ülkelere gözetim teknolojileri ve güvenlik sistemleri ihracatı da göç politikalarının “güvenleştirilmesinin” bir diğer boyutunu oluşturmaktadır. AB içinde düzensiz göç yönetiminin bir diğer yönü, daha sıkı koşullar öngören mevcut mevzuatın ortaya çıkması ve geri gönderme mekanizmalarının etkin bir şekilde çalıştırılmasını sağlamak üzere tedbirler öngörülmesidir. AB ülkelerinde terörizm bağlantılı olaylar, sıklıkla göç ile birlikte anılmakta ve güvenlik endişeleri, daha sert tedbirlerin alınmasına yol açmaktadır. AB kurucu ülkesi olan ve geleneksel olarak bir göç ülkesi olarak değerlendirilen Fransa, yukarıda ana hatları belirtilen AB düzensiz göç yönetiminin bir parçası olarak, bu konuda sert tedbirler alınmasını savunan pozisyonunu sürdürmektedir. Hatta 2024 yılı içinde, Fransa tarafından AB'nin düzensiz göç politikalarının, özellikle sınır dışı etmeyle ilgili düzenlemelerinin daha etkin ve sıkı hale getirilmesi gerektiği yönünde açıklamalar yapılmıştır. Fransa siyasetinde uzun süredir güvenlik temelli göç politikalarını popülist söylemlerle savunan siyasi parti ve figürler, diğer AB üyelerinde olduğu gibi merkez partileri de aşırı sağa kayan söylem ve uygulamalara itmektedir. Nitekim 2024 yılında Fransa'nın sınır dışı ettiği düzensiz göçmen oranı yükselmiştir. Fransa'nın kolonyal geçmişi, AB'nin Afrika ülkelerine yönelik çıkar temelli transaksiyonel politikaları ile de uyumlu hareket etmesini sağlamaktadır. Öte yandan, Fransa'nın düzensiz göç geçişlerini önlemek ve sınır güvenliğini sağlamak amacıyla Schengen alanına getirdiği kısıtlamalar, AB'nin kuruluş amaçlarına uymayan bir duruma işaret etmektedir. Bu arka plana dayanarak bu çalışmanın amacı; AB düzensiz göç politikalarının yasal ve kurumsal çerçevesini ortaya koyarak, Birlik içinde belirleyici bir ülke olan Fransa'nın AB politikaları içindeki yerini değerlendirmektir. Böylelikle AB ve Fransa'nın birbirini besleyen ve etkileyen düzensiz göç politikaları ortaya konacaktır. Fransa kamuoyu ve iç siyasetinde düzensiz göçün yönetimine ilişkin gelişmeler ve AB politikalarında belirleyici etkiye sahip bazı AB üye ülkeleri ile düzensiz göç yönetimine bakışta ortak ve ayrılan hususlar da çalışmanın kapsamı dahilindedir.

Anahtar Kelimeler: AB, Düzensiz Göç, Fransa, Güvenlik

¹ Prof. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi, hyazgan@karatekin.edu.tr

GÖÇ, GÜVENLİK VE POPÜLİZM: İTALYA ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN BİR VAKA İNCELEMESİ

Elif ÇETİN¹

1990'lı yıllardan itibaren Avrupa Birliği'nin (AB) oluşturmaya çalıştığı ortak göç, sığınma, sınır kontrol ve vize politikalarının odağında, göçün ağırlıklı olarak bir güvenlik tehdidi şeklinde algılanması yer almaktadır. Bu çerçevede, bir yandan Schengen Anlaşması ile AB'nin içindeki sınırlar silikleşirken bir yandan da AB'nin göç kontrol politikalarında AB'nin dış sınırlarının özellikle düzensiz göçmen girişlerine karşı olarak korunması ve göçün dışsallaştırılması (externalisation of migration) vurgusunun yükselişe geçtiği görülmektedir. Özellikle, 2015 senesinin yazında Ege'de yaşanan göçmen ve sığınmacı krizinin etkisiyle birlikte AB'nin düzensiz göçle mücadeleye yaptığı vurgu artmış ve bu bağlamda düzensiz göçmenlerin menşei ülkeleri ile transit geçiş noktası olarak kullanılan Libya ve Türkiye gibi ülkeler ile de göçün dışsallaştırılmasına örnek teşkil eden düzensiz göçmenlerin bu ülkelerce geri kabulünü amaçlayan antlaşma ve mutabakatlar siyasi gündemde daha fazla yer bulmaya başlamıştır.

Göç ve göçmen olgularının AB ve Üye Devletler tarafından temelde bir güvenlik sorunu olarak algılanmaya başlanmasında özellikle popülist sağ partilerin kullandıkları göç ve göçmen karşıtı dil etkili olmaktadır. AB'de yükselişe geçen popülist sağ partilerin söylemlerinde göçmen karşıtlığına ek olarak aynı zamanda AB karşıtlığı da yer almaktadır. AB'yi, kontrolsüz ve düzensiz göçün ortaya çıkmasındaki başat aktör olarak eleştirerek göç karşıtı sağ partiler böylelikle söylemleri aracılığıyla hem elit karşıtlığını hem de göçmenlerin ötekileştirilerek düşmanlaştırılması pratiğini ortaya koymaktadırlar.

Bu çalışma, Avrupa Birliği'ndeki popülist sağ partilerin söylemlerinin göç politikaları üzerine etkilerini İtalya örneği üzerinden inceleyerek ele almaktadır. Orta Akdeniz göç rotasının kilit göç alan ülkesi konumunda olan İtalya, özellikle 2016 yılında AB-Türkiye arasında gerçekleşen mültecilerin geri kabulü esasına dayanan mutabakat ile Ege'deki düzensiz göç hareketliliğinin göreceli kontrol altına alınması ile birlikte, 2017 ve sonrasında popülerliği artan bir varış noktasına dönüşmüştür. Medya aracılığı ile kamuoyu nezdinde görünürlüğü oldukça yüksek olan deniz aşırı yollarla düzensiz şekilde gelen sığınmacılar İtalyan halkının göçe ilişkin güvenlik kaygılarını arttırırken, özellikle popülist sağ partilerin, oy tabanlarını genişletme amacıyla kullandıkları söylemlerle de bu kaygıları kemikleştirmiştir. Bu bağlamda, ilgili çalışmanın temel savı şu şekildedir: sağ popülist partiler, göç ve göçmen olgularına yönelik kullandıkları söylemlerde göçü, ağırlıklı olarak, ulusal sınırları, kimliği ve ekonomiyi tehdit eden bir unsur olarak ele almakta ve buna bağlı olarak kontrol odaklı söylemler geliştirmekle birlikte, iktidara geldiklerinde, siyaset yapım süreçlerine dahil olan farklı aktörler ve süreçlerin etkisiyle pragmatik pozisyonlar benimseyip yer yer siyasi söylemleri ile pek de örtüşmeyen uygulamalar ortaya koymaktadırlar.

İlgili çalışma, 2022 yılında Giorgia Meloni liderliğinde, Fratelli d'Italia (Brothers of Italy), Lega Nord (Northern League) ve Forza Italia (Go Italy) ortaklığında İtalya'da kurulan koalisyon hükümetinin göç ve göçmen olgularına yönelik kullandıkları söylemleri inceleyerek bu söylemlerde vurgu yapılan ana temaların, koalisyon hükümetinin göç kontrol politikalarının içeriğini ne ölçüde ve nitelikte şekillendirdiğini analiz etmektedir. AB içindeki göç alan kilit ülke örneklerinden biri olan İtalya'ya odaklanarak gerçekleştirilen bu araştırmayla, Birlik içindeki farklı üye ülkelerde yükselişe geçen ve bazen de iktidara gelen diğer popülist sağ partilerin söylemlerinin bulundukları ülkelerdeki göç kontrol politikaları üzerindeki etkilerini anlamaya yönelik çabalara katkı sunması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği; İtalya; göç; güvenlik; popülizm; içerik analizi

¹ Doç. Dr., Yaşar Üniversitesi, elif.cetin@yasar.edu.tr

SINIRLARI DIŞSALLAŞTIRMAK, KORKUYU İÇSELLEŞTİRMEK: BİRLEŞİK KRALLIK’IN GÖÇ YÖNETİMİ VE AVRUPA’YA YANSIMALARI

Ayşe Gülce UYGUN¹

Bu çalışma, Birleşik Krallık’ın son yıllarda göç politikalarında benimsediği dışsallaştırma stratejisini güvenlikleştirme bağlamında ele almakta ve bu yaklaşımın Avrupa düzeyindeki yansımalarını analiz etmeyi amaçlamaktadır. 2016’daki Brexit referandumu sonrasında ivme kazanan ulusal egemenlik söylemiyle birlikte, Birleşik Krallık’ın göç politikası da köklü bir dönüşüm sürecine girmiştir. Bu dönüşümün temel karakteristiklerinden biri, düzensiz göçün güvenlik tehdidi olarak çerçevelendirilmesi ve bu bağlamda göçün sınır ötesine taşınması, yani dışsallaştırılması olmuştur. Bu kapsamda 2022 yılında Ruanda ile imzalanan Göç ve Ekonomik Kalkınma Ortaklığı Anlaşması, İngiltere’nin göçü yalnızca iç güvenlik sorunu olarak değil, aynı zamanda dış politika aracına dönüştürdüğünün somut bir göstergesidir. Anlaşma, Birleşik Krallık’a yasa dışı yollarla giriş yapan sığınmacıların Ruanda’ya gönderilmesini ve iltica süreçlerinin burada yürütülmesini öngörmektedir. Bu politika hem insan hakları normları hem de uluslararası hukuk açısından yoğun eleştirilere konu olmuş; ancak aynı zamanda Avrupa ülkelerinde benzer uygulamalara yönelik tartışmaları da tetiklemiştir. Çalışma, göçün güvenlikleştirilmesi ve dışsallaştırılması süreçlerini “sınır yönetimi” kavramı üzerinden teorik olarak ele almaktadır. Ayrıca, İngiltere’nin bu politikasının Avrupa Birliği içinde nasıl yankı bulduğu; özellikle Fransa, Danimarka ve İtalya gibi ülkelerdeki politik söylem ve uygulamalardaki benzeşme eğilimleri çerçevesinde tartışmaktadır. Sonuç olarak, Birleşik Krallık her ne kadar AB dışında yer alsa da düzensiz göçün yönetiminde izlediği dışsallaştırıcı ve güvenlik temelli yaklaşımın Avrupa’nın sınır politikalarını doğrudan etkilediği ve ortak göç yönetimi arayışlarını yeniden şekillendirdiği ileri sürülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göçün dışsallaştırılması, güvenlikleştirme, Birleşik Krallık-Ruanda Mutabakatı, Birleşik Krallık, Avrupa Birliği, sınır yönetimi

¹ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, gulceuygun@comu.edu.tr

TÜRKİYE’S MEDIATION INITIATIVES IN AFRICA AS AN EMERGING MIDDLE POWER

M. Cüneyt ÖZŞAHİN¹

As an emerging middle power, Türkiye actively engages in diplomatic endeavours across various global regions, including Africa. Türkiye's involvement in Africa is guided by three principal objectives: enhancing economic cooperation and trade, delivering humanitarian assistance and addressing strategic military interests. In recent years, commitment to mediation efforts has become increasingly prominent in its diplomatic initiatives on the continent. Leveraging its experiences from previous mediation roles in diverse contexts, Türkiye has sought to apply this expertise to African scenarios, and considerable attention has been drawn by Ankara’s efforts in mitigating tensions in the Sudanese civil war and mediation between Ethiopia and Somalia. Such initiatives undertaken by the Turkish government are regarded as crucial for fostering peace and stability in Africa. As an external actor in the region, Türkiye's commitment to active foreign policy, coupled with its robust diplomatic relationships with a variety of actors across Africa, positions it as a potentially effective mediator. This study aims to analyze Türkiye's mediation activities in Africa using the theoretical framework of role theory to examine the contextual factors surrounding its actions as an emerging middle power. The analysis will elucidate how Ankara's mediation initiatives align with its aspirations to solidify its status as a rising middle power. Furthermore, this is integral to the conception of this role globally. It encompasses pursuing an active foreign policy in dialogue with multiple actors, maintaining an autonomous stance amid inter-bloc power competition, and advocating reforms that promote global justice and peace. Additionally, this study will explore the perceptions of this conception both domestically and internationally.

(The paper is based on research funded by Necmettin Erbakan University, Coordinatorship of Scientific Research Projects/ no. 23GAP21001).

Keywords: Türkiye, Mediation, Africa, Middle Power, Role Conception

¹ Assoc. Prof., Necmettin Erbakan University, ozsahin@erbakan.edu.tr

ONTOLOGICAL INSECURITY AND ITS SOCIOPOLITICAL REFLECTIONS: A FIELD SURVEY ON THE 6 FEBRUARY EARTHQUAKE IN TÜRKİYE¹

Fikret BİRDİŞLİ²

Melike TEKİN³

Nurefşan AKBAYIR⁴

Türkiye faced a devastating calamity on 6 February 2023 at 04:17 with 7,8 Mw, and 7,6 Mw. at 13:24 graduate earthquakes. This affected 110.578 km. square area which is bigger than the around twenty countries in Europe, and approximately 14 million people. Over 53.000 died in this widespread destruction. This research focuses on the ontological concerns of people about their lives and the reflection of this tragedy on their socio-political behavior. Ontological security and individual-level analysis, which is a new category in security studies, is a difficult subject to test in the field because the appropriate conditions are not always present. It is difficult for the key concepts of ontological security, such as fear, anxiety, self-body relationship, routine, and identity, to be observed in individuals at once. The major earthquake in Turkey was one of the rare moments that allowed all these concepts to be tested in the field. Secondly, since the state is seen as the provider of security in ontological security, how the February 6 earthquake reflected on state-society relations is also a matter of curiosity. In this context, all these issues were examined in the field by a survey conducted in eleven provinces affected by the earthquake in Türkiye. So, the aim of the research is to reveal the effects of the earthquake on individuals and society through the factors created using the key concepts of ontological security in Turkey. The findings of the research indicate that the effects of the earthquake are not only physical, but also create deep ontological insecurity effects on earthquake victims, and a significant portion of these effects may cause permanent emotional disorders. In addition, the effects of the earthquake on society and the state were negative, yet the conservative attitudes frequently observed during trauma times were reflected in the general elections held after the earthquake as resistance to change. Whether this resistance was perceived correctly by politicians may be the subject of another study. In the study, a five-point Likert-scale questionnaire containing 35 questions divided into factors consisting of key concepts of ontological security was applied to earthquake victims and the results were analyzed with the SPSS program. The findings were classified and interpreted in the light of the ontological security theory and socio-political behavior models in times of trauma.

Keywords: *Ontological security, 6 February earthquake, social psychology, individual-level analysis*

¹ BU ÇALIŞMA TÜBİTAK 1001 PROGRAMI KAPSAMINDA DESTEKLENEN 323K054 NUMARALI PROJENİN BİR ÇIKTISIDIR.

² Prof. Dr., İnönü University, fikret.birdisli@inonu.edu.tr

³ Doctorant, İnönü University

⁴ Doctorant, İnönü University

NUCLEAR NON-PROLIFERATION TREATY AT 55: SUCCESS AND CHALLENGES

Çiğdem PEKAR¹

Nuclear weapons pose a serious threat against international peace security since their first development. With the aim of constraining the number of nuclear weapon states, working towards disarmament among the nuclear ones and facilitating peaceful uses of nuclear energy, a global nuclear non-proliferation regime is established. Although it is mostly told as a success story in terms of preventing horizontal proliferation, Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT, 1970), as the cornerstone of this regime, has been under serious criticism regarding of its all three pillars: non-proliferation, disarmament and peaceful use.

The aim of this study is to analyze the status of nuclear non-proliferation regime with all its instruments with a particular focus on the criticism against NPT's loopholes and the implementation of its three pillars. Development of the clandestine nuclear programs, inability of the International Atomic Energy Agency (IAEA) safeguards to uncover nuclear weapon programs, existence of key non-adherent states which shadows the Treaty's near-global adherence, North Korea's withdrawal from the Treaty which is followed by the country's nuclear weapon tests, failure to achieve complete and full disarmament can be considered as the major discussion points following the 55 years of NPT's existence.

Keywords: *Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT), Disarmament, Peaceful Use of Nuclear Energy*

¹ Assoc. Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart University, cbilezikci@comu.edu.tr

NO LONGER WELCOME: THE SECURITIZATION OF MIGRATION IN THE EU

Mare Ushkovska¹

Migration has been one of the most contentious issues in the European Union in the past decade. While internal migration from eastern EU member-states to western EU member states had previously been a cause for some uproar by non-mainstream political parties, the 2015-2016 migrant crisis, which saw more than 1.3 million people, primarily from the Middle East and North Africa, seek asylum in Europe, opened up a period of unprecedented tensions surrounding irregular migration and border security. The crisis also revealed significant divisions within the European Union on a joint migration policy, with several countries in Central Europe unilaterally closing their borders and resisting the European Commission's mandate to accept migrant quotas. At the time, countries like Hungary, Poland, and the Czech Republic were faced with infringement procedures by the European Commission for non-compliance of their legal obligations under the relocation scheme. However, in the years that followed, public opinion in many EU countries has shifted decidedly against migrants, leading to a rise in support for far-right parties and policies. This has become evident from the electoral outcomes in countries like Italy, France, Germany, Austria, Hungary, the Czech Republic, and others, underscoring a growing discontent with centrist/permissive migration policies and a demand for a shift towards more restrictive, securitized approaches to migration.

This paper explores the directional change in public attitudes and policies on migration and asylums within large EU member states in the past ten years. First, the paper details how mainstream political parties have increasingly adopted hardline stances on migration to appease public fears, following a steep rise in terror attacks and crimes by migrants and asylum seekers. Second, the reinstatement of land borders within the Schengen Area, a practice previously seen as an unwelcome exception, has become widespread, with countries like Germany, Austria, France, the Netherlands, Bulgaria, Italy, Slovenia, Denmark, and Sweden citing security risks associated with high levels of irregular migration and related infiltrations of terrorists and organized crime groups. Third, the EU's adoption of the Asylum and Migration Pact, a reform designed to expedite asylum processes and increase returns of irregular migrants, exemplifies the EU's attempt to move toward a more tightly controlled migration framework. Finally, the research elaborates on the various negotiated border management agreements with third countries, which include financial support in exchange for enhanced border control (in the cases of Turkey, Lebanon, Egypt, Libya, Tunisia), or for temporary housing of asylum seekers (in the case of the Italy-Albania deal). The paper finds that the EU's U-turn on migration is a sign of internal pressures from the public and nationalist parties, which have been bolstered by the failings in the EU's integration model for migrants coming from the Middle East and Africa.

Keywords: *Migration, Migration Policies, European Union, Securitization.*

¹ Asst. Prof. Dr., International Balkan University, mare.ushkovska@ibu.edu.mk

NATURAL RESOURCE MANAGEMENT IN AN ALTERED WORLD

Özlem AKSOY¹

The world's seas and oceans are much more in question than in the past decades, with the great changes in the limits of growth and the depletion of our planet's natural resources. The Ocean is our planet's largest ecosystem. It stabilizes climate, stores carbon, nurtures unimaginable biodiversity, and directly supports human well-being through food and energy resources, as well as by providing cultural and recreational services (The Science We Need for the Ocean We Want – UNESCO IOC). On 5 December 2017, the United Nations declared that a Decade of Ocean Science for Sustainable Development would be held from 2021 to 2030. The Ocean Decade provides a common framework to ensure that ocean science can fully support countries to achieve the 2030 Agenda for Sustainable Development.

Climate change is defined by the United Nations Global Climate Change Framework Convention (UNFCCC) as a “change in the climate as a result of human activities that directly or indirectly disrupt the composition of the global atmosphere in addition to the natural climate changes observed in comparable time periods”. Researchers have shown that climate changes, which have been observed to occur in geological periods, have not only changed the geography of the world, but also played a key role in the spread of ecological systems and living things. Global climate change is a different problem from all other problems due to both of its scale and its relation to the future.

Based on the reports and scenarios developed by the UN Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), the 1st Mediterranean Assessment Report (MAR1), prepared by Plan Bleu, which works under the Mediterranean Action Plan (MAP), in 2020, by the experts on Climate and Environmental Change in the Mediterranean (MedECC), particularly for the Mediterranean Area. According to the study, the Mediterranean Basin marine and coastal environment is considered as a region that will be severely affected by the effects of climate change, according to almost all of the various IPCC scenarios, and various predictions and projections are made within this framework.

The well-known drivers of marine and coastal changes are overexploitation, climate change, and pollution – but there are also emerging issues that are poorly understood, with potential to impact marine and coastal ecosystems (Herbert-Read, J.E., Thornton, A., Amon, D.J. et al., 2022).. As the stakeholders, beneficiary sides and conflicts are that intense and affecting each other with diverse outcome from each of use, then these uses require compact and detailed solutions in order to avoid drastic conflicts among the parts such as; ‘Common Property Resource Management, Environmental Economics Measures To Put Into Decision Making Process And Carrying Capacity Calculations For Each Activity And Integration To The Marine Spatial Plans.’

This study identifies and raises awareness of these little-known issues to catalyze further research – enabling identification of any resultant positive or negative impacts in the marine altered area by anthropocentric climate change impacts.

Keywords: *climate change, marine natural resource management*

¹ PhD (c), Middle East Technical University Earth System Science, ozlemaksoy13@gmail.com

ARKTİK'TEKİ ÇATIŞMALARIN ÇOK KATMANLI ANALİZİ: DEVLET, BÖLGE VE SİSTEM DÜZEYLERİNDE GÜVENLİK DİNAMİKLERİ

Onur LİMON¹

Çatışma, en genel anlamıyla, taraflar arasında çıkar, değer veya algılardaki uyumsuzlukları ifade eder. Bu çatışmalar, bazen fiziksel şiddet şeklinde ortaya çıkabileceği gibi, daha çok siyasi, ekonomik ve hukuki anlaşmazlıklar biçiminde de kendini gösterebilir. Arktik bölgesi, büyük güç rekabetlerinin, sınır anlaşmazlıklarının, çevresel değişimlerin ve yönetimdeki dönüşümlerin kesişim noktasında yer aldığı için, çatışmaların çok boyutlu bir şekilde ele alınmasını gerektiren bir alan haline gelmiştir. Son yıllarda bölgede artan askeri hareketlilik, deniz yetki alanları üzerindeki hukuki anlaşmazlıklar ve bölgesel yönetimdeki değişiklikler, Arktik'teki çatışmaların sadece bir düzeyde değil devlet, bölge ve sistem düzeylerinde incelenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Bu çalışma, Arktik'teki çatışmaların farklı analiz düzeylerinde nasıl şekillendiğini ortaya koyarak, bölgesel güvenlik dinamiklerini daha geniş bir çerçevede incelemeyi amaçlamaktadır. Mevcut araştırmalar genellikle ya devletlerin ikili ilişkilerine ya da Arktik Konseyi gibi bölgesel mekanizmalara odaklanmaktadır. Ancak bu çalışma farklı analiz düzeylerini bir arada ele alarak Arktik güvenlik mimarisinin çok boyutlu yapısını vurgulamaktadır. Özellikle, Rusya'nın 2022'de Ukrayna'yı işgalinin ardından bölgedeki güvenlik dengelerindeki değişim ve bu değişimlerin hem bölgesel hem de sistem düzeyindeki yankıları detaylı bir şekilde değerlendirilmektedir.

Çalışmanın metodolojisi, uluslararası ilişkilerdeki analiz düzeyleri üzerine yapılan tartışmalara dayanan teorik bir çerçeve sunmaktadır. Kenneth Waltz'un birey, devlet ve sistem düzeylerinde ele aldığı analiz yaklaşımı ile Barry Buzan ve Ole Wæver'in bölgesel güvenlik kompleksi kavramı birleştirilerek, Arktik'teki çatışma dinamikleri üç farklı düzeyde incelenmiştir. Analiz birimi olarak devlet seçilmiştir. Çünkü çatışmaların büyük ölçüde devlet merkezli olması ve uluslararası güvenlik çalışmalarında devletin hâlâ temel aktör olarak baskın bir rol oynaması, bu tercihin arkasındaki ana nedendir.

Bulgular, Arktik'teki çatışmaların farklı düzeylerde değişen dinamiklere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Devlet düzeyinde, Arktik devletlerinin ulusal güvenlik politikaları ve deniz yetki alanlarındaki anlaşmazlıklar öne çıkmaktadır. Bölgesel düzeyde, Arktik Konseyi ve diğer yönetim mekanizmalarının işlevi dönüşüm geçirmiş, özellikle Rusya'nın bu mekanizmalar içindeki rolü değişmiştir. Sistem düzeyinde ise, Arktik, büyük güç rekabetinin bir uzantısı haline gelmiştir. ABD, Rusya ve Çin'in bölgedeki stratejik çıkarları, Arktik'in küresel güvenlik sistemindeki rolünü daha belirgin hale getirmiştir.

Sonuç olarak, çalışma, Arktik'teki çatışmaların sadece tek bir düzeyde ele alınamayacağını ve farklı analiz seviyelerinin birbirleriyle iç içe geçmiş dinamikler oluşturduğunu vurgulamaktadır. Devlet düzeyinde ikili anlaşmazlıklar ve askeri politikalar, bölgesel güvenlik ortamını doğrudan şekillendirirken; bölgesel düzeyde iş birliği mekanizmalarının zayıflaması ve NATO genişlemesi, rekabeti daha belirgin hale getirmiştir. Sistem düzeyinde ise büyük güç rekabeti, nükleer caydırıcılık politikaları ve deniz yollarının kontrolü gibi faktörler, Arktik'teki güvenlik dinamiklerini uluslararası düzeyde belirleyici hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Arktik, analiz düzeyleri, çatışma, güvenlik*

¹ Dr., Bağımsız Araştırmacı, onurlimon2538@gmail.com

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE GÜÇ MÜCADELESİ: TRUMP YÖNETİMİNİN ARKTİK BÖLGESİNE YAKLAŞIMI

Yusuf Zakir BASKIN¹

Dünyanın geleceğini yakından ilgilendiren iklim değişikliği konusunda birçok farklı alanda çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmalar, iklim değişikliğinin çevre, toplum, ekonomi ve güvenlik alanları üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Yapılan çalışmalar iklim değişikliğinin bölgesel ve küresel etkilerinin muhtemel olduğunu göstermektedir. Bu etkiler genellikle iklim değişikliğinin neden olabileceği çevresel felaketler, iklim göçleri, ekonomik sorunlar ve yaşam şartlarının değişmesi konusunda şekillenmektedir. İklim değişikliğinden en çok etkilenmesi beklenen bölge ise Arktik bölgesidir. İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin yanı sıra Arktik bölgesinde buzulların eriyişine bağlı olarak yeni ticaret yollarının oluşması ve doğal kaynakların keşfedilmesi bölgenin jeopolitik önemini giderek arttırmaktadır. Keşfedilen doğal gaz ve petrol kaynakları ile yeni ticaret yollarının oluşması başta ABD, Çin ve Rusya olmak üzere Arktik Konseyi üyesi ülkelerin de bu konuda dikkatini çekmektedir. Bu çalışma Arktik bölgesinin artan jeopolitik önemi çerçevesinde ABD Başkanı Trump'ın Arktik bölgesine yönelik önceki dönem politikaları ile günümüz politikalarını incelemektedir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılarak ABD hükümetinin resmî belgeleri, Trump dönemine ait Arktik Bölgesine yönelik yayınlanan raporlar incelenmiştir. Çalışma, Arktik Bölgesinin ABD dış politikasında nasıl ele alındığını ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu hedef, iklim değişikliğinin uluslararası ilişkiler, dış politika ve güvenlik konusundaki etkisini de göstermeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmanın önemi iklim değişikliği, jeopolitik, güvenlik ve dış politika konularını birleştirerek stratejik ve güncel bir konuyu ele almasıdır. Bu çalışmada, uluslararası sistemde devletlerin güç kazanmayı amaçlayarak hegemonya motivasyonu ile hareket ettiklerini savunan Saldırgan Realizm (Offensive Realism) teorisinden faydalanılmıştır. Bu teoriye göre devletler dış politika, askeri ve ekonomik alanlarda agresif bir politika izlerler. Devletler stratejik çıkarlarını ve güvenliklerini maksimize etmek için saldırgan davranabilirler. Nitekim ABD Başkanı Trump'ın izlediği politikalar bu teorisin temel varsayımlarıyla uyumaktadır. Elde edilen veriler ABD Başkanı Trump'ın çevre koruma politikalarından geri durarak ABD'nin enerji bağımsızlığını güçlendirmeyi, ekonomik gücünü arttırmayı, rakip hatta müttefik olarak gördüğü devletlere karşı üstünlük sağlamayı amaçladığı görülmüştür. ABD Başkanı Trump'ın Arktik bölgesinde yaşanan iklim değişikliğine, çevresel endişeden ziyade ekonomik ve stratejik bir perspektifle yaklaştığını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Güvenlik, Dış Politika, Realizm, Arktik

¹ Dr. Öğretim Görevlisi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi, yusuf.zakir.baskin@gmail.com

SÖMÜRGEÇİLİK MİRASININ GÖLGESİNDE GÜVENLİK: SRİ LANKA'DA 2009 SONRASI MİLİTARİZASYON VE ETNİK GÜVENLİKLEŞTİRME

Kartal Batuhan OLAN¹

Eski bir İngiliz sömürgesi olan Sri Lanka, bağımsızlığını kazandığı 1948 yılından itibaren çoğunluk Sinhalalar ile azınlık Tamiller arasındaki etnik gerilimler ile mücadele etmiştir. S. W. R. D. Bandaranaike yönetiminde 1956 yılında yasalaşan "Sadece Sinhala Yasası" (Sinhala Only Act) ile 1976 yılında ayrılıkçı Tamil Kaplanları'nın kurulmasıyla iki toplum arasındaki etnik gerilimler artmış ve 1983 yılında Sri Lanka devleti ile Tamil Kaplanları arasında bir iç savaşa dönüşmüştür. Sri Lanka İç Savaşı, 2009 yılında Sri Lanka devletinin Tamil Kaplanları'nı mağlup etmesiyle sona ermiş ve iç savaşın ardından Sri Lanka devleti, güvenlikleştirme politikalarını izlemeye başlamıştır. Bu araştırma, Sri Lanka devletinin güvenlik yapılanmalarının, İngiliz sömürge yönetimi tarafından şekillendirilen merkezîyetçi ve baskıcı güvenlik paradigmasının bir devamı olarak ortaya çıktıklarını iddia etmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada, "Sri Lanka'nın iç savaş sonrasındaki güvenlik politikaları, postkolonyal güvenlik perspektifinden nasıl değerlendirilebilir?" araştırma sorusuna yanıt aranmaktadır. Bağımsızlık sonrası dönemdeki İngiliz sömürgeciliği mirası, Sinhala-Budist milliyetçiliğini önceleyen ve başta Tamiller olmak üzere diğer azınlık grupları ulusal güvenlik tehdidi olarak kodlayan bir anlayış çerçevesinde yeniden üretilmiştir. 2009 sonrası süreçte de bu yaklaşım güçlenerek devam etmiş, Sri Lanka devletinin askeri harcamaları artmış, başta Jaffna olmak üzere Tamil nüfusunun yoğun olduğu bölgelerde askerî denetim kurumsallaşmış ve terörle mücadele yasaları bireysel özgürlükleri kısıtlayan bir araç haline gelmiştir. İç savaşın sona ermesine rağmen olağanüstü hâl yasalarının sürekli hale gelmesi, azınlık gruplarına yönelik güvenlik politikalarının devamlılığı ve devlet güvenliği ile insan güvenliği arasındaki dengenin militarizasyon lehine bozulması, Sri Lanka'nın güvenlik politikalarını postkolonyal güvenlik perspektiften ele almayı gerekli kılmaktadır. Postkolonyal güvenlik literatüründen hareketle bu çalışma, güvenlik anlayışının yalnızca devletin bekası ve askerî güç üzerinden değil, insan güvenliği, toplumların kapsayıcılığı ve toplumsal uzlaş bağlamında yeniden değerlendirilmesi gerektiğini ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sri Lanka, Tamil Kaplanları, Postkolonyal Güvenlik, Militarizasyon, Güvenlikleştirme.

¹ Dr., Bağımsız Araştırmacı, olkanbatuhan@gmail.com

GÜVENLİK TEHDİTLERİ VE İKLİM KRİZİ: GÜNEY ASYA'DA YENİ RİSK ALGILARI

Gizem BALCI¹

Geleneksel güvenlik anlayışı, devlet merkezli tehditlere odaklanarak, askeri stratejiler ve siyasi dengeler üzerinden şekillenmiştir. 21'inci yüzyılda iklim krizi, güvenliğin yeniden tanımlanmasında kritik faktörlerden birisi haline gelmiştir. Ekolojik bir sorun olmasının ötesinde ulusal ve uluslararası düzeyde bir güvenlik meselesi olarak ele alınmaya başlanmıştır. Çevresel bozulma, zorunlu göç, iklim değişikliğine bağlı çatışma riskleri ve kaynak kıtlığı gibi yeni riskler devletlerin güvenlik politikalarını gözden geçirmeyi zorunlu kılmaktadır.

Bu çalışmada iklim krizinin güvenlik üzerindeki etkileri incelenerek, iklim kaynaklı tehditlerin toplumsal ve siyasal yapıları nasıl şekillendirdiği değerlendirilecektir. İklim krizi nedeniyle ortaya çıkan sıcak hava dalgalarındaki artış, aşırı hava olayları ve kuraklıklar ekonomik istikrarsızlıklara yol açarak toplumsal huzursuzlukları tetiklemekte ve güvenlik risklerini derinleştirmektedir. Gıda ve su kıtlığı, yerel ve bölgesel çatışmaların temel tetikleyicilerinden birisi haline gelerek sınır ötesi kaynak rekabetini arttırmaktadır.

Güney Asya gibi iklim maruziyetlerinin yoğun olduğu bölgelerde, iklim değişikliğinin çatışma dinamikleri üzerindeki etkisi giderek daha belirgin bir hal almaktadır. Hindistan ve Pakistan arasındaki su kaynaklarına yönelik gerilimler, Nepal'deki tarımsal verimlilik kaybı, Bangladeş'teki deniz seviyesi yükselmesinin neden olduğu zorunlu göçler, Güney Asya'da bölgesel güvenliği şekillendiren konular olmuştur.

Bu bağlamda, güvenliğin çevresel dinamiklerden bağımsız ele alınamayacağı ve iklim değişikliğine bağlı tehditlerin geleneksel güvenlik politikalarının yeniden şekillendirilmesini zorunlu kıldığı vurgulanmaktadır. Bu çalışma, iklim krizinin güvenlik politikalarının şekillenmesinde ne ölçüde belirleyici bir faktör haline geldiğini ve Güney Asya özelinde devletlerin bu krize yönelik güvenlik yaklaşımlarının nasıl evrildiğini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Böylece iklim krizi ve güvenlik arasındaki ilişkiyi Güney Asya özelinde inceleyerek, gelecekte ortaya çıkabilecek yeni riskleri anlamaya yönelik çıkarımlarda bulunacak ve bu risklere yönelik politika önerileri sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Güvenlik Tehditleri, Güney Asya

¹ Doktor Adayı, İstanbul Üniversitesi, gizembalcisbe@gmail.com

SOMALİ’NİN İSTİKRARSIZLIĞINDA TEMEL GÜVENLİK MESELELERİ: TÜRKİYE’NİN ROLÜ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Levent YİĞİTTEPE¹

Yücel KARADAĞ²

Soğuk Savaş sonrasında uluslararası alanda önemli yapısal dönüşümler meydana gelmiştir. Bu dönüşümlerden birisi de devlet içi istikrarsızlık ve güvenlik sorunlarının uluslararası gündemde daha fazla yer edinmesidir. Bu çerçevede, uzun süredir devam eden istikrarsızlık ve güvenlik sorunlarıyla mücadele eden Somali, bu türden devletler arasındadır. Somali, uzun yıllardır iç savaş, siyasi istikrarsızlık, terör tehditleri ve ekonomik krizlerle karşı karşıya kalmıştır ve bu durum Somali’yi uluslararası güvenlik açısından önemli bir inceleme alanı haline getirmiştir. Bu çalışmada, Somali’deki istikrarsızlığa neden olan temel güvenlik meseleleri ve Türkiye’nin 2011 sonrası bölgeye yönelik politikaları ve güvenlik alanındaki katkıları incelenmektedir. Somali’deki güvenlik ve istikrarsızlık sorunları, tarihsel, siyasi, toplumsal ve ekonomik faktörlerle doğrudan bağlantılıdır. Somali’de uzun yıllar iktidarda kalan Siad Barre rejiminin 1991’de çökmesiyle ülkede merkezi otorite ortadan kaybolmuştur. Bu bağlamda ülke içindeki kabile temelli gruplar güçlenmiştir ve bu durum ülkedeki iç savaşların ortaya çıkmasının temelini oluşturmuştur. Somali’de devlet otoritesinin zayıf olması, özellikle El-Şebab gibi radikal terör örgütlerinin güçlenmesine de yol açmıştır. Tüm bu faktörler, Somali’de güvenlik ve istikrarı ciddi şekilde olumsuz yönde etkilemiştir. Türkiye, 2011’de Somali’yi etkileyen büyük kıtlıkla birlikte, bu ülkeye yönelik insani yardımlar, altyapı projeleri ve diplomatik girişimleri içeren kapsamlı bir politika izlemeye başlamıştır. Bu çerçevede, Somali’deki stratejik tesislerin inşası ve işletilmesine katkıda bulunmuştur. Bu yönde havalimanı projeleri, sağlık, eğitim ve altyapı alanlarında Somali’ye destek sağlamıştır. Türkiye, Somali’de özellikle güvenlik alanında önemli çalışmalar yürütmüştür. Bu çerçevede Türkiye, Somali ordusunun modernizasyonu ve güvenlik güçlerinin eğitimi konusunda büyük rol oynamaktadır. 2017’de Mogadişu’da kurulan Türk Silahlı Kuvvetleri’ne (TSK) bağlı TURKSOM (Türk-Somali Görev Kuvveti Komutanlığı), Somali Ulusal Ordusu’na (SNA) profesyonellik sağlamak için askeri eğitim vermektedir. Ayrıca, Somali polis teşkilatına yönelik eğitim programları düzenlenmekte ve güvenlik güçlerinin kapasitesi artırılmaktadır. Türkiye’nin bu katkıları, Somali’nin başta güvenlik alanı olmak üzere istikrar kazanmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada yapılan incelemelerde, Türkiye’nin Somali’de yürüttüğü güvenlik iş birliği ve askeri eğitim programları, Somali Ulusal Ordusu ve polis teşkilatının kapasitesini nasıl etkilemiştir? Türkiye’nin Somali’deki insani yardım, altyapı projeleri ve diplomatik girişimleri, ülkenin güvenlik ve istikrarına uzun vadede nasıl katkılar sunmaktadır? Türkiye’nin Somali’deki güvenlik politikaları, bölgesel ve uluslararası aktörlerle iş birliği açısından nasıl bir stratejiyi öngörmektedir ve bu iş birlikleri sürdürülebilir mi? Sorularının cevaplarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda, Türkiye’nin Somali’deki etkisinin önümüzdeki yıllarda artarak devam etmesi öngörülmektedir ancak güvenlik alanında kalıcı çözümler bulunabilmesi için Somali’de siyasi istikrarın sağlanması ve uluslararası iş birliklerinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Türkiye’nin bölgedeki varlığı, Somali’nin güvenliğine ve istikrarına önemli katkılar sunsa da devam eden güvenlik riskleri ve terör tehditleri projelerin sürdürülebilirliği açısından risk oluşturduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle Türkiye’nin Somali’de yürüttüğü güvenlik politikalarının uluslararası düzeyde daha geniş şekilde projelendirilmesi ve yapılan girişimlerin diğer aktörlerle iş birliği içinde sürdürülmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Çalışmada Türkiye’nin Somali’nin istikrara ulaşabilmesinde rolünün 2011’den bu yana yapmış olduğu faaliyetlerinin verileriyle ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, İşbirliği, Somali, Türkiye, TURKSOM

¹ Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, lyigittepe26@gmail.com

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, yucelkaradag101@gmail.com

GÜVENLİK YERİNE BARIŞ: YAPISAL REALİZME KAVRAMSAL BİR İYİLEŞTİRME¹

Celil YİĞİT²

Kenneth N. Waltz'un tasarlamış olduğu Yapısal Realizm, diğer uluslararası ilişkiler teorileri ile karşılaştırıldığında en basit ve sade teori olmaktadır. Söz konusu bu basitlik ve sadeliğe sebep olan etkenler ise teorinin kısıt varsayım ve değişkenle geniş bir alanı açıklamak istemesidir. Bu değişkenlerden biri de devletlere biçtiği güvenlik hedefidir. Ancak bu güvenlik hipotezi, teorinin kapsayıcılığı açısından hem teoride hem de pratikte yetersiz kalmaktadır. Bu çalışma, Yapısal Realizmin güvenlik maksimizasyonu varsayımının yerine barış maksimizasyonunu koyarak teorinin açıklayıcı gücünü artırmayı amaçlamaktadır. Buradaki barış kavramı, sadece savaşın yokluğu değil, gerektiğinde savaş ve saldırganlık yoluyla uzun vadeli bir savaşızsızlık durumu yaratma stratejisi olarak ele alınmaktadır. Tarihte imparatorluklar, savaşlar yoluyla kendi düzenlerini tesis ederek belirli coğrafyalarda uzun süreli istikrar sağlamışlardır. Pax Romana, Pax Ottomana ve Pax Britannica gibi olgular, devletlerin barışı inşa etme çabalarının farklı tarihsel örnekleri olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda, çalışmada barışın bir düzen kurma girişimi olduğu, devletlerin barışlarını yayma ve koruma stratejilerinin ise uluslararası siyaset içindeki temel dinamiklerden biri olduğu savunulmaktadır. Devletler, ellerindeki güç ve imkanlara bağlı olarak barışı ya yaymaya çalışır ya da mevcut düzenlerini koruma yoluna giderler. Bu hipotezin geçerliliğini test etmek adına, büyük güçlerin barışı yayma stratejileri üzerinden vaka analizleri yapılmaktadır. Örneğin, ABD'nin Afganistan ve Irak müdahaleleri, genellikle güvenlik politikaları çerçevesinde ele alınsa da aslında ABD'nin uluslararası düzeni şekillendirme ve kendi barış anlayışını yayma girişimi olarak da değerlendirilebilir. Benzer şekilde, Avrupa Birliği'nin genişleme politikası, doğrudan askeri olmayan bir barış yayma süreci olarak düşünülebilir. Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi ise ekonomik yollarla bir düzen inşa etmeye ve barış alanlarını genişletmeye yönelik farklı bir model sunmaktadır. Bu çalışma, güvenlik hipotezinin sınırlılıklarını ortaya koyarak, devletlerin uluslararası siyasette bir barış mücadelesi yürüttüğünü savunmaktadır. Devletlerin barışı yayma ve koruma süreçleri, uluslararası siyasetin kuramsal çalışmaları boyutunda yeniden değerlendirilmelidir. Bu çalışma ile Yapısal Realizmde kavramsal bir iyileştirmeye gidilmiş ve teorinin hem açıklayıcı gücü artırılmaya hem de kapsadığı alan genişletilmeye çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Yapısal Realizm, Güvenlik, Barış, Düzen, Teori İyileştirme.

¹ Bu özet bildiri TÜBİTAK 2224-B Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir.

² Dr., Bağımsız Araştırmacı, celil_y@hotmail.com

SURİYE’DE DÖNÜŞÜM: YAPISAL REALİZMİN SOSYAL TEORİSİ

Özdemir AKBAL¹

Bir devletin dönüşümü sistemik yapının unsurları ile nasıl incelenebilir? Çalışmanın temel araştırma sorusu sistemik yapı ve sistemik yapıyı etkileyen alt-sistemik yapı unsurlarının etkileşimine işaret etmektedir. Bu etkileşim alanı ise ekonomik koşullar, güvenlik faaliyetleri ve sosyal yapıların içeriğindeki değişim ve gelişmeler sonucunda hem alt-sistemik hem de sistemik seviyede sorunları ortaya çıkaracaktır. Temel araştırma sorusu ve çalışmanın temel hipotezinin incelenebilmesi için Suriye geçiş hükümeti önemli bir örneklem oluşturmaktadır. Zira Esad rejiminin devrilmesi ile Suriye topraklarında yeni bir hükümetin zuhur etmesi bir devletin yeniden oluşması ve buna mukabil olarak özniteliklerini yeniden düzenlemesi bu düzenlemenin de alt-sistemik ve sistemik yapı unsurları ile ilişkisinin tesis edilmesi Waltzgil uluslararası politika teorisinin test edilebilmesini sağlayacak önemli bir örneği oluşturmaktadır.

Böylece 1979’dan beri tartışılmalı tarihi itibarıyla eski olduğu hususunda görüşler geliştirilen bir teorisin bilimsel faaliyet bağlamındaki geçerliliği güncel bir örnek olayla ortaya konacaktır. Çalışmanın bu amacının haricinde Suriye’de ortaya çıkan değişim ve dönüşümün bilimsel veri ve şartlar altında ele alınması sağlanacaktır. Buna ek olarak çalışmada sistemik ve alt-sistemik yapıların birbiri ile olan ilintisi bir değişim ve dönüşüm süreci çerçevesinde incelenecek böylece Waltzgil uluslararası politika teorisi çerçevesinde çok tartışılan özniteliklerin uluslararası politika seviyesine etkisi de güncel bir örnekle incelenecektir. Çalışmanın bu amaçlarının ortaya konabilmesi için öncelikli olarak Suriye’de dönüşüm ve değişim sürecine giden yol kısaca ele alınacak, ardından bu sürecin ekonomi politik ilişkileri ortaya konacaktır. Bu aşama tamamlandıktan sonra gerek sistemik seviyede gerek de alt-sistemik seviyede eyleyen aktörlerin Suriye dönüşümü hususunda ortaya koydukları ilişki ağı tanımlanacaktır. Böylece popülist bir söylemin gölgesinde ortaya konan tanımlamalardan ziyade Suriye’nin dönüşümünün erken bir safhasında güncel bir örneklem kullanılmak suretiyle teorik bir perspektifin test edilmesi fırsatı ortaya çıkacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Yapısal Realizm, Suriye, Sosyal İnşacılık.*

¹ Dr., Trakya Üniversitesi, ozdemirakbal@gmail.com

YENİ SURIYE’NİN GÜVENLİK KURUMLARI: DEVLET DIŞI SİLAHLI AKTÖRLERLE MÜCADELE VE ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİ

Muhammet Fatih ÖZKAN¹

Suriye’de iç savaşın sona ermesiyle birlikte güvenlik yapılanması yeniden şekillenmektedir. 2024 yılında Beşşar Esad rejiminin devrilmesi ve Ahmed eş-Şara’nın geçiş dönemi Cumhurbaşkanı olarak atanması, güvenlik mimarisinde köklü değişiklikleri beraberinde getirmesi beklenmektedir. Yeni Suriye yönetimi, devlet dışı silahlı aktörlerle mücadele ederek güvenliği sağlamayı ve uluslararası iş birlikleriyle bölgesel istikrarı güçlendirmeyi hedeflemektedir. Ancak, ülkede hâlâ etkili olan silahlı gruplar ve İsrail’in Golan Tepeleri ile Kuneytra’daki askeri varlığı, bu süreci zorlaştıran başlıca faktörlerdir. Yeni yönetim için temel mesele, devlet dışı silahlı aktörleri etkisiz hale getirirken dış politikayı nasıl şekillendireceğidir. Belli bölgelerde hâlâ etkinliğini sürdüren IŞİD, YPG ve eski rejim unsurları, güvenlik politikalarının merkezinde yer almaktadır. Özellikle YPG’nin Suriye’nin kuzeyindeki varlığı, Türkiye ile ilişkiler açısından kritik bir konu haline gelmiştir. Ankara ile yapılan görüşmelerde, bu tehdidin bertaraf edilmesi için ortak operasyonlar gündeme gelmiştir. Türkiye’nin sınır güvenliği konusundaki hassasiyetleri göz önüne alındığında, yeni Suriye yönetiminin YPG ile nasıl bir ilişki kuracağı ve sınır bölgelerinde nasıl bir güvenlik politikası izleyeceği, ülkedeki güvenlik kurumlarının geleceğini belirleyen unsurlardan biri olacaktır.

Bölgesel güvenlik bağlamında ise İsrail faktörü büyük bir tehdit oluşturmaktadır. 1967’den beri İsrail işgali altında bulunan Golan Tepeleri, Suriye’nin toprak bütünlüğü açısından en kritik meselelerden biri olmaya devam etmektedir. Son yıllarda İsrail, özellikle Kuneytra’da İran destekli gruplara yönelik saldırılar gerçekleştirmiş ve bölgedeki askeri varlığını artırmıştır. Yeni yönetim, İsrail’in devam eden bu askeri operasyonlarına karşı nasıl bir güvenlik politikası izleyeceği konusunda bir arayış içindedir. Doğrudan bir askeri karşılık vermek, bölgedeki gerilimi artırma potansiyeli taşıırken, diplomatik yollarla çözüme ulaşmak ise sınırlı bir seçenek olarak değerlendirilmektedir. Nitekim Şam yönetimi, güvenlik kurumlarını güçlendirmek için bölgesel ve küresel aktörlerle iş birliği yapmaktadır. Suudi Arabistan ile geliştirilen diplomatik ilişkiler, güvenlik sektörünün yeniden yapılandırılması ve ekonomik kalkınmanın desteklenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Ahmed eş-Şara’nın Riyad’a yaptığı resmi ziyaret, Körfez ülkelerinin Suriye’nin yeniden inşa sürecine dahil olma isteğini göstermektedir. Öte yandan, ABD ve Avrupa Birliği’nin yeni yönetime karşı tavrı henüz kayda değer bir netlik kazanmamıştır. Özellikle ABD’nin YPG ile süregelen iş birliği ve İsrail’in güvenliğine yönelik kaygıları, Batı’nın Suriye’ye yönelik stratejik yaklaşımını doğrudan etkilemektedir.

Bundan sonraki süreçte Şam, güvenlik reformlarını hayata geçirirken bölgesel güç dengeleri içinde dikkatli bir politika izlemek zorundadır. Devlet dışı silahlı aktörlerin etkisinin azaltılması, İsrail’in askeri faaliyetlerinin dengelenmesi ve uluslararası iş birliklerinin sürdürülebilirliği, Suriye’nin güvenlik politikalarının ve bununla bağlantılı olarak güvenlik kurumlarının başarısını belirleyecek temel unsurlar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, yeni Suriye’nin nasıl bir güvenlik modeli benimseyeceği, bölgedeki aktörlerle ilişkilerinin nasıl şekilleneceği ve uluslararası güvenlik mekanizmalarına nasıl entegre olacağı, önümüzdeki dönemde en çok tartışılacak konular arasında olacaktır. Dolayısıyla bu çalışmada, yeni Suriye yönetiminin devlet dışı silahlı aktörlerle mücadelesi, İsrail’in askeri faaliyetlerinin Suriye güvenliği üzerindeki etkileri ve uluslararası iş birliği çerçevesinde yeni güvenlik kurumlarının oluşturulması ile mevcut kurumların yeniden dizayn sürecinde yaşanan gelişmeler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Suriye güvenlik kurumları, devlet-dışı silahlı aktörler, uluslararası iş birliği.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, m.f-ozkan@comu.edu.tr

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TARAFLAR KONFERANSLARI'NDAKİ ROLÜNÜN ANALİZİ

İlke TAŞDEMİR¹

Küresel iklim krizinin güvenlik kaygılarına ve anlaşmazlıklara neden olması aktörleri uzlaşma arayışına yönlendirmiş, ikna, tartışma, diyalog, adaptasyon gibi mekanizmaları içeren müzakerelerle ilişkilerin barışçıl bir şekilde yürütülmesi amaçlamıştır. Zira bu aktörler arasında yer alan Avrupa Birliği (AB), gerek ilke kararlarında ve sonuç bildirgelerinde, gerekse iklim politikalarına temel oluşturan Çevre Eylem Programları'nda yapılması gerekenlere yönelik yol haritaları sunmuş ve iklim değişikliğini “varoluşsal tehdit” olarak nitelendirmiştir. Nitekim AB'nin iklim değişikliğine yönelik tehdit algısı diplomasi pratiklerini etkilemiş ve Birliğin norm odaklı bir tutum benimseyerek müzakerelerde kilit rol oynamasını sağlamıştır. İklim normlarının güvenlik kaygısı ile ortaya çıktığı varsayımından hareketle çalışmamızda, müzakerelerde hangi normların etkili olduğu araştırılmış ve “azaltım”, “ihtiyatlılık”, “sürdürülebilir kalkınma”, “ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluk” ve “kayıp ve hasar” normları irdelenmiştir. Bu bağlamda çalışmamızın temel araştırma sorusu AB'nin, Birleşmiş Milletler (BM) Taraflar Konferansları'ndaki rolünün ne olduğudur. Zira çalışmamızda AB'nin iklim müzakerelerinde norm savunuculuğu yaparak “norm girişimcisi” olarak rol aldığı ve müzakereleri iklim normları çerçevesinde inşa ettiği savunulmaktadır.

Bu bağlamda çalışmanın diplomasi ve normlar temelinde ele alınması, iklim krizinin aktörler arası ilişkilere etkisini ortaya çıkarması açısından önem taşımaktadır. Araştırmamızda BM Dijital Arşivi'nden ve AB resmi sitesinden elde edilen, BM Taraflar Konferansları'ndaki AB'nin söylemlerini içeren belgeler analiz edilmiştir. 1995-2023 yılları arasındaki 28 yıllık süreci kapsayan çalışmamızda kuramsal çerçeve olarak Sosyal İnşacı yaklaşımdan, yöntem olarak ise görüşme ve söylem analizinden faydalanılmıştır. Bu doğrultuda Avrupa Parlamentosu ve Komisyonu'ndan uzmanlar ile yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiş, böylelikle araştırmanın kapsamının genişletilmesi ve Birliğin rolünün daha iyi anlaşılması amaçlanmıştır. Çalışmamızın konusu ve yöntemi ile uyumlu olarak iklim normlarının, iklim diplomasisinin ve AB'nin rolünün araştırılması çalışmanın özgün değerini oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu araştırma ile iklim diplomasisinde AB'nin rolünü tespit edilerek iklim normları açısından öneminin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İklim Krizi, İklim Müzakereleri, Taraflar Konferansları, Avrupa Birliği, İklim Normları

¹ Doktora Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi, ilkeulutass@gmail.com

AVRUPA ŞÜPHECİLİĞİ VE AVRUPA GÜVENLİĞİ İLİŞKİSİNİN GENEL ANALİZİ

Serhat GÜZEL¹

Bu çalışma, Avrupa Şüpheciliği (Euroscepticism) ile Avrupa güvenliği arasındaki karmaşık ve çok boyutlu ilişkiyi analiz etmeyi amaçlamaktadır. Zira Avrupa Şüpheciliği'nin, Avrupa Birliği (AB)'nin entegrasyon sürecine, kurumlarına ve politikalarına yönelik eleştirel tutumları kapsayan siyasi bir olgu olarak, güvenlik ve savunma alanındaki entegrasyonu da etkilemekte olduğu hipotetik olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda çalışmada, Avrupa Şüpheciliğinin güvenlik alanındaki tezahürleri, “egemenlik endişeleri”, “NATO-AB ilişkileri” ve “tehdit algılamalarındaki farklılıklar” bağlamında irdelenecektir. Söz konusu bu üç temel boyut bağlamında çalışma, üye devletlerin şüphecilik yaklaşımlarının, AB'nin Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP)'nin gelişimini nasıl şekillendirdiğini tarihsel bir perspektifle değerlendirmektedir. Bu kapsamda ayrıca Polonya, Fransa ve Almanya örnekleri üzerinden yapılan vaka analizleri, şüpheciliğin farklı tezahür biçimlerini ortaya koymaktadır. Daha geniş bir ifade ile belirtirsek Polonya, güvenlik endişeleri ile Avrupa şüpheciliğinin paradoksal ilişkisini sergilerken; Fransa, stratejik özerklik hedefiyle seçici bir şüphecilik örneği sunmakta; Almanya ise pragmatik bir yaklaşımla NATO ve AB güvenlik yapıları arasında denge kurmaya çalışmaktadır. 24 Şubat 2022'de başlayan Rusya Federasyonu-Ukrayna çatışması ise Avrupa şüpheciliği ile güvenlik ilişkisinde önemli bir dönüşüme yol açmıştır. Zira halen devam eden bu çatışmalar, ortak tehdit algılarının yakınlaşmasını, savunma harcamalarında artışı, stratejik özerklik tartışmalarının yeniden şekillenmesini ve genişleme politikasının canlanmasını beraberinde getirmiştir. Diğer bir deyişle bu gelişmeler, güvenlik alanındaki şüphecilik tutumları kısmen hafifletmiş, ancak temel egemenlik kaygıları varlığını sürdürmüştür. Kopenhag Okulu'nun “güvenlikleştirme” kavramı çerçevesinde yapılan analiz ise Avrupa şüpheciliğinin hem AB entegrasyonunun güvenlikleştirmesinde hem de dış tehditlere karşı savunma entegrasyonunun meşrulaştırılmasında rol oynadığını göstermektedir. Genel ve soyut olarak aktardığım bilgiler doğrultusunda çalışmada, şüpheciliğin yalnızca engelleyici bir faktör olmadığı, aynı zamanda gerçekçi hedeflerin belirlenmesi, hesap verebilirliğin artırılması ve stratejik düşünmenin teşvik edilmesi yoluyla güvenlik entegrasyonuna olumlu katkılar da sunabileceği savunulacaktır. Diğer bir deyişle Avrupa'nın karşı karşıya olduğu çok boyutlu güvenlik tehditlerinin ne tam entegrasyoncu ne de tam şüphecilik yaklaşımlarla etkili şekilde ele alınamayacağı; pragmatik, esnek ve çok katmanlı bir güvenlik düzeninin, çeşitli perspektifleri barındıran ve farklı tehdit türlerine uyarlanabilen bir yapı olarak, Avrupa'nın güvenlik ihtiyaçlarına en uygun yanıtı sunabileceği ileri sürülecektir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Şüpheciliği, Avrupa Güvenliği, Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası, Stratejik Özerklik, Güvenlikleştirme

¹ Doktor Adayı, Millî Savunma Üniversitesi, serhatguzel001@gmail.com

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN İMTİHANI: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ Mİ ENERJİ GÜVENLİĞİ Mİ?

Berin KOYUTÜRK¹

İklim değışikliğı, tüm dünyayı tehdit etmesine rağmen onunla nasıl mücadele edileceğı üzerinde anlaşılamayan nadir hususlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Zira her bir aktör bu tehdidi farklı perspektiflerden ele almakta ve uygun gördükleri şekilde tedbir alma yönünde hareket etmektedir. Uluslararası sistemde önemli bir aktör olan Avrupa Birliğı (AB) de iklim değışikliğıyle mücadele etmek maksadıyla bazı önemli çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda Birleşmiş Milletler (BM) tarafından öne sürülen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri çerçevesinde birtakım politikalar (Yeşil Mutabakat-2019) geliştirmiş ve hatta özel yasa (Avrupa İklim Yasası-2021) dahi çıkarmıştır. Özellikle enerji tüketimi bağlamında dünya sıralamasında üst sıralarda yer alan AB, enerji güvenliğine dair sorunları iklim değışikliğı hususunu gözeterek çözmek ve yeni düzenlemeler geliştirmek üzere çalışmalara devam etmektedir. Ancak 24 Şubat 2022 tarihinde Rusya Federasyonu (RF)'nın Ukrayna'ya saldırması neticesinde başlayan çatışmaların, AB'nin iklim politikalarını olumsuz yönde etkilediğı düşünülmektedir. Söz konusu dönemde doğal gaz ithalatının yaklaşık %40'ını RF'den temin eden AB'nin enerji alanında Rus doğal gazına olan bağımlılığı iyice ortaya çıkmıştır. Rus doğal gazının artık temin edilemeyecek olması, AB genelinde ve üyeler özelinde RF'ye olan bağımlılığın azaltılması yönünde birtakım girişimleri beraberinde getirmiştir. Hatta AB, söz konusu kaybın tazmin edilebilmesi adına birtakım acil önlemler almak durumunda kalmıştır. O dönemde birçok üye tarafından artık terk edilmesi planlanan ancak mevcut durum sebebiyle enerji üretiminde kullanılacak fosil yakıtların tüketimine bir müddet daha devam edilmesine dair kararlar alınmıştır. Yeşil Mutabakat ve koyduğu hedeflerle uyuşmadığı değerlendirilen bu faaliyetlerin AB'nin iklim değışikliğı çerçevesinde yerine getirmesi gereken yükümlülükleri aksattığı düşünülmektedir. Bu kapsamda çalışmada, "Rus doğal gazının enerji denkleminde çıkarılması için AB ve üye devletler enerji güvenliği bağlamında iklim değışikliğı ajandasının ne kadar dışına çıkmıştır?" sorusu analiz edilmiştir. Bu bağlamda çalışmanın amacı; AB'nin iklim değışikliğı tehdidiyle mücadele adına çıkardığı Yeşil Mutabakat ve Avrupa İklim Yasası gibi resmî belgeleri içerik analizi yöntemiyle inceleyerek, 24 Şubat 2022 sonrasındaki süreçte AB'nin iklim değışikliğı kapsamında belirlenen hedeflerine ne kadarına ulaşıldığını tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: İklim Değışikliğı, Avrupa Birliğı, Yeşil Mutabakat, Enerji Güvenliği, Rusya Federasyonu-Ukrayna Çatışması

¹ Arş. Gör., Millî Savunma Üniversitesi, berin.koyuturk@msu.edu.tr

İNSANİ DİPLOMASİ VE STRATEJİK İLETİŞİM: İNSANİ GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDEN ELEŞTİREL BİR İNCELEME

Ebru CAYMAZ¹

İnsani diplomasi, karar vericileri, silahlı çatışmanın taraflarını ve ihtiyaç sahibi insanların çıkarları doğrultusunda insani krizleri önlemeye, hafifletmeye ve çözmeye yardımcı olma becerisine sahip tüm aktörleri etkilemeye yönelik bir dizi diplomatik önlem ifade eder. Bu noktada devlet dışı silahlı gruplar da dahil olmak üzere insani erişimi engelleyen aktörleri etkileme potansiyelini de barındırmaktadır. Koruma sorunlarını gündeme getirmek veya küresel insani sorunlara yanıt vermenin yanı sıra insani ihtiyaçların hafifletilmesi veya azaltılmasına yönelik çözümlerin bulunmasına da yardımcı olabilir. Öte yandan Birleşmiş Milletler (BM) tarafından öncelikli konular arasında yer verilen insani güvenlik; kırılganlığın azaltılması, insanlığın ilerlemesinin sürdürülmesi ve küresel ölçekte dirençlilik oluşturulmasına dayanan geniş ve birbiriyle bağlantılı bir çerçeveyi gerektirmektedir. Son dönemde gerçekleştirilen askeri operasyonlar ve uzun süreli krizler, iletişimin artan gücünü vurgulayan somut örnekler haline gelirken, stratejik iletişim gibi yeni terimler de doğrudan ulusal güvenlik ve savunmayla ilişkili hale gelmiştir. Stratejik iletişim, halkla ilişkiler ve reklamcılıktaki ilk köklerinden kurumsal iletişimi, siyasi kampanyaları ve kriz yönetimini kapsayan mevcut rolüne kadar çeşitli araçları, teknikleri ve platformları kapsayacak şekilde genişlemiştir.

İnsani yardım, küresel yönetişimin ve ulusötesi gücün bir bileşeni haline geldiğinden, insani yardım diplomasisi insani yardım, diplomasi, medya ve sınır ötesi iletişime dayalı disiplinlerarası bir alan olarak öne çıkmaktadır. Seçilmiş uluslararası örnek olayların incelendiği bu çalışmanın amacı; insani diplomasi ile stratejik iletişim arasındaki ilişkiyi insani güvenlik bağlamında eleştirel bir bakış açısıyla irdeleyerek konuya ilişkin olası gelecek projeksiyonlarına dikkati çekmektir.

Anahtar Kelimeler: *İnsani Diplomasi, İnsani Güvenlik, Kriz İletişimi, Stratejik İletişim.*

¹ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ebru.caymaz@comu.edu.tr

TÜRKİYE’DE AFGAN GÖÇÜ VE ULUSAL GÜVENLİK: SURİYE GÖÇÜNDEN FARKLI DİNAMİKLER Mİ?

Ömer Faruk KARAMAN¹

Mehmet Mert GÜLER²

2011 sonrası dönemde Türkiye, kitlesel göç hareketlerinin önemli merkezlerinden biri haline gelmiş, özellikle Suriye İç Savaşı’nın etkisiyle büyük çaplı mülteci dalgalarına maruz kalmıştır. Ancak son yıllarda Afganistan kaynaklı düzensiz göç hareketi, ulusal güvenlik açısından yeni tehditler doğurmaktadır. Afgan göçünün temel ayırt edici özellikleri arasında göçmenlerin büyük çoğunluğunun genç erkeklerden oluşması ve İran-Türkiye sınırından düzensiz geçişlerin yoğunluğu yer almaktadır. 2021’de Taliban’ın Afganistan’da kontrolü ele geçirmesinin ardından artan siyasi baskılar ve ekonomik zorluklar nedeniyle Afgan göçmenler, Türkiye’yi bir transit ülke olarak kullanarak Avrupa’ya ulaşmaya çalışmaktadır. Ancak Türkiye’ye gelen Afgan göçmenlerin önemli bir bölümü kayıt dışı olup, bu durum insan kaçakçılığı, yasa dışı sınır geçişleri ve güvenlik tehditleri gibi sorunları beraberinde getirmektedir. Afgan ve Suriye göçleri arasında belirgin farklılıklar bulunmaktadır. Türkiye, Suriyeli göçmenlere geçici koruma statüsü sunarken, Afgan göçmenler büyük ölçüde düzensiz göçmen olarak değerlendirilmektedir. Suriyeli göçmenler geçici koruma sistemine dâhil edilirken, Afgan göçmenler genellikle geri gönderme merkezlerinde toplanmakta veya belirli tarihlerde sınır dışı edilmektedir. Afgan göçünün Türkiye açısından oluşturduğu başlıca güvenlik riskleri arasında sınır güvenliği sorunları, insan kaçakçılığı, radikal gruplarla olası bağlantılar ve ekonomik-sosyal baskılar öne çıkmaktadır. Türkiye, bu sorunları yönetmek amacıyla İran sınırına güvenlik duvarı inşa etmiş, sınır devriyelerini artırmış ve geri gönderme süreçlerini hızlandırmıştır. Bu çalışma, Türkiye’deki Afgan göçü ile Suriye göçünü karşılaştırarak, ülkenin karşı karşıya olduğu güvenlik risklerini ve kamu yönetimi açısından ortaya çıkan farklılıkları incelemektedir. Afgan göçüne yönelik özel bir yasal statünün belirlenmesi, sınır güvenliği önlemlerinin güncellenmesi ve düzensiz göçmenlere yönelik entegrasyon politikalarının geliştirilmesi önerilmektedir. Ayrıca sınır güvenliği teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve yerel yönetimlerin Afgan göçmenlerin toplumsal ve ekonomik entegrasyonunda daha aktif bir rol üstlenmesi gerekmektedir. Son olarak, göç yönetimi politikalarının yalnızca insani bir mesele olarak değil, aynı zamanda ulusal güvenlik perspektifinden de ele alınması gerektiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Afgan Göçü, Ulusal Güvenlik, Düzensiz Göç*

¹ Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, omerfaruk.karaman@comu.edu.tr

² Doktora Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, mertguler41@outlook.com

STRATEJİK İLETİŞİM VE DIŞ POLİTİKA: ELON MUSK'IN ALMANYA SEÇİMLERİNDE AFD'YE YÖNELİK MESAJLARININ ANALİZİ

Yücel BAŞTAN¹

Stratejik iletişim, genellikle medya ve iletişim çalışmalarıyla ilişkilendirilse de, son yıllarda devletlerin dış politika stratejilerinin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Stratejik iletişim, aktörlerin belirli bir amaca ulaşmak için internet ve sosyal medya dahil olmak üzere bilgi ekosistemini şekillendirme ve yönlendirme faaliyetleridir. Stratejik iletişimde aktörler bu amaca ulaşmak için tek bir yöntem kullanmamakta yapılandırılmış ve çok boyutlu iletişim stratejisi izlemektedir. Stratejik iletişim, devletlerin kendi anlatısını uluslararası alanda yaygınlaştırarak meşruiyet kazanmalarını sağladığı gibi, hedef devletlerin söylemlerini zayıflatmak veya etkisiz hale getirmek amacıyla da kullanılabilir. Bu kapsamda uluslararası örgütler arasında yer alan NATO Stratejik İletişim Mükemmeliyet Merkezi tarafından faaliyetlerine stratejik iletişimi dahil ederken ABD gibi bazı ülkeler savunma bakanlığına bağlı stratejik iletişim departmanları ile Türkiye ise İletişim Başkanlığı ile bu faaliyetleri organize etmektedir.

Günümüzde devletler stratejik iletişim faaliyetlerinde sosyal medya yoğun olarak kullanmakta ve stratejik iletişimin parçası olarak devlet anlatısına uygun haber içerikleri karşı devletin bilgi ekosisteminde yer almaktadır. 2016 ABD Başkanlık Seçimleri, stratejik iletişimin etkili bir şekilde kullanıldığı örneklerden biridir. Rusya, dezenformasyon, mezenformasyon ve malenformasyon teknikleriyle seçim sürecine müdahale etmiş ve karşı devletin anlatısını zayıflatmayı amaçlamıştır. Bu kapsamda devletin resmi haber kanallarının yanı sıra, troller ve hackerlar stratejik iletişim amacıyla kullanılmış bilgi ekosistemi olan Wikipedia ABD devlet anlatısını zayıflatmak amacıyla kullanılmıştır. Dolayısıyla dış politika aracı olarak kullanılan stratejik iletişim bir güvenlik sorunudur ve siber alan güvenliği çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir.

Türkiye’de uluslararası ilişkiler literatüründe stratejik iletişim ile ilgili sayılı çalışma bulunmaktadır. Literatürdeki dört temel çalışmadan biri kavramın güvenlikle ilişkisini ele alırken, iki çalışma terör örgütlerinin stratejik iletişim faaliyetlerini incelemektedir. Son çalışma ise kurumsal analiz düzeyinde kalmaktadır. Bu çerçevede literatürde stratejik iletişimin sosyal medya ayağının ele alınmadığı görülmüş ve sosyal medyadaki stratejik iletişim faaliyetleri konusunda çalışma yapılması gerekliliği gözlenmiştir. Bununla birlikte günümüzde stratejik iletişim çalışmalarının olmazsa olması sosyal medyadır. Sosyal medyada yayınlanan popülist söylemler aktör devletin faaliyetlerinin parçasını da oluşturabilmektedir.

Bu çalışma, stratejik iletişimin devletlerin dış politika stratejilerinde nasıl bir araç olarak kullanıldığını ve seçimler ile kriz dönemlerinde nasıl yoğunlaştığını incelemektedir. Çalışmanın iddiası, seçimler ve krizler gibi toplumun hassasiyetinin yoğun olduğu zamanlarda hedef devlete yönelik stratejik iletişim faaliyetlerinin yoğunlaştığıdır. Bu iddia çerçevesinde Elon Musk’ın Almanya seçimlerinde AFD’ye yönelik faaliyetleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Stratejik İletişim, Sosyal Medya, Bilgi Ekosistemi*

¹ Arş. Gör. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, yucel.bastan@gmail.com

SPY SINON SİGEİON'DA

Kutlay ARTUÇ¹

“Görevimiz Tehlike!” Deşifre olmamak ve yerin kulağı olduğu için lütfen bu yazıyı okuyunuz ve yok ediniz!”

ÇOMÜ Biga İİBF logosu mitolojide şaha kalkan iki tekerlekli atlı savaş arabasıdır. Bilimde tececcüs, internette hacker yanında din, sanayi, gerçek veya mitomanik mitolojide casuslar var. “Yerli, dahili, karşı, ölü, diri” ile 5 çeşit çâşıt var diyen Sun Tzu “Savaş Sanatı”nda zafer için “ön bilgi” şart, casus yararlı, der. Çünkü casuslar asimetrik bilgiyi simetriye, gıyabiyi vicahiye çevirebilirler. Covid 19’de bio-casus gibidir. Nizamülmülk “Siyasetname”yi şöyle bitirir; “Dünyayı ferzaneye sordum; ‘ya uyku ya rüzgâr ya efsanedir’ dedi.” Spy Sinon demekle makaroni-mülemma-telmî, pidgin, plaza Türkçesi-İngilizce’li bu bildiri hezarfenlikle multidisiplinerdir. Einstein de “bilim, din olmadan eksiktir, din ise bilim olmadan kördür”, der. İşte Hz. İbrahim zürriyetinin Arz-ı Mev’ûd çabası çâşıtlıkla başlamıştır. Zaten MOSSAD’ın anti-laik! vizyonu Tevrat’ın Süleyman’ın Özdeyişler Bap 11/14’dür; “sağlam öğütler olmazsa kavm düşer ve öğütçülerin çokluğunda kurtuluş vardır.” Bap 24/6’da benzerdir. Mısır’dan çıkışta Allah’ın İsrailoğullarına vadettiği Topraklar için Rab’bin, Hz. Musa’ya Kenan diyarına 12 İsrail sıbtından birer çâşıt (Ruben’li Şammua, Simeon’li Şafat vs) gönder demesi Tevrat Sayılar Bap 13, 14, 21’de anlatılır. Yeşu Bap 2/1 de; “Yeşu Şittim’den gizlice iki casusa Eriha’yı (Hitta) araştırın der. Casuslar, fahişe Rahav’ın evinde gecelediler.” Yeşu Bap 6/17 ve/veya 24-25 “Yeşu; fahişe Rahav ve yakınlarına dokunmadı (yakmadı). Ulakları saklayan Rahav, bugün de İsrailililer’in arasında yaşıyor.” Yeşu Bap 7’de de Aya çâşıtların. İncil İbraniler Bap 11/3; “Fahişe Rahav casusları dostça karşıladığı için imanı sayesinde imansızlarla öldürülmedi.” Tevrat Hakimler 18/2, 14. Dam Oğullarından ve Laiş’e gönderilen 5 çâşıt adamdan bahsedilir. Kuran-ı Kerim’de Arz-ı Mev’ûd ve bu çâşıtlık Enbiyâ 21/71,105, Mâide 5/12, 21-26, Kasas 28/5-6 A’râf 7/128,13, 161.’de dolaylı geçer. Kuran-ı Kerim İsrâ/ 36 “kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme” ve Hucurât 49/12 gıybet yapmayın, gizlerinizi araştırmayın der ama Nisa 4/94, 104, sefere çıkınca gerekli araştırma yapın, düşmanı izlemekte gevşek davranmayın, der. Hackerler bilgisayara Troy casusu bulaştırılması yanında Troy Savaşı’nın kendisinde de Spy Sinon var. Aldatıcı, hain Spy Sinon Homer’in İlyada ve Odysseus’da hiç geçmez. M.Ö.19’da Vergilius, Spy Sinon’u da anlattığı Aeneid destanında Troy Savaşı sonrası Roma’yı kurduğuna inanılan Troy’lu Hector’un kuzeni Aeneas’ı anlatır. Ülkesi Troy’u terk ettiği için Aeneas hain miydi? Aeneid destanında, Troy Savaşının 10. yani son yılında Yunan/ Akha/ Mirmidon/ Danaoslar, Dardanos’tan çekilir gibi yapıp, gemilerini Troy’u gören Tenedos adası arkasına demirleyip Troy (belki Sigeion) sahiline iri tahta at bırakırlar. Yunan Odysseus’un kuzeni Spy Sinon Troy’lulara gönüllü yakalanır. Akhalı bilici Phoebus, Kalkhas; Akhalıların Troy’dan Yunanistan’a geri dönüşü için güney rüzgarını kesin diye Grek kanı gerek dediği için kendini (Sinon’u) tanrılara kurban istedikleri için Odysseus mağduru olduğunu yalanını söyler. Yunanlıların Troy’daki Palladion’u çalması için Tanrıça Athena’ya sunusu (Paladi Votum) tahta atı Troy’lular şehire sokamasınlar diye iri yapıldı yalan yemini eder. Çünkü at, Troy sur içine girerse Troy fethedilmez olacaktır. Cassandra ve Apollon rahibi Laokoon at sonumuzu getirecek kehanetine rağmen, Troy’lular Sinon’a kanıp surlarında gedik açıp atı Troy (İlyon veya Pergama’nın) içine alırlar. Troy’lular kurtuluş şerefine yeyip, içtikten sonra gece uyuyunca Sinon ve Helen’in meşale işaretiyle Yunanlılar Tenedos’tan Troy’a döner. At içine saklanan Yunanlılar çıkıp Troy’u talanla kapılarını açarlar. Bilgi çalan casus değil çok dez/ misenformasyon ile provokatör Spy Sinon, M.Ö. 3 yy’daki Quintus of Smyrna’nın Posthomerica’da da anlatılır. Sophocles’in Laokoon ve Sinon piyesi kayıptır. 1321 yılında Dante İlahi Komediya’sı “Cehennem 30.koşukta” “Troy’daki Yunan arabozucu Sinon ateşte yanıp kokuşmuş buhar çıkartıyor,” der. 1595 yılında Lewes Lewknor “(hain), sinonical” kelimesini icat eder. Shakespeare de Sinon’u hainlik sembolü gösterir. Örnek; Shakespeare’nin “Cymbeline, III/ Sahne IV”de Sinon var. Azra Erhat Mitoloji Sözlüğü’nde “Çirkin Sinon’un ürpertici eylemlerini Vergilius Aeneid Destanı II. Bölümde ülkesi Troy’un yıkılışını Dido’ya gözyaşıyla anlatan Aeneas ‘Bizi (Troy’u) 10 yıllık savaş, bin gemi etkilemedi Sinon’un yalanları avladı, aldattı,’ der. İşte Argoslu Spy Sinon “casus belli” casus değil, mevcut savaşta Akhalıların galip, Troy’un ise yenilmesi ile savaşı bitirme sebebidir. Odysseia 4. Bölüm 240-257 yiğit Odysseus’un tedbili kıyafetle dilenci kılığıyla Troy içinde casus olup, Troyluları kılıcı ile öldürüp pek çok bilgi ile Argosluların yanına geri dönüşünde Helen’in yardımını anlatır. Semavi dinlerin kutsal kitaplarıyla mitoloji-efsaneler çok benzerler. Tevrat’taki çâşıt Şammua ve Şafat ile Sinon isimleri benzerdir. Tevrat’ta çâşıt ismi ve Sinon ismi aleni ise de casuslar şeffaf değil kriptolojiktir olmalıdır.

Cinlere “3 harfli” denir. Para da casustur. Nihal Atsız “Bozkurtların Ölümü”nde Kür Şad “tüm Çinlilerin çâşıt olduğunu bilirim” derken, Kemal Tahir de Osmanlı’nın Söğüt’te kuruluşunu anlatan “Devlet Ana” da; “bu

¹ Öğr. Gör., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, kutlayartuc@comu.edu.tr

tüccarbaşılar, salt alışverişe gezinmez, tümü Papa casusudur,” der. Ticaret savaşları, ekonomi diplomasisinde \$, TL’ye karşı revalue-devalue ile Türk ekonomisine zarar vermektedir. Adı üstünde “kripto para” tam casus adayıdır. 2008’de Bitcoin’i kurdur denilen Satoshi Nakamoto kimdir, halen belirsizdir. Tam da casusa gerek olan kripto ve gizem! Paralar paralar bozulmasın aralar! Paranın dini imanının olmaması casusun likit-ozmos olarak her yere girmesi gibidir. Hangisi ehveni şerdir; Spy Sinon, kalpazan, kadının fendi erkeği yenmesi mi? İlahi Komediya “Cehennem 30 Koşuk’ta” Sinon arabozucu, Hz. Yusuf’a iftira eden kadın (Putifar’ın karısı-Züheyla) ve kalpazan Adamo Usta Cehennem de beraber yanarlar. “Sinon: Yalan söyledim, sen ise (Adamo Usta) sahte para bastın. Ben buraya tek günden geldim, sen ise (Adamo Usta) İblisten daha fazla cinayet işlediğin için buradasın. Adama Usta: Beygiri unutma, yemininde durmayan adam! Herkesin bunu bilmesi sana yeterince cezadır,” der. Zaten sahte değil, yasal paranın kendisi bile İncil’de mammon adı ile olumsuzdur. Homer adlı biri var mı yanında Samuel Butler, Odysseia yazarı kadındır, der. Vergilius, Spy Sinon delikanlı der. Casuslukta para gibi en önemli araç kadın ise “Spy Sinoniye”ler de olabilir. James Bond 007’inin yeni film serilerinde 007’inin kadın olması düşünülmektedir. Homer “Odysseia” 15.Bölüm 402-483’de adı verilmeyen Fenikeli kadın “İçimizdeki İrlandalılar” gibi casus gibidir. Mata Hari meşhurdur. Tarihte keşke olmaz ama Spy Sinon olmasaydı Troy atı olmayacak, Troy yıkılmayacaktı! Troy savaşı gerçek mi bir yana, Francesco Tiboni Troy at değil, gemidir der. Troy Atı İlyada’da geçmez. Odysseia 3. Bölüm 3, 121-121’de zimmen, 4.Bölüm 269-289’de, oymalı koca karınlı tuzak tahta atı ve içindeki seçkinler (Menelaous, Odysseus vs.) ve Troy’da Helen’nin yardımı aleni anlatılır. 8.Bölüm 486-524’de de Yunanistan’a geri dönen kentler yıkan Tanrısal Odysseus (ki anlamı “Çileli”), Ozan Demokodos’a tahta atı anlatır. Tahta atı, Athene yardımıyla Epeios inşa etmiş, Odysseus da atı (Troy’un) Akropolis’ine kurnazca dayamıştı. Odysseia 11.Bölüm 524’de de tahta at var. Troy adlı bir kişi de Odysseia’da yoktur, İlyada’da da ise çok küçük roldedir. Ama ABD’de bile 99 tane Troy adlı şehir, ÇOMÜ’de Troya Kültür Merkezi, Çanakkale’de cadde, onlarca Troy adlı işletme var. Bu bildiri de Homer’in hiç bahsetmediği Spy Sinon’u ele aldı. Çünkü Troy Atı hilesi bilinir ama bu hilede katkısı olan Spy Sinon bilinmez. Troy şehrinin yanbaşı Sigeion şehri de pek bilinmez. Graham Greene’in “Havana’daki Adamımız” kitabı gibi Yunanlılar da “Sigeion’daki Spy Sinon’umuz” diyebilirler. James Bond 007 film serisinin 1963’deki 2.film “Rusya’dan Sevgililerle” İstanbul’da çekildi. Dolayısıyla MI6 da bu film ile James Bond 007 için “İstanbul’daki Adamımız” diyebilir. Görülen o Troy, İstanbul vs. tüm Anadolu NIS, MI6, CIA, KGB ve MİT’in casuslar savaş alanı gibiymiş ve halen öyledir! İşte iç-dış savaşta güvenlik için casus, kontra-casus kritiktir. MİT’e hatırlatmak gerekirse, tarih tekerrürden ibaret ve atının kökeni mazi ise kadim casuslardan ders alınmazsa Troy’lar hep düşecektir! Âl-i İmran 3/118 “sizden olmayı sırdaş edinmeyin” der. Moğal ajanı iddiaları da olan Mevlana Mesnevi’de “paran, gittiğin yol ve mezhebinin düşmanı çoktur ama gizlersen kimse sormaz,” der. Orta Asya, Çin, Japon Hint, Maya-Aztek, Kızılderili, İskandinav, Afrika, Selçuklu, Osmanlı, uzaylılardaki (varsalar) hafiyelik de araştırılabilir. Hackerlık ve siber saldırılar casusluğun versiyonları olmalı. Dinleme cihazları, MOBESE, Drone, İHA zaten casus da, yapay zekâ da casus sayılabilir. Bu bildiri için yapay zeka görüşü alınmadı ama bu bildiri bundan sonra Spy Sinon çalışması için yapay zekaya bilgi kaynağı olacak niteliktedir. Cin Süresi 72/ 8-9’de Cinler gökten gayb haberlerini dinlemek istediklerinde çetin bekçiler, yakıcı ışıklarla karşılaşırlar. Ahzab 33/72’de gökler, dağlar Allah’ın sorumluluk önerisinden korkar ama zalim-cahil insan yüklenir. Bakara 2/30 ve Arâf 7/24 Allah’ın halefi olan insan bozguncu, birbirine düşman, kan dökücüdür, der. Retorik soru: Cinler gökten vahiy, insanlar yerden mi haber almaya çalışırlar? Yani her doğan insana bir E.T bir casus demek doğru mudur? İnsan- sinon kelimesi benzerdir. Spy için jenerik olabilecek “Sinon” adı Fransızca “aksi taktirde”, Yunanca “zarar veren” demektir. İngilizce “sin:günah” kelimesinin kökeni yoksa Sinon mudur? Türkçe insan ismi Sinan: mızrak (spear) anlamı ile de spear de sinon kökeninden mi gelmektedir? Sezarı bıçakladığı için sende mi Brütüs gibi! Brute kelimesi İngilizce’de “vahşi” demektir. Özetin özeti; Bakara 2/271 sadakalarınızı fakirlere gizli vermeniz daha hayırlıdır, der. Öyleyse gizli casus da hayırlı mıdır? Âl-i İmran 3/ 5, 29 vs. pek çok ayette yerde, gökte, gaybta, kalplerde hiçbir şey Allah’tan gizli kalmaz, saklanamaz, Allah haberdardır, görür denir. Gılgamış Destanının diğer adı “Sha Nagba İmuru (derindeki herşeyi gören, bilen)”dur. Lütfen girişteki “önemli” cümleyi unutmayarak bu bildiri okuyup, yok ediniz!

Anahtar Kelimeler: Aeneid, Casus, Çasıt, Fahişe Rahab, Homer, İlyada, İncil, Kripto Para, Kuran-ı Kerim, MİT, MOSSAD, Odysseia, Sigeion, Sinon, Tevrat, Troy Atı, Vergilius

ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI), ROBOTIC SOLDIERS, UNMANNED BATTLE TANKS, KAMIKAZE DRONES: THE RISE OF THE AGE OF MACHINES AND FUTURE WARFARE IN SOUTH ASIAN STRATEGIC ENVIRONMENT

Ashfaq AHMED¹

Saima KAUSAR²

South Asia particularly India is entering a new age of machines. It incorporates Artificial Intelligence (AI), robotic soldiers, unmanned battle tanks, and Kamikaze drones to launch counterinsurgency operations and respond to alleged cross-border terrorism. The mechanized military will be prepared to improve the credibility of deterrence, thwart external threats, and if necessary fight full-scale wars. This paper aims to assess the Indian military's endeavors to rely on semi-autonomous weapons in fighting counterinsurgency operations and the use of unmanned aerial combat vehicles (UCAVs), unmanned aerial vehicles (UAVs), and unmanned battle tanks to minimize loss of soldiers, reduce threats to Indian fighter pilots and maintain escalation dominance at every level of war vis-à-vis the adversary. The paper discusses how UAVs, the constellation of satellites, real-time available data and AI increase New Delhi's situational awareness and assist in target selection and decision-making. Indian sensor-to-shooter loop cuts the requisite interval for detecting the enemy's incoming object and weapon selection for India. This research highlights how India an emerging power is changing fiction into a plausible reality. Machines equipped with AI and their military application are changing the future dynamics of the South Asian crisis, conflict, conflict escalation, and warfare.

Keywords: *Robotic Soldiers, Artificial Intelligence, Unmanned Tanks, Kamikaze Drones, Machines.*

¹ Assistant Prof. Dr., Department of Politics and International Relations (DPIR) University of Sargodha 40100, Punjab, Pakistan, danalyst@hotmail.com

² Ph.D. Scholar Department of Politics and International Relations (DPIR) University of Sargodha 40100, Punjab, Pakistan.

CYBER WARFARE, AUTONOMOUS ARMS AND NUCLEAR INSTABILITY: ESCALATION RISKS IN THE AGE OF DIGITIZED CONFLICT

Muhammad HATIM¹

Ashfaq AHMED²

Abstract: The integration of cyber warfare, artificial intelligence (AI)-enabled autonomous weapons and precision drone systems into modern militaries has redefined the contours of global security, simultaneously enhancing deterrence capabilities and destabilizing the fragile equilibrium of nuclear deterrence. This study examines how emerging technologies, specifically cyber intrusions targeting nuclear command, control and communication (NC3) systems, AI-driven decision-making in autonomous arms and drone-enabled precision strikes, amplify escalation risks between nuclear-armed states. It posits that the convergence of digitized warfare and systemic vulnerabilities in critical military infrastructure undermines traditional deterrence paradigms, fostering conditions ripe for miscalculation, accidental engagements and catastrophic escalation.

Empirically, the analysis juxtaposes two pivotal case studies. First, it investigates U.S.-Russia cyber tensions, including documented incidents such as the 2016 cyber intrusions into U.S. nuclear infrastructure and Russia's alleged targeting of NATO early-warning systems. These episodes demonstrate how cyberattacks on NC3 systems can erode strategic trust and heighten pre-emptive strike fears. Second, the study evaluates drone warfare in the India-Pakistan context, notably the 2019 Balakot crisis, where automated surveillance and retaliatory strike mechanisms nearly precipitated a nuclear exchange. This case underscores the peril of integrating AI-driven targeting systems with escalatory doctrines in contested regions.

Methodologically, the paper employs a qualitative framework grounded in strategic stability theory and game-theoretic models of escalation, augmented by interviews with military strategists and cybersecurity experts. It critiques the inadequacy of Cold War-era deterrence frameworks in addressing AI's compressed decision-making timelines and cyberwarfare's opacity. The findings reveal three critical risk pathways: (1) Cyber-ambiguity, where attribution failures incentivize aggressive posturing; (2) AI-enabled flashpoints, wherein algorithmic errors or autonomous weapon malfunctions trigger unintended responses; and (3) Drone-driven brinkmanship, which lowers the threshold for conventional conflicts to cross nuclear red lines.

Policy recommendations prioritize multilateral solutions. The study advocates for:

- a. A Cyber-Nuclear Non-Aggression Pact among nuclear powers, prohibiting attacks on NC3 systems and establishing real-time communication channels to manage crises.
- b. AI Governance Protocols to mandate human-in-the-loop controls for autonomous weapons and shared simulation exercises to reduce algorithmic unpredictability.
- c. Regional Confidence-Building Measures, such as India-Pakistan agreements to demilitarize drone deployments along contested borders.

In an era defined by the weaponization of AI and the blurred boundaries between conventional and nuclear warfare, this research provides a timely analysis of how technological advancements are reshaping existential risks. It contributes to deterrence theory by conceptualizing a new "digital triad" of escalation drivers and offers actionable pathways to mitigate the spectre of inadvertent nuclear war. By bridging theoretical rigor with policy pragmatism, this study urges policymakers to reconcile technological innovation with strategic restraint to preserve global stability.

Keywords: *Cyber Warfare, Autonomous Weapons Systems, Nuclear Escalation, AI Governance, Drone Warfare, Strategic Stability*

¹ Assistant Prof. Dr., University of Sargodha, Pakistan, muhammad.hatim@uos.edu.pk

² Assistant Prof. Dr., Department of Politics and International Relations (DPIR) University of Sargodha 40100, Punjab, Pakistan, ashfaq.hameed@uos.edu.pk

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND SECURITY: AN ASSESSMENT OF THE GENERAL FRAMEWORK OF POTENTIAL OUTCOMES FROM A THEORETICAL PERSPECTIVE

Tuna ÖZEN¹

Mahir TERZİ²

This paper aims to evaluate the term artificial intelligence in the context of security concerning the concepts of actor-network theory and self-referentiality. There is a developing literature on artificial intelligence, and assessing artificial intelligence within this theoretical framework is important in contributing to this enriching literature. Artificial intelligence, in short, is the imitation of the mental processes carried out by the human brain by machines. Supported by sub-disciplines such as machine learning and deep learning, this process allows machines to improve by analyzing big data. Artificial intelligence has applications in many areas such as the environment, urbanism and climate change, trade, public order and security, health, agriculture, energy, and financial instruments. On the other hand, the main concerns with artificial intelligence are about factors such as creating unemployment and economic inequality, violating privacy and security, being biased and making unfair decisions, handing power and control to certain groups, and creating addiction. One of the most important arguments about artificial intelligence is that an artificial intelligence system can work in the areas it is trained and programmed for. In other words, artificial intelligence is a software system that is programmed to perform certain tasks and optimizes its performance in these tasks. The decisions taken by artificial intelligence are only the result of the data and algorithms given to it. However, actor-network theory and the self-referentiality approach point to more than this, namely the theoretically independent and autonomous field of artificial intelligence. Since actor-network theory refers to both human and non-human elements (actants), it has opened social sciences to non-human elements and now includes non-human elements in its analyses. Self-referentiality, on the other hand, assumes that some systems in nature mostly determine the course of their existence. While an artificial intelligence coded and algorithm created for malicious purposes is already a security problem, the theoretical framework in question indicates that this artificial intelligence can become autonomous once created and accept feedback appropriate to its direction. This theoretical framework naturally transforms what can be felt in daily life into science fiction and increases ethical and security concerns about artificial intelligence. Considering that the process of artificial intelligence is a never-ending process of discovery that continues to provide machines with new capabilities, it becomes difficult to remain indifferent to these concerns. This paper uses a descriptive-theoretical method. The results show that current concerns and measures in terms of security will continue on a new platform.

Keywords: Actor-network theory, security, self-referentiality, artificial intelligence

¹ Student, Turkish Military Academy (Electronics and Communication Engineering), tunaozen123@gmail.com

² Assoc. Prof., Ministry of Culture and Tourism of Türkiye Republic (Foreign Offices Department), mahirterzi@yahoo.com

DEVELOPMENT OF DRONE TECHNOLOGY AND TACTICS IN THE RUSSO-UKRAINIAN WAR

János KEMÉNY¹

Since February 2022 the issue of uncrewed vehicles, or drones has become probably the most discussed issue in relation to the technological developments in the course of the war. The public discussion tends to focus on developments like the use of first person view (FPV) drones or maritime drones, heavily concentrating on the militarization of civilian drones. However, the issue is much more complicated than it first meets the eye: from production to use, to lessons learned and adjustments made organizationally and tactically, the story of the use of drones has developed from a mere tactical tool to sets of capabilities having some strategic effects.

Tactical and technological developments are way more ahead, than the public discourse: already in October 2022, Ukrainian forces have launched the first combined aerial and unmanned surface vessel (USV) drone attack against the harbor of Sevastopol, and in December 2024 Ukraine launched the first combined ground and air drone attack in modern warfare. The capabilities of USVs were also developed further: in December 2024 Ukrainian USVs launched air defense missiles to destroy patrolling Russian helicopters used for counter-USV missions and in another incident, a USV was used to launch UAVs to destroy a hostile ground based mobile air defense system. The land domain is also seeing new systems fielded, but due to some technical problems and the lesser visibility of their use, public discourse is barely mentioning this development. Also things like AI control in the terminal phase of attack has been developed, as well as numerous methods to circumvent or defeat enemy defensive measures, including electronic warfare.

Also, drones are having operational and strategic effects, with Ukraine using domestically developed UAVs, such as the Palianytsia or the Peklo, as cheap deep strike precision weaponry, with Ukraine claiming that the Palianytsia is a hybrid between a UAV and a cruise missile. Other systems were used over 2000 km from the borders of Ukraine with success. The same is true for the maritime domain, as Russia was forced to pull back much of its naval forces from Crimean ports.

Based on open sources, the presentation will focus on the employment of drones, and how this development over the last three years changed our understanding of precision fires and what new capabilities the evolution of such systems added to the lethality of combined forces. There has been a notable shift in the use, moving from emphasizing the use as a weapons platform, to more like cheap guided ammunition. The information operation aspect of drone footage, which is actively used by both warring parties is also a notable new aspect these weapons bring to the table. Also, the war is a great testing ground for the rapid development of new systems, of which the Peklo and the Palianytsia are just two examples of. The presentation will aim to show how Ukraine got to the stage, where it created the Unmanned Systems Forces as a separate branch of the Armed Forces of Ukraine, to coordinate development and employment of drones.

Keywords: *Russia-Ukrainian War, Russia, Ukraine, drone warfare, deep strike capability, UAV, USV, UGV*

¹ Ph.D. Researcher, John Lukacs Institute for Strategy and Politics at the Ludovika University of Public Service, Hungary, kemeny.janos@uni-nke.hu

THREATS TO THE NATIONAL SECURITY OF STATES WITHIN THE FRAMEWORK OF NEW TECHNOLOGIES

Ramil JALILOV¹

The development of next-generation technologies is constantly increasing and these technologies lead to the emergence of new trends in various fields. Countries around the world are already struggling to acquire new technologies and further increase their existing capacities. Although new generation technologies color our day with their positive features, we should not forget that their negative aspects will always continue to be a risk factor for human life. Therefore, mankind is creating a new “enemy image” against itself. The rapid development of new technologies is not only one of the unique options for states to secure their national interests in our globalized world, but also leads to the emergence of new threats to national security. This study aims to analyze the effects of new technologies on national security and the measures taken by states against these threats. The study analyses the impact of new technologies on national security through the prism of the relationship between the United States and China, the two largest countries in the world by many indicators. In the emerging new world order, China and the United States will act as the main centers of global competition. The economic, technological and political struggles of these two countries will play an important role in determining the future orientations of other actors. China, which aims to become the world's superpower, has been developing rapidly since the early 2000s. As a continuation of its economic achievements, technological innovations show that China is moving decisively towards its goal. The USA, which has been the technology leader for a long time, is investing heavily in innovation and research in order to maintain this leadership. Companies such as Google, Apple, Microsoft and Amazon play an important role in global technological innovation. Technology is already one of the main drivers of future world economies and politics. The competition between China and the US in this field may determine who will be the global leader. On the other hand, the issue of Taiwan, a point of contention between China and the US, should be particularly emphasized. Taiwanese companies produce about 70 percent of the world's semiconductors and about 90 percent of the most advanced chips. If the world loses Taiwan's manufacturing power, no other company can fill the gap in the short term. In this context, the use of new technologies in various fields is analyzed through China and the USA. Content analysis, document analysis, comparative analysis, analysis, synthesis, literature review, induction and generalization methods were mainly used in the research. The main result of the study is to determine the future course of China-US relations together with the potential and real threats that rapidly developing new technologies may pose to the national security of states.

Keywords: *Technology, China, US, threats, national security*

¹ International Diplomatic Relations Academic Research and Education Association-UDIAD, ramilcelilov100@gmail.com

DÜNYA DÜZENİNİN DÖNÜŞÜMÜ: GÜÇ DEĞİŞİMLERİ VE KÜRESEL İSTİKRARIN GELECEĞİ ÜZERİNE BİR META-SENTEZ ÇALIŞMASI

Ali Onur ÖZÇELİK¹

Hüsrev TABAK²

Kaan Kadri RENDA³

Küresel düzenin dönüşümü, çağdaş uluslararası siyasetin belirleyici bir özelliği olarak, yükselen güçler, kurumsal erozyon ve hegemonik yapılarındaki değişimle şekillenmektedir. Bu çalışma, Batı dışı güçlerin yükselişi ve Batı hegemonyasının meşruiyetinin sorgulanması bağlamında mevcut küresel düzenin evriminin İngilizce akademik yazında nasıl tartışıldığını incelemektedir. Söz konusu değişimlerin yalnızca bir güç geçişi olarak değerlendirilmesinin ötesine geçerek, bu araştırma, bu gelişmelerin daha adem-i merkezîyetçi ve çoğulcu bir dünya düzenine doğru bir sistemik yeniden yapılandırma olarak mı yoksa uzun süreli bir istikrarsızlık dönemi olarak mı tasvir edildiğini sorgulamaktadır.

Çoklu küresel düzen anlayışı çerçevesinde gerçekleştirilen bu analiz, küresel yönetişimin parçalanmasını ve uluslararası düzenin farklı vizyonlarını rekabetçi bir biçimde değerlendirmektedir. Özellikle küreselleşme ve yeniden küreselleşme arasındaki gerilimlere odaklanarak, mevcut jeopolitik ve ekonomik yeniden yapılanmaların, çok kutupluluğa yönetilen bir uyum süreci mi yoksa Batı sonrası liberal düzenin temel bir kırılması mı temsil ettiğini tartışmaktadır.

Araştırma, etki faktörü yüksek hakemli dergilerde yayımlanan ve Scopus/Web of Science veritabanlarında en çok alıntı yapılan (ilk %10) makalelerin meta-sentez analizini kullanarak, 2008 sonrasında yayımlanan literatürü sistematik bir biçimde incelemektedir. Teorik ve ampirik bulguların sentezi ile, ortaya çıkan küresel düzenin parçalanmış çok kutupluluk, yeniden hegemonik istikrar ya da sürekli bir düzensizlik ile mi tanımlanacağı değerlendirilmektedir. Bu çalışma, kurumsal direncin, güç yeniden yapılanmasının ve yönetim uyumunun analizine odaklanarak, küresel düzenin geleceğine dair sağlam bir teorik temele dayanan değerlendirmeler sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Uluslararası Düzen, Hegemonya, Çoklu Küresel Düzen, Yükselen Güçler*

¹ Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, alionur.ozcelik@gmail.com

² Doç. Dr., Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, husrevtabak@gmail.com

³ Dr. Öğr. Üyesi, Hacettepe Üniversitesi, kaanrenda@gmail.com

RUSYA’NIN YENİ NÜKLEER DOKTRİNİ: DEHŞET DENGESİNE DÖNÜŞ MÜ?

Ünal TÜYSÜZ¹

ABD’nin 2. Dünya Savaşı sırasında Japonya’ya karşı kullanmasıyla birlikte dünya sahnesine çıkan nükleer silahlar uluslararası ilişkilerin önemli bir aracı olmuştur. SSCB’nin ilk başarılı denemesinin ardından dünyada nükleer silahlara sahip olma tekeli kaybeden ABD ile SSCB arasında yeni bir rekabet başlamıştır. Bu rekabet dehşet dengesi kavramının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Nükleer silah kullanmanın düşmanın karşı saldırı kapasitesini tamamen yok edememesi ve ikinci vuruş kapasitesine sahip düşmanın karşılık verme şansının olduğu döngü devletleri dikkatli davranmaya itmiştir. Bu durum Soğuk Savaş boyunca devletlerin kontrollü gerginlik politikası izlemesine sebep olurken, nükleer silahlara sahip olmak önemli bir caydırıcı etki yaratmıştır.

Soğuk Savaş’ın sona ermesine ve SSCB’nin dağılmasına rağmen nükleer silahlar dünya siyasetinde caydırıcı etki aracı olma niteliğini korumaya devam etmiştir. Bu şekilde nükleer silahlara sahip olmak küresel aktörlerin güvenlik politikalarında önemli bir yer tutmaya ve uluslararası sistemde güç dengesinin sağlanmasında önemli rol oynamaya devam etmiştir. Uluslararası güvenlik sisteminin en önemli unsurlarından olan nükleer silahlar, sahip oldukları yıkım kapasitesi sebebiyle psikolojik baskı silahına dönüşmüş ve caydırıcılık unsuru olmaya devam etmiştir. Dolayısıyla 2. Dünya Savaşı sırasında kullanılan nükleer silahların yarattığı tahribat ve dehşet, bu silahların caydırıcılık etkisini günümüze taşımıştır. Bu yüzden nükleer silahların uluslararası güvenlikteki rolü, küresel aktörlerin stratejilerinde hala önemli bir unsur olarak varlığını sürdürmektedir.

Sovyetlerin dağılmasından sonra nükleer silahlara sahip olan Rusya, bu silahları ulusal güvenliği için kritik bir araç olarak görmüştür. Rusya’nın izlemek istediği iddialı büyük güç politikaları ve siyasi hedefleri açısından nükleer silahlar önemli bir rol oynamakla birlikte Rusya açısından stratejik caydırıcılığın temel bileşenini oluşturmuştur. Sovyetlerin dağılmasından günümüze kadar Rusya tarafından ilan edilen strateji belgeleri, güvenlik konseptleri ve doktrinlerde nükleer silahlara savunma anlamında atıf yapılarak bu silahlara verilen rol ortaya koyulmuştur. Bununla birlikte nükleer silahlarla alakalı doğrudan yayımlanan ilk belge 2020 yılında onaylanmıştır. Nükleer silahların kullanımına ilişkin sınırları belirleyen “Rusya Federasyonu’nun Nükleer Caydırıcılık Konusunda Devlet Politikasının Temel İlkeleri” adındaki stratejik belge 2024 yılında güncellenmiştir. Belgenin güncellenmesinde devam etmekte olan Rusya-Ukrayna savaşı etkili olmuştur. Rusya-Ukrayna savaşı, küresel ilişkiler ve Avrupa güvenlik sistemi üzerinde önemli bir etki yaratmıştır. Bölgesel bir çatışma olarak başlayan bu savaş, zamanla küresel güvenlik dinamiklerini etkilemeye başlamıştır. Savaş sürecinde nükleer silahların kullanımına dair sıkça yapılan söylemler, dehşet dengesi kavramı çerçevesinde nükleer rekabeti yeniden gündeme getirmiştir.

Bu gelişmeler ışığında bu çalışma, Rusya’nın yenilenen nükleer doktrininin getirdiği değişiklikleri ele alacaktır. Bu şekilde Rusya’nın tehdit algılarını belirleyen durumları tanımlayan ve nükleer silah kullanma eşiğini düşüren yeni nükleer doktrinin küresel güvenlik dengeleri üzerine olası etkilerini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Çalışma, Rusya’nın nükleer doktriniyle getirdiği değişikliklerin Moskova’nın stratejik caydırıcılık politikasını daha esnek bir noktaya taşıdığını ileri sürmekte ve nükleer caydırıcılığı önemli bir silah olarak kullanma çabasında olduğunu savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nükleer Silah, Caydırıcılık, Dehşet Dengesi, Rusya-Ukrayna Savaşı, Güvenlik.

¹ Arş. Gör. Dr., Sakarya Üniversitesi, unaltuysuz@sakarya.edu.tr

SOĞUK SAVAŞ ALIŞKANLIKLARI: BBC VE RUSYA'DAKİ KUZHEY KORE BİRLİKLERİNİN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ

Muhterem AKGÜDEN¹

Soğuk Savaş döneminde BBC, Kuzey Kore'yi ideolojik olarak Batı'dan farklı, otoriter, kapalı ve propagandaya dayalı bir ülke olarak yansıtmıştır. Kopenhag Okulu'nun güvenlikleştirme teorisine göre, bu tutum, zaman zaman hükümet politikalarından bağımsızlığı tartışılan BBC'nin Kuzey Kore'nin askeri (nükleer) ve siyasi (ideolojik) bir tehdit olarak güvenlikleştirilmesine yardımcı olduğu ve bu şekilde Batılı hükümetlerin politikalarını meşrulaştırdığı şeklinde değerlendirilebilir. Günümüzde, birçok medya kuruluşu Kuzey Koreli birliklerin Rusya saflarında Ukrayna'ya karşı savaştığını rapor etmektedir. Bu birlikler, Ruslardan farklı olarak toplu olarak saldırdığı, Ukrayna dronelerinden saklanmak yerine onları düşürmeye çalıştığı ve Kore Savaşı taktikleri kullandıkları konularıyla gündeme gelmişlerdir. Bu çalışma, BBC'nin Rusya'daki Kuzey Kore birliklerine yönelik Soğuk Savaş'taki gibi bir güvenlikleştirme stratejisine dahil olup olmadığını araştırmaktadır. Bu soruya yanıt aramak için, BBC'nin internet sitesinde 'North Korean Troops' araması yapılmış ve ilk iki sayfada yer alan 17 Aralık 2024-7 Şubat 2025 tarihleri arasında yayınlanan on yedi makale tematik analiz yöntemi ile incelenmiştir.

Makalelerden üçünün Kuzey Koreli birliklerle ilgili olmadığı, Britanyalı bir savaş gazisinin Kore Savaşı'ndaki anılarından, "kişilik kültür" ve "dünyanın en baskıcı totaliter devletlerinden biri" ifadeleriyle birlikte yer verilen hipersonik füzelerden ve Jimmy Carter'ın 1994'teki Kuzey Kore ziyaretinin ülkenin nükleer programını on yıl durdurduğundan söz edildiği, ancak yine de arama sonuçlarına dahil edildiği görülmüştür. Bu durum, ya site algoritmasının 'North Korean Troops' yerine 'North Korea' şeklinde çalıştığını ya da Kuzey Kore'yi dışlayıcı şekilde ele alan makalelerin öne çıkarılmasının bilinçli bir tercih olduğunu göstermektedir. İlk bir tesadüf, ikincisi bir stratejidir. Diğer on dört makalelerde yer verilen ifadelerde, Kuzey Koreli birliklerin modern savaşa karşı hazırlıksız oldukları veya Ukrayna dronelerine karşı savunmasız oldukları yedi kez, ağır kayıplar verdikleri altı kez, eğitimlerinin ve deneyimlerinin yeterli olmadığı altı kez, Ruslarla dil bariyeri yaşadıkları iki kez ve hayatta kalma şanslarının az olduğu iki kez ifade edilmektedir. Bu kodlarda güvenlikleştirmeye yönelik bir strateji izlendiği düşünülmemektedir.

Makalelerde birliklerin arka planına odaklanıldığında yukarıda söz edilen durum değişmektedir. Burada, motive ve hazırlıklı askerler oldukları üç kez, bazılarının Pyongyang'ın en seçkin birliğinden geldikleri iki kez, fiziksel acıya ve psikolojik işkenceye dayanacak şekilde veya sabotajlar ve suikastlar konularında eğitildikleri iki kez, sıradan Kuzey Koreli askerler veya Rusya'daki mevcut birliklerden çok daha iyi halde oldukları iki kez, onları hafife almanın hata olacağı üç kez, tecrübe konusunda eksik olmalarının zihinsel ve fiziksel dayanıklılıklarıyla telafi edilebileceği veya savaş tecrübesi edinmelerinden Güney Kore'nin endişe duyduğu birer kez yer almıştır. Ayrıca, BBC Kuzey Kore'den kaçmış askerlerle bir görüşme yapmış ve ilgili makalede rejimin askerleri aç bırakmak pahasına sınırlı kaynaklarını nükleer silahlara harcadığı, propagandanın etkisiyle askerlerin esir düşmektense kendilerini öldürmeyi tercih ettiği, Rusya'da partiye sadık askerlerin yer aldığı düşüldüğü, ama Ukrayna ve Güney Kore'nin askerleri silah bırakmaya ikna etmek istediği aktarılmıştır. Bu kodlar ve son makalede Kuzey Kore'nin nasıl farklı, propagandaya dayalı ve dışlanmış olarak yansıtıldığı, Kuzey Koreli birliklerin modern savaş açısından yetersiz görülmesine rağmen, tehdit olarak görüldüğü anlamına gelmektedir. Yani, BBC birlikleri tahmin edilemeyen bir 'öteki' olarak sunarak onların güvenlikleştirmesini ve Rusya'ya ve Kuzey Kore'ye karşı Ukrayna, Güney Kore ve Batı çabalarını desteklemektedir. Bu strateji ise, bir Soğuk Savaşı alışkanlığı gibi, Batı ittifakının politikalarını meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlikleştirme, BBC, Batı, Kuzey Kore, Rusya.

¹ Arş. Gör., Mersin Üniversitesi, akgudenmuhterem@gmail.com

RUSYA VE NATO’NUN GÜNEY KAFKASYA’DAKİ REKABETİNİN BÖLGESEL GÜVENLİĞE ETKİLERİ

Eyüp İbrahim ATABAY¹

Bu çalışmada, Güney Kafkasya ülkeleri ile NATO arasındaki iş birliğinin zorluklarını ve perspektiflerini analiz etmektedir. Güney Kafkasya ülkelerinin NATO ile çeşitli ortaklıklar kapsamında iş birliği yaparken KGAÖ ile de ittifak kurması özellikle Rusya için jeoekonomik, jeopolitik ve jeostratejik açıdan önemlidir. Çalışmada, Güney Kafkasya’daki mevcut durum ve NATO ile daha yakın ilişkiler kurulmasına Rusya’nın gösterdiği reaksiyonlar ve olası etkileri değerlendirilecektir. Ayrıca Rusya-Gürcistan Savaşı sonrasında oluşan güvenlik ortamı ve bunun Güney Kafkasya ile NATO arasındaki iş birliğine yansımaları ele alınacaktır. NATO’nun bölgeye olan ilgisi ve ittifakın bölge meselelerine daha aktif bir şekilde müdahil olma konusundaki davranışları incelenecektir.

Üç Güney Kafkasya Cumhuriyeti’nin de jeopolitik yönelim açısından izledikleri yollar farklı olmuştur. Ermenistan KGAÖ’ye üyedir. Azerbaycan, küresel güçler karşısında bağımsız bir politika izlemeye çalışmaktadır. NATO’nun bu bölgedeki taahhütleri belirlenirken kritik bir nokta, NATO üyeliğinin zorunlu koşul olmamasıdır. Barış İçin Ortaklık Programı, NATO üyeleri ile ortaklık kuran ülkeler arasında köprüler kurmak için bir araçtır. Bu program dahilinde, Azerbaycan ve Gürcistan ile olan iş birliğinin derinliği, Ermenistan ile olandan daha farklıdır. 2008’de Rus ordusunun Gürcistan’a girmesinin sebeplerinden birisi de NATO ile geliştirilen ilişkilerin derinliği olmuştur. 2008 savaşıdan sonra Gürcistan NATO üyeliği konusunda artık eskisi kadar istekli davranmamıştır. Rusya’nın verdiği bu mesajı alan Azerbaycan ise çok yönlü dış politikasını güçlendirmeyi seçmiştir. İkinci Karabağ Savaşı’ndan sonra Ermenistan’ın KGAÖ üyeliğini askıya aldığı duyurması, bölgedeki en büyük Rus askeri üssüne ev sahipliği yapan ülke olması açısından önemlidir. NATO’nun bölge ülkeleri ile iş birliği geliştirmesinin sebeplerinden birisi de Gümrü’deki Rus askeri varlığını dengelemektir. İkinci Karabağ savaşıdan sonra Azerbaycan ve Ermenistan açısından NATO ve Rusya ile ortaklıklar geliştirmenin artı ve eksileri yeniden gözden geçirilmiştir. Ermenistan’ın güvenlik alanında Rusya’dan uzaklaşması ve yeni arayışlara yönelmesi (Fransa ve ABD), Gürcistan’ın AB ile köprüleri atması ve daha dengeli bir politika yürütme tercihi kaçınılmaz olarak NATO ile de ilişkilere de etki edecektir. Ancak her durumda Güney Kafkasya ülkeleri donmuş çatışmalarla ilgili sorunlarını kökten çözebilmek için NATO ve Rusya arasında doğru dengeyi bulmak zorundadır. Bu doğru denge bulunamadığında, iki güç arasındaki rekabet Güney Kafkasya’nın bölgesel güvenliğini tehdit etmektedir. Son dönemde Ukrayna’da yaşanan gelişmeler de göstermektedir ki NATO ve Batı ile iş birliği geliştirirken Güney Kafkasya Cumhuriyetleri Rusya faktörünü de göz önünde bulundurmak zorundadır.

Çalışmada Rusya ve NATO’nun kendi güvenliği açısından bölgede attığı adımlar ve geliştirdiği iş birlikleri incelenecek ve mevcut rekabet noktaları ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu rekabetin Güney Kafkasya Cumhuriyetleri üzerindeki ekonomik, askeri ve enerji güvenliği alanına etkileri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: NATO, Rusya, Güney Kafkasya, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan.

¹ Doktora Öğrencisi, St.Petersburg Devlet Üniversitesi, eyupibrahim@mail.ru

ONTOLOJİK GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDEN UKRAYNA KRİZİ: RUSYA'NIN MOTİVASYONLARI VE ÇATIŞMANIN DİNAMİKLERİ

Çağrı ADİL¹

2014 yılında Kırım'ın Rusya tarafından ilhak edilmesiyle başlayan Ukrayna krizi, 24 Şubat 2022 tarihinde Rusya'nın başlattığı askeri harekât ile sıcak bir çatışmaya dönüşmüştür. Bu kriz üzerine yapılan araştırmalar çatışmanın kökenlerini ve nedenlerini uluslararası ilişkiler teorileri çerçevesinde, özellikle realizm perspektifinden ele almaya çalışmıştır. Ancak söz konusu yaklaşımlar, krizin belirli yönlerini açıklamakla birlikte, Rusya'nın neden böyle bir stratejik tercihte bulunduğunu tam anlamıyla ortaya koyamamaktadır.

Bu bağlamda, yanıtlanması gereken temel soruların başında Rusya'nın neden ve hangi gerekçelerle uluslararası alanda izolasyona uğramayı, ekonomik yaptırımlara maruz kalmayı ve askeri-topyekûn kayıplar vermeyi göze alarak bu operasyonu başlattığı gelmektedir. 2014'teki Kırım ilhakı, büyük ölçüde ekonomik yaptırımlarla atlatılmış ve Kırım fiilen Rusya'nın bir parçası olarak kabul görmüştü. Minsk Anlaşmaları çerçevesinde Ukrayna'nın doğusundaki çatışmaların çözümüne yönelik diplomatik adımlar atılmışken, Rusya'nın neden doğrudan askeri müdahaleyi tercih ettiği önemli bir araştırma sorusu olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü böyle bir adım yukarıda da ifade edildiği üzere, Rusya'nın fiziksel güvenliği için önemli riskleri barındırmaktaydı.

Bu çalışma, Ukrayna krizini ve genel anlamda Post-Sovyet coğrafyada Rusya-Batı gerilimini ontolojik güvenlik teorisi bağlamında (OGT) analiz etmeyi amaçlamaktadır. Literatürde, çatışmayı ontolojik güvenlik perspektifinden ele alan çalışmalar bulunmasına rağmen, realist bakış açısının daha belirleyici olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, krizin çözüme ulaşması için, çatışmaya sebep olan unsurların – en azından Rusya açısından – ortadan kaldırılması gerektiği açıktır. Bu noktada, realizm gibi ana akım uluslararası ilişkiler teorileri krizin nedenlerine dair birçok tatmin edici gerekçe sunsa da ontolojik güvenlik teorisi krizin temel dinamiklerini daha kapsamlı ve derinlemesine açıklamaktadır.

Kanaatimizce, mevcut çatışmanın temelinde kimliksel unsurlar yer almaktadır. Yapılan analizlerde Ukrayna krizinin en önemli sebeplerinden biri olarak Ukrayna'nın NATO üyeliği ya da NATO askeri altyapısının Ukrayna'da konuşlanması gösterilmektedir. Ancak eğer NATO'nun genişlemesi yalnızca Rusya'nın fiziksel güvenliğini tehdit eden bir unsur olarak görülseydi, coğrafi olarak Rusya'nın sınır komşusu olan Finlandiya'nın NATO üyeliği de benzer şekilde sert tepkilerle karşılanabilirdi. Bu bağlamda, bu gerekçe özelinde NATO'nun Ukrayna'daki varlığı, fiziksel güvenlikten ziyade Rusya'nın ontolojik güvenliğini tehdit eden bir unsur olarak algılanmıştır.

Rusya'nın dış politikasını belirleyen temel faktörlerden biri, Ukrayna'nın Rus kimliği içindeki konumu ve Post-Sovyet coğrafyadaki stratejik rolüdür. Bu nedenle, Ukrayna meselesi Rusya için salt jeopolitik bir güvenlik sorunu olmanın ötesinde, kimliksel ve tarihsel bir bağlam taşımaktadır. Bu çalışma, çatışmayı sona erdirmeye amacıyla başlatılan mevcut müzakerelerin taraflar açısından tatmin edici bir şekilde sonuçlanabilmesi için, çatışmanın temel nedenlerini ontolojik güvenlik perspektifinden açıklamayı ve olası çözüm önerileri sunmayı hedeflemektedir.

OGT'ye göre, devletler yalnızca fiziksel güvenliklerini sağlamakla kalmaz, aynı zamanda kendilerini belirli bir kimlik ve anlam çerçevesinde konumlandırarak bu kimliklerini koruma amacını da güderler. Bu bağlamda, Rusya da bir istisna teşkil etmemektedir. Soğuk Savaş sonrası dönemde geleneksel "biyografik anlatısında" bir kopuş yaşayan Rusya, Vladimir Putin'in iktidara gelmesiyle birlikte, özellikle ikinci başkanlık döneminin sonlarından itibaren, 1990'lı yıllardaki kimlik bunalımına son vererek kendisini yeniden tanımlama sürecine girmiştir. Rus dış politikasını şekillendiren temel kimlik unsurları, günümüzde Rusya ile Batı/Ukrayna arasındaki çatışmada da yankı bulmaktadır. Bu unsurlar şu şekilde özetlenebilir:

- Büyük güç statüsü
- Rus dünyası/medeniyeti yaklaşımı
- Tarihsel bilinç
- Ortodoks Hristiyanlık

¹ Doktora Öğrencisi, Saint Petersburg Devlet Üniversitesi, cagriadil@gmail.com

Ontolojik güvenlik perspektifine göre, Rus kimliğini oluşturan bu unsurlar, Rusya'nın fiziksel güvenliğini riske atarak neden Ukrayna'ya askeri müdahalede bulunduğunu açıklamada daha tatmin edici bir çerçeve sunmaktadır. Rusya'nın bu agresif eylemi, büyük güç statüsünün ve bu statünün post-Sovyet coğrafyasında doğurduğu sonuçların Batı tarafından tanınmaması, bir başka ifadeyle NATO ve AB gibi Batılı kurumların bu bölgeye yönelik genişleme politikaları, Ukrayna'nın "Rus dünyasından" koparılarak Batı'ya entegre edilmesi gibi unsurlar bağlamında değerlendirilebilir. Moskova, bu süreci kendi kimliğine yönelik bir tehdit olarak algılamakta ve bu tehdide karşı askeri müdahaleyi "onurlu" bir yanıt olarak görmektedir. Dolayısıyla, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik askeri harekâtı, yalnızca jeopolitik bir cevap değil, aynı zamanda ontolojik güvenliğini sağlama amacı taşıyan bir eylem olarak okunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Rusya, Ukrayna, Ontolojik güvenlik*

OFANSİF TEORİ PERSPEKTİFİNDEN RUSYA UKRAYNA ÇATIŞMASININ DEĞERLENDİRMESİ

Sıdika İrem ALTUNSUYU¹

2022 yılında başlayan ve günümüzde hala devam eden Rusya – Ukrayna arasındaki savaş bölgesel bir çatışma olmakla kalmayıp uluslararası sistemdeki güç arayışının bir yansımasıdır (Smith ve Dawson, 2022). Neorealist perspektife göre uluslararası sistem anarşiktir. Mücadele halinde olma durumu devletlerin doğasında vardır, bu yüzden çatışmalar kaçınılmazdır. Eğer devletler, sistemde en güçlü olmak istiyorlarsa mutlak güce ulaşana kadar durmadan arayış halinde olmak zorundadırlar. Ofansif görüş bir devletin yalnızca kendi sınırlarında değil de uluslararası seviyede de hâkimiyete ulaşmayı hedeflemesi anlayışını savunur (Mearsheimer, 2013). Her açıdan güçlü olan devlet nihai güvenliğe ulaşmış demektir. Devletlerin mutlak güç sahibi olması ve kendisine yönelik gelebilecek olan saldırıları etkisiz hale getirebilmesi için agresif tavırlar sergileyerek müdahaleci yaklaşım benimsemesi doğal bir reaksiyondur. Bu açıdan bakıldığında saldırganlık sadece güvenlik anlayışı için değil aynı zamanda uluslararası düzenin anarşik yapısının bir sonucudur (Mearsheimer, 2001). Güvenlik devletler için başat hedeflerden biridir. Fakat güvenliğe ulaşmanın esas amacı maximum güce erişerek uluslararası arenada başka devletlerden gelebilecek olan tehditleri bertaraf etmektir. Rusya’nın Ukrayna politikasında saldırgan bir tavır izlemesinin en temel sebebi güç arayışı içinde olması ve güçlenmeyi talep etmesidir. Rusya kendini büyük güç olarak gördüğü için ve Sovyetler Birliği’ni yeniden kurma hayalini gerçekleştirmek için Ukrayna’yı himayesi altına almak istemektedir (Smith ve Dawson, 2022, s. 183). Rusya Federasyonu’nun maximum güce ulaşması ve Karadeniz’de hâkimiyet sağlamak için Ukrayna’ya saldırması, sınırlara asker yığması, 2014’de Kırım’ı ilhak etmesi, Donbas bölgesindeki ayrılıkçı hareketleri desteklemesi bu yüzdendir (Götz, 2016). Yazılan bildiri metnin de Mearsheimer’in görüşleri temel alınarak Rusya- Ukrayna savaşı saldırgan teori üzerinden incelenmiş uluslararası sistemde devletlerin güç arayışına vurgu yapılmıştır (Smith ve Dawson, 2022). Literatüre katkı olarak klasik realist görüşün ötesine geçilerek savaş durumunun Rusya tarafından nasıl meşru bir zemine oturtulduğu gösterilmeye çalışılmıştır. Salırgan görüş çerçevesinde literatürde yer alan bu savaşa yeni bir bakış açısı ile bakılması değerlendirilmiştir (Mearsheimer, 2013). Rusya’nın yasal dayanak olarak sunduğu sebepler ofansif görüş ile ele alınmıştır. Ek olarak Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’in bazı söylemleri konunun kapsamına dâhil edilerek belirtilen görüşün daha iyi bir şekilde ifade edilmesi hedeflenmiştir. Yöntem olarak ise somut bir olay üzerinden vaka incelemesi (Smith ve Dawson, 2022), John Mearsheimer’in salırgan görüş teorisi (Mearsheimer, 2001) ile birleştirilerek farklı bir bakış açısı çerçevesinde durum değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmıştır. Uluslararası düzende devletlere sistem düzeyinde bakılmış güç arayışı ve mutlak güç olma kavramları üzerine vurgular yapılmıştır (Mearsheimer, 2013). Ulaşılan sonuç ise, Rusya Ukrayna savaşı esasında ekonomik, jeopolitik (Götz, 2016), kimlik (D’Anieri, 2019) ve egemenlik (Smith ve Dawson, 2022) üzerinden bir çatışma ve güç maksimizasyonu dur. Rusya bu bağlamda bölgesinde ve dünyada birçok doğal ve yapay kaynağa sahip olarak güçlü tekelinde tutmak istemektedir (Götz, 2016).

Anahtar Kelimeler: *Ofansif Görüş, Rusya Ukrayna Savaşı, Anarşik Sistem, Güvenlik Arayışı, Güç Maksimizasyonu*

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Milli Savunma Üniversitesi, altunsuyuirem@gmail.com

DİJİTAL ORTAMDAKİ RADİKALLEŞMENİN TESPİTİNDE YAPAY ZEKÂNIN ROLÜ

Fatma ÇAKAN¹

Dijital çağla birlikte, bilgiye erişim kolaylaşırken aşırı ideolojilerin yayılması da hızlanmaktadır. Terör örgütleri ve aşırı gruplar, dijital ortamı araçsallaştırarak yeni üyeler kazanmak, propaganda yapmak veya korku yaratmak ve zarar vermeye yönelik siber saldırılar düzenlemek amacıyla kullanmaktadır. Sosyal medya uygulamaları, çevrimiçi forumlar ve oyunlar, sohbet odaları, mesajlaşma uygulamaları ve web sayfaları radikal içeriklerle karşılaşmayı kolaylaştırmaktadır. Radikal gruplarla etkileşime giren bireyler, aşırı fikirlerden etkilenmekte, bu durum radikalleşme sürecini tetikleyebilmektedir.

Gençlerin kimlik arama süreçlerinde aşırı uç görüşlere maruz kalması, gençler arasında radikal düşüncelerin hızla yayılmasına neden olmaktadır. Genellikle toplum içerisinde aidiyet duygusundan yoksun yalnız bireyler, henüz kimlik keşfetme sürecinde olan gençler; bir inanç, grup veya düşünceye karşı öfke veya kin güden kişiler bu tür radikal grupların hedefinde olmaktadır. Bireyler normalde toplumda kabul görmeyecek radikal görüşlerini, kimliklerini gizli tutmanın rahatlığı içerisinde anonim hesaplar üzerinden kolaylıkla ifade etmektedirler. Öte yandan radikal birey veya grupların faaliyetlerini gizlemek amacıyla şifreleme teknolojileri ve anonim hesaplar kullanması radikal söylem ve davranışların tespitinde hatalı sonuçlara neden olabilmektedir. 2013 yılında RAND Europe tarafından yayınlanan “Dijital Çağda Radikalleşme” başlıklı rapor kapsamında on beş vaka incelenmiş ve internetin radikal fikirlerin yayılmasına imkan sağladığı, bireylerin radikalleşme sürecini hızlandırdığı ve mevcut görüşleri pekiştirerek normalleştirdiğini saptamıştır. Bununla birlikte çevrimiçi etkileşimlerin dijital ortamla sınırlı kalmadığı ve gerçek dünyada şiddet eylemlerine varan davranışları etkilediği görülmüştür.

Çalışma kapsamında; makine öğrenmesi, derin öğrenme, doğal dil işleme (NLP) ve sosyal ağ analizi (SNA) gibi yapay zekâ yöntemleri kullanılarak söylem ve davranışsal değişimlerin nasıl tespit edildiği incelenmektedir. Yapay zekâ; sosyal medya, haber siteleri ve diğer çevrimiçi platformlar üzerinden elde edilen verileri kullanarak potansiyel radikal eğilimleri tespit etmeye çalışmaktadır. Ayrıca aşırı grupların dijital ortamda nasıl örgütlendiği, ağ bağlantıları ve aşırı görüşlerin yayılmasında etkili ana kullanıcıların tespit edilmesinde de önemli role sahiptir. Ancak bazen aşırı genelleme veya kültürel bağlam eksikliği gibi durumlar yanlış tespitlerde bulunmasına neden olabilmektedir. Bu durum yapay zekânın eğitim sürecinde verilerin yanlış etiketlenmesi, verilerin güncelliğini yitirmesi, hatalı veya eksik bilgilerin bulunması gibi nedenlerden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle radikalleşmenin tespitinde kullanılmak amacıyla eğitilen yapay zekâ araçlarının eğitim verilerinin dikkatle seçilmesi ve tespit edilen eğilimlerin kontrol edilmesi bireylerin haksız yere suçlanma riski gibi potansiyel hataların önlenmesi noktasında kritik öneme sahiptir.

Çalışma, temel olarak dijital ortamda radikalleşme süreçlerini inceleyerek yapay zekânın radikalleşmenin tespiti ve önlenmesinde nasıl bir role sahip olduğunu analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede, yöntem olarak literatür araştırması ve başarılı testlere yönelik ikincil kaynakların taranması tercih edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Radikalleşme, Çevrimiçi Platformlar, Doğal Dil İşleme, Makine Öğrenmesi

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Milli Savunma Üniversitesi, fatmacakan73@gmail.com

SAVAŞ ALANINDA YAPAY ZEKA: GÜÇ DENGELMESİ VE YENİ SAVAŞ TAKTİKLERİ

Burcu AL¹

Yapay zekanın (YZ) modern savaşa entegrasyonu , savaş alanındaki karar alma yeteneklerini önemli ölçüde artırmaktadır.Bu ilerleme , yanıt hızının çatışmaların sonucunu belirleyebildiği yüksek riskli ortamlarda hayati önem taşıyan daha hızlı ve daha bilinçli kararlara olanak tanır. YZ destekli karar alma sistemleri, büyük miktarda veriyi gerçek zamanlı olarak işler ve askeri liderlerin düşman hareketlerini analiz etmelerini, tehditleri değerlendirmelerini ve kaynakları daha verimli bir şekilde tahsis etmelerini sağlar. 2021 yılında Prof. Dr. Sait Yılmaz'ında makalesinde belirttiği 'akıllı savaş' kavramı bu dönüştürücü yaklaşımı özetlemekte ve YZ'nin dahil edilmesinin savaşın dinamiklerini temelden değiştirebileceğini öne sürmektedir. YZ, karar alma süreçlerini düzene sokarak yalnızca operasyonel verimliliği artırmakla kalmaz, aynı zamanda insan operatörler üzerindeki bilişsel yükü de azaltır ve veri analizine sapsanmak yerine stratejik hususlara odaklanmalarını sağlar. Bu çalışma, yapay zekanın modern savaş alanına entegrasyonunu inceleyerek, YZ'nin askeri strateji ve taktikler üzerindeki etkisini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Özellikle, YZ destekli karar alma sistemlerinin, otonom silah sistemlerinin (AWS) ve öngörücü analiz yöntemlerinin savaş dinamiklerini nasıl dönüştürdüğüne odaklanılmaktadır. Araştırma, literatür taraması ve mevcut askeri uygulamaların analizini içermektedir. YZ'nin askeri alandaki uygulamalarının avantajları ve etik sorunları üzerindeki tartışmalar derinlemesine incelenmiştir. "Akıllı savaş" kavramı ele alınmış, YZ'nin savaş alanındaki etkileri üzerine güncel örnekler ve teorik çerçeveler oluşturulmuştur.Bulgular; yapay zeka, modern savaşta karar alma süreçlerini önemli ölçüde hızlandırmakta ve askeri liderlerin düşman hareketlerini analiz etme, tehditleri değerlendirme ve kaynak tahsisini optimize etme yeteneklerini geliştirmektedir. Otonom silah sistemleri, bağımsız çalışabilme yetenekleri sayesinde karmaşık askeri görevlerin yerine getirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Ancak, bu sistemlerin etik etkileri ve uluslararası düzenlemelerin gerekliliği üzerine tartışmalar sürmektedir. YZ'nin öngörücü analiz için kullanılması, askeri stratejilerin daha dinamik ve proaktif bir yaklaşıma dönüşmesine olanak tanımaktadır. Ayrıca, YZ'nin gelişmiş lojistik ve kaynak yönetimi üzerindeki etkileri, birliklerin gerçek zamanlı tedarik ve destek süreçlerini iyileştirmektedir.Sonuç olarak, Yapay zekanın entegrasyonu, askeri strateji ve taktiklerde köklü değişikliklere yol açmakta ve savaş alanında operasyonel verimliliği artırmaktadır. Askeri operasyonların giderek YZ'ye bağımlı hale gelmesi, savaşın karakterinin dönüşümünü beraberinde getirmekte ve mevcut askeri doktrinlerin yeniden değerlendirilmesi ile yeni eğitim protokollerinin oluşturulmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, YZ'nin askeri alandaki rolü, geleceğin savaş alanında stratejik üstünlük sağlamak için kritik bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öngörücü Analiz, Askeri Strateji, Askeri Taktikler

¹ Doktora Öğrencisi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, burcu.al1219@gop.edu.tr

YAPAY ZEKÂ VE ULUSLARARASI STRATEJİK İLETİŞİM: GÜVENLİK, ETİK VE YÖNETİŞİM

Muhammet MAĞAT¹

Bekir PARLAK²

Bu çalışma, yapay zekânın (YZ) uluslararası stratejik iletişimdeki giderek artan ve karmaşıklaşan rolünü, güvenlik, etik ve yönetim boyutlarıyla derinlemesine ele almaktadır. YZ'nin dezenformasyonla mücadele, siber güvenlik, kamu diplomasisi ve politika oluşturma gibi kritik alanlardaki uygulamaları, bu teknolojinin uluslararası ilişkiler üzerindeki dönüştürücü etkisini gözler önüne sermektedir. Özellikle, YZ'nin dezenformasyonun yayılmasını tespit etme ve engelleme kabiliyeti, bilgi savaşlarının ve propaganda faaliyetlerinin boyut değiştirdiği günümüzde hayati önem taşımaktadır. Ancak, bu gücün kötüye kullanımı, etik ikilemleri ve güvenlik risklerini de beraberinde getirmektedir. Etik kullanım, güvenlik riskleri ve düzenlemeler gibi konular, YZ'nin uluslararası stratejik iletişimdeki rolünün incelenmesinde merkezi bir yer tutmaktadır. Algoritmik önyargılar, veri gizliliği ihlalleri ve otonom silah sistemlerinin geliştirilmesi gibi konular, uluslararası toplumun acil olarak ele alması gereken meselelerdir. YZ'nin ulusal güvenlik ve savunma alanındaki kullanımının yanı sıra, eğitim, sağlık hizmetleri ve iklim değişikliği gibi insanlığın karşı karşıya olduğu küresel sorunlara çözüm sunma potansiyeli de göz ardı edilmemelidir. Örneğin, YZ destekli erken uyarı sistemleri, doğal afetlerin etkilerini azaltabilirken, kişiselleştirilmiş eğitim programları, küresel eğitim eşitsizliklerini gidermeye yardımcı olabilir. Çalışma ayrıca, YZ'nin kriz iletişimindeki kritik rolünü ve dezenformasyonla mücadele stratejilerini de kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Kriz anlarında, hızlı ve doğru bilgi akışı hayati önem taşımaktadır. YZ, büyük veri analizi ve doğal dil işleme yetenekleri sayesinde, kriz durumlarında bilgi akışını hızlandırabilir, yanlış bilgilerin yayılmasını engelleyebilir ve kamuoyunu doğru bir şekilde bilgilendirebilir. Ancak, bu süreçte, YZ'nin tarafsızlığı, şeffaflığı ve hesap verebilirliği gibi etik ilkelerin korunması gerekmektedir. Son olarak, uzay çağıyla birlikte YZ destekli teknolojilerin savaş alanındaki etkisine ve etik boyutlarına da değinilmektedir. Otonom silah sistemleri, uzay tabanlı gözetleme ve istihbarat sistemleri gibi teknolojiler, savaşın doğasını ve uluslararası güvenliği kökten değiştirebilir. Bu nedenle, YZ'nin askeri uygulamalarının uluslararası hukuk ve etik normlara uygun olarak düzenlenmesi, küresel barış ve güvenliğin korunması açısından kritik önem taşımaktadır. Bu çalışma, YZ'nin uluslararası stratejik iletişimdeki çok yönlü rolünü ve gelecekteki etkilerini anlamak için kapsamlı bir bakış açısı sunmaktadır. YZ'nin potansiyel faydalarının yanı sıra, beraberinde getirdiği risklerin ve zorlukların da farkında olmak, bu teknolojinin sorumlu ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasını sağlamak için gereklidir. Uluslararası iş birliği, etik standartların belirlenmesi ve yasal düzenlemelerin yapılması, YZ'nin insanlığın yararına kullanılmasını sağlamak için atılması gereken adımlardır.

Anahtar Kelimeler: *Yapay Zekâ, Stratejik İletişim, Güvenlik, Yönetişim.*

¹ Doktor Adayı, Bursa Uludağ Üniversitesi, muhammetmagat34@gmail.com

² Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, bparlak21@gmail.com

DEVLET DESTEKLİ SİBER OPERASYONLARIN DÖNÜŞÜMÜ: 2015-2024 DÖNEMİ TEHDİT AKTÖRLERİNİN ANALİZİ

Esra Merve BOZTOSUN ÇALIŞKAN¹

Devlet destekli siber operasyonlar, modern güvenlik ortamının analizi en zorlu unsurlarından biri haline gelmiştir. Bu çalışma, 2015-2024 yılları arasında gerçekleşen devlet destekli siber operasyonların dönüşümünü sistematik olarak incelemektedir. Araştırmanın metodolojisi, Mandiant, CrowdStrike, MITRE ATT&CK ve FireEye gibi önde gelen siber güvenlik şirketlerinin tehdit raporlarındaki açık kaynak verilerine dayanmaktadır. Bu veriler, gelişmiş tehdit aktörlerinin saldırı desenlerini ve operasyonel tercihlerini anlamak için kapsamlı bir temel oluşturmaktadır. Python programlama dili kullanılarak gerçekleştirilen veri madenciliği ve analiz süreci, devlet destekli tehdit aktörlerinin saldırı tekniklerini, hedef seçimlerini ve operasyonel kapasitelerini detaylı bir şekilde değerlendirmektedir. Araştırma, özellikle ileri düzey kalıcı tehditler (APT) üzerinde yoğunlaşarak, bu grupların taktik ve tekniklerindeki evrimi incelemektedir. Veri analizi sürecinde, makine öğrenmesi algoritmaları kullanılarak saldırı desenleri ve tehdit aktörlerinin davranış kalıpları modellenmektedir. Çalışmanın özgün katkısı, devlet destekli siber operasyonların evrimini üç temel boyutta analiz etmesidir: kullanılan teknik araçların ve saldırı vektörlerinin sofistikasyon düzeyi, hedef seçimi stratejilerindeki değişim ve atfedilebilirlik tekniklerinin etkinliği. Bu analiz çerçevesi, siber operasyonların karmaşık doğasını anlamak için yenilikçi bir bakış açısı sunmaktadır. Araştırmada, tehdit aktörlerinin teknik kapasiteleri, operasyonel süreklilik düzeyleri ve hedef seçim stratejilerini temel alan çok boyutlu bir analiz çerçevesi sunan yeni bir sınıflandırma sistemi önerilmektedir. Bu sistem, gelecekteki araştırmalara metodolojik bir temel oluşturmayı ve siber güvenlik alanındaki akademik çalışmalara katkı sağlamayı hedeflemektedir. Önerilen sınıflandırma sistemi, siber tehdit istihbaratı ve risk değerlendirme süreçlerine yeni bir perspektif getirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın teorik çerçevesi, klasik caydırıcılık teorisi ile siber uzayın kendine özgü dinamiklerini birleştiren yenilikçi bir yaklaşım sunmaktadır. Bu yaklaşım, devlet destekli siber operasyonların uluslararası ilişkiler teorisi içindeki konumunu yeniden değerlendirirken, geleneksel güvenlik paradigmasının siber uzaya uyarlanabilirliğini sorgulamaktadır. Araştırma, siber caydırıcılığın etkinliğini ve sınırlarını tartışarak, yeni bir teorik model önerisinde bulunmaktadır. Bu araştırma, devlet destekli siber operasyonların gelecekteki evrimine dair öngörüler sunmayı ve politika yapıcılar için stratejik öneriler geliştirmeyi hedeflemektedir. Çalışmanın sonuçlarının, siber güvenlik politikalarının şekillendirilmesine, ulusal güvenlik stratejilerinin güncellenmesine ve gelecekteki tehdit aktörlerine karşı daha etkili savunma mekanizmalarının geliştirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir. Ayrıca, araştırma bulguları, uluslararası siber güvenlik işbirliği ve norm geliştirme çabalarına da önemli katkılar sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Devlet Destekli Siber Operasyonlar, Tehdit Aktörleri, Siber Güvenlik, Veri Analizi, Atfedilebilirlik

¹ Dr., İstanbul Medipol Üniversitesi, ecaliskan@medipol.edu.tr

THE EMERGENCE OF HYBRID WARFARE AND ITS IMPACT ON GLOBAL GEOPOLITICS

Javed ZAFAR¹

In an anarchic world order lacking a central authority or decisive arbitrator, the pursuit of power becomes essential for states to safeguard their sovereignty and secure their integration within the global system. This relentless quest for power often entails not only strengthening one's own capabilities but also actively undermining those of rival states.

Historically, war has been perceived as a continuation of politics by other means—a tool to compel adversaries to conform to one's will. However, the nature of warfare has evolved significantly, shaped by the shifting dynamics of global power and technological advancements. Modern states have augmented their military and defense capabilities, while non-state actors have emerged as influential players, empowered by access to education, technology, and resilient populations.

The Western military experience, particularly in conflicts like Iraq and Afghanistan, has underscored the limitations of direct military confrontation in achieving strategic objectives. Similarly, the ongoing conflict in Ukraine has highlighted the constraints of Russian military power, revealing that conventional warfare often falls short of delivering desired outcomes. These developments, coupled with the exorbitant economic costs of prolonged conflict, have prompted a strategic shift toward hybrid warfare.

Hybrid warfare represents a sophisticated blend of military and non-military tactics, combining conventional and unconventional approaches to achieve strategic goals. This strategy leverages the PMESII-PT framework—Political, Military, Economic, Social, Information, Infrastructure, Physical Environment, and Time—to exploit adversaries' vulnerabilities and weaknesses. By integrating cyber-attacks, disinformation campaigns, economic coercion, and other asymmetric tools, hybrid warfare offers a cost-effective means to exert influence without direct confrontation.

This paper aims to explore the foundational concepts of hybrid warfare, dissecting its methods and toolkits while examining its implications for global security. It will analyze how hybrid warfare is reshaping the strategic landscape and influencing the policies, capabilities, and responses of major powers, including the United States, China, and Russia. As the nature of conflict continues to evolve, understanding hybrid warfare is vital for addressing the complex challenges it poses to contemporary geopolitics.

Keywords: *Warfare, Hybrid, Strategy, Geopolitics, PMESII-PT framework, Geo-strategy*

¹ Assistant Professor Dr., Karabuk University, javedzafar@karabuk.edu.tr

ARKTİK’TE DEĞİŞEN GÜVENLİK DİNAMİKLERİ: ABD-RUSYA REKABETİ VE İŞ BİRLİĞİ OLASILIKLARI

Ayşegül KETENCİ¹

Trump’un ABD başkanlığına yeniden gelmesiyle birlikte, Rusya-Ukrayna savaşının sona erdirilmesine yönelik diplomatik çabalar devam ederken, Arktik bölgesinde güvenlik dinamikleri de yeniden şekillenmektedir. Küresel ısınmanın etkisiyle bölgedeki buzulların erimesi, yeni ticaret yollarının açılmasını ve enerji kaynaklarına erişimin kolaylaşmasını sağlarken, ABD ve Rusya arasındaki stratejik rekabeti de artırmaktadır. Bu çalışma, Arktik bölgesindeki güvenlik politikalarına odaklanarak, ABD ve Rusya’nın bölge üzerindeki çıkarlarını ve karşılıklı etkileşimlerini incelemektedir. Rusya, bölgedeki etki alanını stratejik bir avantaj olarak görmekte, bu doğrultuda askeri üsler inşa ederek bölgedeki varlığını güçlendirmekte ve deniz filosunu modernize etmektedir. ABD ise Rusya’nın Arktik’teki artan askeri ve ekonomik etkisine karşılık olarak bölgedeki politik ve askeri faaliyetlerini artırmaktadır. Her iki aktör de Arktik’i yalnızca doğal kaynaklar açısından değil, aynı zamanda küresel güç mücadelesinde stratejik bir bölge olarak değerlendirmektedir.

Rusya-Ukrayna savaşını sona erdirmeye yönelik müzakereler sürerken, Trump yönetiminin Rusya ile ekonomik ve siyasi ilişkileri yeniden inşa etmeye yönelik girişimlerde bulunması, Arktik’teki dengeleri daha da karmaşık hale getirmektedir. Trump’ın, Moskova ile daha yakın iş birlikleri kurma çabası, özellikle enerji ve savunma alanlarında ortak hareket etme ihtimalini gündeme getirmektedir. Bu da bölgenin yalnızca rekabet değil, aynı zamanda gelecekte stratejik iş birliklerine de açık olabileceğini göstermektedir. Sonuç olarak, Arktik bölgesi giderek daha fazla ekonomik ve askeri rekabetin merkezine dönüşmekte ve ABD ile Rusya’nın güvenlik politikalarında önemli değişimlere neden olmaktadır. Taraflar arasında zaman zaman gerilim yaşanması potansiyeli olsa da, bölgenin sunduğu fırsatlar iş birliği ihtimalini de canlı tutmaktadır. Arktik, gelecekte hem stratejik çatışmaların hem de uluslararası iş birliklerinin şekilleneceği çok yönlü bir alan olmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Arktik, güvenlik, Rusya-ABD, iş birliği, rekabet*

¹ Dr. Öğretim Üyesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, aysegulketenci0601@gmail.com

FERGANA VADİSİ'NDE BİRBİRİYLE BAĞLANTILI KRİZLER: MEKÂNSALLAŞTIRILMIŞ YÖNETİŞİMİN ETKİSİ

İpek Nil OZAT¹

Verimli topraklarıyla bilinen Fergana Vadisi, yüzölçümünün sadece %5'ini kaplamasına rağmen Orta Asya'da nüfusun %25'ini barındıran önemli bir bölgedir. Tacikistan, Kırgızistan ve Özbekistan'ın içinde yer alan Vadi, bu ülkelerin hükümetlerinin bölgeyi hedef alan özel politikalar tasarladığı bir mekânsallaştırmanın odağı olmuştur. Verimliliğine rağmen Vadi, su kıtlığı, gıda güvensizliği, terörizm ve ekonomik krizler gibi birbiriyle bağlantılı ve birbirini tetikleyen krizlerin odak noktası haline gelmiştir. Ancak, tüm bu krizlerin nasıl birbiriyle bağlantılı olduğu ve liderlerin bunu kabul edemeyerek sorunları bölümlere ayırma eğilimi, Fergana Vadisi bağlamında yeterince incelenmemiştir.

Bu krizlerden ilki paylaşılan su kaynaklarının yönetimiyle ilgilidir. Sovyetler Birliği'nin çöküşü, birbirine bağlı kaynak paylaşım sistemini sona erdirerek Fergana Vadisi'nde sınır anlaşmazlıklarına ve çekişmeli su paylaşım uygulamalarına yol açtı. Tacikistan ve Kırgızistan bol miktarda su rezervine sahipken, su kaynağı olmayan Özbekistan tarımı, özellikle de su yoğun pamuk endüstrisi için diğer ülke kaynaklarına erişime büyük ölçüde bağımlıdır. Yeni bağımsızlığını kazanan devletler sınır aşan su kaynaklarının yönetimi için adil anlaşmalar yapamamış ve bu da gerilimin artmasına neden olmuştur. O zamandan beri su, komşu devletler üzerinde baskı kurmak için siyasi anlaşmazlıklarda silah olarak kullanılan stratejik bir araç haline geldi. Bu “su silahı” uygulaması, bölge genelinde güvensizliği ve emniyetsizliği daha da pekiştirdi. Kaynak dağılımındaki bu dengesizlik, su kıtlığını kritik bir mesele haline getirmiş ve özellikle vadinin sınır bölgelerindeki marjinal grupları orantısız bir şekilde etkilemiştir. Saha çalışmaları, Özbekistan'da su kaynaklarının yetersizliği nedeniyle üretim yapamayan pamuk üreticileri gibi bu marjinal grupların, İslami alternatif yönetimi bu sorunlara bir yanıt olarak görmeye başladığını ve radikal gruplarda bir artış olduğunu ortaya koymuştur.

Fergana Vadisi'ndeki durum, özellikle 2001'den sonra “Teröre Karşı Savaş” bağlamında sınır meselelerinin güvenlikleştirilmesiyle daha da kötüleşmiştir. Bölgedeki hükümetler, özellikle sınır bölgelerinde yaşayan bölge halkını giderek artan bir şekilde terörist ve dolayısıyla ulusal güvenliğe tehdit olarak çerçevelemiş, bu da sınır topluluklarını marjinalleştiren politikalarla yol açmıştır. Bölgede yaşayan ve birçoğu tarım ve hayvancılık için verimli vadiye bel bağlayan marjinalleştirilmiş insanlar, terörle mücadele bahanesiyle zorla yerinden edilmeye karşı karşıya kaldı. Çoğu çiftçi ve çoban olan yerinden edilmiş kişiler, vadinin meyve, sebze ve besi hayvanlarının büyük bir kısmını ürettikleri için bölgesel gıda güvenliği açısından kritik öneme sahipti. Yerlerinden edilmelerinin zincirleme etkileri oldu, bu durum sadece onları geçim kaynaklarından mahrum bırakmakla kalmadı, aynı zamanda Orta Asya'nın gıda tedarik zincirlerini sürdüren tarımsal üretimi de baltaladı. Bu güvenlikçi politikaların mirası, bölgeyi gıda güvensizliğine karşı savunmasız bırakmış ve genel olarak bölgenin sosyoekonomik refahı için uzun vadeli kırılganlıklar yaratmıştır. COVID-19 salgını 2019'da tedarik zincirlerini kesintiye uğrattığında, bu kırılganlıklar daha da açığa çıktı ve ciddi gıda kıtlığına ve artan yetersiz beslenmeye yol açtı.

Bu makale, hükümetlerin politikalarının su kaynakları yönetimi, sınır anlaşmazlıkları ve terörle mücadele, gıda güvenliği gibi görünüşte birbirinden farklı konuları nasıl birbirine bağladığını ve bunun da savunmasız nüfusların marjinalleşmesine yol açtığını incelemektedir. Belirli konuların güvenlikleştirilmesinin, insan güvenliğinden ziyade devlet merkezli yaklaşımlara öncelik verdiğini, böylece eşitsizlikleri artırdığını ve bölgeyi istikrarsızlaştırdığını savunmaktadır. Bu zorlukların üstesinden gelmek için makale, güvenlikleştirilmiş politikalarla, adil kaynak dağılımına ve insani dayanıklılığa öncelik veren işbirlikçi çerçevelere doğru bir paradigma değişimini savunmaktadır. Politika yapıcılar, bu sorunların birbiriyle bağlantılı doğasını kabul ederek, marjinalleşmenin uzun vadeli sonuçlarını hafifletmek ve Fergana Vadisi ve ötesinde istikrarı teşvik etmek için çalışabilirler.

Anahtar Kelimeler: Mekânsallaşmış Yönetişim, Birbirine bağlı Güvensizlikler, Marjinalleşme

¹ Doktora Öğrencisi, Bilkent Üniversitesi, ipekozat@gmail.com

ASYA’DA ORTA GÜÇ DİNAMİKLERİ: 21. YÜZYILDA TÜRKİYE-MALEZYA SAVUNMA SANAYİİ İŞBİRLİĞİ

Sevgi HAJDARI¹

Bu makale, 21. yüzyılda Türkiye-Malezya savunma sanayi iş birliğini, orta güç dinamikleri perspektifinden incelemeyi amaçlamaktadır. Türkiye ve Malezya, kendilerini bölgesel güçler olarak konumlandırmakta ve kurdukları savunma iş birlikleri ile güç dengesini sağlama, bölgesel etkilerini artırma ve küresel belirsizliklere karşı dirençlerini gösterme gibi stratejik çabalar ortaya koymaktadırlar. Bu araştırma, Türkiye-Malezya ilişkilerine tarihsel bir bakış açısı sunarak, 1964'ten günümüze kadar olan diplomatik ve siyasi etkileşimlerini takip edecektir. Bu tarihsel analiz, iki ülkenin iş birliğinin doğasını anlamamıza yardımcı olacak ve önemli dönüm noktalarına ışık tutacaktır. 1990'lar sonrası döneme özellikle odaklanılacak ve savunma sanayi iş birliğinin nasıl ivme kazandığına dair bir değerlendirme yapılacaktır. Makale, aynı zamanda, iki ülkenin ortak çıkarları ve bölgesel dinamiklerinin, günümüz savunma iş birlikleri üzerindeki etkisini de inceleyecektir. Bu araştırma, Türkiye-Malezya ilişkilerini 1964'tengünümüze kadar kapsayacak ve savunma sanayi iş birliğine odaklanacaktır. Çalışma, her iki ülkenin de savunma ortaklıklarını nasıl riski yönetmek, bağımlılığı önlemek ve stratejik esneklik sağlamak için kullandığını incelemek üzere Hedging Teorisi'ni benimseyecektir. Çalışma, orta güç diplomasisi literatürüne katkı sağlayacak ve Türkiye-Malezya savunma sanayi ilişkilerini, tarihsel bağlamla güncel stratejik gerçeklikleri birleştirerek analiz edecektir. Teorik çerçeve olarak Hedging Teorisi, devletlerin büyük güçlerle tam uyum sağlamadan esnek stratejiler benimsediğini öne sürmektedir. Bu çerçeve, Türkiye ve Malezya'nın savunma sanayi iş birliği yoluyla bölgesel belirsizliklere nasıl denge sağladıklarını, stratejik özerkliklerini nasıl güçlendirdiklerini ve çok kutuplu bir dünyada nasıl konumlandıklarını analiz etmek için kullanılacaktır. Türkiye-Malezya savunma sanayi işbirliğine dair kapsamlı bir inceleme yaparak, bu iki ülkenin küresel belirsizliklere karşı savunma işbirliğini nasıl bir stratejik kenar çizgisi olarak kullandığını ve ikili ilişkilerine nasıl katkı sağladığını değerlendirecektir. 21. yüzyıla odaklanarak, araştırma, Türkiye ve Malezya'nın savunma iş birliklerindeki motivasyonlarını analiz edecektir. Değerlendirme, her iki ülkenin siyasi ve teknolojik açıdan güçlü ve zayıf yönlerini, ayrıca ikili ilişkileri etkileyebilecek jeopolitik ve ekonomik faktörleri göz önünde bulunduracaktır. Araştırma, bu iki orta güç ülkesinin savunma iş birliği yoluyla bölgesel rekabet ve işbirliği nasıl yönettiklerine dair analizler sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Türkiye-Malezya İlişkileri, Güvenlik Teorileri, Hedging, Savunma Sanayii*

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, sevgihajdari@gmail.com

ASEAN'IN ONTOLOJİK GÜVENLİK İKİLEMİ: BELİRSİZ GÜVENLİK ORTAMINDA BÖLGESEL KİMLİK İNŞASININ SINIRLARI

Kardelen YEŞİLYILMAZ¹

Vuslat Nur ŞAHİN TEMEL²

Bu çalışma, ontolojik güvenlik kavramsallaştırması aracılığıyla ASEAN'ın Güneydoğu Asya'daki çok katmanlı güvenlik zorluklarıyla bölgesel kimlik inşası arasındaki gerilimli ilişkiyi incelemektedir. Fiziksel güvenlik tehditleri ile kimliksel süreklilik arasındaki çatışmayı analiz etmeye yönelik bu yaklaşım, ASEAN'ın hem dış (Çin yükselişi, ABD-Çin rekabeti) hem de iç (üye devletlerin ulusal öncelikleri, demokratikleşme sorunları) zorluklarla mücadelesini açıklamaktadır. Çalışmanın en özgün katkısı, geleneksel olarak birey ve devlet düzeyinde kavramsallaştırılan ontolojik güvenlik yaklaşımını bölgesel düzeye taşımasıdır. Bu kavramsal sıçrama, Mitzen'in (2006) kimliksel rutinler, Steele'in (2008) devletlerin öz-anlatı ve benlik algısı yaklaşımlarını temel alırken, literatürde yeterince işlenmemiş olan "bölgesel ontolojik güvenlik" anlayışını geliştirmektedir. Çalışma, bir bölgesel örgütün kolektif kimliğinin nasıl oluştuğunu ve sürdürüldüğünü, üye devletlerden ayrı ama onlarla ilişkili bir ontolojik varlık olarak ASEAN örneği üzerinden inceleyerek literatüre teorik bir katkı sunmaktadır. Bu teorik çerçeveden hareketle, ASEAN'ın kurumsal kimliğini "benlik" ve "öteki" ayrımıyla nasıl sürdürmeye çalıştığı ve değişen güvenlik ortamında bu kimliksel sürekliliğin karşılaştığı zorluklar analiz edilmektedir.

Nitel bir araştırma tasarımı kullanan çalışmada, 2000-2023 yılları arasındaki ASEAN liderler zirveleri deklarasyonları, bölgesel forum bildirgeleri ve kilit üye ülkelerin güvenlik stratejileri üzerinde, söylem analizi ve süreç izleme yöntemleri uygulanmıştır. Ayrıca, Güney Çin Denizi anlaşmazlığı, Myanmar krizi ve COVID-19 pandemisine verilen bölgesel yanıtlar incelenerek, ASEAN'ın kurumsal kimliği ile üye devletlerin farklılaşan güvenlik öncelikleri arasındaki etkileşim değerlendirilmiştir.

Bulgular, ASEAN'ın "Asya Değerleri" ve "ASEAN Yolu" gibi normatif çerçeveler üzerinden oluşturduğu kolektif kimliğin, değişen güvenlik ortamı karşısında çeşitli ikilemlerle karşı karşıya kaldığını göstermektedir. Öncelikle, üye devletlerin artan güvenlik endişeleri nedeniyle "iç işlerine karışmama" ilkesinin aşıldığı görülmektedir. Myanmar krizi (2021) ve Güney Çin Denizi'ndeki teritoryal anlaşmazlıklar sırasında görüldüğü üzere, ASEAN'ın temel normlarından ödün vermeden kriz yönetiminde etkinlik gösterememesi, örgütün kimliksel tutarlılığını zorlamaktadır. Ayrıca, büyük güç rekabeti karşısında ASEAN'ın kolektif stratejik özerkliği sınırlanmaktadır. ASEAN'ın "merkezi konumu" (ASEAN centrality) vurgusu ve tarafsızlık ilkesi, QUAD, AUKUS gibi güvenlik oluşumları ve Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi ile ekonomik bağımlılıklar arasında aşınmakta, üye devletlerin farklılaşan stratejik tercihleri örgütün kolektif kimlik iddiasını zayıflatmaktadır. Bununla birlikte, bölgesel kimlikteki "biz" ve "öteki" algısının da bulanıklaştığı tespit edilmiştir. Bölgesel kimliğin sınırları, ASEAN'ın genişleme stratejisi (ASEAN+3, ASEAN+6), Hint-Pasifik söylemleri ve değişen jeostratejik tanımlamalar nedeniyle belirsizleşmekte, "Güneydoğu Asya kimliği" ile "Hint-Pasifik bölgesi" arasındaki gerilim, ASEAN'ın ontolojik güvensizliğini artırmaktadır.

Vaka analizleri, bu ikilemlerin ASEAN üyesi ülkelerin bölgesel kimliğe bağlılığını ve ASEAN'ın normatif çerçevesinin etkinliğini nasıl etkilediğini ortaya koymaktadır. Endonezya ve Vietnam gibi ülkelerin Güney Çin Denizi'ndeki güvenlik endişeleri ile ASEAN'ın konsensüs temelli karar mekanizması arasındaki gerilim, örgütün kolektif kimliğini zayıflatmaktadır. Benzer şekilde, Filipinler'in ABD ile ikili güvenlik ilişkilerini derinleştirmesi ile Kamboçya ve Laos'un Çin'e ekonomik bağımlılığı, ASEAN'ın stratejik uyumunu ve dolayısıyla kimliksel bütünlüğünü tehdit etmektedir.

Sonuç olarak, ASEAN'ın bölgesel ontolojik güvenlik ikilemi, örgütün normatif kimliği ile değişen güvenlik gereksinimleri arasındaki uyumsuzluktan kaynaklanmakta ve bu durum, ASEAN'ın bölgesel merkezi konumunun sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Çalışma, bu ikilemle başa çıkmak için ASEAN'ın "esnek çok taraflılık" yaklaşımı geliştirmesi ve normatif çerçevesini korurken üye devletlerin değişen güvenlik ihtiyaçlarına adaptasyon sağlayacak kurumsal mekanizmalar oluşturması gerektiğini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: ASEAN, Ontolojik Güvenlik, Bölgesel Kimlik, Güneydoğu Asya, Stratejik Özerklik

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, kardelen.yesilyilmaz2@student.asbu.edu.tr

² Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, yuslatnur.sahintemel@asbu.edu.tr

ÇİN'İN KAZAKİSTAN'DAKİ EKONOMİK GÜVENLİK STRATEJİLERİ: RİSKLER, UYUM MEKANİZMALARI VE BÖLGESEL YANSIMALAR

Yavuz ÇELİK¹

Çin'in Kazakistan ile ekonomik etkileşimi, özellikle Kazakistan'ın Kuşak ve Yol Girişimi (BRI) içindeki kilit merkez olarak konumlandırılmasıyla önemli ölçüde genişlemiştir. Kazakistan'ın stratejik konumu ve zengin kaynakları, Çin'in enerji güvenliği, ticaret bağlantıları ve ekonomik etkisini Orta Asya'da sağlamaya yönelik çabalarında kritik bir ortak olmasını sağlamaktadır. Ancak, iki ülke arasındaki güçlü mali bağlara rağmen, Çin bölgesel ekonomik güvenliğini tehdit eden çeşitli riskler ile karşı karşıyadır. Bu çalışma, Çin'in Kazakistan'daki karşılaştığı riskleri, bunları azaltma stratejilerini ve Orta Asya'daki ekonomik güvenlik üzerindeki geniş çaplı etkilerini incelemektedir.

Çin'in Kazakistan'da karşı karşıya olduğu başlıca sorunlardan biri politik belirsizlik ve kamu direncidir. Çin doğrudan siyasi istikrarsızlık yaşamasa da, politikadaki değişimler, liderlik değişiklikleri ve kamuoyu baskısından kaynaklanan karar alma süreçleri, Çin yatırımları üzerinde etkili olabilmektedir. Artan milliyetçi duygular ve Çin projelerine yönelik artan şüphecilik, halk protestolarına ve Çin'in finanse ettiği projelerin hükümet tarafından daha yakından incelenmesine yol açmıştır. Arazi kiralamaları, iş gücü göçü ve ekonomik bağımlılık gibi meseleler, Çin karşıtı söylemleri körükleyerek Çin'in uzun vadeli ekonomik stratejilerini yürütme yeteneğini zorlaştırmaktadır. Ayrıca, Kazakistan çok yönlü bir dış politika izleyerek Çin, Rusya, Türkiye ve Batı ülkeleri ile ilişkilerini dengeleyerek Çin'in ekonomik etkisini sınırlandırmaya ve Çin'i değişen siyasi koşullara uyum sağlamaya zorlamaktadır.

Bir diğer önemli risk ise finansal ve ticaretle ilgili risklerdir. Çin, yuan bazlı ticaret mekanizmalarını ve ikili döviz takaslarını teşvik ederek ABD doları bağımlılığını azaltmaya çalışsa da, Kazakistan'ın ekonomik dalgalanmaları ve dış finansal baskılar, uzun vadeli yatırımlar için risk oluşturmaktadır. Küresel enerji piyasalarındaki dalgalanmalar, Kazakistan'ın önemli bir petrol ve doğal gaz tedarikçisi olmaya devam etmesi nedeniyle Çin'in enerji güvenliği stratejilerini daha da karmaşık hale getirmektedir. Ayrıca, Çin, Ukrayna savaşı sonrası Batı'nın Rusya'ya uyguladığı yaptırımları göz önünde bulundurmalı ve Moskova ile olan derin ekonomik bağları nedeniyle Kazakistan'ın ticaret ve yatırım ortamını dolaylı olarak nasıl etkilediğini yönetmelidir.

Bu zorluklara yanıt olarak Çin, ekonomik çıkarlarını güvence altına almak için çeşitli önlemler almıştır. Ekonomik olarak, Çin yuan'ın bölgesel ticarete kullanımını genişletmiş ve Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) gibi kurumları kullanarak BRI projelerini finanse etmiştir. Yatırımlar açısından Çin, kamu-özel sektör ortaklıklarını teşvik etmiş ve yatırım portföyünü geleneksel altyapı projelerinin ötesine genişletmiştir. Ayrıca, Çin burs programları, öğrenci değişimleri ve medya iş birlikleri gibi yumuşak güç stratejileri geliştirerek Çin karşıtı söylemleri hafifletmeyi ve Kazakistan'daki bağlarını güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Bu çalışma, Çin'in Kazakistan'daki ekonomik konumunu sağlamlaştırmak için önemli ilerlemeler kaydettiğini, ancak uzun vadeli başarısının politik belirsizlikleri, finansal riskleri ve bölgesel rekabeti yönetme yeteneğine bağlı olduğunu savunmaktadır. Kazakistan'daki ekonomik güvenlik çerçevesinin analizi, Çin'in Orta Asya'daki genişletilmiş stratejisini anlamaya yönelik derinlemesine bir perspektif sunmaktadır. Çin'in Rusya ve Türkiye gibi bölgesel güçlerle rekabeti arttıkça, güvenlik açıklarını yönetme ve bölgesel etkisini sürdürme konusunda daha fazla baskı ile karşı karşıya kalacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çin, Kazakistan, Güvenlik Stratejileri

¹ Öğr. Gör. Dr., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, yavuz.celik@asbu.edu.tr

DÜNDEN BUGÜNE DAĞLIK KARABAĞ KRİZİNİN ANALİZİ

Besra TOKTAŞ¹

Bugün hala dünya gündemini işgal eden ve hala siyasi çözüme kavuşturulamayan Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki etnik ve teritoryal krizin kökeni çok eskilere dayanmaktadır. Kriz ilk olarak Rusya'nın bölgede izlediği revizyonist politikalar neticesinde filizlenmiştir. Rusya'nın bölgenin demografik yapısında yaptığı değişiklik Ermenistan ve Azerbaycan arasında bir krizin oluşmasına davetiye çıkarmıştır. Başka bir deyişle kriz Stalin Rusya'sının Azerbaycan toprakları içinde bulunan Dağlık Karabağ'da bir Ermeni otonom bölgesi yaratma fikriyle patlak vermiştir. Ancak bu dönemde Dağlık Karabağ Azerbaycan'a bağlı bir bölge olmasına rağmen nüfusun çoğunluğunu Ermeniler oluşturmaktaydı. 1990'lı yıllardan sonra Sovyet Bloğu'nun siyaset sahnesinden silmesiyle Dağlık Karabağ Ermenistan egemenliğinde varlıklarını devam etmeyi talep etmiştir. Yani Krizin ana merkezi Güney Kafkasya'da konumlanan Karabağ'dır. 1988 yılında başlayan Dağlık Karabağ Sorunu Azerbaycan ve Ermenistan için yeni bir dönemin kapılarını aralamıştır.

Bildirinin amacı, Karabağ krizini dünden bugüne analiz edilmenin yanı sıra krizi tarihi bir bütünlük içerisinde ele alarak belirli bir perspektif sağlayabilmektir. Kriz tarihi olayların ışığı altında ve neden-sonuç ilişkisi bağlamında tarafların aldığı pozisyonlar da göz önünde bulundurarak incelenecektir. Bu bağlamda, ilk olarak "Karabağ" bölgesinin, jeostratejik ve jeoekonomik önemine değinilecektir. Bu minvalde, söz konusu bölgenin, taraflar için ne ifade ettiği etüt edilecektir. Ardından, her iki ülkenin karşılıklı olarak ileri sürdükleri tezler, Karabağ'ın demografik yapısı ve diğer muhtemel aktörlerin rolü ele alınacaktır. Daha sonra krizin çözümü noktasında atılan somut adımlar ve alınan sonuçlar ortaya konulacaktır. Bunun yanı sıra, bildirimizde, Dağlık Karabağ krizinin günümüzdeki mevcut durumu ve tarafların söz konusu çatışmadan nasıl etkilendikleri üzerinde durulacaktır. Öte yandan sorunun günümüzdeki aktörleri nedenleri ile beraber araştırılacaktır. Son olarak hala dünya gündemini işgal eden sorunun, maddi ve manevi açıdan taraflara kazandırdığı faydalar ve kaybettirdiği zararlar analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dağlık Karabağ, Kriz, Azerbaycan, Ermenistan

¹ Öğrenci, Bursa Teknik Üniversitesi, besratok@gmail.com

PANDEMİ SONRASI SAĞLIK GÜVENLİĞİ: KÜRESEL KRİZ YÖNETİMİ VE ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİ MODELLERİNİN YENİDEN ŞEKİLLENDİRİLMESİ

Ferhat SAGÜT¹

Yüzyılın güvenlik ortamı, sadece geleneksel tehditlerle değil, pandemiler gibi küresel ölçekte yıkıcı etkiler yaratan yeni nesil tehditlerle şekilleniyor. COVID-19 pandemisi, yalnızca bir sağlık krizi değil, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve siyasi sistemleri temelden sarsan, güvenlik paradigmalarını yeniden tanımlayan bir dönüm noktası oldu. Bu süreç, sağlık güvenliğinin artık ulusal ve uluslararası güvenlik politikalarının merkezinde yer alması gerektiğini acı bir şekilde gösterdi. Bu çalışma, pandemi sonrası dönemde sağlık güvenliğini yeniden düşünmeyi ve küresel kriz yönetimi ile iş birliği modellerine dair yeni bir çerçeve sunmayı amaçlıyor.

Pandemiler: Ulusal Sağlık Sistemlerinin Kırılganlığı ve Küresel Eşitsizlikler

Pandemiler, insan güvenliğini doğrudan tehdit eden ve toplumsal dayanıklılığı zorlayan benzersiz krizlerdir. COVID-19, birçok ülkenin sağlık sistemlerinin ne kadar kırılgan olduğunu ortaya çıkardı. Kaynak yetersizliği, kapasite eksikliği ve koordinasyon sorunları, pandemiyle mücadelede ciddi engeller oluşturdu. Ancak belki de daha çarpıcı olan, küresel ölçekte yaşanan eşitsizliklerdi. Aşıya erişimdeki adaletsizlik, zengin ve yoksul ülkeler arasındaki uçurumu derinleştirdi ve pandemiye karşı küresel mücadelenin başarısını riske attı. Bu eşitsizlikler, sağlık güvenliğinin sadece ulusal değil, küresel bir sorumluluk olduğunu bir kez daha hatırlattı.

Küresel Sağlık Güvenliğinde Uluslararası İş Birliği: Başarılar ve Eksiklikler

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) gibi uluslararası kuruluşlar, COVID-19 sürecinde bilgi paylaşımı, rehberlik ve koordinasyon sağlama gibi kritik roller üstlendi. Ancak, uluslararası iş birliğindeki eksiklikler ve bazı ülkeler arasındaki siyasi gerilimler, pandemiye verilen küresel tepkinin etkinliğini ciddi şekilde sınırladı. Bu bölümde, küresel sağlık güvenliğini güçlendirmek için yeni iş birliği modelleri öneriyorum. Bilgi paylaşımı mekanizmalarının şeffaflaştırılması, hızlı müdahale ekiplerinin oluşturulması ve ortak finansman sistemlerinin geliştirilmesi, gelecekteki krizlere hazırlıklı olmak için atılması gereken adımlar arasında yer alıyor.

Pandemi Sonrası Dönem İçin Uzun Vadeli Stratejiler

Pandemi sonrası dönemde sağlık güvenliğini güçlendirmek için radikal adımlar atılması gerekiyor. Erken uyarı sistemlerinin dijital teknolojilerle desteklenmesi, sağlık sistemlerinin dayanıklılığının artırılması ve küresel iş birliğinin daha etkin hale getirilmesi, bu stratejilerin temelini oluşturuyor. Ayrıca, sağlık güvenliğinin sadece bir sağlık meselesi değil, aynı zamanda ekonomik ve toplumsal güvenliğin de bir parçası olduğu gerçeği göz ardı edilmemeli. Ulusal hükümetler, sağlık sistemlerine daha fazla yatırım yapmalı ve uluslararası toplum, kaynakların adil dağıtımı konusunda daha aktif bir rol üstlenmeli.

Sonuç: Küresel Dayanışma ve Geleceğe Hazırlık

COVID-19 pandemisi, sağlık güvenliğinin sadece kriz anlarında değil, sürekli bir öncelik olarak ele alınması gerektiğini gösterdi. Bu çalışma, pandemilerin yarattığı çok boyutlu tehditleri analiz ederek, gelecekte benzer krizlerle daha etkin bir şekilde başa çıkabilmek için ulusal ve uluslararası düzeyde atılması gereken adımları ortaya koyuyor. Küresel dayanışma, sağlık krizlerinin yönetiminde vazgeçilmez bir unsurdur. Sağlık güvenliği, artık uluslararası güvenlik tartışmalarının merkezinde yer almalı ve bu alanda atılacak adımlar, insanlığın geleceği için hayati öneme sahip olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Pandemi Sonrası Dönem, Sağlık Güvenliği, Küresel Kriz Yönetimi, İş Birliği Modelleri, Ulusal ve Uluslararası Güvenlik*

¹ Öğrenci, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, sagutferhat89@gmail.com

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN TÜRKİYE’NİN GÜVENLİĞİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNDEKİ SABİTLERİN VE DEĞİŞKENLERİN ANALİZİ: HİTİT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Abdurrahman BÜKEL¹

Beyzanur İNAN²

Bu çalışma, Türkiye’de eğitim gören uluslararası öğrencilerin güvenlik algılarını analiz etmeyi ve bu algıları şekillendiren faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Hitit Üniversitesi’nde en az iki dönem eğitim almış 100 uluslararası öğrenciye uygulanan yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış anketler aracılığıyla öğrencilerin Türkiye’nin güvenliği hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Araştırmada, Türkiye’nin güvenlik kültürü ve gelişmelerine dair algılar, öğrencilerin kendi ülkeleri ile Türkiye’nin güvenlik sorunları arasındaki benzerlik ve farklılıklar değerlendirilmiştir. Uluslararası öğrenciler, hem kendi ülkelerindeki güvenlik anlayışını hem de Türkiye’deki güvenlik ortamını gözlemleme fırsatı buldukları için, onların bakış açıları Türkiye’nin güvenlik politikalarının dışarıdan nasıl algılandığını anlamak açısından önemli bir veri kaynağı sunmaktadır. Çalışmada, uluslararası öğrencilerin Türkiye’nin güvenlik politikaları, toplumsal olaylar ve güvenlik tehditleri hakkındaki düşünceleri analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları, uluslararası öğrencilerin güvenlik algılarının belirli sabitler ve değişkenler etrafında şekillendiğini ortaya koymuştur. Sabit faktörler arasında Türkiye’nin jeopolitik konumu, terörle mücadele politikaları ve uluslararası medyanın Türkiye hakkında sunduğu güvenlik anlatıları yer almaktadır. Bununla birlikte, bireysel deneyimler, Türkiye’de geçirilen süre, yaşanan toplumsal olaylar ve öğrencinin geldiği ülkenin güvenlik durumu gibi değişkenler, bireysel güvenlik algısını büyük ölçüde etkilemektedir. Örneğin, Türkiye’de uzun süre yaşayan ve yerel halk ile etkileşimde bulunan öğrenciler, güvenlik konusunda daha farklı bir bakış açısına sahip olabilmektedir. Buna karşın, Türkiye’yi yalnızca medyadan takip eden ya da kısa süreliğine gelen öğrenciler için güvenlik algısı daha yüzeysel kalabilmektedir. Bu araştırmanın sonuçları, Türkiye’nin güvenlik anlayışının uluslararası düzeyde nasıl algılandığını anlamaya katkı sağlamak ve üniversiteler ile kamu kurumları için önemli çıkarımlar sunmaktadır. Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin güvenlik algısını geliştirmek, yanlış algıları gidermek ve daha kapsayıcı bir güvenlik bilinci oluşturmak adına çeşitli eğitim ve bilgilendirme programlarının düzenlenmesi önerilmektedir. Ayrıca, Türkiye’nin uluslararası akademik cazibesini artırmak için öğrencilere yönelik güvenlik politikalarının daha iyi tanıtılması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu çalışma, güvenlik algısı konusunda bireysel ve toplumsal faktörlerin nasıl şekillendiğini anlamak açısından önemli bir katkı sunarken, ilerleyen dönemlerde farklı üniversitelerde benzer araştırmalar yapılmasına ve Türk literatürüne bu tarz çalışmalar yapılmasına da zemin hazırlayabilir.

Anahtar Kelimeler: *Türkiye’nin güvenlik algısı, uluslararası öğrenciler, Hitit Üniversitesi*

¹ Öğrenci, Hitit Üniversitesi, abdurrahmanbukel@hotmail.com

² Öğrenci, Hitit Üniversitesi, inanbeyzanur@gmail.com

SİBER TERÖRİZM BİR MİT Mİ? JOSHUA GREEN'İN ARGÜMANLARINI YENİDEN DÜŞÜNMEK

Melisa ÖZMEN¹

Teknolojinin hızla gelişmesinin etkileri yalnızca fiziksel dünyayla sınırlı kalmamakta, aynı zamanda çeşitli suçların siber uzayda gerçekleştirilebilmesine olanak sağlamaktadır. Bireyler, devletler ve devlet dışı aktörler çevrimiçi sistemlere giderek daha fazla bağımlı hale gelmekte ve bu sistemlerin kullanıcı sayısı artmaya devam etmektedir. Siber saldırıların düşük maliyetle geniş çapta etki sunması ve saldırıların gerçekleşeceği alanın anonim doğası saldırganların bu yöntemi tercih etmesini sağlamaktadır. Bu bağlamda siber terör, teröristlerin siber saldırılar yoluyla kritik altyapılara zarar verebileceği bir tehdit unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tür saldırılar baraj kapaklarının kontrolünü ele geçirme, askeri haberleşme sistemlerine sızarak yanlış bilgiler yayma, trafik ışıklarını devre dışı bırakma, bilişim altyapısını çökertme, ulaşım sistemlerini aksatma, finans ve bankacılık sektörünü felce uğratma gibi sonuçlar doğurabilmektedir (Sandılaç, 2022).

Dorothy Denning siber terörizmi "belirli bir politik veya sosyal amaca ulaşmak için bilgisayar ve bilgisayar sistemlerinin bireylere veya mallara zarar vermek, bir hükümeti ya da toplumu yıldırmak ve baskı altında tutmak amacıyla kullanılması" olarak tanımlamaktadır (İzzetgil, 2021). Desouza ve Hensgen benzer şekilde siber terörizmi "bilgi sistemleri aracılığıyla elektronik araçlar, bilgisayar programları ve diğer dijital iletişim biçimlerinin kullanılmasıyla ulusal denge ve çıkarları tahrip etmeyi amaçlayan, kişisel ve politik olarak motive edilmiş kasıtlı eylemler" şeklinde tanımlamaktadır (Desouza ve Hensgen, 2003). Joshua Green ise The Myth of Cyberterrorism adlı analizinde siber terörizmin var olmadığını ve üst düzey yöneticilerin korkma eğiliminde olduğu iki alan olan terörizm ve teknoloji birleştirilerek gereksiz bir panik yaratıldığını savunmaktadır (Green, 2001). Ancak bu görüş siber terörizmin olduğundan daha masum algılanmasına sebep olabilmektedir.

Günümüzde kritik altyapıların, devletlerin ve devlet dışı aktörlerin siber saldırıların hedefi haline gelmesi güvenlik endişelerini de beraberinde getirmektedir. Güvenlik endişelerinin haklılığını kanıtlar nitelikte olan Stuxnet virüsü, siber saldırıların küresel ölçekte yıkıcı etkilere yol açabileceğini gözler önüne sermiştir. Son yıllarda artan bu saldırılar siber terörizmin sanıldığı kadar abartılı bir kavram olmayabileceğini ve gerekli önlemler alınmadığı takdirde çok daha büyük zararlara yol açabileceğini göstermektedir. Bu nedenle siber güvenlik politikalarının güçlendirilmesi ve uluslararası iş birliğinin artırılması öncelikli bir hedef haline gelmelidir.

Çalışmanın sorusu; "Siber terörizm gerçek bir tehdit mi, yoksa medya ve politikalar tarafından abartılıyor mu?" olarak belirlenmiştir. Çalışmanın amacı ise siber terörün uluslararası güvenlik açısından ne ölçüde bir tehdit oluşturduğunu analiz etmek ve siber terörün bugüne kadar büyük çaplı saldırılarla kendini göstermemesinin olası nedenlerini tartışarak gelecekte nasıl bir gelişim gösterebileceğini ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: *Siber Güvenlik, Siber Terör, Küresel Siber Riskler.*

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, melozmen98@gmail.com

DÜNYA YETERLİ DEĞİL: ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE GÜVENLİK AÇISINDAN DEVLETLERİN UZAY KUVVETLERİ REKABETİ

Caner AKKAYA¹

İnsanlığın her türlü üretim ve tüketim alışkanlıklarındaki artışa bağlı olarak, kaynakların yetersizliği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, aktörler, yeryüzünün mevcut kaynaklarına ek olarak, farklı kaynakların arayışına girmiştir. İnsanlığın üretim ve tüketim ihtiyaçlarına ek kaynak oluşturacak alanlardan bir tanesi de uzay çalışmaları olarak anılan alandır. Uzay çalışmaları, günümüzde, güvenlik açısından ele alındığında oldukça geniş bir çalışma alanını kapsamaktadır. Diğer taraftan, uzay çalışmalarını güvenliğin dar anlamıyla ele alarak ve bu yöndeki gelişmeleri inceleyerek geleceğe dair kimi çıkarımlarda bulunulabilir. Güvenliği dar anlamıyla ele aldığımızda aktörlerin askeri unsurları üzerinden bir inceleme yapmak gerekmektedir. Uzay çalışmalarında birçok aktörün doğrudan askeri unsur olarak uzay kuvvetleri oluşturmaya yöneldiği görülmektedir. Uzay hukukuna göre uzay çalışmalarının, barışçıl amaçlar taşıması gerektiği gibi uzay alanı insanlığın ortak kullanım alanı olarak tarif edilmektedir. Bu durumda, aktörleri dar güvenlik anlayışı çerçevesinde uzay kuvvetleri oluşturmaya yönlendiren temel motivasyonun ne olduğu sorusu ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, aktörleri uzay kuvvetleri oluşturmaya iten temel motivasyonu tespit ederek geleceğe dair önerilerde bulunmaktır. Uluslararası ilişkiler, güvenlik çalışmaları ve uzay çalışmaları kapsamında bu tespitin ortaya konulması uzay çalışmalarında olası güvenlik tehditlerinin önceden tespit edilerek bertaraf edilmesi açısından önemlidir. Böylelikle gelecek uzay çalışmalarının, uluslararası hukuka uygun bir biçimde barışçıl amaçlara hizmet etmesi sağlanabilecektir. Bu çalışmada, hedeflenen tespitin gerçekleştirilmesi için aktörlerin uzay çalışmalarında dar güvenlik anlayışlarını ortaya koyan metinler incelenecektir. Dolayısıyla, çalışmada incelenecek aktörler uzay kuvvetleri oluşturmuş ya da oluşturmayı planlayan aktörlerdir. Örneğin, ABD'nin askeri unsurları içinde bir uzay kuvveti kurduğu bilinmektedir. Benzer biçimde, Türkiye, Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlı bir uzay komutanlığı kurma girişimini başlatmıştır. Dolayısıyla, ABD gibi uzay çalışmalarında tecrübeli aktörlerin yanı sıra Türkiye gibi görece yeni girişimlere sahip aktörler de incelemeye tabi tutulacaktır. Bahsi geçen aktörler ele alınırken öncelikle bu unsurların kuruluş metinleri, strateji belgeleri, kamuoyu duyuruları gibi resmi kaynaklar incelenmektedir. Bunlardan başka, konuya dair ikincil kaynaklar da çalışmada yer almaktadır. Bu kaynaklardan elde edilen verilerle kimi tespitlerde ve önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Uzay Çalışmaları, Uzay Güvenliği, Uzay Kuvvetleri*

¹ Dr., Bağımsız Araştırmacı, canerakkayaui@gmail.com

YAPAY ZEKANIN STRATEJİK ASKERİ YÜKSELİŞİ: İSRAİL’İN FİLİSTİN SALDIRILARINDA YAPAY ZEKA KULLANIMINA İLİŞKİN BİR ANALİZ

Emine ÇELİK¹

Yapay zekanın aktif çatışma ve savaş alanlarında bir kaldıraç olarak kullanımının dönüştürücü etkisi Ukrayna Rusya savaşıyla derinlemesine tartışılmaya başlanmıştır. Yıkıcı etkileri ise İsrail’in yapay zeka destekli sistemlerle Gazze’ye düzenlediği saldırılarda da açıkça görülmüştür. Yapay zeka sistemleri operasyonel etkinliği artırırken, özellikle sivil ölümleri ve yapay zeka destekli savaşın daha geniş ölçekte çıkarımları konusunda da etik ve insani kaygıları da artırmaktadır. Geline nokta yalnızca askeri teçhizat ve donanımsal ürünlerin yapay zeka sistemleriyle dönüştürülmesinin ötesinde verilerle kolluk kuvveti ya da sivil ayrımı gözetmeksizin yapılan saldırılar etik tartışmaları yeniden biçimlendirecektir. Küresel alanda jeopolitik kırılmalarla birlikte yapay zeka yönetiminin ahlaki ilkelerinin geliştirilememesi potansiyel olarak nükleer silah krizinin ötesinde insanlığın geleceği için varoluşsal bir risk olarak görülmelidir. Özellikle, bu çalışmada İsrail’in Gazze’de Lavender, Where’s Daddy, Depth of Wisdom ve Pegasus gibi yapay zeka destekli yazılımlarla operasyonlar düzenlemesi de bu perspektiften değerlendirilecektir. Ayrıca çalışmada Filistin özelinde veri odaklı ve yapay zeka tarafından yönetilen saldırıların, askeri operasyonlarını destekleyen biçimini de açık bir şekilde ortaya koyulacaktır. Bu bağlamda da çalışmada; İsrail’in yapay zeka destekli askeri stratejileri, Filistin’de yapay zeka kullanımının ortaya çıkardığı bölgesel ve küresel etkileri, hukuksal ve etik tartışmalara ek olarak uluslararası toplumun yapay zeka entegreli sistemlerin askeri kullanımına karşı geliştirebileceği politikalara değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Yapay Zeka, Asimetrik Savaş, İsrail, Filistin, Gazze*

¹ Dr., Bağımsız Araştırmacı, eminegvenilir@gmail.com

SİLAHLI DRONE ÇAĞI: HEDEFLİ SALDIRILAR, YAPAY ZEKA DESTEKLİ OPERASYONLAR VE ULUSLARARASI HUKUKUN GELECEĞİ

Yusuf DİNÇEL¹

Günümüzde silahlı insansız hava araçları (SİHA) modern savaş doktrinlerinde devrim yaratmış, hedefli saldırılar ve otonom operasyonlar ile devletlerin askeri kapasitelerini köklü şekilde değiştirmiştir. Drone teknolojisinin giderek yaygınlaşması, yalnızca büyük güçler tarafından değil, devlet dışı aktörler tarafından da kullanılabilir hale gelmesiyle, savaşların doğasını ve güvenlik algısını dönüştürmektedir. Özellikle yapay zeka destekli otonom sistemlerin askeri operasyonlarda kullanımı, savaş hukukuna dair önemli etik ve hukuki sorunları gündeme getirmektedir. Bu çalışma, silahlı drone savaşlarının askeri stratejilere, devletlerin güvenlik politikalarına ve uluslararası hukuka etkilerini ele almayı amaçlamaktadır.

İlk olarak, silahlı drone teknolojisinin tarihsel gelişimi incelenecek, özellikle ABD, Çin, Rusya ve Türkiye gibi ülkelerin bu alandaki yatırımları ve stratejik kullanımları üzerinde durulacaktır. Bunun yanı sıra, devlet dışı aktörlerin ve terör örgütlerinin drone kullanımının güvenlik dinamiklerini nasıl değiştirdiği analiz edilecektir. İkinci olarak, yapay zeka destekli drone sistemlerinin savaş alanındaki rolü ele alınacaktır. Hedef belirleme, otonom saldırılar ve insan müdahalesinin giderek azalması, bu sistemlerin etik boyutunu tartışmalı hale getirmektedir. İnsan faktörünün azalması, yanlış hedefleme riskini artırmakta ve savaşın geleneksel kurallarına meydan okumaktadır. Özellikle “karar alma döngüsünde insan faktörünün rolü” konusu, uluslararası hukuk perspektifinden büyük önem taşımaktadır. Üçüncü olarak, uluslararası hukuk bağlamında silahlı drone kullanımı incelenecektir. Mevcut savaş hukuku ve Cenevre Sözleşmeleri, hedefli saldırılar ve uzaktan yönetilen savaşlarla ilgili ne tür düzenlemeler sunmaktadır? Otonom silah sistemlerinin gelişimiyle birlikte yeni hukuki çerçevelere ihtiyaç duyulmakta mıdır? Devletlerin ve uluslararası kuruluşların bu alandaki mevcut ve potansiyel düzenlemeleri değerlendirilecektir. Özellikle Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Ceza Mahkemesi gibi kurumların bu konudaki tutumu analiz edilecektir. Son olarak, çalışmada geleceğe yönelik öngörüler sunulacak ve silahlı drone teknolojisinin gelişiminin nasıl bir güvenlik ortamı yaratabileceği tartışılacaktır. Savaşların giderek insan unsurundan bağımsızlaşması, yapay zeka ve robotik sistemlerin artan rolü, hukuki ve etik sınırların nasıl şekilleneceğine dair önemli ipuçları sunmaktadır.

Sonuç olarak, silahlı drone savaşlarının yaygınlaşması, uluslararası güvenlik dengelerini ve savaş hukukunu yeniden şekillendiren bir gelişmedir. Teknolojik ilerlemenin hızına yetişebilecek hukuki ve etik çerçevelerin oluşturulması, gelecekteki askeri çatışmaların doğasını belirleyecek en önemli faktörlerden biri olacaktır. Bu bağlamda, uluslararası iş birliği ve hukuki düzenlemelerin önemi giderek artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Yapay Zeka, Drone, Uluslararası Hukuk, Uluslararası Güvenlik.*

¹ Dr., Polis Akademisi Başkanlığı, dncl_10@hotmail.com

GLOBAL CYBERSECURITY ASSESSMENT

Ali Bilgin VARLIK¹

“Cyber-Security refers to the protection of networks and information systems against human mistakes, natural disasters, technical failures or malicious attacks.” Cyber-Security is “the application of security measures for the protection of communication, information, and other electronic systems, and the information that is stored, processed or transmitted in these systems with respect to confidentiality, integrity, availability, authentication and non-repudiation”. Although cyberspace is not limited to, but at its core consists of, a computerised environment, artificially constructed and constantly under development, majority of the cyber security violations occurs within the internet environment.

In order to have a general idea at which extend the global cyber security is The Global Cyber-Security Index-2024 (GCI-2024) (5th Edition) prepared by ITU (The International Telecommunication Union) provides sufficient information for making sound assessments. The fifth edition of the GCI measures 194 states and covers 83 questions, 20 indicators under five criteria: 1) Legal, 2) Technical, 3) Organizational, 4) Capacity development and 5) Cooperation. The study classifies the cybersecurity performance under five tiers: 1) T1 - Role-modelling, 2) T2 - Advancing, 3) T3 - Establishing, 4) T4 - Evolving, T5 - Building. The index scrutinises the global cybersecurity by six geographic regions [1) Africa, 2) Americas, 3) Arab States, 4) Asia Pacific, 5) Commonwealth of Independent States (CIS), and 6) Europa] and by country.

According to GCI-2024, the geographic distribution of the cybersecurity is as follows: 20 European states, 11 Asia Pacific states, 8 Arab states, 2 American states, and 5 African states meet the T1 - Role Modelling tier. Majority of the states which meet T2 - Advancing tier are from Europe, majority of the states which meet T3 - Establishing tier are from Africa, Americas and Asia Pacific. Majority of the states which meet T4 - Evolving tier are from Africa, Americas and the Arab states. . Majority of the states which meet T5 - Building tier are from Africa and Asia Pacific. Classification by states illustrates that 46 states meet T1, 105 states meet T3 and T4.

In order to provide cybersecurity states apply laws and regulations, and conduct technical measures. Throughout the world personal data protection regulations and privacy protection regulations enforce encompasses 78%, while the breach notification regulations 63% of the required level. Technical reassures vary from regions and from states, however Asia Pacific and the Europe are the leading geographic regions. Activities to detect, prevent, respond to and mitigate cyber threats and incidents take place in a variety of structures. Computer Incident Response Teams (CIRTs) are playing a key role in the cybersecurity ecosystem. As of 2024, 132 countries have a National Cybersecurity Strategy (NCS) up from 107 in 2020. 85 out of the 132 countries mostly European (%98), Arab (%64) and Asia Pacific (%61) states have a developed edition of NCS which address Critical Information Infrastructure (CII). As of 2024, 132 countries have an NCS, up from 107 in 2020.

Keywords: *Cybersecurity, information warfare, cyber threats, security*

¹ Assoc. Prof., Istanbul Arel University, bilginvarlik@gmail.com

UZAY VE GÜVENLİK TARTIŞMALARI: ÜÇ BOYUTLU GÜNCEL BİR ÇERÇEVE

İtir TOKSÖZ BULLENS¹

1957 yılında Sovyetler Birliği Sputnik 1 uydusunu uzaya ilk yolladığından bu yana, uzay-bazlı varlıklar/teknolojiler bir güvenlik konusu olarak addedilmektedir. Bu olay sonrası ortaya çıkan güvenlik ikilemi yalnızca iki süper güç arasında yaşanan uzay yarışını başlatmakla kalmamış, aynı zamanda da diğer devletlerin uzay faaliyetlerine başlamaları için de bir motivasyon teşkil etmiştir.

Bugün uzay-bazlı teknolojiler güvenliğin ulusal olsun, uluslararası olsun, küresel olsun pek çok düzleminde olmazsa olmaz katkısı olan varlıklar olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Devletler özellikle 1991 yılında ABD'nin Körfez Savaşındaki uzay bazlı teknolojilerin kullanılması sonrasında, uzayın ulusal güvenlik ile olan ilişkisini iyice kavramış durumdadırlar. Ayrıca uzayın farklı alanlardaki kullanımlarının da güvenlik ile olan ilişkisi askeri alanı aşmış, ekonomik, çevre, insani güvenlik gibi alanları da içine kapsama noktasına da gelmiştir. Uyduların ve sağladıkları hizmetlerin devlet ve devlet-dışı aktörler için yeri doldurulamaz kabiliyet sunuyor olması gözlerden kaçmamaktadır. Yani uzay ve uzay faaliyetleri dünyadaki güvenlik tartışmaları içine hızla nüfuz etmiştir.

Ancak uzayın dünyadaki güvenlik sistemi ile olan ilişkisi yanında uzay ve güvenlik ilişkisini iki ayrı çerçeveye daha oturtmak mümkündür. Bir taraftan farklı aktörlerin uzaya yolladıkları araçlar, uzun soluklu planlama süreçleri ve yüksek harcamalarla hayata geçirilebildikleri için ve elbette stratejik önemleri dolayısıyla kendileri de bir güvenlik nesnesi haline gelmişlerdir ve bu bağlamda uzay enkazı ya da ASAT testleri, uzay silahları konusunda tartışmalar içinde karşımıza çıkmaktadırlar. Diğer bir taraftan ise gezegenin ve gezegene dair insan dahil her unsurun uzaydan gelen tehditler karşısında kalabileceği bir durum olan gezegen savunması (planetary defense) konusunun da yakın zamanda gitgide daha çok çalışıyor hale gelmesini sağlamıştır.

Bu çalışma uzay ve güvenlik tartışmalarını güncel bir düzlemde değerlendirmek için bu 3 uzay-güvenlik boyutuna odaklanacak, realizm, liberalizm ve Kopenhag Ekolü (güvenlikleştirme) gibi uluslararası ilişkiler teorileri çerçevesinde bu tartışmaları teorik çerçeveye oturtmaya çalışacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Güvenlik, uzay rekabeti, uluslararası ilişkiler teorileri*

¹ Doktor Öğretim Üyesi, Doğu Üniversitesi, itirtoksoz@gmail.com

NATO 2025 LAHEY ZİRVESİ: BEKLENTİLER VE ZORLUKLAR

Hakan KARAASLAN¹

Murat DEMİREL²

Uluslararası sistemde Ukrayna Krizi ve Suriye Krizi gibi bölgesel ve küresel güvenliğin dinamiklerini şekillendiren gelişmeler karmaşık gidişatlarını korurken, ABD Başkanı Donald Trump'ın yeniden seçilmesinin ardından NATO'ya dair eleştirel görüşlerini ifade etmesi Trans-Atlantik ilişkiler açısından endişe verici bir hal almış, Avrupa güvenliği hususunda NATO'nun imkân ve kabiliyetlerinin ne anlam ifade ettiğini tartışmaya açmıştır. Öte yandan 2. Dünya Savaşı sonrasında Batı dünyası tarafından inşa edilen ve “kural-temelli liberal uluslararası düzen” şeklinde adlandırılan uluslararası sisteme yönelik başta Rusya ve Çin kaynaklı önemli tehdit ve meydan okumaların olduğu yine başta ABD olmak üzere Batılı ülkeler tarafından sıklıkla dile getirilir olmuştur. Küresel ve bölgesel güçlerin perspektifinden yeni bir dünya düzenine yönelik tahayyüllere ilişkin tartışmaların da son dönemde Uluslararası İlişkiler disiplininin gündemine oldukça yoğun bir şekilde gelmeye başladığı söylenebilir. Bu bağlamda, genel olarak var olan uluslararası düzenin devamını sağlayacak özel olarak da Avrupa-Atlantik coğrafyasında yer alan devletlerin güvenliğini ve istikrarını sağlamada önemli misyonlar üstlenmiş olan NATO'nun uluslararası güvenlik mimarisinin en önemli aktörlerinden biri olduğu bilinmektedir. Soru işaretleriyle dolu böyle bir süreçte NATO'nun Lahey'de Haziran 2025'te gerçekleştireceği zirve, uluslararası güvenlik ortamını şekillendiren temel istişare platformlarından birini teşkil edecektir. 45 ülkenin devlet başkanları, dışişleri bakanları ve savunma bakanlarını ağırlaması beklenen organizasyonun uluslararası sistem açısından önemli bir mesajı ortaya koyması beklenmektedir. Bu çalışma ilgili çerçevede NATO Zirvesinde ele alınması muhtemel konu başlıklarına giren politikadaki temel eğilimleri, ABD ve diğer NATO üyeleri arasındaki uzlaş ve fikir ayrılığı unsurlarını, bu kapsamda ortaya çıkan beklenti ve zorlukları analiz etmeyi hedeflemektedir. NATO üyelerinin savunma harcamaları ve yatırımları, aktif savunma kapasiteleri, Rusya'nın işgali sonrasında Ukrayna'ya desteğin sürdürülebilirliği gibi konuların tartışılmasının beklendiği zirvede büyük bir politika açılımı yapıp yapılmayacağı önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışma, bir yandan zirvenin tarihsel öneminin altını çizirken, zirve öncesinde ortaya çıkan beklenti ve zorlukları NATO üyelerinin farklı bakış açılarını ortaya koyarak analiz edilecek ve NATO'nun caydırıcılık ve kolektif savunma kapasitelerinin geleceğine dair sorgulamalarda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: NATO, Lahey Zirvesi, Uluslararası Güvenlik

¹ Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, hakankaraaslan@yyu.edu.tr

² Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, murat.demirel@nevsehir.edu.tr

DİE LİNKE VE NATO KARŞITLIĞI: ANTI-EMPERYALİST RETORİK Mİ, POPÜLİST SÖYLEM Mİ?

Suzan Ezgi KÖSALİ¹

Die Linke, Almanya’da sol bir muhalefet partisi olarak uzun süredir NATO karşıtı bir tutum sergilemektedir. Parti, anti-emperyalist bir çizgide Batı’nın askeri ittifaklarına karşı çıkarken, zaman içinde bu söylemde popülist unsurların da belirgin hale geldiği görülmektedir. Bu çalışmada, Die Linke’nin NATO karşıtlığını hangi argümanlarla savunduğu ve bu söylemin ne ölçüde popülist bir retorik içerdiği analiz edilmektedir. Çalışma kapsamında parti belgeleri, manifestoları, seçim kampanyaları ve sonuçları, medya söylemleri içerik ve söylem analizi yöntemleri ile incelenmiştir. Araştırmanın bulguları, Die Linke’nin NATO karşıtlığını “anti-emperyalizm”, “silahsızlanma ve barış”, “dayanışmayı esas alan politika”, “kolektif ve karşılıklı güvenlik”, “halkın ekonomik çıkarlarını korumak” argümanları üzerinden şekillendirdiğini göstermektedir. Bununla birlikte çalışma, Die Linke’nin NATO karşıtlığının salt ideolojik mi yoksa popülist bir strateji mi olduğu sorusuna yanıt ararken, sol popülizmin Almanya’daki yansımalarına da ışık tutmaktadır. Çalışmanın bulguları, popülist söylemin sadece sağ partilere özgü olmadığını, sol partilerin de özellikle güvenlik politikalarında popülist yaklaşımlar benimseyebildiğini göstermektedir. Die Linke, NATO’yu yalnızca emperyalist bir güç olarak tanımlamakla kalmayıp, Almanya’nın bağımsızlığını tehdit eden bir yapı olarak da sunmaktadır. Bu tür söylemler, popülizmin temel unsurlarından biri olan “halk-elit” karşıtlığını içinde barındırmaktadır. Ayrıca, parti NATO’nun Almanya’nın savunma harcamalarını artırdığı ve bu bütçenin sosyal harcamalara yönlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Askeri harcamaların halkın refahı pahasına artırıldığı vurgusu, ekonomik kriz dönemlerinde parti tarafından sıklıkla dile getirilen bir argümandır. Bu, klasik bir sol politika olarak görülse de, söylemin popülist unsurlar barındırdığı ve seçmenin ekonomik kaygılarına hitap etmeyi amaçladığı anlaşılmaktadır. Çalışma kapsamında, parti içindeki farklı yaklaşımlar da ele alınacak ve Sahra Wagenknecht’in Die Linke’den ayrılıp Bündnis Sahra Wagenknecht’i (BSW) kurması üzerinden sol popülizmin ve güvenlik politikalarının parti içi bölünmeleri nasıl derinleştirdiği analiz edilecektir. Çalışma, güvenlik politikalarının popülist bir perspektiften ele alınması, seçmen davranışları ve kamuoyunun militarist politikalar karşısındaki tutumlarını anlama açısından önem taşımaktadır. NATO karşıtı söylemlerin, ulusal egemenlik, sosyal adalet ve ekonomik bağımsızlık gibi temalar üzerinden nasıl şekillendiği, sadece Almanya’da değil, Avrupa genelinde de sol partilerin stratejilerini anlamak açısından değerli bir çalışma alanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Popülizm, Güvenlik, NATO, Almanya.

¹ Dr., Bağımsız Araştırmacı, ezgikosali@gmail.com

ABD’NİN ARKTİK POLİTİKALARINDA "KORUNMUŞ AMERİKA" YAKLAŞIMI

Ece GÜNEN¹

Korunmuş Amerika kavramı, Amerika Birleşik Devletleri’nin kendi güvenliğini sağlamak amacıyla kullanmış olduğu bir kavramdır. ABD’nin dış tehditlerden izole kalması gerektiğini öne süren bu kavram, ABD’nin jeopolitik konumu ve sahip olduğu askeri kapasitesine bağlı olarak izolasyonist politikalar içerir. Tarihsel olarak kavramın kendini göstermesi Avrupa müdahaleciliğine yönelik politikalar ile 1823 Monroe Doktrini’ne kadar uzanmaktadır. Monroe Doktrini, ABD’nin bulunduğu yarım kürede başat güç olarak hareket etmesi gerektiği fikrini güçlendirerek Avrupa ile olan ikili ilişkilere bağımlılığı azaltmış ve ABD’nin kendi kendine yeten bir güvenlik çemberi içerisinde varlığını sürdürmesini sağlamıştır. Birinci Dünya Savaşı’nın başlarında Amerika Birleşik Devletleri’nin küresel çatışmalara hatta ittifaklara katılmadaki isteksizliği ve bundan dolayı pasif duruşu, korunmuş Amerika kavramının içini doldurur nitelikte olmuştur. İkinci Dünya Savaşı’nda kavram sorgulanmaya başlasa da Soğuk Savaş ve sonrası güvenlik algısının da değişmesi ve genişlemesi ile günümüzde kavram kendini yeniden göstermeye başlamıştır.

Amerika Birleşik Devletleri, Kuzey Kutup Bölgesi (Arktik)’nde bulunan Alaska üzerinde hak sahibi olması nedeniyle başat Arktik aktörlerinden biridir. Soğuk Savaş zamanında Sovyetler Birliği’ne karşı savunma bölgesi olarak değerlendirilen Arktik, Amerika’nın ulusal güvenliğinin korunması açısından stratejik öneme sahiptir. Bu doğrultta Amerikan sınırlarının korunmasını birincil hedef belirlenmiştir (US Department of Defense, 2024). Bu çalışmada korunmuş Amerika kavramı hem stratejik hem de tartışmalı bir jeopolitik alan olarak küresel sistemde yer edinmiş olan Arktik bölgesi üzerinden ele alınmıştır. Soğuk Savaş döneminden beri kendi izolasyonist eğilimlerini güçlendiren ABD, günümüzde ise özellikle artan Rusya ve Çin eylemlerine karşın bölgesel askeri faaliyetlerini geliştirerek Arktik egemenliğini sağlamaya devam etmektedir. NATO, Arktik Konseyi gibi küresel işbirliği amacı güden oluşumlarda aktif rol alarak ortak güvenlik ve savunma anlayışı yönünde adımlar atmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Korunmuş Amerika, ABD, Arktik, Güvenlik, İşbirliği*

¹ Öğr. Gör., Çankırı Karatekin Üniversitesi, egunen94@hotmail.com

8 ARALIK'TAN ULUSAL DİYALOG KONFERANSI'NA: SURIYE'DE YENİ DÜZENİN İNŞASINDA AKTÖRLER, OLAYLAR VE BELİRLEYİCİLER

Emre ÇITAK¹

2011 yılından beri devam eden Suriye İç Savaşı'nda, daha sonradan milli bayram ilan edilen 8 Aralık 2024 tarihinde Heyet Tahrir eş-Şam (HTŞ) öncülüğündeki muhalif grupların Şam'a girmesi ve Beşar Esad'ın ülkeyi terk etmesiyle çatışma safhası kapanmıştır. İnsani, maddi ve manevi çok ciddi bir yıkımın ardından Suriye'nin eski günlerine dönmesi ve yeni bir düzenin oturması şüphesiz ki oldukça meşakkatli bir iş olacaktır. Suriye'de Geçici Hükümet, 29 Ocak 2025'te düzenlenen Zafer Konferansı'nda HTŞ lideri Ahmed eş-Şara Cumhurbaşkanı seçmiştir. Böylece 8 Aralık'tan beri kurulmaya çalışan yeni düzen, resmi bir otorite çerçevesinde oluşturulmaya başlanmıştır. Zafer Konferansı'nda 8 Aralık'ın milli bayram ilan edilmesinin yanı sıra Ahmed eş-Şara'nın konuşmasına yansıdığı üzere yeni bir anayasa yapılması, Esad dönemindeki tüm kurumların dağıtılması, Suriye'nin Suriyeli tüm unsurların birlikteliğiyle yeniden inşa edilmesi, bütün silahlı unsurların tek bir çatı altında toplanması, toprak bütünlüğünün korunması ve uluslararası diplomasi kanallarının etkin şekilde kullanılması gibi vurgular yapılmıştır. Sonrasındaki süreçte ise 25 Şubat 2025'te Suriye Ulusal Diyalog Konferansı'nın toplanması diğer bir önemli gelişme olmuştur. Konferansa farklı etnik ve inanç gruplarından 600 kişinin katıldığı açıklanırken, öne çıkan temel vurgu ulusal birlik ve birlikte inşa üzerine olmuştur. Ayrıca İsrail'in giriştiği işgale yönelik tepki ile birlikte toprak bütünlüğünün sağlanmasının temel amaçlardan biri olduğu ve merkezi kurumların tüm ülkeye yayılması gerektiği ifade edilmiştir. Konferans'a yönelik en ciddi tepkinin Kürt gruplardan geldiğini ifade etmek gerekmektedir. Halk Savunma Birlikleri (YPG) kontrolündeki Suriye Demokratik Güçleri'nin (SDG) henüz silah bırakmamış olması ve Demokratik Birlik Partisi'nin (PYD) iç savaş boyunca oluşturduğu Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'nin federalizm arayışı Kürt grupların Konferans'a davet edilmemesi sonucunu doğurmuştur. Bu çalışmada 8 Aralık sonrasında Suriye'de kurulmaya çalışılan yeni düzenle ilgili gelişmeler aktörler, olaylar ve temel belirleyiciler doğrultusunda ele alınacaktır. 13 yıllık iç savaşın ortaya çıkardığı insani, ekonomik, demografik ve kültürel yıkım bir yandan ciddi bir meydan okumayı oluştururken, diğer yandan siyasi istikrarın sağlanması ve çatışmalarının yeniden başlamaması Geçici Hükümeti'n en önemli sorumluluğu olarak öne çıkmaktadır. Ulusal Diyalog Konferansı'nda her ne kadar bağlayıcı olmasa da deklarasyona yansıyan kararlar, önümüzdeki süreçte Suriye'de hangi ilkeler kapsamında adımların atılacağı ve yeni anayasanın oluşturulacağı noktalarında ipuçları taşımaktadır. Bu çalışmada da güncel gelişmeler ışığında Suriye'nin geleceğine dair kapsamlı bir analiz ortaya konulmaya çalışılacak ve bölgesel-küresel aktörlerin bu süreçteki olası rollerine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Suriye İç Savaşı, Zafer Konferansı, Suriye Ulusal Diyalog Konferansı, HTŞ, PYD

¹ Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, emrecitak@hitit.edu.tr

TÜRKİYE’NİN IRAK SINIR GÜVENLİĞİNDE AKILLI GÜÇ POLİTİKALARI: CAYDIRICILIK VE İŞBİRLİĞİ DİNAMİKLERİ

Demet GÜNTAY UÇAR¹

ABD’nin 2003 yılında terörle mücadele gerekçesiyle Irak’a karşı başlattığı operasyon, ülkedeki siyasi birliğin yıkılmasına ve devlet sisteminin çökmesine yol açmıştır. Ortaya çıkan güç boşluğu PKK, IŞİD gibi terör örgütlerinin bölgedeki etkinliklerinin artmasına neden olmuştur. ABD’nin 2011 yılındaki kademeli çekilişinin ardından, bölgesel ve küresel güçlerin Irak’taki rekabeti büyük ölçüde vekâlet savaşları üzerinden şekillenmiş ve bu durum ülkede kaotik bir savaş ekosistemi oluşturmuştur. Türkiye’nin 1980’li yıllardan bu yana etkin şekilde mücadele ettiği PKK terör örgütü de bu durumun yarattığı boşluktan faydalanarak bölgede etkin bir rol oynamaya başlamıştır.

Türkiye, ulusal güvenliğine yönelik tehditleri engellemek amacıyla çok boyutlu bir sınır güvenliği politikası izlemektedir. Bu politikalar; modüler beton duvarlar, hat boyu gözetleme kameraları, devriye yolu, insanlı/insansız gözetleme kuleleri, insansız hava araçları (İHA) ve uzaktan komutalı silah sistemlerini içeren entegre sınır güvenlik sistemi, jandarma ve askeri birliklerin operasyonel faaliyetleri, küresel ve bölgesel aktörlerle yapılan istihbarat paylaşımı gibi bir dizi stratejiyi içermektedir. Türkiye’nin Irak sınırının güvenliği, bölgedeki kaotik güvenlik durumu nedeniyle mevcut politikalardan farklı ve daha sofistike bir yaklaşımı zorunlu kılmaktadır.

Türkiye, Irak’la arasındaki yaklaşık 560 kilometrelik sınır hattının güvenliği sağlamak için akıllı güç stratejisi izlemektedir. Akıllı güç yaklaşımı, sert ve yumuşak güç unsurlarının bir arada kullanılmasını içermektedir. Caydırıcılık ve iş birliği dinamiklerini kapsayan bu strateji, terörle mücadeleye odaklı askeri operasyonlar, bölgesel ve küresel aktörlerle iş birliği süreçleri, altyapı ve kalkınma temelli projeler gibi çok boyutlu yöntemlerle şekillenmektedir. Sınır güvenliğini sağlamak için izlenen bu politikaların, risklerin ve fırsatların bir arada olduğu bir coğrafyada bulunan Türkiye’nin geleneksel güvenlik anlayışının özü olarak kabul edilebilecek; risklerin bertaraf edilmesi ve istikrarın tesis edilmesi anlayışıyla uyumlu olduğu düşünülmektedir.

Çalışma, Türkiye’nin Irak sınır güvenliğini sağlamak için uyguladığı politikaları akıllı güç stratejileri doğrultusunda açıklamayı amaçlamaktadır. Irak sınır güvenliği yalnızca Türkiye’nin istikrarı için değil aynı zamanda bölgesel ve küresel sistemin istikrarı için de önemlidir. Türkiye’nin bölgede uyguladığı stratejilerin analiz edilmesine odaklanan bu çalışmanın, Türkiye’nin güvenlik politikalarının anlaşılabilirliğinin artmasının yanı sıra güvenlik çalışmaları literatürüne de katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir. Çalışma kapsamında, sınır güvenliği stratejileri ve akıllı güç politikalarına ilişkin mevcut literatür taranacak, açık kaynaklardan elde edilen raporlar ve resmi belgeler incelenecektir. Nitel araştırma yöntemlerine dayalı bu analizin politik karar alıcıların karar alma süreçlerine ışık tutabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sınır Güvenliği, Terörle Mücadele, Akıllı Güç, Caydırıcılık, İş Birliği*

¹ Dr., Milli Savunma Üniversitesi, guntayd@gmail.com

DENİZ GÜVENLİĞİNE PSİKOLOJİK YAKLAŞIMLAR: JACQUES LACAN'IN PERSPEKTİFİNDEN BİR BAKIŞ

Meysune YAŞAR¹

Uluslararası ilişkilerde deniz güvenliği literatürü ağırlıklı olarak klasik realizmin etkisi altındadır. Bu çalışma klasik realizmin baskın olduğu deniz güvenliği temasını psikolojik bir temelde karşılaştırmalı bir yöntemle ele almaktadır. 21. Yüzyıl yalnızca karada değil, denizlerde de tehditlerin genişlediği ve çeşitlendiği bir dönemi ifade etmektedir. Rekabetin hızla arttığı ve buna paralel olarak silahlanmanın da gün geçtikçe kendini daha fazla gösterdiği deniz alanları askeri, siyasi ve hukuki zeminde önemli tartışmaların odağındadır. Bu tartışmalar ağırlıklı olarak devlet, rekabet ve askeri güç üzerinden yapılırken; bilhassa artan rekabetin ve devlet rolünün ele alınmasında farklı analiz birimlerine olan ihtiyaç artmaktadır. Bu noktadan hareketle çalışma devletlerin deniz alanlarında yürüttüğü faaliyetlere dair psikoloji temelli bir okuma yapmayı hedeflemektedir. Bu okuma centre of the security, aim, emotion and focus temaları üzerinden yapılırken, psikolojik bakışın bu temaları nasıl ele aldığı tartışılmaktadır. Bu tartışmada kavramsal çerçeve Jacques Lacan'ın geleneği olan ontolojik güvenlik perspektifi temelinde oluşturulmaktadır. Klasik realizm birey, devlet ve sistem düzeylerinde analiz birimleri oluşturmakta ve nihai hedefi denizlerde elde edilecek güç üzerinden ele almaktadır. Klasik realizmin devlet merkezli, ittifaklara ve güç kazanımına dayalı ve dahası askeri inşa süreçlerine odaklanan bakış açısını deniz güvenliği üzerinden yeniden ele almak ve denizlerde psikolojik inşa süreçlerini analiz etmek çalışmanın odağıdır. Bu analizde Lacan'ın üzerinde durduğu arzu nesnesi ve bu nesnenin ortaya çıkardığı kaygı durumu merkezi bir konuma sahiptir. Lacan'ın analiz evreni olarak kullandığı imaginary, real ve symbolic kavramları öznenin farklı düzeylerde sahip olduğu kimlik birimlerine atıfta bulunmakta ve bunların ne anlama geldiği sorusuna cevap aramaktadır. Çalışma bu düzeyleri deniz güvenliği temelinde analiz ederek devletlerin denizlerle olan ve realizmin klasik bakışını aşan ilişkisini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla çalışma, denizleri ele almada klasik realizmin hakimiyetini irdelerken, denizlerin de tıpkı kara parçaları gibi güvenlik / güvensizlik inşası süreçlerinden geçtiğini iddia etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Klasik Realizm, Deniz Güvenliği, Jacques Lacan, Psikoloji, Güvenlik*

¹ Dr. Öğretim Üyesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, meysune.yasar@gmail.com

RECONCILIATION IN A DIVIDED INDIA

Mirza Asmer BEG¹

India today is standing at a critical juncture in its history as an independent, democratic and secular country. Majority of people in India profess the faith of Hinduism. Its largest minority are Muslims; whose numbers are so big (more than 200 million) that they make India a home to the largest Muslim population in the world, after Indonesia. Muslims are largely poor and they are the most backward socio-economic group in the country. The Muslims of India face in 2025, a depressing situation not dissimilar to the ones they faced in 1857 and 1947. The old order was gone and they did not know how to meet the challenges of the new and unfriendly one. Against this backdrop, our country is riven with an ascendant Hindu nationalism, which has further pushed the Muslims and other minorities to the margins. Majoritarian politics feeds on the persecution of minorities and the politics of victimhood. The situation is so serious that many scholars feel that this trend could have disastrous consequences for the unity and integrity of the country in the long run. A serious thought needs to be given to this state of affairs and urgent remedial action is the call of the times.

It is against this backdrop, that this paper proposes measures to work for reconciliation between the two communities- Hindus and Muslims in India. We propose to strengthen the deep roots of democracy, secularism and multiculturalism in India society, which somehow got enfeebled in the recent past. We understand that these constitutional ideals can form the basis of reconciliation in our society. The shared history of independent India, in which both the communities have contributed significantly, would form the basis of our dialogues to create reconciliation.

Keywords: *India, Muslims, reconciliation*

¹ Prof. Dr., Aligarh Muslim University, asmerbeg@rediffmail.com

REGIONAL IMPLICATIONS OF SECURITY DYNAMICS OF SOUTH ASIA AFTER US WITHDRAWAL FROM AFGHANISTAN

Adeel IRFAN¹

Ashfaq AHMAD²

The U.S. departure from Afghanistan in 2021 triggered major security changes throughout South Asia, the advent of new geopolitical issues, and increasing regional dangers. This research examines the ramifications of American forces leaving by exploring Afghanistan's stability across South Asia and its regional relationships. The extremist groups took off when the American military withdrew from Afghanistan where ISIS-K and optimized Taliban were its master builders. Immediately after their military takeover of Afghanistan, the Taliban faced persistent militant assaults posed by ISIS-K forces as well as other enemy forces. ISIS-K attacks in Afghanistan and its growing influence across Pakistan and Central Asia are the products of that instability. Once U.S. forces departed, Tehreek-e-Taliban Pakistan (TTP) opened more cross-border operations that brought significant security threats to Pakistan.

With U.S. forces gone, the Tehreek-e-Taliban Pakistan (TTP) embarked on additional cross-border militant operations that created serious security threats for Pakistan. India fears the return of the Taliban profoundly because it sees Afghanistan in the future as a likely militant such as a broader attack on India. These security issues prompted India to engage strategically with Russia and Iran to build the defense architecture of the future. To protect CPEC, China actively strengthens its military presence in Afghanistan and prevents Uighur militant groups from establishing strongholds in western China. The volatile situation in Afghanistan brings Iran three major challenges: the influx of Afghan refugees along with bordering security threats and persisting conflicts with the Taliban military operations. Through its operations across Afghan border areas, ISIS-K has stepped up security dangers to Uzbekistan and Tajikistan.

The difficulties facing cooperation do not impede potential opportunities that exist between the regions. Various South Asian nations hold an opportunity to cooperate through joint counter-terrorism programs and shared intelligence with border security partnerships. Through its role, the Shanghai Cooperation Organization serves as an organization that can promote dialogue and stability throughout Afghanistan. Economic projects together with trade agreements would assist Afghanistan's stabilization process while integrating it into the regional economic system. The research approach involves a combination of case study analysis, policy review, and content analysis. It includes reports from the United Nations, Shanghai Corporation Organization, intelligence agencies, news agencies like BBC, Al Jazeera, Reuters, and thinktank like RAND Corporation, and the Council of Foreign Affairs (CFR).

The paper argues that the U.S. withdrawal from Afghanistan created new security complexities and global uncertainties, yet it permits South Asian countries to reconfigure their relations in the region. The three strategic areas of diplomatic partnership along with security collaboration with economic development initiatives will provide the basis for enduring regional stability while diminishing both terrorist risks and political instability across the area.

Keywords: South Asia, US Withdrawal, ISIS-K, CPEC, Afghan refugees.

¹ Assistant Professor, University of Sargodha, adeel.irfan@uos.edu.pk

² Assistant Prof. Dr., Department of Politics and International Relations (DPIR) University of Sargodha 40100, Punjab, Pakistan, danalyst@hotmail.com

TRANSNATIONAL SECURITY THREATS AND GLOBAL CHALLENGES WITH A FOCUS ON THE MIDDLE EAST

Maedeh AEINI¹

With modern times, transnational security threats are one of the leading concerns in the international relations field. Transnational threats such as terrorism, criminality, and humanitarian crises continue to impact global security. The research for this paper targets the investigation of transnational security threats within the Middle Eastern context, in addition to enduring crises in middle eastern nations posing important threats towards regional and international security.

The Middle East, due to its geographical position, religious and ethnic heterogeneity, and complex political and social dynamics, has always been seen as a security threat hub around the globe. In this essay, based on qualitative analysis methods and using both field data and secondary sources, the growth of transnational threats in the region and their effects on global affairs will be studied. In addition, it will analyze the responses of various countries and international agencies to these challenges, and make recommendations on how to improve international and regional security.

The study shows that increased awareness of transnational threats and globalization can potentially reduce the negative impacts of Middle Eastern crises on global security. Additionally, following up on the economic and social dimensions of these threats and their impact on global political and security trends can help policymakers design appropriate responses to face the challenges.

Keywords: *Transnational security threats, Middle East, International security*

¹ Researcher, Allameh Tabatabaei, aeinimaedeh@gmail.com

SHIFTING DYNAMICS IN THE SOUTH CAUCASUS: DOMESTIC, REGIONAL, AND INTERNATIONAL INFLUENCES

Qasem Osuli ODLU¹

Yaser HASHEMZADEGAN²

The South Caucasus has faced a variety of challenges since the collapse of the Soviet Union, significantly influencing its regional security dynamics. Key developments such as the First Karabakh War, the establishment of the OSCE Minsk Group (which facilitated Western involvement in South Caucasus security affairs), the rise of Nikol Pashinyan to power, the Second Karabakh War, and the ongoing Ukraine war have all shaped the region's political landscape and power distribution. This study aims to assess the future trajectory of regional security by anticipating potential events that are likely to impact its dynamics. The central research question explored is how domestic, regional, and international factors will influence the South Caucasus' security order in the near future? Domestically, Armenia's internal political landscape has the potential to significantly impact regional security. Opposition groups such as the Armenian Revolutionary Federation (Dashnaktsutyun) and nationalist factions, which are backed by Russia and oppose Pashinyan's conciliatory policies, could alter the region's stability. If these groups come to power, they may adopt a more aggressive and revisionist stance against the current regional status quo, thereby reshaping the security order. On a regional level, the implementation of the Zangezur Corridor could further strengthen the Western orientation of regional countries while simultaneously reducing Russia's influence over the South Caucasus' security configuration. This corridor is not only an economic project but also a geopolitical factor that could shift power dynamics in the region. Internationally, two key developments are expected to have a profound impact on regional security. First, the outcome of the Ukraine war will determine Russia's ability to project power in the South Caucasus. If a ceasefire agreement between Russia and the United States is reached, Moscow could redirect its focus and resources toward the region, potentially altering the regional balance of power in its favor. This study employs qualitative methods to analyze these hypotheses and assess the potential shifts in the South Caucasus security landscape.

Keywords: *Regional Order, Balance of Power, Russia, Zangezur Corridor*

¹ Assistant Professor, Allameh Tabatabai University, Iran, ghasem.osuli@gmail.com

² Ph.D Student, University of Tehran, yaserurmu@gmail.com

TERRORISM AND REGIONAL SECURITY IN THE MIDDLE EAST: EXAMINING THE IMPACT OF TERRORIST GROUPS ON STATE SECURITY POLICIES IN IRAN, SAUDI ARABIA, AND TURKEY

Yeganeh MOLAVI¹

Terrorism remains one of the most pressing security challenges in the Middle East, affecting national stability, regional cooperation, and international relations. The rise of transnational terrorist organizations such as ISIS and Al-Qaeda has compelled states in the region to adapt their security policies and counterterrorism strategies. This paper examines how terrorism has shaped the security agendas of three key regional actors—Iran, Saudi Arabia, and Turkey—each of which has experienced and responded to terrorist threats in distinct ways.

Iran has long positioned itself as both a target and an actor in the fight against terrorism. While Tehran has actively combated groups like ISIS in Iraq and Syria, it has also been accused of supporting non-state armed groups such as Hezbollah and various militia forces in the region. These complex engagements have influenced Iran's national security policies, leading to heightened military involvement in regional conflicts and an emphasis on asymmetric warfare strategies.

Saudi Arabia, as a major regional power, has faced significant threats from extremist groups, particularly Al-Qaeda and ISIS. The kingdom has implemented extensive counterterrorism measures, including the establishment of the Mohammed bin Nayef Center for Counseling and Care, aimed at rehabilitating former extremists. Additionally, Saudi Arabia has strengthened its military and intelligence cooperation with Western allies and regional partners. However, the country has also been criticized for policies that may have indirectly contributed to radicalization, such as the promotion of ultraconservative religious ideologies.

Turkey's counterterrorism approach has been shaped by both domestic and external threats. The country has faced ongoing attacks from ISIS and Al-Qaeda-linked groups, as well as from the Kurdistan Workers' Party (PKK), which Ankara designates as a terrorist organization. Turkey's response has included military interventions in Syria and Iraq, crackdowns on suspected terrorist networks, and an increased security presence within its borders. However, its counterterrorism efforts have also been complicated by geopolitical tensions, particularly its relations with NATO allies and regional actors such as Syria and Russia.

This study employs a qualitative methodology, drawing on policy analysis, case studies, and discourse analysis of official statements and strategic documents. By comparing the counterterrorism strategies of Iran, Saudi Arabia, and Turkey, this research aims to highlight the variations in state responses to terrorism and their broader implications for regional security dynamics. The findings suggest that while all three states recognize terrorism as a critical security threat, their approaches are shaped by ideological, political, and strategic considerations. Iran relies on asymmetric warfare and proxy groups, Saudi Arabia emphasizes intelligence cooperation and rehabilitation programs, and Turkey pursues military interventions and internal security crackdowns.

Understanding these divergent strategies is crucial for assessing the evolving nature of regional security in an era of transnational threats. This research contributes to the broader security studies literature by demonstrating how terrorism not only disrupts national stability but also reshapes regional security architectures. The paper also offers insights into the potential for greater counterterrorism cooperation among Middle Eastern states, despite their differing political agendas and security priorities.

Keywords: *Terrorism, Middle East Security, Non-State Actors*

¹ Researcher, Allameh Tabatabai University, Iran, yeganehmolavi256@gmail.com

SECURITY- DEMOCRACY DILEMMA AND THE ETHICS OF DEMOCRATIC POLITICS IN A FEDERATION: CASE STUDY OF BALUCHISTAN'S CRISIS

Houma Siddiqi¹

Saliha Waseem²

This qualitative research investigates the security-democracy dilemma and the ethics of democratic politics within federations, using the crisis in Balochistan, Pakistan, as a case study. The study explores how security imperatives and elite power consolidation hinder the democratic integration of ethnically and politically fragmented regions into the federal structure. Balochistan currently represents a complex challenge for the Pakistani federation, where tribal elites engage in deeply parochial politics, vying for dominance over federal and provincial resources. Analysis of public discourses and speeches of these actors reveals their strong expectation that the state will allow them to use brute coercive methods to establish themselves as the legitimate authority in the province, echoing British support for the Khan of Kalat. These elites show minimal concern for the welfare of ordinary citizens, but with the rise of grassroots social movements, they have begun to incorporate popular grievances into their political agendas, not as a commitment to democratic reform but as a means to retain the hegemonic status quo.

Keywords: *Security-Democracy Dilemma, Federalism in Pakistan, Grassroots Movements and Elite Politics*

¹ Dr., National Defence University, Islamabad, houmasiddiqi@ndu.edu.pk

² Master Student, National Defence University, Islamabad, salihawaseem.01@gmail.com

MIDDLE POWERS IN INTERNATIONAL PEACEKEEPING: THE CASE OF BRAZIL

Segâh TEKİN¹

Zehra KORKMAZ KÖKDERE²

Brazilian participation in international peacekeeping predates the United Nations (UN) foundation. Following its contribution to the reestablishment of security and public order after the Leticia Dispute in South America in the 1930s by the League of Nations, Brazil has participated in UN peacekeeping missions since its contribution to the UN's first peacekeeping mission in the organization's history. Nevertheless, during the emergence of the country as a middle power in the last decades, Brazil's contribution to the field has become a stable part of its foreign policy priorities, and allocated human resources and budget have expanded. The distinction between peacekeeping and peace enforcement has deepened in the post-Cold War period in global politics. In parallel with the discussion on the legal and ethical possibility of unilateral humanitarian interventions, NATO member states are leading the peace enforcement missions. At the same time, the countries of the global South are mainly engaged in peacekeeping activities. Under this division with Brazil's traditional foreign policy of non-interventionism and peaceful resolution of conflicts, Brazil, as a middle power from the South, has revealed an increasing interest in assuming a leading role in international peacekeeping. Within this scope, based on the academic literature on the foreign policies of middle powers and their approach to international peacekeeping, as well as first-hand and second-hand resources regarding Brazilian involvement in international peacekeeping, this paper explores the reasons behind and goals of Brazil's traditional involvement in UN peacekeeping, as well as Brazil's current goals in continuing and extending this policy. The paper demonstrates that despite the country's long history of participation in international peacekeeping, it has been actively, albeit selectively, participating in peacekeeping activities. Brazil has mainly deployed its troops in peacekeeping missions prioritizing Lusophone countries, the Caribbean, and the Middle East, with which Brazil has historical and demographic ties. This paper demonstrates that Brazilian participation in international peacekeeping has been a traditional component of Brazilian foreign policy; however, the emergence of Brazil with an assertive foreign policy agenda during the last decades has intensified its interest in peacekeeping.

(The paper is based on research funded by Necmettin Erbakan University, Coordinatorship of Scientific Research Projects (no. 23SBA36001).

Keywords: *Brazil, Peacekeeping, Middle Power, United Nations*

¹ Assoc.Prof., Necmettin Erbakan University, segahtekin@erbakan.edu.tr

² Res.Asst., Necmettin Erbakan University, zkorkmaz@erbakan.edu.tr

AB'NİN İKLİM VE GÜVENLİK GÜNDEMİ: EKOLOJİK BİR PERSPEKTİFE DOĞRU MU?

Ayfer GENÇ YILMAZ¹

Bu çalışma, Avrupa Birliği'nin (AB) iklim değişikliği ve güvenlik arasındaki ilişkiye yönelik yaklaşımının söylemsel düzeydeki evrimini incelemektedir. Bu bağlamda, çalışma kapsamında AB'nin geleneksel bir iklim güvenliği söyleminden yeni bir ekolojik güvenlik perspektifine geçişi sorgulanmaktadır. AB resmi dokümanlarının analizi, çalışmaya göre, biyoçeşitlilik, direnç ve çevre suçlarıyla mücadelede giderek artan bir vurgu olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bakımdan, söylemsel düzeyde AB'nin ekoloji merkezli bir güvenlik yaklaşımına doğru potansiyel bir hareketi olabileceği ve bu geçişi anlamakta, çevresel suçlarla mücadelenin önemli bir rol üstlendiği argümanı analiz edilmektedir. Çalışmada, AB'nin çevre suçlarıyla mücadelesinin pratikte iklim güvenliğinden ekolojik bir güvenlik perspektifine geçişi işaret edip etmediği sorunsallaştırılmaktadır. Metodolojik olarak AB'nin resmi belgeleri, raporları ve stratejilerinin söylem analizi yöntemiyle incelenmesine dayanılmaktadır. Bu belgelerdeki anahtar kavramlar, temalar ve söylemsel örüntüler analiz edilerek, AB'nin iklim güvenliği ve ekolojik güvenlik yaklaşımları arasındaki farklılıklar ve geçiş noktaları belirlenmeye çalışılmıştır. AB, çevresel bozulmanın güvenlik sonuçlarını kabul etmede ilerleme kaydetmiş olsa da, ekosistemleri referans nesneler olarak tanımada tereddüt etmeye devam etmektedir. Makale, ekolojik güvenliğe tam bir geçişin, gezegenin refahını temel bir güvenlik sorunu olarak önceliklendirmeyi gerektirdiğini savunmaktadır.

Anahtar kelimeler: İklim güvenliği, ekolojik güvenlik, Avrupa Birliği, çevre suçları, söylem analizi, biyoçeşitlilik, direnç.

¹ Doç. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi, ayfergenc@gmail.com

İKLİM MÜLTECİLERİ VE ULUSLARARASI HUKUK: MEVCUT ÇERÇEVE VE GELECEK PERSPEKTİFLERİ

İlgin ANIL¹

Emin HASHIMOV²

Sanayi Devrimi sonucu sosyo-ekonomik anlamda gerçekleşen gelişimler, bir yandan insanlığın refahını geliştirirken, diğer bir yandan da iklim değişimlerinin ve çevresel tahribatın zeminini hazırlayarak insanlığın varoluşunu tehdit edecek süreçlerin kökenini oluşturmaktadır. Bilim ve teknolojinin gelişimi ile birlikte üretim ve tüketim artışının sonucu kaynakların bilinçsiz kullanımı çevre sorunların küreselleşmesine sebep olmuş, yaşanan iklim değişikliği risklerinin zamanla artması uluslararası aktörlerin ve toplumların haklarını, ekonomik ve çevresel alanda olumsuz yönde etkilemektedir. Çevre sorunlarının ilk zamanlar etkileri yerel bazlı görülürken çevre tahribatının artması sonucunda zamanla ulusal, hatta sınır aşan bir mesele haline gelmesi, Uluslararası Hukuk literatürüne Çevre Hukuku kavramının dahil edilmesinde itici bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Yaşanan bu sorunların çözümünde ancak küresel etmenlerle sağlanabilmesini ve uluslararası hukukun etkisi ile gerçekleştirilebileceği görülmüştür. 19.yüzyıldan günümüze kadar gerçekleşen iklim kaynaklı afetlerin yaşandığı bölgelerde, insanların yaşam şartlarının zorlaşması üzerine kitlesel göçler yaşanmış, zamanla artan iklim sorunu, zorunlu göçlerin gerçekleşmesine zemin hazırlamıştır. 2000'li yılların başında artan çevre sorunları sonucunda Birleşmiş Milletler, iklimsel nedenlerle zorunlu göç edenlerin iltica taleplerinin ülkeler tarafından redd edilmesi durumu göz ardı edilemeyecek hal almış, Teitiota Davası, İklim Mülteciliği kavramının gündeme gelmesine neden olmuştur. Fakat, Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşmesi içeriği itibariyle mültecilik kavramını sadece savaş, zulüm veya politik baskılarla sınırlaması, İklim Mülteciliği kavramına ilişkin tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada yaşanan iklim ve çevresel sorunlar sonucunda gerçekleşen zorunlu göçe ilişkin yapılan iltica talepleri ve uluslararası hukuktaki mevcut iklim mülteciliği kavramının mevcut çerçevesi, iklim mülteciliği kavramının uluslararası anlaşmalar açısından yeri antlaşma metinlerinin ilgili kısımları incelenmiş, çözüm mekanizmaları örnek olaylar üzerinden karşılaştırmalı analizi yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiş ve gelecek perspektiflerine ilişkin küresel ve toplum temelli çözümci yaklaşımlar derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İklim Mülteciliği, Göç, Çevre Sorunu, Uluslararası Hukuk.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, aniligin7@gmail.com

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, emnhshmv@outlook.com.tr

SINIR ÖTESİ ÇATIŞMALAR: YAKIN GELECEKTE SU KRİZİ

Gözdenur AYCIBİN¹

Erhan GÜMÜŞ²

İnsanlık tarihinde yenilenemeyen rezervler devletlerarasında mutlak suretle çatışma veya işbirliklerine zemin hazırladığı görülmektedir. Petrol, doğalgaz gibi rezervler bunların başını çekerken yakın gelecekte devletlerin karşı karşıya kalacağı en önemli krizin su olacağı öngörülmektedir. Su sınırlı, ikamesi olmayan, iklim değişiklikleri, gelişen teknoloji ve nüfus artışına paralel olarak olumsuz etkilenen kaynaktır. Devletlerarası stratejilerde su faktörü etkili olsa da dünya su protokolü gibi işbirliklerinin yasal bağlayıcılığı olması önlemlerin başında sayılabilir. Doğal rezerv zengini Ortadoğu bölgesinde İran, Irak, Katar, Kuveyt, Suudi Arabistan, Suriye gibi ülkeler sınır ötesi çatışmalara sahne olduğu bilinmektedir. Enerji arz güvenliği ve sürdürülebildiği kapsamında devletlerin dış politikalarının şekillenmesi ve aralarındaki işbirliğinin artması sürdürülebilir çevre politikalarına da zemin hazırlamaktadır. Çalışmamızda sınır ötesinde yaşanan çatışmalar ve Ortadoğu bölgesinde enerji potansiyeli incelenerek yakın gelecekte su krizi üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Enerji Politikaları, Enerji Arzı, Çatışma, Ortadoğu, Su Krizi.

¹ Doktora Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, gozdenuraycibin@gmail.com

² Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, erhang@comu.edu.tr

GÜVENLİK TEHDİTLERİ (SUÇ, DOĞAL AFETLER) VE KENTLERİN BU TEHDİTLERE KARŞI DAYANIKLILIĞI

Kemal ASİLTÜRK¹

Bu çalışma, kentlerin karşı karşıya olduğu güvenlik tehditlerini ve bu tehditlerle başa çıkma yöntemlerini incelemektedir. Kentler, insanın toplumsal, ekonomik ve kültürel anlamda şekillendiği merkezlerdir. Weber'in tanımlamasıyla kent, ekonomik faaliyetlerin yoğunlaştığı, ticaretin ve iş bölümünün önemli olduğu, belli bir ölçüde siyasal özerkliğe sahip ve karmaşık sosyal ilişkilerin geliştiği bir yerleşim birimidir. Kentler, farklı toplumsal grupları bir araya getirerek kültürel ve ekonomik etkileşimlerin yaşandığı, sosyal normların şekillendiği organizasyonlar olarak tanımlanır. Ancak artan nüfus, plansız yapılaşma ve teknolojik gelişmeler modern kentlerin çeşitli güvenlik sorunlarıyla karşılaşmasına yol açmaktadır. Kent dayanıklılığı, güven içinde yaşama garantisi temel alınarak, sadece suç oranlarının azaltılmasını değil, aynı zamanda doğal afetlerden sosyal dengesizliklere kadar geniş bir yelpazede risklerin önlenmesini de kapsar. Günümüz kentlerinde güvenlik sorunları denildiğinde doğal afetler, suç oranlarındaki artış, terör tehdidi, sosyal eşitsizlikler ve altyapı eksiklikleri gibi pek çok konu gündeme gelir. Bu araştırmada, kentleşmenin doğurduğu güvenlik risklerini ve bu risklere karşı çözüm yollarının ele alınması hedeflenmektedir. Kentlerin dayanıklılığını artırma ve mevcut durumlarını iyileştirme programları ile birlikte suçun önlenmesine odaklanma, sosyal uyumun sağlanması, altyapı sorunlarının giderilmesi ve huzur içinde yaşanabilen bir kent oluşturma gibi çok boyutlu çözümler içermektedir. Çalışma kapsamında kentleşme sürecinin getirdiği sosyal, ekonomik ve fiziksel tehditler analiz edilecek, bu tehditlerin toplum ve bireyler üzerindeki etkileri değerlendirilecektir. Çalışmada, fiziksel tehditler (doğal afetler ve altyapı sorunları) ile sosyo-ekonomik tehditler (suç oranlarının artışı, yoksulluk ve sosyal uyumun bozulması) ve bu tehdidin toplumsal yapısı ile birey üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Ayrıca güvenli kente yönelik teorik çözümler ve çerçeve çözüm önerileri sunulacaktır. Araştırmada, kentlerin büyümeleri için altyapı hizmetlerinin sürdürülebilir şekilde geliştirilmesi, toplumsal uyumun desteklenmesi ve akıllı şehir teknolojilerinin varlığı vurgulanacaktır. Suç önleme teorilerinden Kırık Camlar Kuramı, Rasyonel Tercih Kuramı ve Suç Deseni Kuramı gibi yöntemler incelenecek, güvenlik tehditlerine karşı fiziksel, sosyal ve ekonomik boyutları içeren bütüncül bir yöntem önerilecektir. Kentlerdeki güvenlik sorunlarına ilişkin genel bir bilincin oluşturulması amacıyla, doğal afetlerden kaynaklanan risklerden, suç ve sosyal huzursuzluklara kadar geniş bir yelpazede değerlendirmeler yapılmıştır. Bununla birlikte, kentlerin karşılaştığı sorunlar karşısında güvenliği sağlamak için mevcut teoriler ele alınıp çözüme yönelik öneriler sunulmaktadır. Kentlerin güvenliği, sadece düşük suç oranları ile değil, aynı zamanda krizlere hazırlıklı olması, toplumsal uyumun desteklenmesi ve büyümenin sürdürülebilirliğini sağlama kapasitesiyle ölçülmektedir. Çalışma, modern kentlerin güvenlik sorunlarına yönelik özet bir anlayış sunarak çözüm yollarını iyileştirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, Kent Güvenliği, Dayanıklı Kent, Suç, Doğal Afetler

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, asilturkemal@gmail.com

ÇEVRESEL GÜVENLİK YAKLAŞIMLARINDA İKLİM FAKTÖRÜ

Başak ÇİÇEK¹

Çiğdem PEKAR²

Soğuk Savaş sonrası yeni güvenlik anlayışlarının oluşması güvenliğin genişleme ve derinleşme sürecine hız kazandırmıştır. Bu eksende çevrenin güvenlikle bağlantısı ilk olarak 1970’li yıllardan itibaren kaynak kıtlığı ve çatışma arasındaki ilişkisinin kurulmasıyla literatüre girmiştir. Çevresel güvenliğin net bir tanımının olmaması, farklı yaklaşımlar içerisinde analiz edilerek farklı tanımlamaların yapılmasına yol açmıştır. Çalışmanın amacı, küresel etkisi nedeniyle en önemli tehditlerden biri olan iklim değişikliğinin, çevresel güvenlik yaklaşımlarında nasıl ele alındığını ortaya koyabilmektedir.

Bu çalışma da ilk olarak çevre-güvenlik bağlantısı, Toronto Okulu ve ENCOP Projesi çalışmalarına yer verilerek analiz edilmeye çalışılacaktır. İkinci bölümde, iklim değişikliğinin tarımsal bozulmalar, göç, doğal afetler ve doğal kaynakların tükenmesi başta olmak üzere küresel etkileri iklim değişikliğinin çatışma ile olan bağlantısına değinilerek su ve gıda güvenliği üzerindeki etkilerine yer verilecektir. Son bölümde küresel iklim değişikliğinin, çevresel güvenlik yaklaşımları içerisindeki rolü ve etkisinin farklı referans nesneleri ve tehditler ekseninde nasıl analiz edildiği tartışılacaktır. Bu bağlamda iklim değişikliğinin nasıl bir tehdit unsuru olarak algılandığı, çözümüne yönelik uygulanan politikalar ve sonuçlarına yönelik cevaplar aranacaktır. Bu kapsamda konuya ilişkin incelenecek yaklaşımlar, geleneksel güvenlik, ortak güvenlik, insani güvenlik ve ekolojik güvenlidir.

Küresel iklim değişikliğinin, post-modern yaklaşımlar içerisinde geliştiği ve uluslararası sistemde en önemli güvenlik tehditlerinden biri olduğu düşünülmektedir. Örneğin, iklim krizin çevresel kıtlık ve çatışma arasındaki en önemli sorunlardan birini su kaynakları oluşturmaktadır. Küresel iklim krizinin artan etkileriyle belirli nehirler üzerinde kontrol sahibi olmak ve bu su kaynaklarına erişim, çatışmaların ana nedenlerinden birini oluşturmaktadır. Mısır-Etiyopya, Nil; İsrail-Ürdün, Ürdün; Hindistan ve Bangladeş Ganj nehirleri üzerindeki anlaşmazlıklar gelecek çatışmaların su savaşlarından ortaya çıkacağına yönelik çalışmaların artmasına yol açmıştır. İklim krizinin su kaynakları üzerinde etkisi ve sürdürülebilir şekilde kullanılmaması gıda güvenliği üzerinde de tehdit çarpanı oluşturmaktadır. Küresel iklim değişikliğinin, çevresel güvenlik yaklaşımlarındaki tartışmalar ve çalışmalarından etkilendiğini söylemek mümkündür. Farklı referans nesneleri merkeze alınarak tanımlamalar yapılmasına rağmen çalışmada tüm yaklaşımların dünya düzeninin sağlanmasında ekolojinin önemi noktasında birleştiği, iklim değişikliğine yönelik yaklaşımlar ekseninde uygulanan ve amaçlanan politikalar geliştirildiği iddia edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Güvenlik, İklim Değişikliği, Geleneksel Güvenlik, Ortak Güvenlik, İnsani Güvenlik, Ekolojik Güvenlik

¹ Yüksek lisans öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, basakk.cicekk@hotmail.com

² Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, cbilezikci@comu.edu.tr

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE GÜÇ MÜCADELESİ: TRUMP YÖNETİMİNİN ARKTİK BÖLGESİNE YAKLAŞIMI

Yusuf Zakir BASKIN¹

Dünyanın geleceğini yakından ilgilendiren iklim değişikliği konusunda birçok farklı alanda çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmalar, iklim değişikliğinin çevre, toplum, ekonomi ve güvenlik alanları üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Yapılan çalışmalar iklim değişikliğinin bölgesel ve küresel etkilerinin muhtemel olduğunu göstermektedir. Bu etkiler genellikle iklim değişikliğinin neden olabileceği çevresel felaketler, iklim göçleri, ekonomik sorunlar ve yaşam şartlarının değişmesi konusunda şekillenmektedir. İklim değişikliğinden en çok etkilenmesi beklenen bölge ise Arktik bölgesidir. İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin yanı sıra Arktik bölgesinde buzulların eriyişine bağlı olarak yeni ticaret yollarının oluşması ve doğal kaynakların keşfedilmesi bölgenin jeopolitik önemini giderek arttırmaktadır. Keşfedilen doğal gaz ve petrol kaynakları ile yeni ticaret yollarının oluşması başta ABD, Çin ve Rusya olmak üzere Arktik Konseyi üyesi ülkelerin de bu konuda dikkatini çekmektedir. Bu çalışma Arktik bölgesinin artan jeopolitik önemi çerçevesinde ABD Başkanı Trump'ın Arktik bölgesine yönelik önceki dönem politikaları ile günümüz politikalarını incelemektedir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılarak ABD hükümetinin resmî belgeleri, Trump dönemine ait Arktik Bölgesine yönelik yayınlanan raporlar incelenmiştir. Çalışma, Arktik Bölgesinin ABD dış politikasında nasıl ele alındığını ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu hedef, iklim değişikliğinin uluslararası ilişkiler, dış politika ve güvenlik konusundaki etkisini de göstermeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmanın önemi iklim değişikliği, jeopolitik, güvenlik ve dış politika konularını birleştirerek stratejik ve güncel bir konuyu ele almasıdır. Bu çalışmada, uluslararası sistemde devletlerin güç kazanmayı amaçlayarak hegemonya motivasyonu ile hareket ettiklerini savunan Saldırgan Realizm (Offensive Realism) teorisinden faydalanılmıştır. Bu teoriye göre devletler dış politika, askeri ve ekonomik alanlarda agresif bir politika izlerler. Devletler stratejik çıkarlarını ve güvenliklerini maksimize etmek için saldırgan davranabilirler. Nitekim ABD Başkanı Trump'ın izlediği politikalar bu teorisin temel varsayımlarıyla uyumaktadır. Elde edilen veriler ABD Başkanı Trump'ın çevre koruma politikalarından geri durarak ABD'nin enerji bağımsızlığını güçlendirmeyi, ekonomik gücünü arttırmayı, rakip hatta müttefik olarak gördüğü devletlere karşı üstünlük sağlamayı amaçladığı görülmüştür. ABD Başkanı Trump'ın Arktik bölgesinde yaşanan iklim değişikliğine, çevresel endişeden ziyade ekonomik ve stratejik bir perspektifle yaklaştığını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Güvenlik, Dış Politika, Realizm, Arktik

¹ Dr. Öğretim Görevlisi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi, yusuf.zakir.baskin@gmail.com

GÜVENLİKTE POPÜLİZM: DEĞİŞEN KOŞULLAR DOSTLAR ARASINDA DİYALOĞU NASIL ETKİLER

Enes ERGÖRENLER¹

Elif ÇETİN²

Popülizm, yirmi birinci yüzyılın kilit politik kavramlarından birisi olmakla birlikte bu kavrama ilişkin çoğu tanımın ve akademik çalışmanın yerel dinamiklere odaklanarak gelişmesine bağlı olarak Uluslararası İlişkiler disiplininde dış politika-güvenlik-popülizm ekseninde sınırlı sayıda araştırmanın olması dikkat çekmektedir. Mevcut literatürdeki çalışmalar popülizm-güvenlik ilişkisini daha ziyade ulusal ve yerel olaylar, olgular, gelişmeler ve sorunlar üzerinden ele almaktadırlar. Bu çalışma ise, popülizmin ve popülist söylemin özellikle siyasi kriz dönemlerinde devletler arası ilişkilere olan etkisini analiz etmekte ve bu şekilde literatüre katkı sunmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, Türkiye’deki üç büyük siyasi parti olan AKP’nin, CHP’nin ve MHP’nin liderlerinin, 2010 ve sonrasında ABD’ye yönelik kullandıkları söylemleri inceleyerek bu söylemlerin içeriklerindeki temel vurgu noktaları tespit edilip müttefikler arasındaki ilişki dinamikleri değişirken farklı siyasi liderlerin söylemlerinde popülizmi nasıl kullandıklarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. İlgili analiz, her iki ülke ilişkilerini 2010 ve sonrası dönemde derinden etkilemiş olan ve bu anlamda dönüm noktası kabul edilebilecek gelişmeler ekseninde geliştirilmektedir. Bu açıdan, örneğin, Türkiye’nin iç siyasi dinamiklerini olduğu kadar uluslararası platformdaki güvenlik önceliklerini de sarsan ve yeniden biçimlendiren 2016 senesindeki darbe teşebbüsü ve sonrasında kullanılan siyasi söylemler incelenmektedir. Ek olarak, Türkiye için bölgesel güvenlik sorunları olarak kabul edilebilecek Orta Doğu’yu ilgilendiren terör sorunları ve Amerika Birleşik Devletleri’nin konu ile ilişkisi ve Türkiye’nin savunma sistemleri, Türkiye’nin Rusya ile olan ilişkisi ve NATO’daki yeri gibi konular da Türkiye’deki ilgili siyasi parti liderlerinin söylemlerde farklı zamanlarda ve biçimlerde kendilerine yer bulmuşlardır. Bu konu başlıkları da ilgili çalışma kapsamında gerçekleştirilen analizin temas ettikleri arasında yer almaktadır.

Popülizm kavramının tanımı üzerinde literatürde net bir fikir birliği bulunmamakla birlikte, ilgili çalışmamıza Kurt Weyland’ın “politik strateji olarak popülizm” kavramı ve Jutta Weldes’in ulusal çıkar teorisi ışık tutmaktadır. Teorik çerçevesini bu şekilde belirlemiş olduğumuz bildirimizde, siyasi liderlerin bir dış politik aktöre yönelik olarak popülizmi kullanım biçimlerini ve ulusal stratejik öncelik olarak söylemlerinde hangi husus veya hususları vurguladıklarına yönelik bir analizi gerçekleştirerek sonuçlarını sunmayı hedefliyoruz. Siyasi söylemlerin içerik analizinde kullanılan veriler devlet ve siyasi parti internet siteleri, güvenilir Türkçe ve İngilizce haber siteleri, siyasi aktörlerin hedef kitleleri ile dolaysız iletişim sağlama amacıyla kullandıkları X/Twitter gibi sosyal medya platformları ve odaklanılan üç siyasi parti liderin basında çıkmış röportajlarından temin edilmiştir. Bu çalışmanın temel varsayımı, ulusal çıkar algısındaki değişimlerin, güvenlik gündemini ve popülizmi siyasi strateji olarak kullanan liderin/liderlerin müttefik/dost varsayılan devlete yönelik söylem stilini değiştirdiği yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Popülizm, ulusal çıkar, Türkiye, ABD, siyasi söylem

¹ Öğrenci, Yaşar Üniversitesi, enesergorenler@outlook.com

² Doç. Dr., Yaşar Üniversitesi, elif.cetin@yasar.edu.tr

ONTOLOJİK GÜVENLİK, DUYGULAR VE TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİNDE GÜVENLİK SÖYLEMLERİ

Erman ERMİHAN¹

Güvenlik çalışmaları, devletlerin dış politikadaki davranışlarını açıklarken genellikle rasyonel çıkarlar ve maddi tehditler üzerine odaklanmaktadır. Ancak son yıllarda ontolojik güvenlik yaklaşımı, devletlerin sadece fiziksel varlıklarını değil, kimliklerini ve öz-anlatılarını da koruma çabası içinde olduklarını öne sürmektedir. Bu bağlamda, duygular devletlerin güvenlik politikalarını nasıl oluşturduğuna dair kritik ipuçları sunmaktadır. Bu çalışma, Türkiye-AB ilişkilerinde duyguların nasıl mobilize edildiğini ve farklı dönemlerde güvenlik söylemlerinin nasıl şekillendiğini incelemektedir. AKP iktidarında Türkiye'nin Avrupa ile ilişkilerinde üç farklı dönemde (Avrupa ile yakınlaşma, uzaklaşma ve pragmatik işbirliği) güvenlik söylemlerinin hangi duygularla (umut, hayal kırıklığı, öfke, korku vb.) inşa edildiği analiz edilmektedir. Özellikle popülist söylemlerin ve liderlerin güvenlik kaygıları çerçevesinde nasıl bir duygu siyaseti yürüttükleri değerlendirilmektedir. Çalışma, duyguların ve ontolojik güvenlik kaygılarının, dış politikadaki kriz anlarında nasıl harekete geçirildiğini tartışarak, Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde güvenlik algılarının ve popülist siyasetin kesişim noktalarını açığa çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, çalışma popülizm ve güvenlik ilişkisi başlığıyla kesişmekte ve güvenlik çalışmalarına duygular ve ontolojik güvenlik perspektifinden yeni bir bakış açısı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Ontolojik Güvenlik, Duygular ve Dış Politika, Türkiye-AB İlişkileri, Güvenlik Söylemleri, Popülist Siyaset*

¹ Dr., Kadir Has Üniversitesi, ermanermihan@gmail.com

TERS GÜVENLİKLEŞTİRME VE ÇATIŞMA ÇÖZÜMLERİ: ANALİTİK BİR İNCELEME

Fahriye KESKİN KARAGÖL¹

Bu çalışmanın ele aldığı temel husus, ters güvenlikleştirme yaklaşımının çatışma çözümü disiplini ile olan kavramsal bağlantılarını ortaya koyarak ters güvenlikleştirme yaklaşımına analitik bir katkı sunmaktır. Bu tür bir araştırmayı gerekli kılan sorunsal ise, ters güvenlikleştirme yaklaşımının sadece algılar ve söylemler üzerinden ele alınmasının yetersiz olduğu düşüncesidir. Bu sebeple sorunları mevcut şartlar ve normatif değerleri de dikkate alarak ele alan çatışma çözümleri yöntemlerinden de faydalanılan bir analizin daha tutarlı ve istikrarlı sonuçlar ortaya çıkaracağı bu çalışmanın ortaya koyduğu temel düşüncedir. Dolayısıyla ters güvenlikleştirme yaklaşımı bağlamında sadece algıların yeterli olmadığını savunan bu çalışma, ters güvenlikleştirme ve çatışma çözümü yaklaşımlarının kavramsal bağlantıları ve işlevsel yönlerinin dikkate alınmasını ve bu şekilde her iki disiplin arasında bir köprü oluşturularak teorik açıdan yetersiz görülen ters güvenlikleştirme yaklaşımının desteklenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda “algılar üzerine odaklanan ve bu yönüyle tutarlı bir analiz için yetersiz kuramlaştırılmış ters güvenlikleştirme yaklaşımına çatışma çözümü teknik ve uygulamaları nasıl katkı sağlayabilir?” ve “referans nesnelerinin gerileyişi ters güvenlikleştirme için bir sebep mi yoksa sonuç mudur?” temel araştırma sorularıdır. Çalışmada, ters güvenlikleştirme ile çatışma çözümü disiplini arasında karşılıklı olarak birbirini besleyen unsurlarının bulunduğu öne sürülmektedir. Özellikle de çatışma çözümü tekniklerinin “olması gerektiği gibi” uygulanmasının, ters güvenlikleştirmenin istikrarı açısından oldukça önemli olduğu sonucuna varılmaktadır. Sadece söylem ve algıların yetersiz olduğunu vurgulayan çalışma hem bağlamın hem de çatışma çözümleri mekanizmaları ile (özellikle sorun tanımlama) desteklenen bir ters güvenlikleştirme çabasının daha istikrarlı olacağını savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Güvenlikleştirme, Ters Güvenlikleştirme, Çatışma Çözümü*

¹ Dr., Bağımsız Araştırmacı, keskin.fahriye@gmail.com

TRAJEDİ, MELODRAMA VE ULUSLARARASI GÜVENLİK

Ali Fuat BİROL¹

Uluslararası güvenlik politikaları, genellikle stratejik çıkarlar ve rasyonel karar alma süreçleri üzerinden analiz edildiği düşünülmesine rağmen, söz konusu güvenlik politikalarının yalnızca nesnel tehdit değerlendirmeleriyle değil, aynı zamanda güçlü anlatısal ve duygusal çerçeveye ilişkili olduğu görülmektedir. Bu anlatısal ve duygusal çerçeve, güvenlik politikalarının şekillendirilmesi ve toplumsal kabul görmesi için kritik bir rol oynar. Devletler ve siyasi aktörler, güvenlik tehditlerini anlamlandırmak, belirli politikaları savunmak ve halkın desteğini mobilize etmek için anlatılar oluşturur. Bu anlatılar, aynı zamanda güç ve ahlak arasındaki kaçınılmaz ilişkiyi de içinde barındırır. Gücün nasıl meşrulaştırıldığı, ahlaki gerekçelerle nasıl temellendirildiği veya bu iki kavram arasındaki gerilimin nasıl şekillendiği, anlatının merkezinde yer alır. Bu ilişkiyi daha derinlemesine inceleyebilmek için trajedi ve melodrama kavramları önemli bir bağlam sunar; çünkü her iki anlatı biçimi de bireylerin ve toplumların güç ile ahlak arasında nasıl konumlandığını, bu gerilim karşısında hangi anlatısal ve etik çerçeveleri benimsediğini anlamamıza yardımcı olur.

Klasik Realizmin önemli isimleri olan Hans J. Morgenthau ve Reinhold Niebuhr düşünceleriyle şekillenen klasik realizmin trajik anlatısı, uluslararası siyasette güç ve ahlak arasındaki gerilimi dengeleyen bir çerçeve sunarken, devletlerin ulusal çıkarlarını ahlaki iddialar üzerinden mutlaklaştırmaması gerektiğini vurgular. Trajedide, güç ile ahlak arasında keskin bir ayrım değil, karmaşık bir gerilim vardır ve bu gerilimin sonucu olarak, güç her zaman etik açmazlar içermektedir. Elisabeth Anker, *Orgies of Feeling: Melodrama and the Politics of Freedom* (2014) adlı çalışmasında, ABD'nin 11 Eylül sonrası dış politika söyleminin melodramatik yapısını incelerken, güvenlik politikalarının duygular (öfke, korku, empati) üzerinden melodramatik anlatı aracılığıyla rasyonelleştirildiğini göstermektedir. Melodram, klasik trajediden farklı olarak, siyasal olayları iyi ve kötü arasındaki ahlaki savaşlar olarak çerçeveleyen bir anlatı biçimi olarak, güvenlik politikalarının meşrulaştırma biçimini değiştirmektedir. Trajedi, bireylerin etik ikilemlerle yüzleşmesini ve ahlaki ölçülülüğü teşvik ederken, melodram, güvenlik politikalarını meşrulaştıran daha net ve kutuplaşmış bir dil kullanma eğilimi gösterdiği görülmektedir. Günümüz uluslararası politik bağlamın bu eğilimi yansıttığı ve güvenlik politikalarını ahlaki bir bağlama oturtan melodramatik söylemlerle şekillendiği söylenebilir. Bu bağlamda melodramatik anlatı ise, gücü ahlaki bir gereklilik olarak sunarak trajedinin içerdği etik gerilimi ortadan kaldırır ve güvenlik politikalarını realist zorunluluktan, ahlaki bir zorunluluğa dönüştürür. Bu noktadan hareketle, bu çalışma güvenlik politikalarının realist paradigmasını trajediden melodram anlatı biçimlerine kayış bağlamında yeniden düşünmeye çalışarak, uluslararası güvenlik ile duygusal ve anlatısal bağlamını yeniden düşünme ihtimallerini tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Trajedi, Melodram, Uluslararası Güvenlik, Realist Uluslararası İlişkiler*

¹ Doktor Öğretim Üyesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, afuatbirol@nevsehir.edu.tr

TRAVMANIN KUŞAKLARARASI İLETİMİ: GEÇMİŞİN GELECEKTEKİ GÜVENLİK ALGILARI ÜZERİNDEKİ YANSIMALARI

Gülşah ÖZDEMİR¹

Travmanın nesiller arası aktarımı, bir neslin yaşadığı travmanın psikolojik ve duygusal etkilerinin sonraki nesillere aktarıldığı süreci ifade eder. Bu aktarımın mekanizmaları psikolojik, sosyal ve biyolojik faktörleri içeren karmaşık ve çok yönlü olabilmekte ve bir toplumun ulusal kimlikleri ve güvenlik algılarını şekillendirebilmektedir.

Ulusların tarihsel geçmişlerinde maruz kaldıkları travmatik olaylar, onun güvenlik önceliklerini ve diğer uluslar ile ilişkilerini etkileyerek dış politika kararlarını önemli ölçüde yönlendirebilmektedir. Bu anlamda tarihi ve kolektif travmalar, günümüzde ulusların toplumsal dayanıklılık ve uzlaşma potansiyelini etkileyebilmekte; küresel sahnedeki devletlerarası etkileşimlerinde ve güncel güvenlik meselelerinde travmaların etkilerinin daha belirgin hale geldiği görülmektedir. Travmanın nesiller arası aktarımı ise hem bireysel hem de kolektif karar verme süreçlerini etkileyerek farklı şekillerde tezahür edebilmektedir. Öyle ki, Holokost İsrail'in dış politikası, güvenlik stratejilerini ve diğer uluslarla olan etkileşimlerini şekillendirirken, benzer şekilde, sömürgecilğin travması sömürge sonrası ülke kimliği noktasında Hindistan, Afrika ve Latin Amerika gibi ülkelerin dış politika kararlarını etkilemeye devam etmektedir. Ülkelerin soykırım ve sömürgecilik gibi geçmiş travma kaynaklarının gelecekteki güvenlik algıları ve dış politika kararları üzerindeki etkisini araştırdığımız çalışma, “seçilmiş travma” teması üzerinden, tarihsel yenilgiler gibi geçmiş şikayetlerin çağdaş saldırganlığı haklı çıkarmak için nasıl harekete geçirilebileceğini de ele almaktadır.

Tarihsel mirasların çağdaş güvenlik politikası oluşturmayı nasıl etkilediğini ortaya koyma noktasında, devletlerarası hakikat ve uzlaşma komisyonları gibi çabalar önem arz etmektedir. Böylesi bir yaklaşım toplumların geçmişleriyle uzlaşmalarına yardımcı olarak daha güvenli ve uyumlu bir gelecek inşasını teşvik edebilecektir. Bununla birlikte, siyasi kazanç için tarihsel anlatıların manipüle edilmesi, bu çabaları baltalayabilecek bir güvenlik sorunu yaratabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, Tarihsel Travma, soykırım, sömürgecilik, güvenlik algıları

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Balıkesir Üniversitesi, gulsah.ozdemir@balikesir.edu.tr

DEBATES ON SOCIAL PROFILE OF WATCHMEN: FROM MARGINALIZATION TO EMPOWERMENT OF URBAN POOR

Selin DİNGİLOĞLU¹

The present paper examines the reinstatement and implications of the neighborhood watchmen system in Turkey with the Law on the Neighborhood Watchmen, enacted in June 2020, particularly in the context of criminalization and securitization of urban poverty. The Law has been the subject of public criticism due to its legal ambiguities and the discretionary powers granted to watchmen, which have been argued to normalize arbitrary practices, discretionary violence, and legal impunity. Concurrently, the academic discourse has predominantly centered on its implications for the restructuring of security institutions, within the broader context of regime transformation, particularly concerning authoritarianism, in both domestic and global context. However, this narrow focus on macro-political frameworks may overlook the social matrixes that the watchmen system is introduced to and functions in. In the parliamentary sessions in which the law was negotiated, several concerns regarding the social profile of the watchmen were expressed, which can be summarized as follows: critics argue that the watchmen are often recruited from the lower orders of society and are portrayed as having a "criminal tendency". This has given rise to concerns that they may easily integrate into local networks of petty crime and engage in arbitrary acts of violence against citizens, particularly targeting marginalized groups. There are also concerns about the educational background and insufficient vocational training of the watchmen compared to regular law enforcement officers, which is viewed as a primary reason for their potential for arbitrary violence. Critics highlight the broader socioeconomic context, noting that high youth unemployment and economic crises drive young individuals, particularly those from poorer backgrounds, to accept positions as watchmen. The watchmen are thus perceived as potentially embodying a "lumpen" character, a term denoting impoverished and marginalized youths who may be easily provoked to violence.

The social profile of the watchmen has been the subject of much criticism, due to its intertwining of issues of criminalization, inadequate training, socioeconomic desperation, and the potential for violence. This paper discusses these criticisms and concerns regarding the social composition of the watchmen in terms of sociological theories of underclass marginalization. It thereby examines how the law, as well as the criticisms against it, generate both subjectivities and subjects of social control from the urban poor and underclass. In order to achieve this objective, the legislation pertaining to policing practices has been examined, including the recent Law on the Neighborhood Watchmen, and the minutes of the relevant parliamentary sessions.

Keywords: watchmen, marginalization, urban poor, violence

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Üsküdar Üniversitesi, selin.dingiloglu@uskudar.edu.tr

EMPERYAL HIRSLAR VE POPÜLIST SÖYLEMLER: JAPONYA’NIN GÜVENLİK POLİTİKASI (1890-1945)

Birol AKDUMAN¹

19’uncu yüzyılın sonlarından II. Dünya Savaşı’nın sonuna kadar Japonya’nın güvenlik politikası, emperyal hırslar ile popülist anlatıların kesiştiği bir çerçevede şekillenmiştir. Bu çalışma, Japon stratejik doktrininin Meiji Dönemi’nden savaşın sonuna kadar nasıl evrildiğini analiz etmekte ve ulusal güvenlik söylemini biçimlendiren jeopolitik zorunluluklar ile ideolojik yapıların kesişim noktalarını incelemektedir. Temel siyasi doktrinler, askeri politikalar ve kamu söylemleri üzerinden gerçekleştirilen bu analiz, devlet güdümlü propagandanın ve popülist eğilimlerin Japonya’nın saldırgan dış politikasını meşrulaştırmadaki rolünü ortaya koymaktadır.

Çalışmada, Japon güvenlik çerçevesinin ulusal hayatta kalma, kültürel istisnacılık ve bölgesel hegemonyaya dayalı bir söylem ile şekillendiği ve bu unsurların askeri genişlemeye yönelik iç destek mobilizasyonunda stratejik olarak kullanıldığı öne sürülmektedir. Kokutai (ulusal siyasal yapı), Pan-Asyacılık ve imparator merkezli devlet ideolojisi gibi kavramlar, Japonya’nın savunma odaklı bir askeri güç olduğu algısını pekiştirmiş, ancak gerçekte saldırgan bir genişleme politikasına hizmet etmiştir. Birincil kaynaklar, hükümet bildirileri ve dönemin diplomatik kayıtları temel alınarak gerçekleştirilen bu çalışma, emperyal anlatıların güvenlik politikalarına nasıl entegre edildiğini kapsamlı bir şekilde incelemektedir.

Ayrıca, Japonya’nın askeri angajmanları küresel güç dengeleri çerçevesinde ele alınmakta; özellikle Birinci Çin-Japon Savaşı (1894-1895), Rus-Japon Savaşı (1904-1905) ve savaşlar arası dönemde artan militarist eğilimlerin güvenlik politikalarına etkileri analiz edilmektedir. 1930’lara gelindiğinde, aşırı milliyetçi söylem ile yayılmacı politikalar iç içe geçmiş ve bu durum Japonya’nın Çin’de kapsamlı bir savaşa (1937) ve II. Dünya Savaşı’na girmesiyle sonuçlanmıştır. Çalışma ayrıca, iç krizler, ekonomik baskılar ve Batı tarafından çevrelenme algısının, militarizmin kaçınılmaz bir yönelim olarak görülmesine nasıl zemin hazırladığını da incelemektedir.

Sonuç olarak, bu araştırma, güvenlik politikalarının yalnızca stratejik hesaplamaların bir ürünü olmadığını, aynı zamanda toplum nezdinde karşılık bulan ideolojik bir çerçeveye de şekillendiğini ortaya koymaktadır. Japonya’nın güvenlik politikalarının tarihsel gelişimini popülist anlatılar bağlamında ele alan bu çalışma, milliyetçiliğin güvenlikleştirilmesi sürecinin uzun vadeli etkilerini anlamaya katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Japonya, güvenlik politikası, emperyalizm, popülist anlatılar, militarizasyon, milliyetçilik.

¹ Dr., Yaşar Üniversitesi, birol.akduman@yasar.edu.tr

SECURITY MECHANISMS IN THE CONTINENT OF EUROPE

Mazahim AZİMOV¹

In the XXI century, the security concepts were always evaluated and improved in response to the requirements of modern realities. While the structures and the mechanisms of security organizations or organizations which also covered security measures alongside other directions such energy, economy, education are restructured on the basis of initial features, their defense capabilities and areas are various. The countries of the European Continent are members, partners of various organizations or security mechanisms which cover Europe or European countries are part of them. While the NATO, OSCE covered most countries, some of countries, especially those located in the eastern part are members of CSTO. Although Georgia is not a member of any of this type of mechanism, Azerbaijan is a member of NAM, and a partner of NATO. While NATO was created in 1949, the Warsaw pact was created. Then OSCE was created and today stands for cooperation in security alongside other areas. After the collapse of the Soviet Union and the end of the Warsaw pact, today CSTO covered the post pact countries.

Research Question:

Can Europe defend itself without superpowers?

Methodology:

In the paper, qualitative research methods are used. The secondary data resources as books, articles, statistics are used.

Future findings:

After analyzing current data and resources, the military capacity and budget of only European countries will be collected and compared with the other non-european countries and regional organizations. The comparison creates sources for future research.

Keywords: *Security organizations, security mechanisms, Continent of Europe*

¹ Student Assistant, Ibn Haldun University Haydar Aliyev Center for Eurasian Studies (HACE), mazahim.azimov@stu.ihu.edu.tr

NUCLEAR SECURITY DILEMMA IN SOUTH ASIA: INDIA AND PAKISTAN

Çağla MAVRUK¹

The return of weapons of mass destruction (WMDs) is a major concern for global security. WMDs, which include nuclear, biological and chemical weapons, can cause great destruction and catastrophe to living beings, especially humans, if used, since their effects cannot be limited in time and space. In 1945, the United States conducted the Trinity Test, the first successful test of nuclear weapons, followed by the Soviet nuclear weapons program in 1949, which started the nuclear arms race. During the Cold War, many other countries including United Kingdom (1952), France (1960), and People's Republic of China (1964), produced WMDs, and subsequently various international agreements, regulations and control mechanisms were established to prevent the proliferation of such weapons.

The Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT), which entered into force in 1970, aims to prevent the spread of nuclear weapons, promote the use of nuclear energy for peaceful purposes and take steps towards the elimination of nuclear weapons. At this point, it should be noted that some member states have put international security at serious risk by violating or withdrawing from the Treaty. In particular, the reuse of nuclear weapons in conventional wars remains a matter of concern.

In this framework, the return of nuclear weapons refers to historical and contemporary examples of the use, proliferation and threat of nuclear weapons that pose significant challenges to global security. Today, there is major concern that the emergence of new nuclear states including India, Pakistan, North Korea and Israel could upset the global security balance. In 2003, North Korea announced its withdrawal from the Treaty and subsequently launched its nuclear weapons program while India and Pakistan never joined the Treaty. All three countries continue to develop nuclear weapons. Iran, on the other hand, is a member of the NPT and claims that its nuclear program is entirely for peaceful purposes, for energy production and scientific research. By refusing to sign the NPT, India asserted its right to develop an independent nuclear strategy to ensure its national security. Pakistan has not become a party to the NPT due to its regional rivalry with India and security concerns.

Considering the instability in the regions where above mentioned countries are located, their possession of nuclear weapons could pose significant threats to global security by escalating both regional and international tensions. The rivalry between India and Pakistan has led the two countries to pursue both conventional and nuclear armaments in order to achieve absolute power against each other. According to SIPRI estimates, as of 2024, India has approximately 172 nuclear warheads while Pakistan has approximately 170 nuclear warheads. There is a balance of nuclear power between the two states and at the same time a security dilemma. This paper will analyze the return of nuclear weapons on the basis of the security dilemma between India and Pakistan, and its impact on regional security dynamics.

Keywords: Nuclear Warfare, South Asia, Security Dilemma, Nuclear Arms Race

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, mavrukcaaglaa@gmail.com

U.S. ENERGY SANCTIONS AGAINST IRAN: A TOOL OF ECONOMIC WARFARE AND ITS SECURITY AND POLITICAL IMPACTS

Ebrahim Rezaei RAD¹

U.S. energy sanctions against Iran, as one of the primary tools of economic warfare, have had profound impacts on Iran's security and politics. These sanctions, particularly intensified after the Trump administration took office and the U.S. withdrawal from the JCPOA (Joint Comprehensive Plan of Action) in 2018, were implemented with the aim of limiting Iran's oil revenues and pressuring the Iranian government to change its regional and nuclear policies. This strategy, referred to as "maximum pressure," sought to reduce Iran's oil sales to a minimum and ultimately to zero. Given Iran's reliance on oil revenues, this policy has dealt a significant blow to its economy. Historically, energy sanctions against Iran are rooted in decades of political and security tensions between the two countries and can be analyzed as part of the U.S. strategy to curb Iran's influence in the Middle East.

The theoretical framework of this study draws on the concepts of "economic warfare" and "energy security." Economic warfare, as a tool for exerting pressure on a target country through financial and trade restrictions, and energy security, as a key dimension of national security, provide a suitable framework for analyzing the impacts of energy sanctions on Iran. The research methodology is qualitative, utilizing secondary data, including international reports, economic statistics, and political developments. The main research question is: What impacts have U.S. energy sanctions had on Iran's security and politics? The hypothesis is that energy sanctions, by reducing Iran's oil revenues, have weakened its economic and political security and led to increased domestic and international tensions.

The findings of the study indicate that U.S. energy sanctions have had significant impacts on Iran's security and politics. In terms of security, the reduction in oil revenues has limited Iran's financial capacity to meet its defense and security needs. Politically, these sanctions have exacerbated international tensions, contributed to Iran's relative isolation on the global stage, and strengthened its relations with non-Western countries such as China and Russia. As a result, energy sanctions have not only affected Iran's national security but have also transformed its role in regional and international dynamics.

Keywords: *USA, Energy Sanctions, IRAN, Economic Warfare, Security*

¹ PhD student, Islamic Azad University, Tehran, Iran, ebrahimradrezaei.r@gmail.com

DEVELOPING A NATIONAL SECURITY LAW FRAMEWORK FOR TÜRKİYE: ENSURING STABILITY WHILE UPHOLDING CIVIL LIBERTIES

Mehmet Recai UYGUR¹

Strategically, Türkiye needs to govern national security in a specific and refined manner. A collection of laws exists that coordinate counterterrorism, intelligence, and emergency activities, but the absence of a holistic National Security Law (NSL) creates a gap in the governance framework that is legally fragmented, inconsistent, and cannot be predicted. This research investigates how governance in a democracy with established individual liberties could be more effective with a clear NSL in place.

This work focuses on the analysis of security laws and policies in other jurisdictions such as the US Patriot Act, UK National Security Act (2023), and EU security policy to identify elements that could be the building blocks of Türkiye's NSL. Examples are the easily definable ideas of national security threats that ensure hostile misappropriation of security wrongly defined through the lens of ethnocentric nationalism, as it globally permeates the atmosphere of insecurity. Furthermore, the regulation of intelligence and surveillance activities like incorporation of a priori lenses to measure the blind intelligence of unchecked authority greatly improves. Another major concern is the definition of the legal boundaries regarding emergency powers which should always be a set of specific limits that are never used or abused to the extent that they are permitted. Internationally, human rights legal order warrant progressive safeguarding within the steeple of judicial and legislative compliance to curb non-compliance with supremacy of security laws by ensuring protection against hate speech.

Apart from security concerns, the existence of NSL tends to affect the social trust of the subjects, the legitimacy of governance, and even public order. Policies that are deemed unreasonable or excessively stringent can foster public distrust and exacerbate socio-political conflicts. The research uses sociological perspectives, such as Foucault's understanding of panopticism and Agamben's notion of state of exception, to analyze the effects of increasing security on particular civic engagement, individual action, and state power's optics. Excessively vague security regulations can constrain speech, political activity, and public participation, creating a society willing to accept repression for security rather than cooperating to attain genuine security.

Türkiye has faced difficulties in striking a balance when articulating national security. An appropriate NSL would help in reinforcing security governance in Türkiye and ensure civil liberties without compromising on security. Legislation regarding national security needs to counterbalance supporting human rights and democracy with policies that are effective in securing social order. It is necessary to build a legal order that promotes high effectiveness in security matters while serving civil interests in order to ensure that such order is robust and works for the fundamental human rights and freedoms.

Keywords: *Security Governance, National Security Law, Intelligence Oversight, Civil Liberties, Türkiye, Legal Framework, Surveillance*

¹ Senior Researcher, SMK College of Applied Sciences, mehmetrecai.uygur@smk.lt

TREATING NATURE AS A RESOURCE IN TÜRKİYE: SECURITY IMPLICATIONS AND CHALLENGES

Jan BYCZKOWSKI¹

Türkiye's unique geographical position at the crossroads of continents, coupled with its diverse landscapes, grants it rich biodiversity and an abundance of natural resources. However, this natural wealth, alongside the country's gradual integration into the global capitalist economy, has fostered an increasingly exploitative relationship with nature. For decades, concerns over environmental degradation and controversial policies in water management, agriculture, and forestry were dismissed as ideological alarmism, perceived as irrelevant to national security and the broader public interest.

By the late 20th century and especially in the 21st, the consequences of profit-driven environmental policies have become increasingly evident, exacerbated by the accelerating effects of global climate change. As a result, these policies have not only led to environmental degradation but have also begun to manifest as security challenges, both internally and externally. This article explores the direct and indirect security implications of Türkiye's natural resource and environmental policies, employing unconventional frameworks such as environmental and ecological security to highlight their interconnectedness with traditional national security concerns.

Rather than focusing on a single case study, the article will attempt to map out a complex web of interdependencies, in which the exploitation of natural resources leads to the degradation or depletion of other, seemingly unrelated elements of the natural world and generates security challenges that, in turn, reinforce environmental degradation—a self-perpetuating cycle. For example, desertification—driven by deforestation and intensive monocultural agriculture—has increased reliance on underground water sources, further accelerating land degradation and depleting water reserves. This, in turn, exacerbates rural displacement and resource conflicts, contributing to broader security challenges. This broader approach allows for moving beyond the classical limitations of case studies and incorporating less commonly discussed ecological processes such as trophic cascades, where disruptions in one part of the ecosystem have cascading effects on broader environmental stability and security.

In the final section, the paper proposes a new, more holistic paradigm for Türkiye's environmental policies and societal attitudes toward nature as a potential solution to this feedback loop. Throughout the paper, we will draw on the rich yet fragmented literature on the environment, resource management, and biodiversity of Türkiye while integrating insights from studies on other countries to provide a comparative perspective.

Keywords: *environmental security, ecological security, water management, water security, Türkiye security*

¹ Dr., Non-affiliated, jan.byczkowski90@gmail.com

SUDAN İÇ SAVAŞININ KADIN VE ÇOCUK GÜVENLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Gözde SÖĞÜTLÜ¹

Silahlı çatışmaların doğasında meydana gelen dramatik değişimler, sivil huzursuzlukların ve siyasi şiddetin artışıyla sonuçlanmıştır. Silahlı çatışma zamanlarında sivillerin korunmasını amaçlayan pek çok anlaşma olmasına rağmen uygulamada bu durum göz ardı edilmektedir. Bu bağlamda sağlık, eğitim ve diğer sosyal hizmet sektörleri gibi toplumsal altyapıyı tahrip eden çatışmalar siviller ve savaşçılar arasındaki çizgileri bulanıklaştırarak sivil kayıpların özellikle de kadın ve kız çocuklarının savunmasızlığını artırmaktadır. Bireysel düzeyde psikoloji, sosyal ve fiziksel refah açısından olumsuz etkiler yaratan çatışmalar toplumsal cinsiyete özgü derin etkiler yaratmaktadır çünkü çatışma ortamlarında kasıtlı cinsiyete dayalı şiddet ve ayrımcılık yaygındır. Bu etkilerin travmatik olanları arasında derin psikososyal etkiler yaratan cinsel sömürü ve şiddet yer almaktadır. Çatışmaların toplumsal cinsiyete dayalı diğer etkileri ise kadınlar ve kız çocuklarının zorunlu göç ve ilticaya bağlı olarak yerinden edilmiş mülteciler haline gelmesi ve nihayetinde kamu sağlık hizmetlerinin mevcut olmamasının üreme sağlığını tehdit eden tehlikeleriyle karşı karşıya kalmalarıdır.

Sudan, 16 Nisan 2023'te başkent Hartum'da başlayan şiddet olaylarının çok geçmeden ülke geneline yayılmasıyla tarihinde üçüncü kez iç savaşa sahne oldu. Sudan'da devam eden çatışmalar toplumsal yaşamın pek çok alanında yıkıma yol açarak toplumun tüm kesimlerini etkilemekle birlikte kadın ve kız çocuklarını sömürü ve istismarın açık hedefi haline getirdi. Dünyada yaşanan en büyük ülke içinde yerinden edilme krizinin yanı sıra akut gıda güvensizliği krizine yol açan silahlı çatışmalar kadın ve kız çocuklarını hem çatışma bölgelerinde hem de yerinden edilme sırasında endişe verici boyutlarda cinsel şiddet ve sömürüye maruz bıraktı. Sudan'da özellikle tekrarlayan çatışmalardan en fazla etkilenen Darfur'da kadın ve kız çocukları insan hakları ihlallerinin mağduru olmaya devam ediyor. Çatışmalar ayrıca kadın ve kız çocukların refahları için büyük ölçüde bağımlı oldukları tıbbi tesisler gibi temel sosyal hizmetleri büyük ölçüde kesintiye uğrattığından Sudan'da HIV/AIDS dahil olmak üzere cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve istenmeyen gebeliklerin görülme sıklığını artırmaya eğilimindedir.

Çalışmada çatışmanın doğası hakkında kısa bir arka planın ardından Sudan iç savaşının toplumsal cinsiyet üzerindeki yıkıcı etkileri incelenecektir. Kadınların çatışmalarda barış arabulucuları olarak oynadıkları rollerin önemi göz önünde bulundurulduğunda cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddete karşı koruma sağlayan politikalar geliştirilmedi. Bu bağlamda çatışmaların çözümüne ilişkin tüm girişimlerin sonuçsuz kaldığı Sudan'da kadın ve çocukların kapasitelerini geliştirerek fiziksel ve psikososyal refahını koruyacak toplumsal şiddete duyarlı strateji ve müdahalelerin geliştirilmesine ilişkin öneriler değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Sudan İç Savaşı, Toplumsal Cinsiyet, Güvenlik.*

¹ Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, gzsogutlu@hotmail.com

YÜKSEK GÜVENLİKLİ ADLİ PSİKİYATRİ HASTANELERİNDE SOSYAL HİZMETİN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ: RİSK, TEHLİKELİLİK VE KURUMSAL İKTİDAR

Yonca Güneş YÜCEL¹

Bu bildiri, yüksek güvenlikli adli psikiyatri hastanelerinde güvenlik politikalarının nasıl kavramsallaştırıldığını ve sosyal hizmet uzmanlarının bu kurumsal güvenlik rejimi içindeki konumlarını incelemektedir. Suç, ceza ve akıl hastalığı arasındaki ilişki, ruh sağlığı, ceza adaleti ve sosyal hizmetin kesişiminde kritik bir mesele olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel olarak bireyleri güçlendirme ve toplumsal adaleti sağlama misyonuna sahip olan sosyal hizmet mesleği, giderek güvenlik odaklı bir paradigma içinde yeniden tanımlanmakta ve bu dönüşüm sosyal hizmet uzmanlarının rollerini önemli ölçüde dönüştürmektedir.

Risk yönetimi ve suçun tekrarını önleyici mekanizmalar, sosyal hizmetin pratik hedefleri arasında uzun süredir yer alsa da, adli psikiyatri hastalarının suç-ceza sisteminden çıkmış olmalarına rağmen “tehlikelilik” ekseninde değerlendirilmesi, onların yalnızca sağlık ve bakım nesneleri olarak değil, aynı zamanda kalıcı bir güvenlik riski olarak konumlandırılmalarına yol açmaktadır. Bu çerçevede, Giorgio Agamben’in istisna hali kavramı ve Judith Butler’ın kırılğan hayat teorisi, adli psikiyatri bağlamında sosyal hizmetin dönüşümünü, etik, politik ve kurumsal boyutlarıyla anlamak için önemli kavramsal araçlar sunmaktadır.

Sosyal hizmet uzmanlarının yüksek güvenlikli adli psikiyatri hastanelerindeki işlevleri, mevzuat çerçevesinde tehlikelilik değerlendirmesi, risk analizi ve güvenlik politikalarının uygulanması gibi alanlara yönelmektedir. Ancak bu süreç, yalnızca adli psikiyatri hastalarının kırılğanlığını pekiştirmekle kalmayıp, aynı zamanda sosyal hizmet uzmanlarını da giderek devletin güvenlik mekanizmalarına entegre ederek mesleki özerkliklerini aşındırmakta ve onları da kırılğan hale getirmektedir. Bu bağlamda, sosyal hizmetin “güvenlikleştirilmesi,” mesleki bir dönüşüm olmanın ötesinde, daha geniş bir toplumsal yönetim biçimi ve kurumsal iktidar pratiğinin yeniden yapılandırılması olarak ele alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri Hastaneleri, Sosyal Hizmet, Güvenlikleştirme

¹ Dr. Öğretim Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, vgyuysel@gelisim.edu.tr

AFET SONRASI TOPLUMSAL VE ULUSAL GÜVENLİK: 6 ŞUBAT DEPREMİ TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Ebru ÇAVUŞ¹

Türkiye'nin jeostratejik konumu ve iklimsel farklılıkların oluşması sebebiyle son yıllarda doğa olaylarının oluşma sıklıklarında ve şiddetlerinde artışlar yaşanmaktadır. 6 Şubat 2023 tarihinde 11 ili kapsayan merkez üssü Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan olan Mw 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde, Gaziantep, Hatay, Adıyaman, Malatya, Şanlıurfa ve çevre illeri içine alan geniş yayımlı yıkıcı iki deprem meydana gelmiştir. Depremın yıkıcı etkisi sonucu 50 binin üzerinde insanın yaşamını yitirmesine, binlerce insanın yaralanmasına ve çok fazla sayıda yapısal alanların yıkılmasına neden olmuştur. Türkiye'nin depremsellik haritalarında birçok risk faktörlerinin yer alması risk haritalarının oluşturulması noktasında kırılğan oluşumlar ile ilgili çalışmalar yetersiz görülmüştür. Nitekim 6 Şubat Depremi arama kurtarma aşamalarındaki sorunlar, alt yapı ve iletişim ağlarının hasar alması veya aktif bir biçimde yönetilememesi sorunları toplumlarda iletişim ve ulaşım alanlarında güvenlik duygularının zedelenmesine neden olmaktadır. Çalışma kapsamında Türkiye'nin depremlerde toplumsal güvenlik özelinde birey ve ulusal güvenlik sorunlarına yer verilmiştir. Çalışmanın sınırlılığı noktasında özellikle, birey güvenliği, sağlık hizmetlerine ve gıda kaynaklarına ulaşım güvenliği, barınma alanlarındaki güvenlik sorunları, siber güvenlik ve istihbarat kapsamında meydana gelen sorunların, müdahale ve yönetim uygulamaları safhasında istenilen düzeyde yeterli olmadığı görülmüştür. Çalışma verileri literatür taramasına ve yorumlamaya yönelik araştırma sorularına cevap ve çözüm önerileri oluşturulmuştur. Güvenlik sorunlarına yönelik; toplumsal afet güvenliliğinin dirençli hale getirilmesi, toplumsal ve ulusal güvenlik açıklıklarının tespit edilmesi ve önerilerin sunulması, ikincil eşlik etme potansiyeli olan afetlerin değerlendirilmesi şeklindeki yapısal bütünlük arz eden konuların neden önemli olduğunun vurgulaması yapılmıştır. Deprem bölgelerinde olası Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer ve Patlayıcı (KBRN-p) unsurlarının çevreye yayılma potansiyellerinin yer alması ayrı bir afet boyutunu oluşturabilmektedir. Sonuç olarak çalışmada, 6 Şubat Depremleri gibi olması muhtemel başka depremlere eşlik edebilecek diğer doğal veya doğal olmayan afetlerin olası facialarını önlemek adına güvenlik risk değerlendirmelerinin genişletilmesi gerekmektedir. Türkiye'nin Marmara Depremi sonrası depremlere ve diğer entegre afetlere her ne kadar hazır olduğu düşünülmüş olursa da, 6 Şubat Depremi sonrası gösteriyor ki depremlere karşı tam bir afet yönetimine hazır olunamadığı gerçeği ile karşı karşıya kalınmıştır. Terör örgütleri açısından afet bölgelerinde yer alan bireylerin yaşamış oldukları şok ve psikolojik sorunları, kullanmak istemelerine karşı bu bireylerin toplumsal güvenlik bağlamında kırılğan bir oluşum oluşturdukları göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Türkiye'nin 6 Şubat Depremi sonrası toplumsal alanda olası güvenlik tehditlerinin belirlenmesi ve güvenlik risklerinin önlenmesi noktasında etkilerinin en aza indirebilmek ve bu alanda çalışma yapacak araştırmacılara katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Toplumsal Güvenlik, Doğal Afetlerde Güvenlik Riskleri, 6 Şubat Depremi, KBRN-p Riskleri, Afetler ve Terörizm.*

¹ Adli Bilimler Bilim Uzmanı, Hitit Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler ve Güvenlik ABD. Yüksek Lisans Öğrencisi, ebru.cvs06@gmail.com

YAYGIN GÜVENLİK KAYGILARININ BİREYLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ DEPREM GEÇİCİ KONUTLARINDA İKAMET EDEN DEPREM MAĞDURLARI ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI¹

Fikret BİRDİŞLİ²
Nurefşan AKBAYIR³
Büşra Gökçe KÖNDEL⁴
Fatih BOZKURT⁵
Samet AKTAŞ⁶

Doğal felaketler sonrası insanlarda yaşanan travmalar üzerine literatürde farklı çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalar ekonomiden, siyasal davranışa; psikolojiden, teolojiye kadar geniş bir alanı kaplarken üzerinde durulması gereken diğer bir konu da güvenlik kaygılarıdır. Travma ve kaygı arasındaki ilişkiler genellikle psikoloji alanında incelenmekle birlikte güvenlik çalışmaları içinde yer alan ontolojik güvenlik, kaygının ötesinde korku, kimlik, rutin, benlik-beden gibi daha geniş bir kavramsal portföyü alana kazandırmıştır. Bu nedenle ontolojik güvenliğin birey düzeyi bir analizi, güvenlik çalışmalarında yer alan devlet düzeyi analizle ilişkilendirmeye olanak tanıyacak bir epistemolojik genişlemeye neden olduğunu söylemek mümkündür.

Bu kapsamda bu araştırmada 6 Şubat 2023’de Türkiye’de yaşanan deprem felaketinin bireyler üzerindeki ontolojik güvenlik duygularını nasıl etkilediği araştırılmaktadır.

Saha araştırması için Malatya İnönü Üniversitesi yerleşkesi içinde bulunan üç geçici barınma bölgesi seçilmiştir. Araştırmaya gönüllülük esasına göre katılan deneklere beşli likert ölçeği içeren otuz beş soruluk bir anket yöneltilmiştir. Ölçek olarak benzer konuda on bir ili kapsayan Fikret Birdişli yönetimindeki TÜBİTAK projesinde kullanılan ontolojik güvenlik ölçeği kullanılmıştır. Anketler İnönü Üniversitesi Siyaset Bilimi Uluslararası İlişkiler bölümünde okuyan öğrenciler tarafından yüz yüze gerçekleştirilmiş olup elde edilen bulgular SPSS programına girilerek faktör analizi, güvenilirlik testi, korelasyon ve regresyon analizleri yapılmış, elde edilen bulgular sınıflandırılarak yorumlanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre deprem mağdurlarının travmatik his ve duyguları ile ontolojik güvenliğin anahtar kavramları arasında korelasyon bulunmaktadır.

Anahtar Kavramlar: *Güvenlik, Ontolojik Güvenlik, Korku, Kaygı, 6 Şubat Depremi*

¹ BU ÇALIŞMA İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ BİRİMİ TARAFINDAN SLO-2025-3900 PROJE KODU İLE DESTEKLENMEKTEDİR.

² Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, fikret.birdisli@inonu.edu.tr

³ Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi

⁴ Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi

⁵ Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi

⁶ Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi

DEĞİŞEN KÜRESEL GÜVENLİK TEHDİTLERİ BAĞLAMINDA BİRLEŞMİŞ MİLLETLER POLİS TEŞKİLATININ (UNPOL) ROLÜNÜN ANALİZİ

Alptekin ASLANTAŞ¹

Küresel güvenlik tehditlerinin değişen doğası, Birleşmiş Milletler Barışı Koruma Operasyonları (BKO)'nın da uluslararası güvenlik alanındaki rolünde dönüşümü zorunlu kılmıştır. Bu dönüşümün doğal bir sonucu olarak BM Polis Teşkilatı (UN Police / UNPOL)'nın da zaman içinde rolü ve etkinliği değişime uğramıştır. Başlangıçta ateşkesleri denetlemek ve devletler arasındaki çatışmalara arabuluculuk yapmak amacıyla oluşturulan BM barışı koruma operasyonları, zamanla karmaşık devlet içi çatışmaları, terörizmi, sınır ötesi suçları ve yönetim sorunlarını ele alacak şekilde genişlemiştir. Bu çalışma, UNPOL'ün değişen güvenlik tehditlerine nasıl uyum sağladığını inceleyerek, artan sorumluluklarını ve günümüz barışı koruma operasyonlarında karşılaştığı zorlukları analiz etmektedir.

Daha geniş bir biçimde belirtirsek geleneksel polislik görevleriyle sınırlı bir yapıya sahip olan UNPOL, günümüzde kırılgan devletlerde devlet inşası, kapasite geliştirme ve toplum destekli polislik gibi alanlarda kritik bir rol üstlenmektedir. Genişleyen yetki alanı; organize suçlarla mücadele, kitlesel ölümlerin önlenmesi, adli ve cezaevi reformlarının desteklenmesini içermektedir. Ayrıca, insan haklarını teşvik etme, toplumsal cinsiyete duyarlı polislik uygulamalarını yaygınlaştırma ve yerel kolluk kuvvetlerini güçlendirme yönündeki çabalar, UNPOL'ün barışı koruma operasyonlarındaki artan önemini vurgulamaktadır.

Ancak artan sorumluluklarına rağmen UNPOL, görevlerini etkin bir şekilde yerine getirme konusunda ciddi zorluklarla karşı karşıyadır. Sınırlı kaynaklar ve siyasi kısıtlamalara rağmen ev sahibi devletler, bölgesel örgütler ve insani yardım kuruluşları gibi çok sayıda paydaşla koordinasyon sağlama gerekliliği, operasyonel başarının önündeki temel engeller arasında yer almaktadır. Ayrıca güvenlik güçlerinin kolluk görevlerini tarafsızlık ve müdahale etmeme ilkeleriyle dengeleme zorunluluğu, özellikle istikrarsız çatışma bölgelerinde önemli problemler oluşturmaktadır.

Yukarıda genel ve soyut olarak aktardığımız bilgilerden de anlaşıldığı üzere çalışma, UNPOL'ün çağdaş barışı koruma operasyonlarındaki değişen rolünü kapsamlı bir şekilde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda BM Güvenlik Konseyi kararları, misyon örnek olay incelemeleri ve operasyonel misyon raporları aracılığıyla, UNPOL'ün faaliyetlerinin stratejik ve pratik etkileri irdelenecektir. Ayrıca, gelecekteki barışı koruma reformlarına dair öngörüler sunularak, modern güvenlik tehditleriyle etkili bir şekilde mücadele edebilmek için daha fazla kaynağa, gelişmiş eğitime ve güçlü uluslararası iş birliğine ihtiyaç duyulduğu vurgulanacaktır. Çünkü güvenlik tehditleri değişmeye devam ettikçe, UNPOL'ün kapasitesinin güçlendirilmesi, 21. yüzyıldaki barışı koruma misyonlarının başarısını sağlamak açısından hayati önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Birleşmiş Milletler Barışı Koruma Operasyonları (BMBKO), Birleşmiş Milletler Polisi (UNPOL), Geleneksel Barışı Koruma, Çok Boyutlu Barışı Koruma, Barışı Korumanın Evrimi

¹Dr.-Emniyet Müdür Yardımcısı, Kars İl Emniyet Müdürlüğü, alpaslantas@gmail.com

DEVLET BENZERİ TERÖRİST YAPILARIN MEŞRUIYET İNŞASI

Özkan DEDE¹

Terörist grupların devlet benzeri yapıya dönüşebilmesi için gereken unsurlardan birisi meşru aktör olmaktır. Meşruiyet normatif temelde kabul görmek anlamına gelmekle birlikte standart doğruları işaret etmektedir. Devlet benzeri terörist yapıların yaşamını devam ettirmeleri kontrol altında tuttukları bölgelerde yerel halk tarafından kabul görmelerine ve bu bağlamda meşruiyet kazanmalarına dayanmaktadır. Terörist bir grup kontrol ettiği bölgelerde otorite tesis etmek ve her türlü kaynağı kullanabilmek için meşruiyete ihtiyaç duymaktadır. Silahlı bir gücün meşruiyeti, kural koyma ve güç kullanma yeteneği bağlamında itaat elde etmesinden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla meşruiyet, zorlama ve rızaya dayanan bir yelpazede dalgalanmaktadır. Meşruiyet, iç ve dış olarak iki kısımda değerlendirilmektedir. İç meşruiyet terörist grubun kontrolü altında tuttuğu bölgelerdeki nüfus tarafından kabul görmesi olarak tanımlanırken, dış meşruiyet uluslararası toplum tarafından onaylanma ve ilişki kurma anlamındadır. Devlet benzeri terörist yapıların iç meşruiyet sağlayabilmesi için belirli koşulları sağlaması gerekmektedir. Bu anlamda toplumsal destek alabilmek için yönetim hizmetleri devreye girmektedir. Özellikle iç savaş ortamlarında yerel topluluklar gündelik hayatın devamını tesis eden ve düzen sağlayabilen otoriteden yana tavır almaktadır. Bu anlamda başta güvenlik olmak üzere sağlık, eğitim ve belediye hizmetleri gibi temel alt yapıların tesis edilmesi terörist grupların toplumsal meşruiyetini artırmaktadır. Terörist grupların meşruiyeti gönüllü, yarı gönüllü ve zorlayıcı olmak üzere üç kısımda derecelendirilmektedir. Toplumun çıkarına olduğu düşünülen uygulamalar gönüllü itaati sağladığı için değerler ve normlar önemli hale gelmektedir. Burada terörist grubun uyguladığı şiddetin yönü de önemlidir. Eğer şiddet sivil unsurlara doğru ise itaat ilişkisi var olmakla birlikte meşruiyet derecesi düşmektedir. Yani zorlama düzeyi arttıkça itaatin doğası gönüllüden yarı gönüllü ilişkiye doğru kaymaktadır. Bu meşruiyet ilişkisinin içinde zorlayıcı unsurlar olmakla birlikte yönetim faaliyetlerinin bulunduğu söylenebilmektedir. Toplum için zorlamanın boyutu zamanla itaatin doğasını etkileyerek, özgürleştirici olan otoritenin artık boğucu olarak algılanmasına neden olmakta ve zorlayıcı itaati ortaya çıkarmaktadır. Bu meşruiyet ilişkisinde toplumun talepleri önemsiz görülmekte, terörist gruplar kaynaklara erişmek için askeri kapasitesine yatırım yapmaktadır. Ayrıca kontrol edilen bölgeler insansızlaştırılabilmekte ve sivillere yönelik hassasiyetler göz ardı edilebilmektedir. Devlet benzeri terörist yapıların dış meşruiyet elde etmesi uluslararası toplumun değer ve normlarına karşı hassasiyet gösterdikleri ölçüde gelişmektedir. Bu anlamda batılı liberal değerler ve insan hakları gibi normatif değerlere bağlılık silahlı grupların meşru aktör olarak sayılmasına zemin hazırlamaktadır. Devlet benzeri terörist yapıların siyasi hedefleri, bölgesel kontrolleri ve kaynakları kullanma hedefleri meşruiyet ölçüsünü belirleyen faktörlerdir. Örneğin revizyonist doğası gereği etnik silahlı hareketler meşruiyet sağlayamamaktadırlar. Dış meşruiyet devlet olma iddiasında bulunan siyasi bir yapının uluslararası sistemle etkileşim kurmasının zorunlu bir unsurudur. Çünkü çeşitli anlaşmalara taraf olmak, uluslararası yasal kaynaklara erişmek gibi istekler bu yapıların hayatta kalmasını sağlayabilmektedir. Dış meşruiyet aynı zamanda anarşik uluslararası ortamda devletleri birbirine karşı kuvvet kullanmaktan alıkoyan bir durumdur. Meşruiyet, devlet olma iddiasında bulunan terörist bir grubun varlığını sürdürebilmesi için gereken unsurlardan birisi olması bakımından önemlidir. Dolayısıyla çalışmanın amacı terörist grupların devlet inşası sürecinde meşruiyet sağlama yollarının tespit edilmesidir. Bu anlamda yakın coğrafyamızda yer alan IŞİD ve PYD gibi iki örnek vaka terörist yapıların devletlik hedeflerini gerçekleştirebilmeleri için meşru aktör olarak ilişkiler geliştirmeye çalıştıklarını doğrulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Devlet benzeri terörist yapılar, Meşruiyet, Yönetişim

¹ Öğretim Görevlisi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, ozkan.dede@hotmail.com

ALMANYA'DA GÖÇ, GÜVENLİK VE POPÜLİZM ÜÇGENİ: 2025 SEÇİMLERİ EKSENİNDE AVRUPA'YA YÖN VEREN EĞİLİMLER

Barış ÖZDAL¹

23 Şubat 2025'te yapılan seçimler sadece Almanya'da değil tüm dünyada ilgiyle takip edilmiştir. Bilindiği üzere 2024 Hükümet Krizi nedeniyle normal şartlarda 28 Eylül 2025'te yapılacak seçimler erkene alınmış ve sonuçları itibarıyla Alman siyaset tarihinde çok ciddi değişiklikler meydana gelmiştir. Seçim sonuçları genel olarak incelendiğinde % 83 katılım ile 1989 yani iki Almanya'nın birleşmesi sonrasındaki en yüksek oran sağlanmıştır. Seçim sonuçlarında aslında daha öncesinde yapılan anketlere paralel bir durum ortaya çıkmış ve Hristiyan Birlik Bloğu [Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) ve Hristiyan Sosyal Birlik'ten (CSU)] ile Sosyal Demokrat Parti (SPD)'den oluşan yeni koalisyon hükümeti bir önceki hükümetten farklı olarak 2 partili oluşmuştur. 6 Mayıs 2025'de göreve başlayan Hükümetteki 12 bakanlıkta önemli olmakla birlikte ekonomi, göç ve güvenlik konuları itibarıyla öne çıkan kritik Bakanlıklar genel hatlarıyla şöyle analiz edilebilir. Muhafazakâr bir politikacı olan Başbakan Friedrich Merz 2000 yılında açıkladığı “Leitkultur” yani Alman Öncü Kültürü vurgusu ve göç / sığınmacılar hakkındaki görüşleri ile öne çıkarmaktadır. Seçim sürecinde açıkladığı göçü düzene sokmak ve yönetmek, düzensiz göçü etkili bir şekilde geriiletme, güçlü sınır yönetimi ve aile birleşimine 2 yıl askıya alma unsurları dikkate alındığında Başbakan Merz'in amacının, Almanya için Alternatif (AfD) partisinde kayan oyları geri almak olduğu ileri sürülebilir. İçişleri Bakanlığı'nı yürütecek olan Alexander Dobrindt (CSU) ise muhafazakâr kökenli bir politikacı olup, çifte vatandaşlık karşıtı bir kişi olduğu bilinmektedir. Bu nedenle yeni İçişleri Bakanı'nın sınır kontrollerinin artırılması ve düzensiz göçmenleri sınırdan geri çevirme konusunda yeni politikalar izleyebileceği öngörülmektedir. Yeni kabinede dikkat çeken bir diğer kişi ise Dışişleri Bakanlığı'nı yürütecek olan Johann Wadephul (CDU)'dur. Özellikle daha önce yürüttüğü görevler itibarıyla ODGP ve OGSP konularında uzman bir kişiliğe sahiptir. Bu bağlamda AB içerisinde güçlü bir Almanya'nın sözcüsü olacağı düşünülmektedir. Yeni kabinede partisiz olarak yer alan Kültür ve Medyadan Sorumlu Devlet Bakanı Wolfram Weimer ise aşırı muhafazakâr bir gazeteci olarak tanımlanmaktadır. Özellikle Türkiye'de çok dikkat çeken Ayasofya'nın ibadeti açılmasını “kültürel bir savaş” olarak tanımlaması bu anlamda hâlihazırda Almanya'da yaşayan göçmenler açısından önem arz etmektedir. Kabinede yer alan bir diğer önemli kişi ise Savunma Bakanlığı'nı bir kez daha yürütecek olan Boris Pistorius (SPD)'tur. Kamuoyu anketlerinde Almanya'nın en popüler politikacısı olma özelliğini uzun süredir koruyan Pistorius özellikle Ocak 2023'te ilan ettiği "savaşmaya hazır olma prensibi" ile dikkat çekmektedir. Yeni güvenlik mimarisi konusunda önemli görüşleri olan ve savunma harcamalarını “borç freni” dışında bırakan Pistorius'un bir dönem daha Bakanlığı üstlenmesi hiç şüphesiz büyük bir önem arz etmektedir. Genel ve soyut olarak aktardığımız bilgilerden anlaşıldığı üzere Almanya'da göreve başlayan yeni hükümetin başta Fransa ve Polonya olmak üzere AB üyesi devletlerle daha yakın işbirliği içinde hareket edeceği ileri sürülebilir. Zira mevcut uluslararası konjonktürde AB'nin güçlü bir Almanya'ya ihtiyacı olduğu bilinmektedir. Fakat yeni koalisyonda yer alan partilerin başta göç, ekonomi ve savunma konularında farklı görüşleri olması sadece Almanya'nın izleyeceği politikaları değil AB'deki tartışmaları da etkileyebileceği unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Almanya, 2025 Seçimleri, Göç*

¹ Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi / Diplomasi Araştırmaları Derneği, barisozdal@gmail.com

KONGRE PROGRAMI

15 Mayıs/May 2025

8.30 - 9.30 Kayıt/Registration

9.30-10.00 Açılış / Opening Programme¹

¹ Açılış programı Ana Salon'da olacaktır. Diğer paneller küçük toplantı salonlarında gerçekleşecektir / The opening program will be held in the Main Hall. Other panels will take place in the meeting rooms.

10.00- 11.00 Açılış Konuşması / Keynote Speech by Prof. Dr. Bahar Rumelili, Koç University

11.10-12.40 Birinci Oturum/Panel 1

12.40-13.40 Öğle Yemeği/Lunch

13.40-15.00 İkinci Oturum/Panel 2

15.10- 16.30 Üçüncü Oturum/Panel 3

16.45-18.00 Dördüncü Oturum/Panel 4

19.30-21.30 Gala Yemeği / Gala Dinner

16 Mayıs/May 2025 (Online Program)

9.00 - 11.00 Birinci Oturum/Panel 5

11.15 - 13.15 İkinci Oturum/Panel 6

13.30 - 15.30 Üçüncü Oturum/Panel 7

15.45 - 17.45 Dördüncü /Oturum/Panel 8

15 Mayıs/May 2025

9.30-10.00

Açılış Konuşmaları / Opening Programme

Doç. Dr. Bezen Balamir Coşkun

INTPOLSEC Dernek Başkanı

Doç. Dr. Cemre Pekcan

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Bölüm Başkanı

Doç. Dr. Ayşe Gülce Uygun

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Uluslararası

İlişkiler Bölümü Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Cüneyt Erenoğlu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü

10.00- 11.00

Keynote Speech by Prof. Dr. Bahar Rumelili, Koç University

11.10 - 12.40

Panel 1A: Middle Powers in International Security

Oturum Başkanı/Panel Chair: M. Cüneyt Özşahin

- Dynamic Diplomacy: A New Foreign Policy Approach for Emerging Middle Powers in a Shifting Global Order, Ömer Ak, Turkish Parliament (TBMM)
- Türkiye's Mediation Initiatives in Africa as an Emerging Middle Power, Associate Prof. Dr. M. Cüneyt Özşahin, Necmettin Erbakan University
- Soft Power Strategies of Middle Powers: The Cases of Humanitarian Diplomacy Approach of Canada and France, Associate Prof. Dr. Bezen Balamir Coşkun, TED University

Panel 1B: Regional Security Issues

Oturum Başkanı/Panel Chair: Prof. Dr. Şakir Dinçşahin, Gedik University

- The Impact Of China's Energy Transition To Iran's Position As A Regional Power, Doç. Dr. M. Cevat Yıldırım & Doç. Dr. Ali Gök, Gaziantep Üniversitesi
- The Warming Arctic: A Pathway to Global Conflict or Global Détente?, Anton N. Sokolov, Russian Gas Society
- Hedging for Strategic Autonomy: Indonesia's Foreign Policy in an Emerging Multipolar System, Dr. Ahmet Üçağaç, Sakarya Üniversitesi
- Beyond The Economic Sanctions: A Conceptual Framework for "Trade War", Arş. Gör. Dr. Aslı Topsoy, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

13.40-15.00

Panel 2A: Teknoloji: Dost mu Düşman mı?

Oturum Başkanı/Panel Chair: Doç. Dr. Elif Gürdal Limon

- Dijital Eşitsizlik, Dijital Egemenlik ve Yapay Zekâ , Doç. Dr. Elif Gürdal Limon, Gümüşhane Üniversitesi
- Yapay Zekâ ve Bilgi Manipülasyonu: Güvenlik Çalışmaları Açısından Yeni Tehditler, Arş. Gör. Dr. Fatih Tekin, İnönü Üniversitesi
- Düşünce Kuruluşları ve Yapay Zeka Politikalarındaki Farklılaşma: ABD ve Avrupa Etkisinin Karşılaştırmalı Analizi (2020-2025), Arş. Gör. Dr. Yusuf Fidan, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- Uzay Ve Güvenlik Tartışmaları: 3 Boyutlu Güncel Bir Çerçeve, Dr. Öğretim Üyesi İtir Toksöz Bullens, Doğu Üniversitesi
- Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer (KBRN) Tehditlerine Karşı Teknoloji Tabanlı Çözümler, Prof. Dr. Ayşe Handan Dökmeci, Namık Kemal Üniversitesi & Osman Dolukan Çakmak, Türk Kızılay Kırklareli Afet Müdahale Merkezi Müdürlüğü

Panel 2B: Ekolojik Kriz ve Dönüşümde Güvenlik Arayışları

Oturum Başkanı/Panel Chair: Prof. Dr. Sinem Akgül Açıkmeşe, Kadir Has Üniversitesi

- Devlet Destekli İklim İnkarcılığı: Trump Yönetimi Örneği, Doç. Dr. Ceren Uysal Oğuz, Akdeniz Üniversitesi
- Ekolojik Toplumsal Hareketlerin Güvenleştirilmesi, Doç. Dr. Senem Atvur, Akdeniz Üniversitesi
- Küreselden Yerele Bir Bakış: Çevresel Barış İnşası ve Sosyal Adalet, Doç. Dr. Sanem Özer ve A. Gün Güneş Güllal, Akdeniz Üniversitesi
- Climate Change and Women, Peace, and Environmental Security in the Western Balkans, Dr. Burcu Özdemir-Sarıgil, TED Üniversitesi
- Ekonomik Güvenlik ve Ekolojik Dönüşüm, Doç. Dr. İnan Rüma, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Panel 2C: 21. Yüzyılda Çevre Güvenliği: Küresel Yönetişim, Bölgesel Politikalar ve Stratejik Rekabet

Oturum Başkanı/Panel Chair: Prof. Dr. Soner Karagöl, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

- Ekolojik Güvenlik Perspektifinden Eko Eko Eko Belgeseli ve Sürdürülebilir Kalkınma Tartışmaları, Doç. Dr. Filiz Çoban Oran, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,
- Geleneksel ve İnsani Güvenlik Sarkacında Çevre Güven(siz)liği Kavramı, Doç. Dr. Çağrı Emin Demirbaş, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- Çin-ABD Küresel Liderlik Rekabetinde Çevre Yönetişimi: Plastik Atık Krizi Üzerinden Bir Değerlendirme, Doç. Dr. Cemre Pekcan, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- AB'nin Adil Geçiş Süreci: Uluslararası Güvenlik Perspektifinden Bir Analiz, Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Yıldız Üzelğün, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- Afrika'da Çevre Güvenliğinin Sağlanması: Tehditler, Zorluklar ve Çözüm Arayışları, Dr. Öğr. Üyesi Belma Engin Güder, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Panel 2D: Ulusal Güvenlikten Halkın Güvenliğine: Normatif Kriz, Popülist Siyaset, Göç, Toplumsal Cinsiyet

Oturum Başkanı/Panel Chair: Doç. Dr. Esra Akgemci

- Toplumsal Cinsiyet Karşıtlığı ve Otoriter Popülizm Bağlamında Feminist Dış Politikayı Yeniden Düşünmek: İnsan Güvenliğinin ve Barış İnşasının Koşulları, Doç. Dr. Esra Akgemci, Selçuk Üniversitesi
- Afganistan, Güvenlikleştirme ve Kadın: Kadın Varoluşsal Bir Tehdit mi?, F. Deniz Erdoğan, Gedik Üniversitesi
- Ulusal Güvenlikten Halkın Güvenliğine: Fidesz'in Söylemlerinde Popülist Güvenlikleştirme, Dr. Öğretim Üyesi Veli Özdemir, Işık Üniversitesi
- Popülist Siyasetin Ana Akıma Sirayeti: Türkiye-AB İlişkilerine Dair İmaj Analizi , Dr. Öğretim Üyesi Fatmanur Kaçar Aşcı, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- Normatif Kriz, Yeşil Çözüm: AB'nin Ontolojik Güvenlik Arayışı, Merve Zorlu & Cansu Paslıoğlu, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
- Jeopolitik Risk Ortamında İşçi Dövizlerinin Seyri: En Fazla İşçi Dövizini Alan Ülkeler Üzerine Panel Veri Analizi, Prof. Dr. Şerife Özşahin Necmettin Erbakan Üniversitesi & Prof. Dr. Gülbahar Üçler, Ahi Evran Üniversitesi

15.10- 16.30

Panel 3A: Geçmişin Gölgesinden Geleceğin Gölgesine Bellek güvenliği: Rusya-Ukrayna ve Japonya örnekleri

Oturum Başkanı/Panel Chair: Prof. Dr. Didem Buhari

- Bellek Güvenliği ve Ukrayna Savaşı: Avrupa Aşırısı Sağının Rusya'ya Yönelik Anlatı Stratejileri, Dr. Öğretim Üyesi Veli Özdemir, Işık Üniversitesi
- Geçmişin Gölgesinden Geleceğin Gölgesine: Ukrayna-Rusya Savaşında Kırım Tatarlarının Bellek Savunması, Prof. Dr. Didem Buhari, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
- Abe Shinzo'nun Hafıza Politikaları'nın Japon Siyasal Benliğinin Hafıza Güvenliğine Yönelik Etkileri, Dr. Toygun Karahasanoğlu, ODTÜ

Panel 3B: Rusya Ukrayna Savaşı

Oturum Başkanı/Panel Chair: Dr. Niyazi İpek

- Rusya-Ukrayna Savaşı Sonrasında AB Enerji Güvenliği Politikalarını Anlamak: Avrupa Parlamentosu Oylamaları Üzerinden Bir Değerlendirme, Dr. Emre Erdemir, Antalya Bilim Üniversitesi
- Tamamlanmamış 20. Yüzyıl: Normalleş(tiril)memiş Rusya, Dr. Öğretim Üyesi Niyazi İpek, Ardahan Üniversitesi
- Amerika Birleşik Devletleri'nin Kritik Madenler Güvenliği Politikaları: Donald Trump'ın Neomerkantilist Uygulamaları ve Ukrayna Maden Rezervleri, Dr. İbrahim Kürşat Tuna, Sütun Enerji - TOBB Madencilik Sektör Meclisi
- Küresel Güvenliğin Kesişim Noktası: Orta Asya'da Sınır Ötesi Tehditler ve Bölgesel İstikrar, Arş. Gör. Dr. Medi Hanur Aral, Milli Savunma Üniversitesi
- İstihbaratta Kamu ve Özel Ayrımı: Özel İstihbarat Şirketlerine Tarihsel Bakış, Yusuf Can Ayaz, Polis Akademisi

Panel 3C: Avrupa'da Göç ve Güvenlik: Güncel Eğilimler Ekseninde Karşılaştırmalı Bir Tartışma

Oturum Başkanı/Panel Chair: Doç. Dr. Ayşe Gülce Uygun

- Almanya'da Göç, Güvenlik ve Popülizm Üçgeni: 2025 Seçimleri Ekseninde Avrupa'ya Yön Veren Eğilimler, Prof. Dr. Barış Özdağ, Bursa Uludağ Üniversitesi
- AB Düzensiz Göç Yönetimi Politikaları Kapsamında Fransa Örneği, Prof. Dr. Hatice Yazgan, Çankırı Üniversitesi
- Göç, Güvenlik ve Popülizm: İtalya Örneği Üzerinden Bir Vaka İncelemesi, Doç. Dr. Elif Çetin, Yaşar Üniversitesi
- Sınırları Dışsallaştırmak, Korkuyu İçselleştirmek : Birleşik Krallık'ın Göç Yönetimi ve Avrupa'ya Yansımaları, Doç. Dr. Ayşe Gülce Uygun, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Panel 3D: Current Debates in International Security

Oturum Başkanı/Panel Chair: Prof. Dr. Fikret Birdişli

- Ontological Insecurity and Its Sociopolitical Reflections: A Field Survey on the 6 February Earthquake in Türkiye, Prof. Dr. Fikret Birdişli, Melike Tekin & Nureşan Akbayır, İnönü University
- Nuclear Non-Proliferation Treaty at 55: Success and Challenges, Associate Prof. Dr. Çiğdem Pekar, Çanakkale Onsekiz Mart University
- No Longer Welcome: The Securitization of Migration in the EU, Assistant Prof. Dr. Mare Ushkovska, International Balkan University Skopje/ Macedonia
- Marine Natural Resource Management In An Altered World, Özlem Aksoy, METU

16.45-18.00

Panel 4A: Bölgesel Güvenlik Konuları: Kolonyal Miras, İklim Krizi ve Kaynak Paylaşımı

Oturum Başkanı/Panel Chair: Doç. Dr. Levent Yiğittepe

- Arktik'teki Çatışmaların Çok Katmanlı Analizi: Devlet, Bölge ve Sistem Düzeylerinde Güvenlik Dinamikleri Dr. Onur Limon
- İklim Değişikliği Ve Güç Mücadelesi: Trump Yönetiminin Arktik Bölgesine Yaklaşımı, Dr. Öğretim Görevlisi Yusuf Zakir Baskın, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
- Sömürgecilik Mirasının Gölgesinde Güvenlik: Sri Lanka'da 2009 Sonrası Militarizasyon ve Etnik Güvenlikleştirme, Dr. Kartal Batuhan Olkan
- Güvenlik Tehditleri ve İklim Krizi: Güney Asya'da Yeni Risk Algıları, Gizem Balcı, İstanbul Üniversitesi
- Somali'nin İstikrarsızlığında Temel Güvenlik Meseleleri: Türkiye'nin Rolü Üzerine Bir Değerlendirme, Doç. Dr. Levent Yiğittepe & Yücel Karadağ, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Panel 4B: Yeni Dünya Düzeni

Oturum Başkanı/Panel Chair: Prof. Dr. Tarık Oğuzlu

- Büyük Güçler Arası Uyum mu, Büyük Güçler Arası Rekabet mi? Trump Amerikası ve Yeni Dünya Düzeni, Prof. Dr. Tarık Oğuzlu, Aydın Üniversitesi
- Güvenlik Yerine Barış: Yapısal Realizme Kavramsal Bir İyileştirme, Dr. Celil Yiğit
- Suriye'de Dönüşüm: Yapısal Realizmin Sosyal Teorisi, Dr. Özdemir Akbal, Trakya Üniversitesi
- Yeni Suriye'nin Güvenlik Kurumları: Devlet Dışı Silahlı Aktörlerle Mücadele ve Uluslararası İş Birliği, Dr. Öğretim Üyesi Muhammet Fatih Özkan, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Panel 4C: Diplomasi Araştırmaları Derneği Paneli

Oturum Başkanı/Panel Chair: Prof. Dr. Barış Özdal

- Avrupa Birliği'nin Birleşmiş Milletler Taraflar Konferansları'ndaki Rolünün Analizi, İlke Taşdemir, Bursa Uludağ Üniversitesi
- Avrupa Şüphesizliği ve Avrupa Güvenliği İlişkisinin Genel Analizi, Serhat Güzel, Milli Savunma Üniversitesi
- Avrupa Birliği'nin İmtihani: İklim Değişikliği mi Enerji Güvenliği mi?, Berin Koyutürk, Milli Savunma Üniversitesi

Panel 4D: Güvenlik, Diplomasi ve Stratejik İletişim

Oturum Başkanı/Panel Chair: Doç. Dr. Ebru Caymaz

- İnsani Diplomasi ve Stratejik İletişim: İnsani Güvenlik Perspektifinden Eleştirel Bir İnceleme, Doç. Dr. Ebru Caymaz, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- Türkiye'de Afgan Göçü Ve Ulusal Güvenlik: Suriye Göçünden Farklı Dinamikler Mi?, Dr. Ömer Faruk Karaman & Mehmet Mert Güler, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- Stratejik İletişim ve Dış Politika: Elon Musk'ın Almanya Seçimlerinde AFD'ye Yönelik Mesajlarının Analizi, Araştırma Görevlisi Dr. Yücel Baştan, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- Spy Sinon Sigeion'da, Öğretim Görevlisi Kutlay Artuç, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

İKİNCİ GÜN / SECOND DAY

16 Mayıs/May 2025² (Second day panels will be online)

2 İkinci gün paneller Online olarak yapılacaktır. Second day panels will be online.

9.00 - 11.00 Birinci Oturum/Panel 5

Panel 5A - New Technologies & International Security

Oturum Başkanı/Panel Chair: Dr. János Kemeny

Toplantı Erişim Linki: (<https://teams.microsoft.com/meet/382499285634?p=KrzosiNRSDutCEdghJ>)

- Artificial Intelligence (AI), Robotic Soldiers, Unmanned Battle Tanks, Kamikaze Drones: The Rise of the Age of Machines and Future Warfare in South Asian Strategic Environment, Assistant Prof. Dr. Ashfaq Ahmed & Dr. Saima Kausar, University of Sargodha
- Cyber Warfare, Autonomous Arms and Nuclear Instability: Escalation Risks in the Age of Digitized Conflict, Muhammad Hatim & Ashfaq Ahmed, University of Sargodha
- Artificial Intelligence and Security: An Assessment of the General Framework of Potential Outcomes from a Theoretical Perspective, Doç. Dr. Mahir Terzi, Kültür ve Turizm Bakanlığı Dış Ofisler Dairesi Başkanlığı & Tuna Özen, Kara Harp Okulu
- Development of Drone Technology and Tactics in the Russo-Ukrainian War, Dr. János KEMÉNY, Ludovika University of Public Service, Hungary
- Threats To The National Security of States Within The Framework Of New Technologies, Ramil Jalilov, Academic Research and Education Association-UDIAD

Panel 5B - Yeni Dünya Düzeni, Uluslararası Sistem ve Rusya

Oturum Başkanı/Panel Chair: Dr. Kaan Kadri Renda

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3424414738695?p=A8Ozp8qgYLcqDsLhAa>)

- Dünya Düzeninin Dönüşümü: Güç Değişimleri ve Küresel İstikrarın Geleceği Üzerine Bir Meta-Sentez Çalışması, Doç. Dr. Ali Onur Özçelik, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi; Doç. Dr. Hüsrev Tabak, Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi; Dr. Öğretim Üyesi Kaan Kadri Renda, Hacettepe Üniversitesi
- Rusya'nın Yeni Nükleer Doktrini: Dehşet Dengesine Dönüş Mü?, Araştırma Görevlisi Dr. Ünal Tüysüz, Sakarya Üniversitesi
- Soğuk Savaş Alışkanlıkları: BBC ve Rusya'daki Kuzey Kore Birliklerinin Güvenlikleştirilmesi, Araştırma Görevlisi Muhterem Akgüden, Mersin Üniversitesi
- Rusya ve NATO'nun Güney Kafkasya'daki Rekabetinin Bölgesel Güvenliğe Etkileri, Eyüp İbrahim Atabay, St. Petersburg Devlet Üniversitesi
- Ontolojik Güvenlik Perspektifinden Ukrayna Krizi: Rusya'nın Motivasyonları ve Çatışmanın Dinamikleri, Çağrı Adil, St. Petersburg Devlet Üniversitesi
- Ofansif Teori Perspektifinden Rusya Ukrayna Çatışmasının Değerlendirmesi, Sıdika İrem Altunsuyu

Panel 5C - Yeni Teknolojiler ve Uluslararası Güvenlik (1)

Oturum Başkanı/Panel Chair: Dr. Esra Merve Boztosun Çalışkan

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3784296245567?p=feLKKps51zBpd3y3et>)

- Dijital Ortamdaki Radikalleşmenin Tespitinde Yapay Zekânın Rolü, Fatma Çakan, Milli Savunma Üniversitesi
- Savaş Alanında Yapay Zekâ: Güç Dengelemesi Ve Yeni Savaş Taktikleri, Burcu Al, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- Yapay Zekâ ve Uluslararası Stratejik İletişim: Güvenlik, Etik ve Yönetişim, Prof. Dr. Bekir Parlak & Muhammet Mağat, Bursa Uludağ Üniversitesi
- Devlet Destekli Siber Operasyonların Dönüşümü: 2015-2024 Dönemi Tehdit Aktörlerinin Analizi, Dr. Esra Merve Boztosun Çalışkan, İstanbul Medipol Üniversitesi
- The Emergence of Hybrid Warfare and Its Impact on Global Geopolitics, Assistant Professor Dr. Javed Zafar, Karabük University

11.15 - 13.15 İkinci Oturum/Panel 6

Panel 6A - Bölgesel Güvenlik Konuları

Oturum Başkanı/Panel Chair: Dr. Yavuz Çelik

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3443540996985?p=cp4pa2izkmlFRZLQ0X>)

- Arktik'te Değişen Güvenlik Dinamikleri: Abd-Rusya Rekabeti ve İş Birliği Olasılıkları, Dr. Öğretim Üyesi Ayşegül Ketenci, İstanbul Kültür Üniversitesi
- Fergana Vadisi'nde Birbiriyle Bağlantılı Krizler: Mekânsallaştırılmış Yönetişimin Etkisi, İpek Nil Ozat, Bilkent Üniversitesi
- Asya'da Orta Güç Dinamikleri: 21. Yüzyılda Türkiye-Malezya Savunma Sanayii İşbirliği, Sevgi Hajdari, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- ASEAN'ın Ontolojik Güvenlik İkilemi: Belirsiz Güvenlik Ortamında Bölgesel Kimlik İnşasının Sınırları, Dr. Öğretim Üyesi Vuslat Nur Şahin Temel & Kardelen Yeşilyılmaz, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- Çin'in Kazakistan'daki Ekonomik Güvenlik Stratejileri: Riskler, Uyum Mekanizmaları ve Bölgesel Yansımalar, Öğretim Görevlisi Dr. Yavuz Çelik, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Panel 6B - Öğrenci Paneli

Oturum Başkanı/Panel Chair: Dr. Kartal Batuhan Olkan, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Toplantı Erişim Linki: (<https://teams.microsoft.com/meet/329849432172?p=tRprIzN4UMdzcl9PV1>)

- Dünden Bugüne Dağlık Karabağ Krizinin Analizi, Besra Toktaş, Bursa Teknik Üniversitesi
- Pandemi Sonrası Dönemde Sağlık Güvenliği: Küresel Kriz Yönetimi ve İş Birliği Modelleri, Ferhat Sagüt, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- Uluslararası Öğrencilerin Türkiye'nin Güvenliğine Yönelik Görüşlerindeki Sabitlerin ve Değişkenlerin Analizi: Hitit Üniversitesi Örneği, Abdurrahman Bükel & Beyzanur İnan, Hitit Üniversitesi
- Siber Terörizm Bir Mit Mi? Joshua Green'in Argümanlarını Yeniden Düşünmek, Melisa Özmen, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Panel 6C- Yeni Teknolojiler ve Uluslararası Güvenlik (2)

Oturum Başkanı/Panel Chair: Doç. Dr. Ali Varlık Bilgin

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3478301594478?p=gwmSdguriDoiVAN8Yw>)

- Dünya Yeterli Değil: Uluslararası İlişkilerde Güvenlik Açısından Devletlerin Uzak Kuvvetleri Rekabeti, Dr. Caner Akkaya
- Yapay Zekanın Stratejik Askeri Yükselişi: İsrail'in Filistin Saldırılarında Yapay Zeka Kullanımına İlişkin Bir Analiz, Dr. Emine Çelik
- Silahlı Drone Çağı: Hedefli Saldırıları, Yapay Zeka Destekli Operasyonlar ve Uluslararası Hukukun Geleceği, Dr. Yusuf Dinçel, Polis Akademisi Başkanlığı
- Global Cybersecurity Assessment, Doç. Dr. Ali Bilgin Varlık, Arel Üniversitesi

13.30 - 15.30 Üçüncü Oturum/Panel 7

Panel 7A - Bölgesel Güvenlik Konuları (2)

Oturum Başkanı/Panel Chair: Doç. Dr. Hakan Karaaslan

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3313276630689?p=g8rkmeF2gqmLn3tEIx>)

- NATO 2025 Lahey Zirvesi: Beklentiler ve Zorluklar, Doç. Dr. Hakan Karaaslan, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi & Doç. Dr. Murat Demirel Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- Die Linke ve NATO Karşıtlığı: Anti-Empyrialist Retorik mi, Popülist Söylem mi?, Dr. Suzan Ezgi Kösalı
- ABD'nin Arktik Politikalarında "Korunmuş Amerika" Yaklaşımı, Öğretim Görevlisi Ece Günen, Çankırı Karatekin Üniversitesi
- 8 Aralık'tan Ulusal Diyalog Konferansı'na: Suriye'de Yeni Düzenin İnşasında Aktörler, Olaylar ve Belirleyiciler, Doç. Dr. Emre Çıtak, Hitit Üniversitesi
- Türkiye'nin Irak Sınır Güvenliğinde Akıllı Güç Politikaları: Caydırıcılık ve İşbirliği Dinamikleri, Dr. Demet Guntay Uçar, Milli Savunma Üniversitesi
- Psychological Approaches to Maritime Security: A View from Jacques Lacan's Perspective, Dr. Öğretim Üyesi Meysune Yaşar, İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Panel 7B - Regional Security Issues

Oturum Başkanı/Panel Chair: Prof. Dr. Mirza Asmer Beg

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3109680609925?p=lQX7pB04evztb5n3Wh>)

- Reconciliation in a Divided India, Prof. Dr. Mirza Asmer Beg, Aligarh Muslim University
- Regional implications of Security dynamics of South Asia after US withdrawal from Afghanistan, Assistant Prof. Dr. Adeel Irfan & Assistant Prof. Dr. Ashfaq Ahmad, University of Sargodha
- Transnational Security Threats and Global Challenges with a Focus on the Middle East, Maedeh Amini, Allameh Tabatabai University
- Shifting Dynamics in the South Caucasus: Domestic, Regional, and International Influences, Assistant Prof. Dr. Qasem Osuli Odlu, Allameh Tabatabai University & Yaser Hashemzadegan, University of Tehran
- Terrorism and Regional Security in the Middle East: Examining the Impact of Terrorist Groups on State Security Policies in Iran, Saudi Arabia, and Turkey, Researcher Yeganeh Molavi, Allameh Tabatabai University
- Security- Democracy Dilemma and the Ethics of Democratic Politics in a Federation: Case Study of Baluchistan's Crisis, Dr. Houma Siddiqi & Saliha Waseem, National Defence University, Islamabad
- Middle Powers in International Peacekeeping: The Case of Brazil, Associate Prof. Dr. Segah Tekin, Research Assistant Zehra Korkmaz Kökdere, Necmettin Erbakan University

Panel 7C - İklim, Doğal Afetler ve Güvenlik

Oturum Başkanı/Panel Chair: Doç. Dr. Ayfer Genç Yılmaz

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3226821455185?p=L8811JSzm14akvc0Of>)

- AB'nin İklim ve Güvenlik Gündemi: Ekolojik Bir Perspektife Doğru mu?, Doç. Dr. Ayfer Genç Yılmaz, İstanbul Ticaret Üniversitesi
- İklim Mültecileri ve Uluslararası Hukuk: Mevcut Çerçeve ve Gelecek Perspektifleri, Ilgın Anıl & Emin Hashimov, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- Sınır Ötesi Çatışmalar: Yakın Gelecekte Su Krizi, Prof. Dr. Erhan Gümüş & Gözdenur Aycibin, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- Güvenlik Tehditleri (Suç, Doğal Afetler) ve Kentlerin Bu Tehditlere Karşı Dayanıklılığı, Kemal Asiltürk, İnönü Üniversitesi
- Çevresel Güvenlik Yaklaşımlarında İklim Faktörü, Başak Çiçek & Doç. Dr. Çiğdem Pekar, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

15.45 - 17.45 Dördüncü /Oturum/Panel 8

Panel 8A - Popülizm, Duygular, Söylem ve Uluslararası Güvenlik

Oturum Başkanı/Panel Chair: Dr. Erman Ermihan, Kadir Has University

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3976859839454?p=amzoqGXpO2Xd4f1tQE>)

- Güvenlikte Popülizm: Değişen Koşullar Dostlar Arasında Diyaloğu Nasıl Etkiler, Enes Ergörenler & Doç. Dr. Elif Çetin, Yaşar Üniversitesi
- Ontolojik Güvenlik, Duygular ve Türkiye-AB İlişkilerinde Güvenlik Söylemleri, Dr. Erman Ermihan, Kadir Has University
- Ters Güvenlikleştirme ve Çatışma Çözümleri: Analitik Bir İnceleme, Dr. Fahriye Keskin Karagöl
- Trajedi, Melodrama ve Uluslararası Güvenlik, Dr. Öğretim Üyesi Ali Fuat Birol, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- Travmanın Kuşaklararası İletimi: Geçmişin Gelecekteki Güvenlik Algıları Üzerindeki Yansımaları, Dr. Öğretim Üyesi Gülşah Özdemir, Balıkesir Üniversitesi

Panel 8B - Current Security Debates

Oturum Başkanı/Panel Chair: Dr. Birol Akduman

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3424388122120?p=skXnpsVM9HEuzhCTpH>)

- Debates on Social Profile of Watchmen: From Marginalization to Empowerment of Urban Poor, Dr. Öğretim Üyesi Selin Dingiloğlu, Üsküdar Üniversitesi
- Imperial Ambitions and Populist Narratives: Japan's Security Policy (1890 1945), Dr. Birol Akduman, Yaşar University
- Security mechanisms in the Continent of Europe, Mazahim Azimov, Ibn Haldun University
- Nuclear Security Dilemma In South Asia: India And Pakistan, Dr. Öğretim Üyesi Çağla Mavruk, Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi
- U.S. Energy Sanctions against Iran: A Tool of Economic Warfare and Its Security and Political Impacts, Ebrahim Rezaei Rad, Islamic Azad University
- Developing a National Security Law Framework for Türkiye: Ensuring Stability While Upholding Civil Liberties, Dr. Mehmet Recai Uygur, SMK College of Applied Sciences
- Treating Nature as a Resource in Türkiye: Security Implications and Challenges, Dr. Jan Byczkowski

Panel 8C - Çoklu Güvenlik Tehditleri

Oturum Başkanı/Panel Chair: Gözde Söğütlü

Toplantı Erişim Linki:

(<https://teams.microsoft.com/meet/3336738079208?p=ym1r1ObM7kwWFYXtSx>)

- Sudan İç Savaşının Kadın ve Çocuk Güvenliği Üzerindeki Etkileri, Gözde Söğütlü, İstanbul Üniversitesi
- Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri Hastanelerinde Sosyal Hizmetin Güvenlikleştirilmesi: Risk, Tehlikelilik ve Kurumsal İktidar, Dr. Öğretim Üyesi Yonca Güneş Yücel, İstanbul Gelişim Üniversitesi
- Afet Sonrası Toplumsal ve Ulusal Güvenlik: 6 Şubat Depremi Türkiye Örneği , Ebru Çavuş, Hitit Üniversitesi
- Yaygın Güvenlik Kaygılarının Bireyler Üzerindeki Etkileri: İnönü Üniversitesi Deprem Geçici Konutlarında İkamet eden Deprem mağdurları Üzerine bir Alan Araştırması, Prof. Dr. Fikret Birdişli, Nurefşan Akbayır, Büşra Gökçe, Fatih Bozkurt & Samet Aktaş, İnönü Üniversitesi
- Değişen Küresel Güvenlik Tehditleri Bağlamında Birleşmiş Milletler Polis Teşkilatının (UNPOL) Rolünün Analizi, Dr. /Emniyet Müdür Yardımcısı Alptekin Aslantaş, Kars İl Emniyet Müdürlüğü
- Devlet Benzeri Terörist Yapıların Meşruiyet İnşası, Öğretim Görevlisi Özkan Dede, Kilis 7 Aralık Üniversitesi